

HAN UNIVERSITY
OF APPLIED SCIENCES

Opleidingsstatuut

(inclusief Onderwijs- en Examenregeling)

Opleidingsstatuut Bacheloropleiding Vaktherapie voltijd 2026-2027

Academie Gezondheid en Vitaliteit

2026-2027

Vastgesteld per 2-6-2026

Instemming Academieraad per 1-6-2026

Instemming Opleidingscommissie per 17-3-2026

Inhoudsopgave

DEEL 1 Algemeen deel	4
Vaststelling	5
1 Over het Opleidingsstatuut	6
2 Het onderwijs bij de HAN	8
3 Informatie over jouw opleiding	9
4 De eindkwalificaties voor jouw opleiding en beroepsvereisten	14
5 De opbouw van jouw opleiding	21
6 Jaarplanning	23
7 Organisatie van de HAN	24
DEEL 2 Onderwijs- en examenregeling	30
1 Over de onderwijs- en examenregeling	31
2 Regelingen rondom toelating	36
3 Beschrijving van de opleiding	38
4 Minoren	41
5 Extra onderwijs	43
6 Studieadvies	44
7 Studiebegeleiding en studievoorzieningen	48
8 (Deel)Tentamens en examens	50
9 Beschrijving van het onderwijs	60
10 Evaluatie van het onderwijs	66
11 Overgangsregelingen	68
DEEL 3 Overige regelingen	70
1 Regeling schriftelijke en digitale (deel)tentamens	71
2 Reglement examencommissie	78
3 Reglement opleidingscommissie	118

Bijlage bij hoofdstuk 9 Beschrijving van het onderwijs 132

DEEL 1 Algemeen deel

Vaststelling

Dit Opleidingsstatuut is vastgesteld door de academiedirecteur op 2-6-2026 na instemming van de opleidingscommissie op 17-3-2026 en instemming van de academieraad op 1-6-2026.

1 Over het Opleidingsstatuut

Dit Opleidingsstatuut is volgens het Kader Opleidingsstatuut opgesteld voor de bacheloropleidingen van de HAN.

In de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW) is in artikel 7.59 verplicht gesteld dat een hogeschool zoals HAN University of Applied Sciences (hierna: HAN), een studentenstatuut vaststelt en bekend maakt. Het Studentenstatuut bestaat uit twee delen: het instellingsspecifieke deel (dat wij het 'Studentenstatuut' noemen) en het opleidingsspecifieke deel, dat wij het 'Opleidingsstatuut' noemen.

Het Opleidingsstatuut bestaat uit drie delen:

- Deel 1: Algemeen deel.
- Deel 2: Onderwijs- en examenregeling, waarin het onderwijs, de examens en de tentamens van jouw opleiding zijn geregeld.
- Deel 3: Overige regelingen.

Deel 1 is zuiver informatief. Daaraan zijn geen rechten te ontleen. Aan de overige delen kunnen wel rechten en verplichtingen worden ontleend; dat zijn juridisch geldende regelingen.

Het Opleidingsstatuut maakt deel uit van het Studentenstatuut. Het andere deel van het Studentenstatuut is het instellingsspecifieke deel, dat we bij de HAN simpelweg 'Het Studentenstatuut' noemen. Daarin zijn alle regelingen opgenomen die jouw rechten beschermen. Ook is in het Studentenstatuut beschreven wat de verplichtingen zijn die aan een inschrijving voor een opleiding zijn gekoppeld. Je vindt het Studentenstatuut op de site van de HAN, maar het wordt aan het begin van je opleiding ook digitaal toegezonden.

1.1 Voor welke opleiding(en) geldt dit Opleidingsstatuut?

Dit is het Opleidingsstatuut van de volgende opleiding(en) van de HAN:

Opleiding	Inrichtingsvorm	CROHO-nummer	Graad na diplomering
B Vaktherapie	voltijd	34644	Bachelor of Arts (BA)

Dit Opleidingsstatuut bevat informatie over de opzet, organisatie en uitvoering van de opleiding: het onderwijs, studentenvoorzieningen, voorzieningen betreffende studiebegeleiding, de onderwijs- en examenregeling en andere opleidingsspecifieke regelingen die de rechten en plichten van studenten beschrijven. Waar in het vervolg van dit document gesproken wordt over 'de opleiding' bedoelen we voornoemde opleiding(en).

1.2 Hoe lees je dit Opleidingsstatuut?

We hanteren de gewone spellingsregels voor de Nederlandse taal (Het Groene Boekje).

Met 'je' bedoelen we vooral jou als student of extraneus, ingeschreven aan de HAN voor deze opleiding(en), maar ook anderen zoals aspirant-studenten.

Wanneer wij 'de student' schrijven, hebben we het over alle studenten: mannelijk, vrouwelijk en non-binair.

1.3 Hoe lang is het Opleidingsstatuut geldig?

De opleidingen van de HAN maken voor elk studiejaar een nieuw Opleidingsstatuut. Het Opleidingsstatuut van een studiejaar geldt voor iedereen die in dat studiejaar staat ingeschreven voor de opleiding. Het maakt niet uit in welke

fase van je studie je als student of extraneus zit of in welk jaar je bent gestart.

Dit Opleidingsstatuut geldt voor het studiejaar 2026-2027: vanaf 1 september 2026 tot en met 31 augustus 2027. Voor studenten die per 1 februari 2027 starten met hun opleiding gelden tijdens hun 'jaar' dus achtereenvolgens twee verschillende Opleidingsstatuten: dit Opleidingsstatuut en dat van het volgende studiejaar.

Ben je al in een eerder studiejaar ingeschreven voor de propedeuse of postpropedeuse van de opleiding en werkt de opleiding met een vernieuwd curriculum of een veranderde onderwijs- en examenregeling?

Dan zullen sommige bepalingen in de onderwijs- en examenregeling gelden uit een Opleidingsstatuut van een eerder studiejaar.

1.4 Hoe komt het Opleidingsstatuut tot stand?

Het Opleidingsstatuut voor de opleiding wordt jaarlijks door de academiedirecteur vastgesteld op basis van het Kader Opleidingsstatuut: een kader dat voor de hele HAN geldt.

De academierraad oefent de medezeggenschapsrechten op het Opleidingsstatuut uit, maar alleen voor zover de medezeggenschapsraad van de HAN deze rechten niet al via het Kader Opleidingsstatuut heeft uitgeoefend en voor zover die rechten niet aan de opleidingscommissie zijn toegedeeld. Hoe dit precies in elkaar steekt is in het medezeggenschapsreglement en het reglement opleidingscommissie geregeld.

De examencommissie van de opleiding wordt vooraf om advies gevraagd.

De hierbij betrokken organisatieonderdelen van de HAN proberen ervoor te zorgen dat het nieuwe Opleidingsstatuut jaarlijks vóór 1 juli is gepubliceerd.

1.5 Samenhang Opleidingsstatuut, Studentenstatuut en inschrijvingsreglement

Het Opleidingsstatuut is een onderdeel van het Studentenstatuut. Het Studentenstatuut geldt voor de hele HAN. In het Studentenstatuut staan alle rechten en plichten van studenten en de HAN. Vindplaats Studentenstatuut: [Rechten en plichten \(han.nl\)](https://www.han.nl/opleidingen/hbo/vaktherapie/voltijd/praktische-info/#osoer-en-inschrijvingsreglement).

De regels over aanmelding, toelating, vooropleiding, selectie en inschrijving vind je in het Inschrijvingsreglement. In het Opleidingsstatuut vind je alleen enkele specifieke aanvullingen daarop. Deze aanvullingen mogen niet in strijd zijn met de regels in het inschrijvingsreglement.

Het Inschrijvingsreglement is te vinden

via: <https://www.han.nl/opleidingen/hbo/vaktherapie/voltijd/praktische-info/#osoer-en-inschrijvingsreglement..>

2 Het onderwijs bij de HAN

Jouw opleiding maakt deel uit van het onderwijsaanbod van de HAN. De HAN heeft een overkoepelende missie en visie op het hoger onderwijs. Jouw opleiding kleurt deze visie op haar eigen manier in. De missie en visie van de HAN is beschreven in het HAN Instellingsplan. Dit plan vind je op [han.nl](https://www.han.nl).

De ambities van de HAN voor de periode 2022-2028 staan beschreven in het HAN Koersbeeld: 'Voor een slimme, schone en sociale wereld van morgen.' Dit Koersbeeld vind je op [han.nl](https://www.han.nl).

3 Informatie over jouw opleiding

3.1 Missie en visie van jouw opleiding

Missie

De missie van de opleiding Vaktherapie aan de HAN luidt: De opleiding Vaktherapie aan de HAN leidt studenten op tot beeldend, drama-, muziek- of psychomotorisch therapeuten. De studenten worden opgeleid tot kritische - professionals met een stevige professionele identiteit, een sterk kennisfundament en goede methodische en reflectieve vaardigheden. Zij hebben een proactieve, open en onderzoekende houding ten aanzien van de maatschappelijke context waarin zij werken. De opleiding heeft als doel studenten op te leiden tot vaktherapeuten die therapeutisch vaardig zijn, het vaktherapeutisch middel goed beheersen én zich als persoon ontwikkelen en blijven ontwikkelen. Deze drie punten moeten in evenwicht aanwezig zijn om een goede vaktherapeutisch professional te zijn. De opleiding beeldt deze drie elementen daarom uit in een driehoek therapeut-middel-persoon.

Visie

Vaktherapie leidt op tot reflectieve, kritische, onderzoekende en ondernemende professionals met een sterke gerichtheid op het eigen beroepsdomein en op de eigen body of knowledge & skills. Deze professional is sterk in afstemmen, bouwt een vaktherapeutische werkrelatie op, onderhoudt deze en intervenueert ervaringsgericht, steeds gebruikmakend van het vaktherapeutische middel van de eigen differentiatie.

Vaktherapie biedt daartoe een krachtige leeromgeving met veel aandacht en ruimte voor het opdoen van ervaringen in een relevante beroepsgerelateerde context en een sterke relatie met het werkveld door docenten met praktijkervaring, een breed aanbod van praktijkleren, ervaringsdeskundigen als gastdocenten en praktijkgericht onderzoek. Daarbij willen wij dat studenten een goede theoretische basis ontwikkelen die ten dienste staat van het handelen in de praktijk.

Iedere student ontwikkelt zijn onderzoekend vermogen, dat wil zeggen: heeft een kritisch onderzoekende houding, maakt gebruik van inzichten uit onderzoek, doet onderzoek en draagt daarmee bij aan reflectie, Practice Based Evidence en innovatie (Andriessen, 2014).

Het is belangrijk dat de student zich ontwikkelt in het vermogen samen te werken, te communiceren, kritisch en creatief te denken, morele dilemma's te herkennen en integer te handelen. Die ontwikkeling staat voor een balans tussen kwalificering, socialisering en persoonlijke vorming (Biesta, 2008; HAN, 2016).

In onze opleiding staat de integratie centraal van:

- het methodisch handelen als therapeut vanuit sterke vakvaardigheid,
- de persoonlijke ontwikkeling van de student en
- het werken in en vanuit een functie binnen een netwerk met andere professionals.

De methodische kaders die binnen Vaktherapie worden aangereikt zijn divers. We vinden het belangrijk dat studenten eclectisch, afgestemd op de behoeften van de cliënt, datgene wat bekend is vanuit onderzoek en de eigen opgedane ervaringen geïntegreerd weten in te zetten vanuit een eigen visie. Daarbij staan zogenoemde '21e-eeuwse vaardigheden' centraal. Dat zijn generieke vaardigheden en daaraan te koppelen kennis, inzicht en houdingen die nodig zijn om te functioneren in en bij te dragen aan de toekomstige samenleving. Te denken valt aan: creativiteit, kritisch denken, probleemoplossingsvaardigheden, communiceren, samenwerken, digitale

geletterdheid, sociale en culturele vaardigheden en zelfregulering (Thijs, Fisser, & van der Hoeven, 2014).

De beroepspraktijk van vaktherapeutisch professionals wordt steeds intercultureler en internationaler. Ons onderwijs is daarom internationaal geïntereerd. Daarbij is er aandacht voor cultural awareness: de student wordt zich bewust van zijn eigen normen en waarden en heeft oog voor de normen en waarden van mensen uit andere culturen.

3.2 Inhoud en organisatie van jouw opleiding

De opleiding wordt verzorgd in een voltijd opleidingsvariant, voor de richting psychomotorische therapie (PMT) is er ook een deeltijd variant. De opleiding heeft geen februari instroom.

De opleiding kent vier richtingen: beeldende, drama-, muziek- of psychomotorische therapie (beweging):

Beeldende therapie

Beeldende therapie is een vaktherapeutische vorm van gezondheidszorg. Het waardevolle aan beeldende therapie is dat het, door het werken met ervaringsgerichte beeldende vormen, bij cliënten een combinatie van niveaus (cognitief, fysiek, zintuiglijk, emotioneel en sociaal) raakt die andere behandelingen niet allemaal combineren. Dit is van belang omdat de menselijke ontwikkeling op al deze niveaus plaatsvindt. Beeldende therapie is bij uitstek geschikt voor cliënten voor wie communicatie en uiting op andere manieren onvoldoende mogelijk is omdat ze verbaal niet of juist te sterk zijn (Linden & Vlug, 2020).

Dramatherapie

Dramatherapie is een behandelvorm voor kinderen, jongeren, volwassenen en ouderen met psychiatrische stoornissen en/of psychosociale problematiek. Binnen dramatherapie wordt methodisch gewerkt met elementen die hun oorsprong hebben in het toneel en theater. Doel in de dramatherapie is om problemen op te heffen, te verminderen of, wanneer het een blijvende beperking is, te accepteren en er mee leren om te gaan. Dramatherapie kan ook preventief worden ingezet om psychosociale problemen in een vroeg stadium te signaleren (Berghs et al., 2021).

Muziektherapie

Muziektherapie is het klinisch, op wetenschappelijk praktijkgericht onderzoek en ervaringskennis gebouwde gebruik van muzikale interventies om individuele doelstellingen te verwezenlijken van verandering, ontwikkeling, stabilisatie of acceptatie. Dit kan op emotioneel, gedragsmatig, cognitief, sociaal of lichamelijk gebied zijn en wordt gerealiseerd vanuit een therapeutische relatie tussen de cliënt en een professional, die een erkende muziektherapie opleiding heeft afgerond (Hakvoort et al., 2017).

Psychomotorische therapie

Een psychomotorisch therapeut behandelt cliënten met een hulpvraag op psychosociaal vlak. Dit gebeurt op methodische wijze en gebruikmakend van interventies die gericht zijn op bewegingsgedrag en/of lichaamsbeleving. De interventies zijn gebaseerd op wetenschappelijke kennis en ervaringskennis.

Ze bieden de cliënt de mogelijkheid om zich nieuwe vaardigheden eigen te maken, betekenisvolle en inzichtgevende ervaringen op te doen of intrapsychische, interpersoonlijke of systemische conflicten te bewerken (Boerhout & Glas,

2021)

In het vervolg zullen wij VT als afkorting gebruiken als we het over Vaktherapie hebben. HF1, HF2 en HF3 zijn afkortingen voor “hoofdphase” 1, 2 of 3.

3.3 Hoe wij opleiden en begeleiden

Binnen de opleiding Vaktherapie aan de HAN wordt opgeleid tot vier beroepen: beeldend, drama-, muziek- en psychomotorisch therapeut. Gemeenschappelijk uitgangspunt zijn de eindkwalificaties met de daarbij horende indicatoren.

De differentiaties van de opleiding Vaktherapie hebben vier verschillende onderwijsprogramma's, waarbij de leeruitkomsten gedurende de studie in oplopende mate op elkaar zijn afgestemd. In de propedeuse starten de differentiaties allemaal op eigen wijze, waarbij de eindkwalificaties, de bijbehorende indicatoren en de niveaubepaling het gemeenschappelijk kader vormen. In jaar twee groeien de leeruitkomsten binnen de differentiaties naar elkaar toe. De overeenkomsten in leeruitkomsten, en hiermee de onderwijsprogramma's, worden in het derde en vierde jaar steeds groter. Voor deze opzet is gekozen omdat de opleiding studenten de eerste twee jaar, naast algemene kennis en vaardigheden, expliciet de beroepsspecifieke kennis en vaardigheden wil aanleren. Vanaf het moment dat studenten deze goed beheersen, kan gemakkelijk teruggevallen worden op opleidingsbrede leeruitkomsten; studenten passen door dat wat geleerd is in de eerste twee jaar vanzelf de bij het beroep horende kennis en vaardigheden toe.

Het afstudeeronderdeel 'Praktijkinnovatie in Zorg en Welzijn' (PZW) is voor alle differentiaties gelijk.

3.4 Stages en/of werkplek

Bij de opleiding Vaktherapie is veel ruimte voor het opdoen van ervaringen in een relevante beroepsgerelateerde context.

In de propedeuse vindt een kennismaking met het werkveld en de beroepspraktijk plaats. Dit o.a. door casuïstiek uit de praktijk in de lessen en een oriëntatiestage. Bij beeldende, drama- en muziektherapie leert de student activiteiten te organiseren met het vaktherapeutisch middel voor- en met individuen en/of groepen, afgestemd op de doelgroep. Bij PMT doen studenten psychomotorische interventies in de praktijk die gericht zijn op preventie. Bij de oriëntatiestage bezoekt de student de praktijkplek van een student uit hoofdphase 2.

In hoofdphase 1 ligt het accent op het trainen, begeleiden en/of ondersteunen van een cliënt of cliëntgroepen, waarbij het vaktherapeutisch middel inzetten centraal staat. De student oriënteert zich in dit jaar op derdejaars stagemogelijkheden door het bijwonen van presentaties van studenten uit de hoofdphase die stagelopen.

In hoofdphase 2 loopt de student gedurende het hele studiejaar (1280 uur) stage in een vaktherapeutische beroepscontext. De stage is onderdeel van het eindniveau van de opleiding. Studenten kunnen deze stage lopen binnen GGZ-instellingen, kinder-, jeugd-, volwassen- of interculturele psychiatrie, de geriatrie, revalidatie, penitentiaire inrichtingen, verslavingszorg, forensische psychiatrie, instellingen voor verstandelijk beperkte mensen, chronisch zieken of in particuliere praktijken.

In hoofdphase 3 volgt de student een minor en voert een praktijkgericht onderzoek uit. De opdrachtgever van Praktijkinnovatie in Zorg en Welzijn komt uit de eigen beroepspraktijk, een lectoraat, labs en werkplaatsen of het zijn externe opdrachtgevers die een beroep doen op de deskundigheid van de vaktherapeutisch professional.

Er wordt ingezet op praktijkonderzoek met een duurzaam karakter. Gestreefd wordt naar langer lopende onderzoekslijnen, afgestemd op de lectoraten Vaktherapie in de Gezondheidszorg, Kennisontwikkeling Vaktherapie (KenVak) en Bewegen, Gezondheid en Welzijn. Door langer lopende onderzoekslijnen kunnen studenten (én docenten) bijdragen aan de uitvoering van grotere praktijkgerichte onderzoeken. Hierdoor neemt de impact van de opleiding op de landelijke kennisontwikkeling toe.

3.5 Hoe werkveld en beroepenveld zijn betrokken

Om de kwaliteit van de opleiding te kunnen bewaken, hecht de HAN groot belang aan de mening van deskundigen uit de werkvelden waarvoor opgeleid wordt. Deze deskundigen komen minstens twee maal per jaar bijeen in de vergaderingen van de werkveldadvies-/beroepenveldcommissie.

De werkveldadvies-/beroepenveldcommissie(s), bestaande uit vertegenwoordigers uit het werk- en beroepenveld, heeft/hebben als hoofdtaken:

- het toetsen van de diverse opleidingsprofielen aan de eisen van de arbeidsmarkt;
- het bijdragen tot de kwaliteitsbewaking, met name vanuit werkveldperspectief;
- de bevordering van een geregeld contact van de diverse opleidingen met het werk- en beroepenveld.

Daartoe wordt geadviseerd over beleids- en activiteitenplannen en het praktijkgehalte van de opleiding(en). Basis hiervoor zijn relevante ontwikkelingen op de arbeidsmarkt.

Bij de samenstelling van de werkveldadvies-/beroepenveldcommissie(s) wordt bewaakt dat de commissies representatief zijn voor het werk- en beroepenveld waarvoor de opleidingen studenten opleiden.

3.6 Lectoraten en kenniscentra

De opleiding werkt nauw samen met het coöperatieve lectoraat KenVaK (kennisontwikkeling vaktherapieën) en met het HAN lectoraat Vaktherapie in de gezondheidszorg. Deze lectoraten sluiten naadloos aan bij deze opleiding doordat deze zich richten op de beroeps- en kennisontwikkeling van vaktherapie, wat ten goede komt aan de beroepspraktijk en opleidingen. De lectoren zijn Susan van Hooren van het lectoraat KenVak en Suzanne Haeijen van het Lectoraat Vaktherapie in de gezondheidszorg. Zij en meerdere onderzoekers binnen deze lectoraten zijn actief als docent binnen de opleiding. Voor meer informatie over deze lectoraten, hun projecten en publicaties zie www.kenvak.nl en <https://www.han.nl/onderzoek/lectoraten/lectoraat-vaktherapie-in-de-gezondheidszorg/>.

3.7 Keuzemogelijkheden in je opleiding

Een minor is een studieonderdeel dat je naar eigen keuze kunt invullen. Je kunt kiezen voor een minor die door de HAN wordt aangeboden of voor een vrije minor. Minoren geven je de gelegenheid je te verbreden of te verdiepen. Je kunt vanaf het 2e studiejaar een minor volgen, mits je in het bezit bent van een propedeutisch getuigschrift. Bij het maken van je keuze krijg je begeleiding van je studentbegeleider.

De opleiding VT adviseert de student de minor in het vierde jaar te kiezen met een keuze voor semester 1 of semester 2.

Het is belangrijk om je tijdig te oriënteren op je minorkeuze en de toelatingseisen. Vaak ben je in het eerste jaar van

de hoofdfase al met deze oriëntatie bezig.

Minorenaanbod HAN en de opleiding

Het totale minoraanbod van de HAN is opgenomen op de web-app: www.minoren-han.nl. Per minor vind je onder meer een algemene beschrijving over de inhoud, informatie over instapeisen, toetsing en inschrijven.

Vrije minoren

Vrije minoren komen in verschillende vormen voor.

- Minoren die je bij een andere onderwijsinstelling dan de HAN volgt.
- Minoren die je zelf samenstelt uit onderdelen van minoren of andere onderwijseenheden van verschillende instituten van de HAN of een andere onderwijsinstelling.
- Minoren die je invult door een module te volgen zoals aangeboden in het deeltijdse of duale onderwijs aan de HAN of een andere hogere onderwijsinstelling.
- Een vrije minor kun je in het buitenland volgen. Voorwaarde hiervoor is dat je hebt deelgenomen aan de verplichte voorbereidingsmodule buitenland.

Wanneer je een vrije minor bij een andere onderwijsinstelling wilt volgen, kun je het minoraanbod van de betreffende onderwijsinstelling raadplegen. Voor het minoraanbod van de hogescholen die zijn aangesloten bij Kies Op Maat, kun je daarvoor naar www.kiesopmaat.nl.

Kies Op Maat is een online platform waar alle studenten aan het hoger onderwijs in Nederland kunnen kiezen uit minoren en onderwijseenheden van de deelnemende instellingen. Het doel van Kies Op Maat is het vergroten van de mobiliteit van alle studenten binnen het Hoger Onderwijs.

3.8 n. v. t.

4 De eindkwalificaties voor jouw opleiding en beroepsvereisten

4.1 Het werkveld

Het werkveld waar afgestudeerde vaktherapeutisch professionals aan de slag gaan is al jaren sterk in beweging. Deze veranderingen weerspiegelen maatschappelijke trends die het hele sociale en medische domein raken. Sinds 2015 zijn steeds meer zorgtaken gedecentraliseerd en de verantwoordelijkheid geworden van gemeenten. De verantwoordelijkheden die voortkomen uit de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) vallen nu onder de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), Wet langdurige zorg, de Jeugdwet en de Zorgverzekeringswet. De transitie zou moeten leiden tot kortere of minder intensieve trajecten en daarmee tot een vermindering van de zorgkosten.

Bovenstaande ontwikkelingen gaan gepaard met een andere kijk op zorg. De Raad voor Volksgezondheid en Samenleving pleit al langere tijd voor een omslag in denken: niet denken in termen van ziekte, maar in termen van gezondheid en gedrag. In het rapport 'Naar nieuwe zorg en zorgberoepen: De contouren' (Kaljouw & Van Vliet, 2015) wordt de zorg opgedeeld in vier gebieden: voorzorg, gemeenschapszorg, laagcomplex tot complexe zorg en hoogcomplex zorg. De nadruk komt steeds meer te liggen op voorzorg (preventie) en gemeenschapszorg. Hierbij wordt meer crosssectoraal en interprofessioneel gewerkt. Vaktherapeutisch professionals werken steeds vaker samen met professionals uit andere sectoren. Gestreefd wordt naar vraaggestuurd werken, passende zorg, denken vanuit positieve gezondheid en de regie bij de cliënt leggen.

Op landelijk niveau heeft de sector Life Sciences & Health het doel dat in 2040 alle Nederlanders ten minste vijf jaar langer in goede gezondheid leven en de gezondheidsverschillen tussen de laagste en hoogste sociaaleconomische groepen met 30% zijn afgenomen (ministerie VWS, 2020).

Het plan 'Gezond opleiden: Sectorplan hoger gezondheidszorgonderwijs' (Vereniging Hogescholen, 2020) beschrijft bovenstaande ontwikkelingen helder en is voor alle zorgopleidingen in het algemeen en opleidingen Vaktherapie in het specifiek richtinggevend. De HAN heeft op basis van deze ambities 'Fair Health' ontwikkeld, om aan oplossingen te werken die sociaaleconomische gezondheidsverschillen verkleinen (HAN University of Applied Sciences, 2022b).

Tenslotte wordt technologie een steeds vanzelfsprekender deel van het leven. Het grootste deel van de bevolking is inmiddels vertrouwd met computers, tablets en smartphones. De coronapandemie heeft ons geleerd dat als de nood hoog is, mensen over kunnen schakelen naar contact op afstand. Slimme technische toepassingen in de zorg ontwikkelen zich in hoog tempo. Met het Versnellingsplan Onderwijsinnovatie met ICT (www.versnellingsplan.nl) werkt de HAN met andere hogescholen, universiteiten en SURF aan verdere digitalisering in het hoger onderwijs. De opleiding Vaktherapie sluit zich hierbij aan en investeert onder andere in VR-applicaties en eHealth.

Door bovenstaande ontwikkelingen komen vaktherapeutisch professionals op andere werkplekken terecht. Daar waar de vaktherapeutisch professionals voorheen vooral in de klinische praktijk werkten, zijn zij nu ook te vinden in de ambulante GGZ, wijkgerichte teams, regulier onderwijs, het medisch werkveld, verpleeghuiszorg en zelfstandige praktijken.

De wensen van het werkveld zijn vertaald in competenties die de vaktherapeutisch professional-van-nu moet bezitten. Uitgangspunt is de T-shaped professional, waarbij de verticale lijn van de T staat voor specifieke (in dit geval: vaktherapeutische) kennis, vaardigheden, ervaring en competenties en de horizontale lijn voor de brede inzetbaarheid van de vaktherapeutisch professional (Federatie Vaktherapeutische Beroepen, 2020; Haeyen & De Boer, 2016).

4.2 Beroepsvereisten

Niet van toepassing.

4.3 Eindkwalificaties

In deze paragraaf lees je aan welke eindkwalificaties je voldoet aan het einde van de opleiding. Deze eindkwalificaties zijn formeel vastgesteld in de onderwijs- en examenregeling.

Wanneer je afstudeert, voldoe je aan de eindkwalificaties van de opleiding. Dat wil zeggen dat je bepaalde (verplichte) kennis, inzichten, vaardigheden en, zo aan de orde, attitude hebt om toe te passen in het beroep waarvoor je bent opgeleid. Welke eindkwalificaties bij jouw opleiding horen, lees je hieronder.

Voor de opleiding gelden vier eindkwalificaties, de differentiaties beeldende-, drama- en muziektherapie hanteren nog een vijfde eindkwalificatie 'beheersen van vaktherapeutisch middel', omdat zij veel aandacht besteden aan professionele ontwikkeling in het vaktherapeutisch middel. De Body of Psychomotor Skills wordt bij de differentiatie psychomotorische therapie geïnterpreteerd in de context van eindkwalificaties 1 en 2. Bewegingsgedrag en lichaamsbeleving ziet deze differentiatie als een existentieel fenomeen, gebaseerd op de relationele visie op bewegen en lichamelijkeheid.

Eindkwalificatie 1	
Vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden	
<i>Omschrijving</i>	De vaktherapeutisch professional bouwt een werkrelatie op met de cliënt, het cliëntstelsel, collega's, professionals en opdrachtgevers (hierna te noemen: relevante partijen). Op sensitieve en responsieve wijze maakt de vaktherapeutisch professional contact, stemt af en bereikt overeenstemming over doelen en aanpak.
Indicatoren	
De vaktherapeutisch professional:	
<ul style="list-style-type: none"> • Past (wetenschappelijke) kennis over verbale en non-verbale communicatietechnieken toe in het opbouwen en onderhouden van de werkrelatie met de cliënt en relevante partijen. Is zich bewust van de verschillen vanuit culturele en sociale achtergrond en gaat hier sensitief mee om. • Licht op een integere en transparante wijze cliënt en relevante partijen in over de behandeling en de te verwachten behandelresultaten. • Stemt in het contact af op de cliënt en relevante partijen. • Hanteert gepaste grenzen in afstand en nabijheid en zorgt voor een juiste balans tussen 'zorgen voor' en appèl doen op de eigen verantwoordelijkheid van cliënt. 	

Eindkwalificatie 2
Ervaringsgericht interveniëren
Omschrijving

De vaktherapeutisch professional ondersteunt, faciliteert en stuurt in preventie, training en therapie aan op het behalen van doelstellingen van de cliënt. De doelstellingen zijn gericht op: verandering, ontwikkeling, stabilisatie of acceptatie op emotioneel, gedragsmatig, cognitief, sociaal, neuropsychologisch of lichamelijk gebied.

De vaktherapeutisch professional past ervaringsgerichte werkwijzen, interventies en werkvormen toe, om te komen tot afstemming op de behoefte van de cliënt. De inzet van deze interventies vindt methodisch en wetenschappelijk onderbouwd plaats.

Indicatoren

De vaktherapeutisch professional:

- Verricht indicatie, observatie en diagnostiek; gaat uit van de hulpvraag van de cliënt en stemt af door middel van ervaringsgerichte interventies.
- Intervenieert ervaringsgericht ten behoeve van de behandeling van cliënten en redeneert en opereert vanuit een rationale, die behandeldoel en werkvorm verbindt en gebaseerd is op (inter)nationale methoden, theorieën en onderzoeksresultaten.
- Zet de cliënt aan tot ervaren, denken, vormgeven en handelen ten behoeve van de afgesproken doelstelling. Hierbij wordt rekening gehouden met de draagkracht en de culturele en sociale achtergrond van de cliënt.
- Intervenieert op basis van algemene vakspecifieke therapeutische kennis, zoals: de betekenis van lichaamstaal, interactieaspecten, veiligheid, nabijheid, (tegen)overdracht en weerstand.
- Maakt de toegepaste interventies inzichtelijk, en verantwoordt deze in een voor cliënten begrijpelijke taal. Onderbouwt de toegepaste interventies naar het cliëntensysteem, collega's, professionals en opdrachtgevers.

Eindkwalificatie 3	
Praktijkgericht onderzoeken	
<i>Omschrijving</i>	De vaktherapeutisch professional beschikt over een kritische, onderzoekende houding. De vaktherapeutisch professional draagt bij aan innovatie van de (eigen) beroepspraktijk door praktijkgericht onderzoek te verrichten en/of door te participeren in onderzoek. De vaktherapeutisch professional gebruikt kennis uit (wetenschappelijk) onderzoek ten gunste van het onderbouwen en verbeteren van het handelen.
Indicatoren	
De vaktherapeutisch professional:	
<ul style="list-style-type: none"> • 	
Werkt zelfstandig een praktijkprobleem uit in praktijkgericht onderzoek op systematische en methodologisch verantwoorde wijze. Draagt hiermee bij aan kennisdeling en innovatie van de (eigen) beroepspraktijk.	
<ul style="list-style-type: none"> • 	
Participeert in en levert een bijdrage aan praktijkgericht / wetenschappelijk onderzoek en draagt bij aan het inzichtelijk en aantoonbaar maken van de werking van de vaktherapeutische discipline.	
<ul style="list-style-type: none"> • 	
Signaleert (inter)nationale ontwikkelingen in het vakgebied en maakt kritisch gebruik van kennis uit onderzoek voor de onderbouwing en/of verbetering van de beroepspraktijk op cliënt-, organisatie- en beleidsniveau.	
<ul style="list-style-type: none"> • 	
Is kritisch ten aanzien van eigen handelen, opvattingen, waarnemingen en conclusies uit onderzoek.	
<ul style="list-style-type: none"> • 	
Wil weten, begrijpen, doelen bereiken, inzichten (uit onderzoek) delen en innoveren.	

Eindkwalificatie 4	
Professionaliseren en profileren	
<i>Omschrijving</i>	De vaktherapeutisch professional ontwikkelt, vanuit zelfkennis en vakkennis, blijvend de kwaliteit van het beroep en de eigen uitoefening daarvan. De vaktherapeutisch professional profileert zich vanuit een krachtige beroepsidentiteit, is communicatief, ondernemend en reflectief.
Indicatoren	

De vaktherapeutische professional :

- Heeft zelfkennis en reflecteert kritisch op het eigen handelen om zijn professionaliteit blijvend te ontwikkelen in de maatschappelijke context. Handelt volgens ethische codes, reglementen en gedragsregels en gaat integer om met beroepsethische dilemma's.
- Heeft een visie op het beroep in (inter)nationale context. Kan deze overtuigend naleven en uitdragen. Heeft een beroepsidentiteit die herkenbaar is voor anderen.
- Kan inzichtelijk maken en verantwoorden wat hij doet en communiceert dit verbaal, schriftelijk en via (sociale) technologieën. Positioneert en profileert zich als specialist met een breed toepassingsgebied. Heeft actuele vakkennis en levert een bijdrage aan de ontwikkeling van het beroep.
- Is organisatiesensitief en werkt systeemgericht. Werkt constructief, empathisch, kritisch en respectvol samen met deskundigen van verschillende disciplines in (inter)nationaal verband.
- Is toekomstgericht en speelt proactief in op ontwikkelingen in de beroepspraktijk, zowel op de korte als op de lange termijn. Is innovatief en creëert nieuw aanbod. Beschikt over ondernemerskwaliteiten.

Eindkwalificatie 5

Beheersen van het vaktherapeutisch middel

Omschrijving

De vaktherapeutisch professional is vaardig in het gebruik van het vaktherapeutisch middel^[1], beschikt over creativiteit en is in staat om het vaktherapeutisch middel te gebruiken als instrument voor zelfonderzoek, expressie, persoonlijke ontwikkeling en communicatie.

Beeldende, Drama-en Muziektherapie hanteren het uitgangspunt dat persoonsvorming in relatie staat met kennis van en vaardigheid met materialen, instrumenten en technieken. Deze eindkwalificatie is voor hen - sterk verbonden met eindkwalificatie 1 'vaktherapeutische werkrelatie opbouwen en onderhouden' en eindkwalificatie 2 'ervaringsgericht interveniëren'. De differentiatie PMT benadert bewegen en - lichaamsbeleving als een integraal onderdeel van de eerste twee eindkwalificaties en hanteert deze kwalificatie daarom niet.

Indicatoren

De vaktherapeutisch professional

- Kent de (werkings)kracht van het vaktherapeutisch middel bij zichzelf en de ander en zet het in als instrument voor persoonlijke ontwikkeling.
- Confronteert zichzelf in het vaktherapeutische middel met patronen in denken, voelen en handelen en reflecteert hierop ten behoeve van zijn therapeutische professionaliteit
- Beheerst ruimte, technieken, materialen, instrumentarium en werkvormen.
- Werkt met verbeelding waarin sensorische, motorische, affectieve, perceptuele, symbolische en cognitieve aspecten een rol spelen.
- Doet via exploreren, experimenteren, spelen en creëren nieuwe ervaringen op en ontwikkelt daardoor eigenheid, en creativiteit en vrijheid van handelen in het vaktherapeutisch middel.
- Heeft kennis van de geschiedenis van het vaktherapeutisch middel.
- Is in staat het (kunst) product te analyseren in termen van het proces waarmee het tot stand is gekomen, en daarover te communiceren.

Het niveau van de eindkwalificaties is afgestemd op de Dublin Descriptoren en/of het NLQF-niveau 6. (Zie voor de toelichting op de NLQF-niveaus: [NLQF niveaus - waaier - NLQF](#)). Uit het schema hieronder blijkt waarvoor is gekozen.

Daardoor is gegarandeerd dat de opleidingen op het juiste, nationaal en internationaal vastgestelde niveau zijn. De getuigschriften voldoen aan alle wettelijke vereisten en zijn daardoor vergelijkbaar met en gelijkwaardig aan (soortgelijke) getuigschriften van andere hogescholen in en buiten Nederland.

Dublin Descriptoren

Descriptor 1: Kennis en inzicht

- Kennis en inzicht hebben in het vakgebied waarin je wordt opgeleid.
- Kennis hebben van recente ontwikkelingen op je vakgebied.

Descriptor 2: Toepassen van kennis en inzicht

- Kennis en inzicht op je vakgebied op professionele wijze kunnen toepassen.
- Argumentaties voor het oplossen van complexe problemen op je vakgebied kunnen opstellen en verdiepen.

Descriptor 3: Oordeelsvorming

- Relevante gegevens (op je vakgebied) kunnen verzamelen en interpreteren.
- Relevante sociaal-maatschappelijke, wetenschappelijke of ethische aspecten kunnen afwegen in je oordeelsvorming.

Descriptor 4: Communicatie

- Informatie, ideeën en oplossingen kunnen overbrengen op zowel specialisten als leken op je vakgebied.
- Sociaal en communicatief handelen.
- Multidisciplinair samenwerken.

Descriptor 5: Leervaardigheden

- De leervaardigheden bezitten om je zelfstandig verder te ontwikkelen en te scholen.
- Reflecteren op je eigen handelen.

5 De opbouw van jouw opleiding

In dit hoofdstuk lees je hoe je opleiding er in grote lijnen uitziet. In Deel 2 en Deel 3 vind je de regels en de details.

5.1 Omvang

Een hbo-bacheloropleiding bestaat uit een propedeutische fase (ook wel propedeuse genoemd) en een postpropedeutische fase (ook wel postpropedeuse of hoofdfase genoemd).

De studielast van de opleiding is uitgedrukt in studiepunten. Eén studiepunten staat gelijk aan 28 uren studie.

De bacheloropleidingen hebben een omvang van 240 studiepunten.

5.2 Major en minor

Major en minor

Bacheloropleidingen bij de HAN bestaan uit een major en een minor. De major is je hoofdrichting, waarin je je beroepscompetenties ontwikkelt. De major bestaat uit 210 studiepunten. Daarnaast krijg je in een minor de ruimte om je kennis, interesses en capaciteiten te verdiepen of te verbreden. Een minor bestaat uit 30 studiepunten.

Indeling van de opleiding	Major	Minor	Totaal
Propedeuse	60		60
Postpropedeuse	150	30	180
Totaal	210	30	240

5.3 Propedeuse en postpropedeuse

Het eerste jaar van je bachelorstudie is de propedeutische fase. Deze heeft een studielast van 60 studiepunten.

De propedeutische fase heeft drie functies: een oriënterende, een verwijzende en een selecterende. Deze drie functies hangen nauw met elkaar samen. De propedeutische fase geeft je een goed beeld van de hele studie.

1. In dit eerste jaar krijg je inzicht in de inhoud van de opleiding. In dat jaar kun je voor jezelf bepalen of de opleiding aansluit bij je capaciteiten en interesses. Dit is de *oriënterende functie* van de propedeutische fase.
2. In de loop van dit jaar kun je beslissen of je deze opleiding wilt blijven volgen. Het studieadvies aan het eind van de propedeutische fase helpt je bij die beslissing. Dit is de *verwijzende functie* van de propedeutische fase.
3. De propedeutische fase heeft een *selecterende functie*. Die functie is tweeledig: aan de ene kant beoordeel je zelf of je geschikt bent voor de studie of niet. Aan de andere kant beoordelen de docenten en examinatoren op basis van je studieresultaten of je geschikt bent. Daarbij wordt altijd rekening gehouden met de eisen die je toekomstige beroep aan je stelt.

Heb je alle tentamens van de propedeutische fase behaald, dan heb je het propedeutisch examen gehaald en ontvang je je propedeuse getuigschrift. Na de propedeutische fase volgt de postpropedeutische fase, ook wel hoofdfase genoemd. In de postpropedeutische fase verdiep je je verder en werk je toe naar de eindkwalificaties van

jouw bacheloropleiding. Heb je ook alle tentamens van de postpropedeutische fase behaald? Dan sluit je deze fase af en heb je je bachelorexamen behaald. Je krijgt dan het bachelorgetuigschrift.

6 Jaarplanning

In dit hoofdstuk vind je informatie over de lesdagen en lestijden, en over de vakanties en lesvrije weken.

6.1 Lesdagen en lestijden

De lestijdentabel van de HAN staat op HAN Insite.

<https://www1.han.nl/insite/studenten/>

6.2 Vakanties en lesvrije weken

De jaarplanning van dit studiejaar staat op HAN Insite.

In deze jaarplanning staan de lesweken en vakanties. Daarnaast is er een aantal lesvrije weken. In de lesvrije weken kun je ook studieactiviteiten hebben, zoals themaweken en (deel)tentamens. Houd daar rekening mee.

7 Organisatie van de HAN

In dit hoofdstuk vind je informatie over de organisatie van de HAN. Je vindt hier ook informatie over de medezeggenschap, de kwaliteitszorg en de voorzieningen van de HAN waar jij als student gebruik van kunt maken.

7.1 Academies

Bij de HAN zijn de opleidingen verdeeld over 12 academies.

Jouw opleiding hoort bij de Academie Gezondheid en Vitaliteit (AGV)..

Hieronder vind je een overzicht van alle academies.

Afkorting	Academie (NL)	School (ENG)
ABE	Academie Built Environment	School of Built Environment
ABOC	Academie Business, Ondernemerschap en Communicatie	School of Business, Entrepreneurship and Communication
AE	Academie Educatie	School of Education
AEA	Academie Engineering en Automotive	School of Engineering and Automotive
AFMR	Academie Financieel Management en Recht	School of Financial Management and Law
AGV	Academie Gezondheid en Vitaliteit	School of Health Studies
AIM	Academie IT en Mediadesign	School of IT and Media Design
AMM	Academie Mens en Maatschappij	School of Social Studies
AOO	Academie Organisatie en Ontwikkeling	School of Organisation and Development
APS	Academie Paramedische Studies	School of Allied Health
ASB	Academie Sport en Bewegen	School of Sport and Exercise
ATBC	Academie Toegepaste Biowetenschappen en Chemie	School of Applied Biosciences and Chemistry

7.2 Management en organisatie van de academie

Op HAN Insite vind je informatie over de inrichting, organisatie en mensen van jouw opleiding, en de academie waarbij deze horen.

7.2.1 Examencommissie en examinatoren

De leden van de examencommissie vind je op:

<https://www1.han.nl/insite/medewerkers/academies/academie-gezondheid-en-vitaliteit/examencommissie/>.

Je kunt de examencommissie van jouw opleiding bereiken via het secretariaat van de examencommissie examencommissie-bachelors.agv@han.nl.

De leden van de examencommissie worden benoemd door het college van bestuur van de HAN.

De taken en verantwoordelijkheden van onze examencommissie vind je in het Reglement examencommissie. Daarin vind je ook aanvullende regels met betrekking tot examinering en tentaminering voor zover die tot de bevoegdheid van de examencommissie behoren. Je vindt het Reglement examencommissie in Deel 3 van dit Opleidingsstatuut.

De examencommissie stelt onder andere vast of je voldoet aan de voorwaarden die zijn gesteld in de onderwijs- en examenregeling. De examencommissie wijst voor elk (deel)tentamen examinatoren aan. Een of meer aangewezen examinatoren nemen dat (deel)tentamen af en stellen het resultaat ervan vast.

De examencommissie heeft verder onder andere de volgende taken en bevoegdheden:

- borging toetskwaliteit;
- verlenen van vrijstellingen;
- afhandelen van verzoeken voor een extra gelegenheid tot het afleggen van een (deel) tentamen;
- afhandelen van verzoeken om een aangepaste (deel)tentamenvorm;
- afhandelen van aanvragen voor vrije minoren;
- afhandelen van klachten.

Allerlei regels over (deel)tentamens en examens die voor jou gelden vind je verder in de onderwijs- en examenregeling (zie Deel 2). Ook vind je nog regels over de organisatie ervan in de Regeling schriftelijke en digitale (deel)tentamens (zie Deel 3).

7.2.2 Medezeggenschap en inspraak

Hieronder vind je een kort overzicht van de commissies en raden van de HAN. Zij praten mee over beleid en beslissingen binnen de HAN, en hebben hier ook invloed op.

Opleidingscommissie

Elke opleiding of groep van opleidingen heeft een opleidingscommissie. Een opleidingscommissie bestaat uit evenveel personeelsleden als studenten. De opleidingscommissie adviseert de opleiding over het bevorderen en waarborgen van de kwaliteit van de opleiding en beoordeelt jaarlijks hoe de opleiding de onderwijs- en examenregeling uitvoert. De opleidingscommissie heeft ook instemmings- en adviesrechten. Via de opleidingscommissie kun je meedenken en meebeslissen over het onderwijs en de organisatie van jouw opleiding. Wil je lid worden van de opleidingscommissie? Vraag dan om meer informatie via oc.vaktherapie@han.nl. De opleidingscommissie heeft een eigen reglement (zie Deel 3).

Academieraad

Elke academie heeft een academieraad. Een academieraad bestaat uit evenveel personeelsleden als studenten. Deze raad heeft het recht om alle zaken met betrekking tot de academie te bespreken en vragen te stellen aan de academiedirecteur. De raad heeft onder andere inspraakrechten op het beleid van de academie. In de academieraad kun je meepraten en meebeslissen over het beleid van de academie.

Wil je meer weten over de academieraad: vraag meer informatie via het secretariaat van de academieraad: academieraad.agv@han.nl.

Medezeggenschapsraad

Via de medezeggenschapsraad hebben personeel en studenten op HAN-niveau inspraak. Deze raad heeft instemmingsrecht op bepaalde onderdelen van het beleid, de hoofdlijnen van de instellingsbegroting, het algemeen geldende deel van de onderwijs- en examenregeling en meer. De medezeggenschapsraad bestaat uit een gelijk aantal studenten en personeelsleden. In de medezeggenschapsraad gaat het over het algemene beleid van de HAN.

Wil je lid worden van de medezeggenschapsraad? Vraag bij het secretariaat van de medezeggenschapsraad om meer informatie: secretariaat.mr@han.nl. Wil je meer weten over de medezeggenschapsraad? Ga dan naar: [Medezeggenschap \(han.nl\)](#).

7.3 Succesvol studeren

Op han.nl, onder het tabblad 'Succesvol studeren' (<https://www.han.nl/studeren/succesvol-studeren/>) vind je informatie over jouw rechten en plichten als student binnen de HAN, zoals studentbegeleiding en -ondersteuning. Het recht van studenten op de diverse voorzieningen is geregeld in paragraaf 3.1 van het Studentenstatuut. In hoofdstuk 5 van dat statuut is opgenomen waar je als student nog meer terecht kunt. Het Studentenstatuut kan je vinden op: [Rechten en plichten \(han.nl\)](#).

7.3.1 Studentenwelzijn

Bij de HAN staat de student centraal. We zien, horen en kennen onze studenten. Samen werken we aan studentenwelzijn via de thema's in het studentenwelzijnswiel. Het gaat om de thema's binding, zelfregie en veerkracht, inclusieve en veilige hogeschool, betekenisvolle (leer)ervaringen, gezonde leefstijl, flexibel onderwijs en ondersteuning op maat.

Wat verstaan we onder studentenwelzijn? Plezier hebben in leren en studieactiviteiten en tevreden zijn over jezelf. Je fysiek, sociaal en mentaal goed voelen, niet alleen op de HAN maar ook daarbuiten.

Werk maken van studentenwelzijn is niet alleen aan de studentbegeleiders, maar vraagt om inzet van iedereen bij de HAN. Op HAN Insite lees je meer over studentenwelzijn binnen de HAN.

I: www1.han.nl/insite/medewerkers/onderwijs/studentenwelzijn/wiel-van-studentenwelzijn

7.3.2 Studentenbegeleiding en ondersteuning

Studeren bij de HAN is veel meer dan het leren van een vak. Bij de HAN gaat het vooral over groeien. Over ontdekken wie je bent, wat je talenten zijn, waar je passie ligt en waar je je verder in wilt ontwikkelen. Uitgangspunt is dat je gedurende de opleiding steeds meer zelf de regie neemt over en verantwoordelijk bent voor je eigen leerproces. Bij jouw professionele en persoonlijke ontwikkeling word je ondersteund door verschillende mensen in de opleiding. Door de juiste mensen te betrekken passend bij jouw leer- en ontwikkelbehoefte, in overleg met je studentbegeleider, bouw je aan een netwerk van begeleiding. Om op deze manier de voor jou best passende studentroute te kiezen.

De HAN heeft naast de studentbegeleiding ook extra voorzieningen voor studenten die belemmeringen ervaren bij het studeren, bijvoorbeeld vanwege (fysieke) toegankelijkheid van de HAN of de manier waarop het onderwijs is vormgegeven.

Na verwijzing door je studentbegeleider kun je met een senior studentbegeleider verkennen wat je ervaart en welke voorzieningen jou het beste kunnen helpen. In paragraaf 7.4 lees je meer over de extra voorzieningen.

Heb je buiten de opleiding specialistische ondersteuning nodig dan is deze beschikbaar binnen het Student Support Center.

7.3.3 Student Support Center

Als student kun je rekenen op goede begeleiding bij je studieloopbaan. Binnen jouw opleiding kijk je samen met je begeleider welke begeleiding nodig is bij je studie, je studievoortgang en je loopbaanontwikkeling. We kijken daarbij naar je talenten, ambities en ondersteuningsbehoefte. Aanvullend op de begeleiding die je opleiding biedt, kun je gebruik maken van het aanbod van het Student Support Center. Dat is een team van experts dat zich samen inzet

voor één doel: jouw groei als student.

Op HAN Insite/Studenten (www1.han.nl/insite/studenten) vind je meer informatie over de volgende onderwerpen:

Training & coaching (inclusief Studenten voor Studenten),

Studentendecanen,

Studenten-psychologen,

Studiekeuze- en loopbaancoaching,

Stage- en werkcoaching bij bijzondere omstandigheden,

Centrum voor Ondernemerschap,

HAN Topsport Academie,

Zingeving en identiteit,

HAN Talencentrum (De Taalkamer).

7.4 Overige studentenvoorzieningen

7.4.1 HAN Talencentrum

Bij het HAN Talencentrum kun je terecht voor taalondersteuning. Via het Student Support Center kun je bij de Taalkamer kosteloos terecht voor workshops over verschillende taalaspecten zoals spelling en zinsbouw; cursussen op het gebied van NT2 (Nederlands als tweede taal); Engelse grammatica en taalcoaching Engels. Verder kun je je aanmelden voor individuele schrijfcoaching als je vastloopt bij het schrijven. Ook kun je als student tegen betaling avondcursussen Engels en Duits volgen om je taal een niveau verder te brengen.

7.4.2 Bibliotheek

De HAN bibliotheken bieden op diverse locaties binnen de HAN een bibliotheekcollectie aan. Op de locaties zijn ook studieplekken en stilteruimtes te vinden. Via de website Bibliotheek HAN vind je de digitale collectie, die ook vanuit huis te raadplegen is. Hier staan ook ondersteunende lesmaterialen voor de lessen informatievaardigheden, evenals informatie over de dienstverlening, openingstijden en contactgegevens.

I: www.han.nl/over-de-han/organisatie/bedrijfsonderdelen/bibliotheek/diensten

7.4.3 Vertrouwenspersonen

Bij de HAN gaan we met respect met elkaar om. Het kan echter ook gebeuren dat je als student of medewerker te maken krijgt met ongewenst of grensoverschrijdend gedrag. Wend je dan tot één van de vertrouwenspersonen om te bespreken wat je eraan kunt doen. Je kunt zelf kiezen met welke vertrouwenspersoon je wilt spreken. Meer informatie en de contactgegevens van de vertrouwenspersonen vind je op HAN Insite.

7.4.4 Bureau Klachten en Geschillen

Heb je een klacht, bezwaar of beroep, dan probeer je er in eerste instantie samen uit te komen, eventueel met ondersteuning van de studiebegeleider. Lukt dit niet, dan kan je bij Bureau Klachten en Geschillen terecht. Let hierbij wel op de termijnen die gelden. Het Bureau Klachten en Geschillen zorgt ervoor dat klachten, beroepschriften en bezwaarschriften bij de juiste hogeschoolorganen terechtkomen. Daarnaast verzorgt het Bureau ook het secretariaat van het College van Beroep voor de Examens en de Geschillenadviescommissie.

I: www1.han.nl/insite/studenten/panelnav.xml/contact/klachten-geschillen-ongewenst-gedrag/

T: 024 – 353 05 30

A: Verlengde Groenestraat 75 Nijmegen / Postbus 6960, 6503 CD Nijmegen

7.4.5 International Office

De HAN is ook internationaal actief. De activiteiten zijn heel divers; zo wordt er bijvoorbeeld gewerkt aan internationalisering van het curriculum, het uitbouwen van een internationaal netwerk van partneruniversiteiten, studie in het buitenland voor HAN studenten en docentenuitwisselingen. Het International Office zorgt ervoor dat de activiteiten uitgevoerd kunnen worden. Zo beheert het International Office twee grote beursprogramma's, Europees en nationaal (Erasmus+ en de NL Scholarship) en biedt hiervoor praktische ondersteuning. Ook worden internationale studenten door het International Office begeleid en is dit hun eerste aanspreekpunt. Kom langs met je vragen of kijk op de HAN Insite-pagina van het International Office.

I: www1.han.nl/insite/studenten/naar-het-buitenland/international-office

7.4.6 Sportfaciliteiten

Als student van de HAN kun je een sportkaart aanschaffen. Daarmee kun je gebruikmaken van de sportfaciliteiten van HAN Seneca (het centrum dat zich richt op verbetering in gezondheid, welzijn en leefstijl van de HAN), de sportfaciliteiten van de gemeente Arnhem en de sportfaciliteiten van de Radboud Universiteit Nijmegen.

7.4.7 HAN Employment

HAN Employment ondersteunt de student tijdens de zoektocht naar een passende werkplek die verplicht is bij een duale of deeltijdse studie. HAN Employment heeft een online vacaturebank waar organisaties en bedrijven vacatures voor deeltijdstudenten kunnen plaatsen. Ook worden er jaarlijks diverse netwerkbijeenkomsten/trainingen georganiseerd. Wanneer je als student staat ingeschreven bij HAN Employment word je automatisch op de hoogte gehouden van deze evenementen.

7.4.8 HAN Centrum voor Ondernemerschap

Het Centrum voor Ondernemerschap (CvO) van de HAN helpt ambitieuze studenten hun ondernemersdroom en hiermee een carrièreperspectief als ondernemer te realiseren. Ze bieden hen Business Coaching, BusinessClasses, het startersprogramma: de BusinessBooster, Financiering (startersvoucher/leningen), de TopOndernemersRegeling (TOR), inspirerende BusinessEvents en een groot regionaal Netwerk. Het aanbod is extra-curriculair en kosteloos voor studenten. Voor een minor over ondernemen kun je terecht bij de opleiding Ondernemerschap & Retailmanagement. Kijk voor meer informatie op:

I: www1.han.nl/insite/studenten/hulp-ondersteuning-training/studentbegeleiding-en-student-support-center/het-centrum-voor-ondernemerschap

7.4.9 Arbobeleid voor studenten

Wil je meer weten over de regels die betrekking hebben op jouw welzijn en op het veilig en gezond werken binnen de HAN? Of wil je weten wat voor hulpmiddelen we op dat gebied hebben? Kijk dan op HAN Insite Arbo op de speciale pagina voor studenten.

Alhoewel studenten geen arbeid verrichten, zoals bedoeld in de wetgeving, is er wel degelijk beleid binnen de HAN om de gezondheid, veiligheid en het welzijn van de student te ondersteunen.

7.4.10 HAN Voorlichtingscentrum via ASK@han.nl

ASK HAN bestaat uit medewerkers met uitgebreide kennis over de HAN. Zij kunnen niet alleen algemene vragen beantwoorden, maar ook helpen bij specifieke vragen over bijvoorbeeld studievoortgang, aanmelden en inschrijven, voorlichting over opleidingen, bewijs van inschrijving, facilitaire en gebouw-gerelateerde zaken, onderwijsapplicaties en ICT-zaken.

Je kunt ASK HAN bereiken via:

Han.nl/ASKHAN

ASK@HAN.NL

(024) 353 05 00

Je kunt ook langsgaan bij een van de balies op Kapittelweg 33 in Nijmegen of Ruitenberglaan 31 in Arnhem.

DEEL 2 Onderwijs- en examenregeling

1 Over de onderwijs- en examenregeling

In de onderwijs- en examenregeling zijn het onderwijs, de (deel)tentamens en de examens van jouw opleiding en je rechten en plichten geregeld.

De onderwijs- en examenregeling is opgenomen in het Opleidingsstatuut dat geldt voor jouw opleiding en wordt elk studiejaar vastgesteld.

1.1 Begrippen en definities

In deze onderwijs- en examenregeling wordt verstaan onder:

Academie	Een organisatorische eenheid waarbinnen met elkaar samenhangende opleidingen, onderzoek en kennisdienstverlening zijn gegroepeerd.
Afstudeerrichting	Specialisatie binnen een opleiding zoals vastgesteld in de onderwijs- en examenregeling.
Beoordelingscriteria	Concreet en eenduidig te hanteren maatstaven op grond waarvan gemotiveerd beoordeeld wordt of en in welke mate aan de in een (deel)tentamen te toetsen en beoordelen kennis, inzicht en vaardigheden en, zo aan de orde, attitude op het vereiste niveau wordt voldaan.
Beroepsvereisten	Welomschreven kwalificaties op het gebied van kennis, inzicht en vaardigheden en, zo aan de orde, attitude waarover een student moet beschikken voor de uitvoering van het beroep waarvoor wordt opgeleid.
College van Beroep voor de examens	Het College bedoeld in artikel 7.60 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek dat een door een student ingesteld beroep behandelt tegen een bepaald besluit van de HAN.
CROHO	Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs. Vanaf 2024 wordt dit Registratie Instellingen en Opleidingen genoemd (RIO).
Cursus	De term cursus verwijst naar een Eenheid van Leeruitkomsten of een Onderwijseenheid en wordt voor alle opleidingsvarianten en bijbehorende onderwijsconcepten gebruikt.
Doorstroomnorm	De doorstroomnorm is het minimaal aantal studiepunten en/of bepaalde cursussen die je moet hebben behaald voor je kan beginnen met het onderwijs en de toetsing van het tweede jaar.
Eenheid van leeruitkomsten	Een onderwijseenheid waarin een samenhangend geheel van kennis, inzicht en vaardigheden is opgenomen welke een student op een leerwegaafhankelijke manier kan verwerven en waarvan de student de beheersing op een leerwegaafhankelijke manier kan aantonen.

Eindkwalificaties Eindtermen	Welomschreven doelstellingen op het gebied van kennis, inzicht en vaardigheden en, zo aan de orde, attitude waarover een student moet beschikken als de opleiding wordt afgerond.
Erkenning Verworven Competenties (EVC)	Erkenning van competenties (EVC) opgedaan buiten de opleiding, leidend tot een door het Nationaal Kenniscentrum EVC geregistreerd Ervaringscertificaat. Erkenning verworven competenties kunnen leiden tot vrijstelling van het afleggen van (deel)tentamen(s) die betrekking hebben op de eenheid/eenheden van leeruitkomsten of onderwijseenheid/onderwijs-eenheden waarin deze competenties centraal staan.
Examinator	Door de examencommissie aangewezen voor het afnemen van het (deel)tentamen en het vaststellen van het resultaat.
Extraneus	Degene die is ingeschreven aan een universiteit of hogeschool en (deel)tentamens en examens kan afleggen maar geen onderwijs mag volgen of begeleiding krijgt.
HAN	HAN University of Applied Sciences. In interne documenten wordt deze afkorting gebruikt ter vergroting van de leesbaarheid.
Hoofdexaminator	Eindverantwoordelijke examinator in het geval er meer examinatoren voor een (deel)tentamen zijn aangewezen.
Inrichtingsvorm	De wijze waarop een opleiding is ingericht: voltijds, deeltijds of dual.
Intekenen	Aanmelden voor deelname aan onderwijs of (deel)tentamens in Osiris.
Keuze-cursus	Een cursus die kan worden gekozen uit twee of meer keuze-cursussen waarna de gekozen cursus voor de student tot het programma en examen behoort en de (deel)tentamens van de niet gekozen onverplichte cursussen voor het getuigschrift niet hoeven te worden afgelegd.
Leeruitkomst	Beschrijft de meetbare leerresultaten (een samenhangend geheel van kennis, inzicht en vaardigheden) die een student dient aan te tonen. Het is een leerwegaafhankelijke weergave van wat een student heeft verworven aan kennis, inzicht en vaardigheden en, zo aan de orde, attitude.
Leerwegplan	Het plan waarin de student een eigen leerweg kan vastleggen, waarbij afspraken worden gemaakt over de invulling van die eigen leerweg inclusief toetsing en begeleiding. In de wet heet dit plan het Studieplan. Zie verder onder <i>Studieplan</i> verderop in deze begrippenlijst.

Leerwegaafhankelijk tentamen	Een (deel)tentamen, dat door de student afgelegd kan worden zonder deelname aan het onderwijs waaraan het (deel)tentamen verbonden is. Leerwegaafhankelijke tentamens zijn erop gericht dat studenten hun verworven kennis, inzicht en vaardigheden kunnen aantonen ongeacht de manier waarop en de omgeving waarin ze die hebben verworven.
Major	De kern van de bacheloropleiding van 210 studiepunten, waarin de student de kwalificaties verwerft die nodig zijn om op hbo-bachelor niveau af te studeren, en daarmee voldoet aan de gestelde beroepsvereisten.
Minor	Het deel van de postpropedeutische fase van de bacheloropleiding bestaande uit één of meerdere samenhangende cursussen. De minor is gericht op verbreding of verdieping van de studie met een studielast van 30 studiepunten.
Module	Een intern samenhangend en in zekere mate zelfstandig deel van de deeltijdse en van de duale opleiding, bestaande uit een of meerdere cursussen, dat is gericht op een reëel cluster van kwalificaties ontleend aan de beroepspraktijk.
Modulecertificaat	Schriftelijke verklaring van de examencommissie, dat een student een module in de deeltijdse of duale opleiding met goed gevolg heeft afgelegd.
OER	Onderwijs- en examenregeling.
Onderwijsarsenaal	De onderwijs- en begeleidingsactiviteiten die een opleiding opgebouwd uit eenheden van leeruitkomsten aan de student aanbiedt ter ondersteuning van het behalen van de (deel)tentamens behorende bij de opleiding.
Onderwijseenheid	Een eenheid van een opleiding die erop gericht is welomschreven doelstellingen te verwezenlijken op het gebied van kennis, inzicht en vaardigheden en die wordt afgesloten met een tentamen. De huidige Onderwijseenheid (OWE) en Eenheid van Leeruitkomsten (EVL) zijn beide specifieke vormen van een onderwijseenheid.
Opleiding	Een samenhangend geheel van onderwijseenheden (OWE of EVL), gericht op de verwezenlijking van welomschreven doelstellingen op het gebied van kennis, inzicht en vaardigheden waarover degene die de opleiding voltooit, dient te beschikken.
Opleidingscommissie	Het wettelijke inspraakorgaan als bedoeld in art. 10.3c van de WHW, met o.a. de taak de kwaliteit van de in Deel 2, hoofdstuk 1 genoemde opleidingen te borgen.
Osiris	Het student-informatiesysteem van de HAN.

Praktijkleerovereenkomst	Overeenkomst gesloten door HAN, een student en een bedrijf of organisatie met betrekking tot de beroepsuitoefening binnen een deeltijdse of duale opleiding als bedoeld in artikel 7.7 lid 5 WHW.
Premaster	Mogelijkheid om tekortkomingen weg te nemen in verband met het niet voldoen aan de toelatingseisen van masteropleidingen.
Student	Degene die als student is ingeschreven aan de HAN voor een opleiding teneinde onderwijs te volgen en (deel)tentamens af te leggen.
studentbegeleider	Een medewerker belast met studiebegeleiding van een of meer studenten. In Osiris wordt deze medewerker Studiebegeleider genoemd.
Studentroute	Een studentroute is de route van leerwegen en tentamens van een student. De studentroute gaat zowel over de geplande route (vooruitkijkend) als de gevolgde route (daadwerkelijk gevolgd).
Studiejaar	De periode vanaf 1 september tot en met 31 augustus van het daaropvolgende kalenderjaar.
Studielast	Aanduiding van de studiebelasting van een opleiding of een cursus.
Studieplan	Een studieplan is een plan waarin de student de studentroute plant en vastlegt.
Studiepunt	Aan elke opleiding (en elke cursus) zijn studiepunten verbonden. Een studiepunt komt bij een opleiding die is opgebouwd uit onderwijseenheden overeen met de normatieve studielast van 28 studiebelastingsuren. 60 studiepunten staat gelijk aan 1680 uren studie.
Studievoortgangsnorm	De norm die de opleiding stelt en waaraan de student moet voldoen om een positief studieadvies te ontvangen.
Tentamen	Een onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden en van een student, alsmede de beoordeling van de uitkomsten van dat onderzoek. Een tentamen kan bestaan uit meerdere deeltentamens.
Tentamengelegenheid	De door de opleiding geboden mogelijkheid om een (deel)tentamen af te leggen.
Tentamenmoment	Het moment/tijdstip waarop een (deel)tentamen wordt afgenomen/plaatsvindt.
Traject met bijzondere eigenschap	Een opleidingstraject dat zich onderscheidt van het standaardtraject door een andere tijdsduur, intensiteit, taal of vorm, waarbij de studielast en de kwaliteiten op het gebied van kennis, inzicht en vaardigheden die een student bij de beëindiging van het traject moet hebben verworven, gelijk zijn aan die van de opleiding.
Uittekenen	Het afmelden voor deelname aan onderwijs of (deel)tentamens na intekenen in Osiris.

Vrijstelling	De beslissing van de examencommissie dat niet hoeft te worden deelgenomen aan het (de) (deel)tentamen(s) voor een of meer bepaalde cursussen, omdat naar het oordeel van de examencommissie, reeds over de vereiste kennis, inzicht, competenties en/of vaardigheden en, zo aan de orde, attitude wordt beschikt.
WHW	Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek.

Overige begrippen en definities hebben de betekenis zoals die in de landelijke wet- en regelgeving gelden.

1.2 Voor welke opleiding(en) geldt deze onderwijs- en examenregeling?

Dit is de onderwijs- en examenregeling, zoals bedoeld in artikel 7.13 WHW, voor de volgende opleiding(en) van de HAN:

Opleiding	Inrichtingsvorm	CROHO-nummer	Locatie van de opleiding
B Vaktherapie	voltijd	34644	Nijmegen

1.3 Wat is de voor jou geldende onderwijs- en examenregeling?

Bij de HAN wordt de onderwijs- en examenregeling elk jaar vernieuwd. Dit betekent echter niet dat elk jaar alles verandert. Meestal betreft het alleen enkele veranderingen in het opleidingsprogramma en de organisatie.

Deze onderwijs- en examenregeling geldt voor het studiejaar 2026-2027, dat wil zeggen vanaf 1 september 2026 tot en met 31 augustus 2027.

Als de onderwijs- en examenregeling wordt gewijzigd, verandert niet wat al is gedaan en geweest, maar wijzigingen gelden alleen voor het nieuwe studiejaar. Er kunnen bijzondere regels gelden om van een 'eerdere' onderwijs- en examenregeling naar een nieuwe onderwijs- en examenregeling om te schakelen. Die regels staan in de overgangsregelingen: Deel 2 hoofdstuk 11.

In uitzonderlijke gevallen moet de onderwijs- en examenregeling tijdens een studiejaar worden gewijzigd. Wijziging tijdens een studiejaar kan alleen indien dit redelijkerwijs noodzakelijk is en indien dit niet ten nadele is voor de studenten. Ook dan kan er een overgangsregeling gelden: zie Deel 2, hoofdstuk 11. Het overzicht van vastgestelde wijzigingen wordt opgenomen in Deel 2, paragraaf 11.7.

In gevallen waarin deze onderwijs- en examenregeling niet voorziet, beslist de academiedirecteur. Als het gaat om zaken die onder de bevoegdheid van de examencommissie vallen, dan beslist de voorzitter van de examencommissie. De beslissing wordt binnen vier werkweken bekendgemaakt aan de personen die belang hebben bij deze beslissing.

2 Regelingen rondom toelating

De regels met betrekking tot aanmelding, toelating, vooropleidingseisen, selectie en inschrijving voor de opleiding(en) waarop dit Opleidingsstatuut betrekking heeft, vind je in het Inschrijvingsreglement, zoals aangegeven in Deel 1, hoofdstuk 1.5.

In dit hoofdstuk staan regels die specifiek gelden voor de deficiëntietoetsen, het toelatingsonderzoek 21+ en de eigen bijdrage die in bepaalde gevallen gevraagd mag worden.

2.1 Je voldoet niet aan de nadere vooropleidingseisen (deficiëntie)

2.1.1 Je hebt een havo- of vwo-diploma, maar je voldoet niet aan de nadere vooropleidingseisen
Niet van toepassing.

2.1.2 Inschrijving op grond van een ander diploma, maar je voldoet niet aan de nadere vooropleidingseisen
Niet van toepassing.

2.2 Je voldoet niet aan de wettelijke vooropleidingseisen: toelatingsonderzoek 21+

In het Inschrijvingsreglement is opgenomen in welke gevallen je een toelatingsonderzoek 21+ mag doen, en wat de procedure rondom dit toelatingsonderzoek is.

Het toelatingsonderzoek bestaat uit de volgende onderdelen en eisen:

Voldoende beheersing van de Nederlandse taal om met de [opleiding vult evt. in variant/track van de] opleiding in diezelfde studietaal te kunnen starten.

2.3 Eisen werkring bij deeltijdopleiding(en)

Niet van toepassing.

2.4 Leren op de werkplek

Als je wilt leren op de werkplek moet je beoogde werkplek voldoen aan een aantal voorwaarden. De voorwaarden zijn vastgesteld door de opleiding die je volgt. Op de werkplek moet je namelijk de werkzaamheden kunnen verrichten zoals deze beschreven zijn in de specifieke beschrijving van de cursussen in Deel 2, hoofdstuk 9.

Met leren op de werkplek wordt bedoeld dat je een deel van je opleiding vormgeeft door de benodigde kennis, inzicht en ervaring op te doen in de context van de beroepsuitoefening. Dat kan zijn op jouw eigen werkplek, tijdens een stage of op een andere plek.

Leren op de werkplek kan alleen op basis van een driepartijenovereenkomst tussen jou, de werkplek en de HAN waarin duidelijke afspraken zijn gemaakt over wat je leert, de manier waarop je leert en de begeleiding vanuit de HAN en de werkplek.

De overeenkomst die je sluit moet voldoen aan de vereisten die blijken uit de modelovereenkomst van de HAN die past op jouw situatie. Deze eisen gelden ook als je werkt als zelfstandige.

2.5 Studieplan en leerwegplan

2.5.1 Studieplan

Voor het vormgeven van je opleiding kan je een studieplan opstellen. Je maakt dan een overzicht voor een bepaalde periode van de cursussen die je wenst te volgen en de (deel) tentamens die je voornemens bent af te leggen. Je studentbegeleider kan je hierin begeleiden.

2.5.2 Leerwegplan

Niet van toepassing.

2.6 Eigen bijdrage

De opleiding kan, naast het collegegeld, een eigen bijdrage van je vragen ter dekking van enkele onderwijsvoorzieningen die voortvloeien uit de bijzondere aard van de opleiding. Dit kunnen kosten zijn voor practica, onderwijsexcursies en workshops binnen de opleiding. De opleiding biedt altijd een kosteloos alternatief voor deze onderwijsvoorzieningen, tenzij de voorzieningen niet vervangbaar zijn door een kosteloos alternatief.

Voor de volgende cursussen vraagt de opleiding een eigen bijdrage:

Opleiding:	Cursusnaam en -code:	Eigen bijdrage:	Kosteloos alternatief
VTH-PMT	Psychomotorisch handelen gericht op vaardigheden en gedrag; Dynamica Live	200 Euro	iom leercoach
VTH-BT	materiaalkosten en excursies	ca. 125 Euro	iom opleiding
VTH-DT	Voorstelling schouwbrug Prop	ca. 25 Euro	iom opleiding
VTH-DT	Voorstelling schouwburg HF1	ca. 25 Euro	iom opleiding

De HAN kan je een financiële tegemoetkoming verlenen als de eigen bijdrage voor jou een onoverkomelijke belemmering vormt. Voor het aanvragen van deze financiële tegemoetkoming kun je je richten tot senior studentbegeleider.

Let op: kosten voor leermiddelen en andere materialen die je moet aanschaffen en die voor het volgen van de opleiding noodzakelijk zijn, vallen niet onder de hier beschreven eigen bijdrage. Deze kosten voor onderwijsbenodigdheden dien je als student zelf te dragen. Daarnaast komen ook extra diensten en voorzieningen die geen rechtstreeks verband houden met het onderwijs voor jouw eigen rekening.

3 Beschrijving van de opleiding

Je leest in dit hoofdstuk over de opbouw, indeling en inrichtingsvorm(en) van de opleiding. Daarnaast lees je in dit hoofdstuk wat de studielast is van de opleiding en welke mogelijkheden er zijn om de opleiding in een bijzonder traject te volgen. Dit hoofdstuk bevat een globale beschrijving. In Deel 2, hoofdstuk 9 is de precieze inhoud van de opleiding beschreven.

3.1 Indeling en inrichting van de opleiding

3.1.1 Indeling van de opleiding

De opleiding bestaat uit een samenhangend geheel van onderwijseenheden (OWE) of eenheden van leeruitkomsten (EVL). We noemen een OWE of EVL, bij de HAN beiden ondergebracht in de noemer 'cursus'. Omdat het onderscheid wel relevant is, kan je in het schema hieronder zien of de cursussen zijn opgebouwd uit onderwijseenheden of eenheden van leeruitkomsten.

Het schema van de indeling van de cursussen van de opleiding, bestaand uit OWE's, vind je onder Deel 2 hoofdstuk 9.1

Zie voor de nummering van de eindkwalificaties Deel 1 Hoofdstuk 4: De eindkwalificaties voor jouw opleiding en beroepsvereisten, paragraaf 4.3.

De studielast van een opleiding is uitgedrukt in studiepunten.

De bacheloropleiding heeft een studielast van 240 studiepunten, waarvan 60 studiepunten in de propedeutische fase en 180 studiepunten in de postpropedeutische fase.

Elk studiejaar is zo ingedeeld dat dit een studielast heeft van 60 studiepunten.

De opleiding is ingedeeld in een major en een minor. Major en minor omvatten samen 240 studiepunten.

Het doel van de major is dat jij alle kwalificaties verwerft die nodig zijn om op hbo-bachelor niveau af te studeren, zodat je startbekwaam bent om je beroep uit te oefenen. De kwalificaties zijn vastgelegd in Deel 2, hoofdstuk 9.

Het doel van de minor is verdieping en/of verbreding. Zie verder Deel 2, hoofdstuk 4.

3.1.2 Indeling van de duale inrichtingsvorm

Niet van toepassing.

3.2 Opleidingstrajecten

3.2.1 Standaardtraject

Het standaardtraject van de hbo-bacheloropleiding is Nederlandstalig en heeft 240 studiepunten, verdeeld over 4 studiejaar van 60 studiepunten.

Jouw opleiding is samengesteld uit cursussen van minimaal 2,50 studiepunten.

3.2.2 Onderwijs in een andere taal dan het Nederlands

De opleiding B Vaktherapie voltijd wordt verzorgd in het Nederlands.

3.2.3 Trajecten met bijzondere eigenschap

Niet van toepassing.

3.2.3.1 Versneld traject

Niet van toepassing.

3.2.3.2 Verkort traject

Niet van toepassing.

3.2.3.3 Verkort traject van associate degree naar bachelorgraad

Niet van toepassing.

3.2.3.4 Traject voor topsporters

Niet van toepassing.

3.2.3.5 Gecombineerd traject

Niet van toepassing.

3.2.3.6 Overige bijzondere trajecten

Niet van toepassing.

3.3 Keuzemogelijkheden binnen de opleiding

De opleiding biedt je binnen de opleiding de volgende keuzemogelijkheden:

- deelname aan de minor (zie Deel 2, hoofdstuk 4);

3.3.1 Keuze-cursussen

Niet van toepassing.

3.3.2 Afstudeerrichting

Niet van toepassing.

3.4 Als de inhoud of inrichting van jouw opleiding verandert

Het gebeurt regelmatig dat we onderdelen van de opleiding wijzigen of vernieuwen om de kwaliteit van de opleiding en de waarde van jouw diploma (getuigschrift) te waarborgen. In de onderwijs- en examenregeling van een volgend studiejaar kunnen daarom wijzigingen staan in het opleidingsprogramma zoals jij dat gaat volgen.

Wijzigingen in de opleiding kunnen consequenties hebben. Als je studievertraging hebt, moet je – soms – een ander (deel)tentamen behalen dan je eerder had gedacht. Het kan ook betekenen dat een (deel)tentamen nog wel wordt aangeboden, maar dat je geen onderwijs meer over dit onderdeel kunt volgen.

Een wijziging kan niet betekenen dat cursussen of (deel)tentamens die je al behaald hebt, vervallen.

In de overgangsregelingen in Deel 2, hoofdstuk 11 is – voor zover nodig – voor elke wijziging van het curriculum bepaald wat daarvan, voor de studenten die op dat moment zijn ingeschreven voor de opleiding en te maken hebben of krijgen met de wijziging, het gevolg is.

3.5 In- en uittekenen op onderwijs

Als je aan onderwijs wil deelnemen, moet je je op het onderwijs intekenen. Het intekenen op onderwijs vindt plaats in Osiris. Als je niet bent ingetekend, kun je niet aan het onderwijs deelnemen. Dit geldt niet voor onderwijs dat bij de start van de opleiding wordt verzorgd. Op dit onderwijs word je door de opleiding ingetekend.

Intekenen op onderwijs is mogelijk vanaf 20 werkdagen tot 10 werkdagen voor aanvang van het onderwijs. Na afloop van de intekentermijn kan je je niet meer op het onderwijs intekenen.

Je kan dan nog wel een verzoek tot na-intekenen indienen. Een verzoek tot na-intekenen wordt toegewezen als de onderwijsvorm na-intekenen toestaat, er geen maximum aantal studenten aan het onderwijs is gesteld of als dit maximum nog niet is overschreden.

Als het verzoek tot na-intekenen wordt toegewezen, word je alsnog op het onderwijs ingetekend.

Een verzoek tot na-intekening moet uiterlijk één werkdag voor de start van het onderwijs voor 9.00 uur zijn ingediend. Voor onderwijs dat start bij aanvang van het studiejaar geldt dat na-intekenen nog mogelijk is tot en met de laatste werkdag van de eerste lesweek.

Uittekenen voor onderwijs kan tot uiterlijk een dag voor de start van het onderwijs.

4 Minoren

4.1 Minor

Een minor is een samenhangend, gestructureerd, afgerond en gevalideerd geheel van leeruitkomsten. De minor is onderdeel van de postpropedeuse en heeft het niveau dat daarbij hoort. Het doel van de minor is verdieping en/of verbreding. Een minor heeft een studielast van 30 studiepunten en bestaat uit een of meer cursussen.

Dit hoofdstuk regelt hoe de minoren worden verzorgd en hoe je toestemming krijgt om een minor van je keuze te volgen.

Je kunt kiezen voor een HAN-minor of een vrije minor.

4.1.1 HAN-minoren

De HAN biedt diverse minoren aan. Een nieuwe HAN-minor wordt door de HAN minorcommissie op een aantal criteria beoordeeld. Met het advies van deze commissie neemt de academiecteur het besluit om deze nieuwe minor in het minoraanbod op te nemen. Niet alle minoren zijn toegankelijk voor alle studenten. De toegankelijkheid is afhankelijk van de doelgroep, de ingressen van de minor en het moment waarop deze wordt aangeboden.

De minoren die verzorgd worden door jouw opleiding staan beschreven in Deel 2, hoofdstuk 9 van de onderwijs- en examenregeling van de inrichtingsvorm van de opleiding die de minor verzorgt.

Je kunt ook een minor bij een andere HAN-opleiding kiezen. Het overzicht van minoren van de HAN en de ingressen ervoor vind je hier: www.minoren-han.nl.

Als je een HAN-minor kiest, moet de examencommissie van je opleiding daarvoor toestemming geven. De examencommissie beoordeelt of de minor past binnen je opleiding, past binnen het beroepsprofiel, het juiste niveau heeft (verbredend/ verdiepend in de postpropedeutische fase en of de minor geen overlap heeft met het major-gedeelte van je opleiding). Een HAN-minor aangeboden door jouw eigen opleiding of een andere HAN-opleiding is opgenomen in het minorenoverzicht op www.minoren-han.nl. Nadat je minor is goedgekeurd, kun je je via Osiris intekenen op het onderwijs en het (deel)tentamen van de minor. Hiervoor gelden dezelfde intekentermijnen als voor het in- en uittekenen op onderwijs en (deel)tentamens.

De minoren die passen binnen jouw opleiding zijn reeds door de examencommissie goedgekeurd.

Het overzicht van minoren die door de examencommissie zijn goedgekeurd voor jouw opleiding is te vinden in paragraaf 4.1.4.

Voor minoren kunnen capaciteitsbeperkingen gelden. Kijk hiervoor bij de beschrijving van de minoren in Deel 2, hoofdstuk 9 van dit statuut of het Opleidingsstatuut van de (inrichtingsvorm van de) opleiding die de minor verzorgt.

4.1.2 De vrije minor

Een vrije minor is een minor die je volgt of zelf samenstelt bij de HAN of een andere instelling voor hoger onderwijs (binnen of buiten Nederland).

Minoren van andere hogescholen en van de universiteiten in Nederland vind je via 'Kies op maat', www.kiesopmaat.nl. Hier kun je zien welke minoren er zijn en hoe je hiervoor kunt inschrijven.

Voor een vrije minor heb je toestemming nodig van de examencommissie van je opleiding. Je wordt bij je aanvraag begeleid door je studentbegeleider.

De examencommissie beoordeelt je aanvraag binnen maximaal 6 werkweken.

De beoordeling van je aanvraag gebeurt op grond van de volgende criteria:

- of de minor past binnen het beroepsprofiel van de opleiding;
- of de minor niet overlapt met de major;
- of de minor het juiste niveau (postpropedeutische fase) heeft;
- of de minor voldoende verdiepend en/of verbreedend is;
- of de kwaliteit van de tentamens en beoordeling in de minor voldoende is;
- of de afzonderlijke cursussen onderling voldoende samenhangen;
- of de minor de juiste omvang (30 stp [studiepunten]) heeft.

Als de examencommissie oordeelt dat de minor aan deze criteria voldoet, geeft zij je toestemming om de minor te volgen en wijst daarmee ook de examinatoren aan.

Je kunt er ook voor kiezen je minor in te vullen door een periode in het buitenland te studeren. Als je voor je getuigschrift een buitenland-minor kiest, geeft de examencommissie van je opleiding daarvoor toestemming op grond van dezelfde criteria. Heb je hier belangstelling voor? Neem dan contact op met de coördinator internationalisering van je opleiding of het International Office.

Niet altijd kan een resultaat van een (deel)tentamen dat onderdeel is van een vrije minor bij een buitenlandse onderwijsinstelling of bij een andere Nederlandse onderwijsinstelling omgezet worden in een van de in paragraaf 8.3.1 opgenomen resultaten. In dat geval wordt het resultaat omgezet in de kwalificatie 'voldaan'.

4.1.3 Vrijstelling voor de minor

Als je al eerder ergens een minor met goed gevolg hebt afgesloten, of studiepunten voor een of meer cursussen hebt behaald die samen een minor zouden kunnen vormen, of in het bezit van een EVC-verklaring bent die als minor wordt of kan worden erkend, kun je een aanvraag doen voor vrijstelling van de tentamens die bij de minor horen bij je examencommissie. De examencommissie beslist over die aanvraag binnen zes werkweken en op basis van de criteria die zijn genoemd in Deel 2, hoofdstuk 9.

4.1.4 Minoraanbod

Het overzicht van door de examencommissie goedgekeurde minoren vind je hier:

<https://www1.han.nl/insite/static-content/academies/agv/bachelor/bachelor-minoren/> of op het digitale leerplatform.

5 Extra onderwijs

5.1 Mogelijkheden van extra onderwijs

Als student kun je extra onderwijs volgen bij de HAN. Als je daarvoor kiest, breid je je totale studielast uit. De studielast van de *opleiding* wordt nooit meer 240 EC, maar jij kan wel meer studiepunten dan dat behalen door extra onderwijs te volgen.

Dit kun je doen door bij de HAN:

- één of meer extra cursussen te volgen;
- een extra module te volgen;
- een extra minor te volgen en/of;
- een (deel van een) premaster naar een bepaalde verwante masteropleiding te volgen.

Voor deelname aan een extra cursus, module of minor kan een capaciteitsbeperking gelden, waarbij tevens de studenten van de eigen opleiding voorrang krijgen. Als je wilt deelnemen aan extra onderwijs neem dan contact op met je studentbegeleider.

Voor deelname aan een extra cursus, module of minor heb je geen toestemming nodig van de examencommissie. Let op: dit geldt alleen voor extra onderwijs dat wordt aangeboden door de HAN.

Extra onderwijs behoort niet tot de opleiding. De resultaten van extra onderwijs worden apart vermeld op het getuigschrift. Op het getuigschrift wordt alleen onderwijs vermeld dat je hebt gevolgd tijdens jouw inschrijving voor de opleiding waarvan je je examen hebt behaald.

5.2 Premaster

Een premaster (ook wel een schakelprogramma genoemd) is een extra programma dat je kunt volgen om te kunnen doorstromen naar een verwante masteropleiding aan een hogeschool of universiteit. In Deel 2, hoofdstuk 9 is beschreven uit welke cursus(sen) en welke (deel)tentamens de premaster bestaat, dan wel hoe jouw opleiding deze doorstroming bevordert.

Jouw opleiding biedt geen schakelprogramma's aan naar masteropleidingen, aangezien de HAN masteropleiding VT direct toegankelijk is voor studenten die zijn afgestudeerd aan de bachelor VT.

Doorstromen naar een universitaire master kan, nadat je eerst een door de universiteit aangeboden schakelprogramma (ook wel pre-master genoemd) hebt gevolgd.

Doorstroomminor: het volgen van een doorstroomminor biedt mogelijkheden om een schakelprogramma/pre-master te verkorten en derhalve versnelde instroom in een masteropleiding.

Om toegelaten te worden tot een doorstroomminor of pre-master gelden strenge toelatingseisen, het is daarom van belang dat je tijdig je mogelijkheden onderzoekt.

6 Studieadvies

In dit hoofdstuk lees je dat je een studieadvies krijgt, waarom je dat krijgt en wanneer je het krijgt. Een studieadvies kan positief of negatief zijn, maar ook bindend negatief. Als je een bindend negatief studieadvies krijgt, wordt je inschrijving voor de opleiding beëindigd en moet je met die opleiding stoppen. Je mag wel een andere opleiding gaan volgen. Je leest in dit hoofdstuk wat jouw rechten zijn bij de verschillende soorten studieadviezen.

6.1 Waarom krijg je een studieadvies?

De propedeuse van je opleiding is bedoeld om je te oriënteren op de studie en het beroep dat je kunt gaan uitoefenen. De propedeuse is ook bedoeld om een beeld te geven of je geschikt bent voor dat beroep en of je de opleiding naar verwachting succesvol kunt afronden.

De HAN is wettelijk verplicht om elke student een studieadvies te geven. Persoonlijke omstandigheden spelen een rol bij de beslissing welk studieadvies je krijgt. Dergelijke omstandigheden moet je zo snel mogelijk melden bij je studentbegeleider ter vertrouwelijke registratie. In paragraaf 6.7 vind je meer regels over die persoonlijke omstandigheden.

6.2 Welke studieadviezen kun je krijgen?

Je kunt de volgende studieadviezen krijgen:

- Een positief studieadvies.
Bij een positief studieadvies wordt verwacht dat je in staat bent om je opleiding succesvol af te ronden.
- Een negatief studieadvies.
Bij een negatief studieadvies wordt verwacht dat je niet of alleen met veel moeite en inspanning in staat bent om de opleiding succesvol af te ronden.
- Een **bindend** negatief studieadvies.
Bij een bindend negatief studieadvies moet je de opleiding verlaten. Dit is geregeld in paragraaf 6.8.

6.3 Wanneer krijg je een positief, een negatief of een bindend negatief studieadvies?

Je krijgt een positief studieadvies als je aan de studievoortgangsnorm voldoet. De studievoortgangsnorm is hieronder opgenomen.

Als je niet aan de studievoortgangsnorm voldoet, krijg je een (bindend) negatief studieadvies. Een bindend negatief studieadvies betekent dat je niet verder mag studeren bij de opleiding waarvoor je bent ingeschreven. Je wordt automatisch uitgeschreven. Zie hierover verder paragraaf 6.8 en 6.9.

Let op: je kunt alleen een bindend negatief studieadvies krijgen, wanneer door de opleiding is voldaan aan een aantal voorwaarden. Deze staan in paragraaf 6.6. Als hieraan niet is voldaan, kan de opleiding je wel een negatief studieadvies geven, maar geen **bindend** negatief studieadvies.

Studievoortgangsnorm

Je voldoet aan de studievoortgangsnorm als je:

30 studiepunten of meer hebt behaald in de propedeuse.

Studiepunten op basis van vrijstellingen

Studiepunten op basis van vrijstellingen tellen even zwaar mee als studiepunten op basis van tentamenresultaten aan de HAN.

Uitschrijving voor zesde maand na aanvang opleiding

Als je voor de zesde maand na aanvang van je opleiding verzoekt om je uit te schrijven, krijg je geen studieadvies. Als je je daarna weer inschrijft voor dezelfde opleiding word je voor het studieadvies behandeld zoals alle eerstejaarsstudenten van de opleiding.

Uitschrijving in de laatste vijf maanden van je eerste jaar van inschrijving

Als je in de laatste vijf maanden van je eerste jaar van inschrijving een verzoek tot uitschrijving indient, dan kan in dat studiejaar alsnog een bindend negatief studieadvies worden gegeven voordat je daadwerkelijk wordt uitgeschreven.

6.4 Van wie krijg je een studieadvies?

Een bindend negatief studieadvies wordt gegeven door de academiemanager.

Voordat je een bindend negatief studieadvies kunt krijgen, moet je een officiële schriftelijke waarschuwing hebben ontvangen, waaruit blijkt dat je niet voldoet aan de studievoortgangsnorm op dat moment. Ook moet je voldoende tijd gekregen hebben om je resultaten te verbeteren.

In jouw opleiding wordt de waarschuwing en het positief of negatief studieadvies gegeven door academiemanager. Je mag altijd meer informatie vragen over een gegeven advies. Doe dit bij degene die je het advies heeft gegeven. Je mag daarnaast altijd informeel advies vragen aan een docent of studentbegeleider.

6.5 Moment van het studieadvies

Je krijgt je studieadvies uiterlijk aan het einde van je eerste jaar van inschrijving voor de propedeuse, of in ieder geval voordat het propedeutisch examen met goed gevolg is afgelegd. Een studieadvies – positief, negatief, of bindend negatief – mag maar één keer en op één moment worden gegeven.

6.6 Voorwaarden voor het geven van het bindend negatief studieadvies

Een bindend negatief studieadvies is pas rechtsgeldig als het aan de volgende voorwaarden voldoet:

1. De opleiding moet je tijdig een officiële schriftelijke waarschuwing gegeven hebben. Dit gebeurt op het volgende moment of de volgende momenten:

Na afloop van onderwijsperiode 3 als je niet 28 punten hebt behaald.

2. De academiemanager houdt bij het nemen van de beslissing over het bindend negatief studieadvies niet alleen rekening met de door jou behaalde studiepunten en studieresultaten, maar ook de in paragraaf 6.7 genoemde omstandigheden.

3. Door de HAN moet voldaan zijn aan de studiebegeleiding en studievoorzieningen zoals beschreven in Deel 2, hoofdstuk 7.

4. Voordat de academiemanager een bindend negatief studieadvies geeft, word je in de gelegenheid gesteld te worden gehoord. Dit vindt plaats in de vorm van een gesprek waarin je ook kunt aangeven of je een beroep doet op een of meer van de omstandigheden die zijn genoemd in paragraaf 6.7. Bij jouw opleiding voer je dit gesprek met de academiemanager.

6.7 Persoonlijke omstandigheden en het studieadvies

De persoonlijke omstandigheden waarmee rekening gehouden wordt, zijn:

- langdurige of chronische ziekte van betrokkene;
- lichamelijke, zintuiglijke, psychische of andere functiebeperkingen van betrokkene;
- zwangerschap van betrokkene;
- jong ouderschap;
- taalverwervingsachterstand;
- gendertransitie;
- bijzondere familieomstandigheden, zoals mantelzorg;
- combinatie studie met topsport of topondernemerschap;
- lidmaatschap van medezeggenschapsraad, deelraad, studentencommissie of opleidingscommissie;
- lidmaatschap van het bestuur van een studentenorganisatie van enige omvang met volledige rechtsbevoegdheid;
- lidmaatschap van een organisatie van enige omvang, met volledige rechtsbevoegdheid bij wie de behartiging van het algemeen maatschappelijk belang op de voorgrond staat en daartoe daadwerkelijk activiteiten ontplooit;
- overige omstandigheden waarin je activiteiten ontplooit in het kader van de organisatie en het bestuur van de instelling, waarbij je aantoont dat je hier jaarlijks veel tijd aan besteedt;
- overige omstandigheden, waaronder de algemene indruk die je bij je docenten hebt achtergelaten;
- overige omstandigheden waar de academiemanager rekening mee wil houden in de afweging om tot een besluit te komen.

Krijg je te maken met persoonlijke omstandigheden die invloed hebben op jouw studieresultaten? Bespreek die dan direct met je studentbegeleider. Deze gaat strikt vertrouwelijk om met je informatie.

De academiemanager besluit of jouw persoonlijke omstandigheden maken dat een bindend negatief studieadvies wel of niet onredelijk zou zijn. Hij maakt zijn overweging op jouw verzoek of op advies van je studentbegeleider. Als de academiemanager besluit dat een negatief bindend studieadvies onredelijk is, dan stelt hij zijn studieadvies uit, maar niet langer dan één studiejaar. Het volgende jaar wordt opnieuw bekeken welk advies moet worden gegeven.

6.8 Wat zijn de gevolgen als je moet stoppen met de opleiding?

Heb je een bindend negatief studieadvies gekregen? Dan beëindigt de HAN je inschrijving voor de opleiding op de wijze zoals is bepaald in het Inschrijvingsreglement.

De studentbegeleider geeft je een zoveel mogelijk passend opleidingsadvies.

Je mag je wel laten inschrijven voor een andere opleiding.

Als je uitgeschreven wordt op basis van een bindend negatief studieadvies, gelden de volgende regels:

- Je kunt je gedurende een studiejaar – of totdat je een verzoek indient bij de teamregisseur om weer te worden ingeschreven en dat verzoek wordt gehonoreerd – niet meer als student of als extraneus inschrijven bij de HAN voor de opleiding waarvoor je een bindend negatief studieadvies hebt gekregen. Dit geldt voor alle inrichtingsvormen van de opleiding: voltijd, deeltijd en dual.

Als je na het ontvangen van een bindend negatief studieadvies opnieuw wordt ingeschreven voor dezelfde opleiding of voor een opleiding genoemd in bovenstaande tabel kun je geen bindend negatief studieadvies meer krijgen.

6.9 Doorstroom naar het tweede jaar van de opleiding

Als je voldaan hebt aan de studievoortgangsnorm die is opgenomen in paragraaf 6.3 hierboven, mag je starten met de cursussen in het tweede jaar van je opleiding. Eventuele ingangseisen die voor cursussen in het tweede jaar gelden, zoals bedoeld in paragraaf 8.2.1, blijven wel gewoon van toepassing. Dat betekent dat je misschien nog niet aan alle cursussen en (deel)tentamens kan deelnemen.

6.10 Beroep

Tegen het besluit omtrent het bindend negatief studieadvies en de doorstroomnorm kun je binnen 6 weken beroep instellen bij het College van Beroep voor de Examens van de HAN. Hoe je dit doet, vind je op HAN Insite bij Bureau Klachten en Geschillen.

Daarnaast kan je bij de examencommissie terecht om toestemming te vragen om toch alvast met één of meer cursussen uit het tweede jaar te mogen starten. Bespreek dit altijd eerst met je studentbegeleider die kan je helpen een goed plan te maken en meedenken waar je je vragen en eventueel je bezwaren, kan neerleggen.

7 Studiebegeleiding en studievoorzieningen

Doel en uitgangspunt is dat je zelf de regie neemt op en verantwoordelijk bent voor je eigen leerproces.

Wij willen dat je je in jouw hele studieloopbaan herkent, gezien en gehoord voelt.

Je hebt recht op goede studiebegeleiding. Iedere opleiding biedt daarvoor ondersteuning. Indien nodig kan de HAN jou academische, psychologische en financiële ondersteuning bieden. HAN Student Support Center biedt je de ondersteuning voor een succesvolle studievoortgang.

7.1 Wat biedt de HAN om goed te kunnen studeren?

De HAN biedt voorzieningen aan die mogelijk maken dat jij goed kunt studeren. Dit zijn onder andere voorzieningen voor studenten die vanwege bijzondere omstandigheden extra ondersteuning nodig hebben tijdens hun studie. Bijvoorbeeld studenten met een functiebeperking, zwangerschap, mantelzorgtaken, taalverwervingsachterstand, een topsportcarrière of bij topondernemerschap.

Daarnaast biedt de HAN speciale begeleiding aan internationale studenten en studenten uit minderheidsgroepen.

HAN Student Support Center biedt ook ondersteuning voor een succesvolle studievoortgang en loopbaanontwikkeling. Dit omvat bijvoorbeeld begeleiding door studentendecanen, studentenpsychologen, studiekeuze- en loopbaancoaches en trainingen op het gebied van persoonlijke ontwikkeling, studievaardigheden en taalvaardigheden. Studenten die dit nodig hebben kunnen extra begeleiding krijgen. Informatie over de voorzieningen die door de HAN geboden worden en de mogelijke begeleiding, kan je verkrijgen bij je studentbegeleider, of bij HAN Student Support Center. Zie ook Deel 1, hoofdstuk 7.

7.2 Hoe is de studiebegeleiding ingericht?

De studiebegeleiding start met de kennismaking met je studentbegeleider aan het begin van het studiejaar. Jouw persoonlijke studentbegeleider nodigt je in het eerste jaar van studeren ten minste 3 keer uit voor een gesprek.

De studiebegeleiding is voor het overige geïntegreerd in het onderwijs in de cursussen.

Wanneer de student specifieke stage- of studieproblemen ondervindt en/of als er bijzondere omstandigheden zijn die impact hebben op het studiegedrag, dan kan hij ook zelf een afspraak maken met zijn studiebegeleider. Deze problemen kunnen te maken hebben met studievaardigheden, taalvaardigheden of persoonlijke ontwikkeling. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een handicap, motorische stoornissen, maar ook dyslexie, chronische vermoeidheid en psychische stoornissen, privéproblemen, motivatieproblemen etcetera. De studiebegeleider gaat samen met de student onderzoeken wat de problemen precies zijn en of er eventueel ondersteuning is of cursussen zijn binnen HAN Student Support Center die hierbij behulpzaam kunnen zijn. Mocht er op grond van de problemen studievertraging opgelopen worden dan wordt dit door de studiebegeleider vastgelegd in SIS (studie-informatiesysteem).

Zijn de problemen diepgaand van aard dan kan de student naar de studentpsycholoog van de HAN. Indien er sprake is van belemmerende taal en/of schrijfproblemen dan kan de student terecht bij het HAN Talencentrum. Twijfels over de opleiding of vragen over een vervolgstudie of een tweede studie worden ondersteund door het Studiewisselpunt. Het Vraagpunt Studentzaken handelt vragen over inschrijvingen, Studielink, collegegeld en SIS af. Discriminatie, pesten of bijvoorbeeld seksuele intimidatie kunnen besproken worden met de (Senior) studiebegeleider of eventueel een HAN vertrouwenspersoon. De begeleiding richting studeren in het buitenland wordt gedaan door de coördinator binnen de opleiding en het HAN International Office. Financiële of juridische

vragen over hogeschoolregelingen worden beantwoord door de studentendecaan. De aanvragen die de studiebegeleider indient voor compensatie bij studievertraging door bijzondere omstandigheden (handicap, ziekte, familieomstandigheden, bestuurswerk of topsport) worden tevens beoordeeld via de studentendecaan.

In een aantal gevallen heeft de student toestemming nodig van de examencommissie. Toezeggingen wat betreft regelingen en voorzieningen omtrent toetsen worden door de examencommissie wel of niet goedgekeurd en van tevoren door de studiebegeleider van een advies voorzien. De student dient zelf de aanvragen bij de Examencommissie in en vraagt daarvoor schriftelijk advies van de studiebegeleider.

Aanvragen voor onderwijsvoorzieningen worden door de student schriftelijk ingediend bij de studiebegeleider en worden beoordeeld door de academiemanager schriftelijk geretourneerd.

8 (Deel)Tentamens en examens

In dit hoofdstuk zijn de tentamens, deeltentamens en examens van jouw opleiding algemeen geregeld.

8.1 Tentamens en deeltentamens

Aan elke cursus is een tentamen verbonden. Een tentamen kan bestaan uit twee of meer deeltentamens die, in een vooraf bepaalde weging, samen het resultaat voor het tentamen van de cursus bepalen.

8.2 Tentamen

Met het resultaat van het tentamen dat bij een cursus hoort, wordt vastgesteld of is voldaan aan de kennis, het inzicht en/of de vaardigheden en, zo aan de orde, attitudes die zijn vereist om een cursus met goed gevolg af te sluiten. De leeruitkomsten en beoordelingscriteria van de (deel)tentamens zijn vastgesteld in Deel 2, hoofdstuk 9.

8.2.1 Ingangseisen voor cursussen of (deel)tentamens

Voor sommige cursussen en/of (deel)tentamens gelden kwalitatieve ingangseisen. Dat zijn voorwaarden waaraan je moet voldoen om aan het onderwijs en/of (deel)tentamen(s) te mogen deelnemen. De ingangseisen zijn bepaald in de beschrijvingen van de cursussen in Deel 2, hoofdstuk 9.

Je kunt aan de examencommissie beargumenteerd toestemming vragen om van deze ingangseisen af te wijken.

- De student moet bepaalde andere (deel)tentamens hebben behaald.
- De student moet een minimum % van een bepaald studiejaar hebben behaald.
- De student moet de propedeuse hebben behaald.
- De student moet een minimaal cijfer op een specifiek tentamen hebben behaald.
- De studenten moet een bepaalde cursus hebben doorlopen.

8.2.2 Deelnameplicht onderwijs

In sommige gevallen geldt dat je alleen mag deelnemen aan een (deel)tentamen als je daadwerkelijk hebt deelgenomen aan het onderwijs van de cursus waar het (deel)tentamen bij hoort.

In Deel 2, hoofdstuk 9 is nader bepaald voor welke cursussen of delen daarvan een deelnameplicht geldt.

De examencommissie kan deels of geheel vrijstelling verlenen van een deelnameplicht, onder oplegging van een gelijkwaardige vervangende eis.

Het betreft de volgende onderdelen van het onderwijs:

- Reflectieonderwijs (intervisie, zelfervaring, supervisie): Reflectie en reflectie samen met collega's is onderdeel van de beroepshouding van de vaktherapeut. De student dient zich deze beroepshouding eigen te maken. De student toont zich betrokken, betrouwbaar en aanwezig is en bereid is de ander te helpen. Deze attitude wordt ontwikkeld in groepslessen samen met andere studenten.
- Praktijklessen methodisch handelen: Contact maken, afstemmen en het opbouwen van een sensitieve en responsieve werkrelatie, zoals beschreven in EK1 kan alleen in contact met anderen geleerd worden. Studenten dienen daarom aanwezig te zijn in lessen waarin deze vaardigheden worden geoefend.
- Lessen waarin groepsprocessen centraal staan (groepslessen SLB): Kennis over groepsprocessen is voor vaktherapeuten belangrijk maar de eigen ervaring met groepsprocessen is minstens even belangrijk. Ervaren wat de eigen rol(len) zijn in een groep, feedback ontvangen en reflecteren op het eigen functioneren in het contact met de

ander zijn cruciale ervaringen voor het beroep. Studenten dienen daarom aanwezig te zijn in lessen waarin hieraan wordt gewerkt.

8.2.3 (Deel)Tentamenvorm

De vorm van een (deel)tentamen is bepaald in de beschrijving van de desbetreffende cursus in Deel 2, hoofdstuk 9. De examencommissie kan, al of niet op verzoek, in bijzondere gevallen van deze vorm afwijken.

De volgende (deel)tentamenvormen kunnen worden gehanteerd:

(Deel)Tentamenvorm	Omschrijving
GESP	Gesprek
KENN	Kennistentamen
PART	Participatie
PERF	Performance
PORT	Portfolio
PRES	Presentatie
PROD	(Beroeps)Product

Mondelinge (deel)tentamenvormen zijn openbaar. De examencommissie kan in bijzondere gevallen van deze regel afwijken. Dit besluit wordt aan alle betrokkenen bekend gemaakt en gemotiveerd.

8.3 Resultaten van (deel)tentamens

Elk (deel)tentamen wordt beoordeeld door een of meer examinatoren, zoals bepaald en aangewezen door de examencommissie.

De examiner stelt het resultaat vast en bepaalt het resultaat van het (deel)tentamen. Indien meer dan één examiner is aangewezen, stelt de hoofdexaminator het definitieve resultaat vast.

Een (deel)tentamen wordt alleen dan beoordeeld als voldaan is aan de praktische criteria. De praktische criteria beschrijven de eisen waaraan moet worden voldaan voordat een (deel)tentamen beoordeeld kan worden (zoals instructies over tijdstip, plaats en vorm van inleveren). Als er praktische criteria gelden kun je deze terugvinden in de digitale leeromgeving van de desbetreffende cursus.

8.3.1 Wanneer heb je een tentamen behaald?

De examiner drukt het resultaat van een tentamen uit in een cijfer of in een woordkwalificatie.

Bij een **cijferbeoordeling** wordt het resultaat van een (deel)tentamen uitgedrukt in één van de volgende cijfers: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 of 10, waarbij voor de behaalde resultaten geldt dat cijfers met een decimaal 1; 2; 3; 4 worden afgerond naar beneden. Cijfers met een decimaal 5; 6; 7; 8; 9 worden afgerond naar boven.

Bij een **woordbeoordeling** wordt het resultaat uitgedrukt in een woord. Hiervoor zijn 3 opties mogelijk.

Optie 1:

Bij een **woordbeoordeling met 7 niveaus** wordt het resultaat uitgedrukt in een van de volgende kwalificaties: excellent, goed, ruim voldoende, voldoende, onvoldoende, ruim onvoldoende of slecht.

Daarbij geldt de volgende omreken tabel:

Woordkwalificatie	Afkorting woordkwalificatie	Omrekening
excellent	E	10
goed	G	8
ruim voldoende	RV	7
voldoende	VD	6
onvoldoende	OV	5
ruim onvoldoende	RO	4
slecht	S	2

Optie 2:

Bij een **woordbeoordeling met 3 niveaus** wordt het resultaat uitgedrukt in een van de volgende kwalificaties: boven niveau (BN), op niveau (ON) of in ontwikkeling (IO). Hierbij geldt geen omrekening naar cijfers.

Optie 3:

Bij een **woordbeoordeling met 2 niveaus** wordt het resultaat uitgedrukt in een van de volgende kwalificaties: voldaan (V) en niet voldaan (NV). Hierbij geldt geen omrekening naar cijfers.

In deel 2, hoofdstuk 9 is in de beschrijving van de cursussen bepaald welke tentamens worden beoordeeld met een cijfer en welke tentamens met een woordkwalificatie worden beoordeeld.

Je hebt het tentamen met goed gevolg afgelegd bij een 6 of hoger, de woordkwalificatie 'voldoende' of hoger, de woordkwalificatie 'op niveau' of hoger of bij de woordkwalificatie 'voldaan'.

Je hebt het tentamen **niet** met goed gevolg afgelegd bij een 5 of lager, de woordkwalificatie 'onvoldoende' of lager, de woordkwalificatie 'in ontwikkeling' of bij de woordkwalificatie 'niet-voldaan'.

Bij fraude of onregelmatigheid wordt 'NG' (niet geldig) als tentamenresultaat in Osiris geregistreerd.

8.3.2 Wanneer heb je een deeltentamen behaald?

De examiner drukt het resultaat van een deeltentamen uit in een cijfer of in een van de woordkwalificaties, zie paragraaf 8.3.1.

Een cijfer voor een deeltentamen wordt afgerond tot een cijfer met 1 decimaal. Bij de afronding naar een cijfer met 1 decimaal, worden cijfers met de decimaal 1; 2; 3; 4 afgerond naar beneden.

Cijfers met de decimaal 5; 6; 7; 8 of 9 worden afgerond naar boven.

Je hebt een deeltentamen met goed gevolg afgelegd bij een 5,5 of hoger, de woordkwalificatie 'voldoende' of hoger, de woordkwalificatie 'op niveau' of hoger of bij de woordkwalificatie 'voldaan'.

Je hebt een deeltentamen **niet** met goed gevolg afgelegd bij een 5,4 of lager, de woordkwalificatie 'onvoldoende' of lager, de woordkwalificatie 'in ontwikkeling' of bij de woordkwalificatie 'niet voldaan'.

In deel 2, hoofdstuk 9, is in de beschrijving van de cursussen bepaald welke deeltentamens worden beoordeeld met een cijfer en welke tentamens met een woordkwalificatie worden beoordeeld.

Bij fraude of onregelmatigheid wordt 'NG' (niet geldig) als tentamenresultaat in Osiris geregistreerd.

8.3.3 Hoe komt het tentamencijfer voor een tentamen met deeltentamens tot stand?

Bij de berekening van het cijfer voor het tentamen worden de cijfers voor behaalde deeltentamens gewogen zoals dit in de beschrijving van de cursus in Deel 2, hoofdstuk 9 is bepaald.

Bij deze berekening wordt een woordkwalificatie zoals omschreven onder optie 1 in paragraaf 8.3.1 omgerekend volgens de in paragraaf 8.3.1 opgenomen omreken tabel.

Binnen enkele cursussen is het mogelijk om deeltentamens te compenseren. Indien compensatie van deeltentamens mogelijk is, dan is de compensatieregeling opgenomen in de beschrijving van de cursussen in Deel 2, hoofdstuk 9.

Het eindcijfer voor het tentamen wordt als volgt afgerond:

Tentamencijfers met de decimaal 1; 2; 3; 4 worden tot hele cijfers afgerond naar beneden.

Tentamencijfers met de decimaal 5; 6; 7; 8; 9 worden tot hele cijfers afgerond naar boven.

8.3.4 Geldend resultaat

Het hoogst behaalde resultaat voor een tentamen of deeltentamen geldt als behaald resultaat. Ook bij een voldoende resultaat mag je opnieuw deelnemen aan het (deel)tentamen.

8.3.5 Gewogen gemiddelde

Het gewogen gemiddelde is het gemiddelde resultaat van alle afgeronde tentamens binnen het examenprogramma, met uitzondering van extra curriculaire onderwijs. Resultaten met een woordbeoordeling, waarvoor een numeriek equivalent is ingericht worden meegenomen in de berekening.

8.4 Deelnemen aan tentamens van de postpropedeutische fase

8.4.1 Propedeutisch getuigschrift

Als je het propedeutisch getuigschrift van deze opleiding hebt behaald kan je je inschrijven voor de postpropedeutische fase van je opleiding. Zoals in hoofdstuk 6 is geregeld, kan je, als je hebt voldaan aan de studievoortgangsnorm en/of de doorstroomnorm, al wel vast deelnemen aan cursussen en (deel)tentamens van de postpropedeutische fase.

Als je het propedeutisch getuigschrift nog niet hebt behaald en ook nog niet voldoet aan de studievoortgangsnorm of de doorstroomnorm, is het mogelijk om bij de examencommissie toestemming te vragen om in bijzondere omstandigheden toch alvast deel te mogen nemen aan het onderwijs en de (deel)tentamens van de postpropedeutische fase.

8.4.2 Vrijstelling van het propedeutisch getuigschrift

Als je door de academiedirecteur bent vrijgesteld van de eis dat je in het bezit moet zijn van een propedeutisch getuigschrift van de opleiding aan de HAN, mag je je inschrijven voor de postpropedeutische fase van de opleiding. Dat kan bijvoorbeeld als je een propedeutisch getuigschrift hebt behaald van dezelfde opleiding bij een andere hogeschool of als je een ander diploma hebt behaald in binnen- of buitenland dat grond biedt voor vrijstelling van de eis van het moeten hebben van een propedeutisch getuigschrift van deze opleiding.

8.5 Hoe vaak mag je per studiejaar aan een (deel)tentamen deelnemen?

Een (deel)tentamen wordt minimaal twee keer per studiejaar aangeboden. In de beschrijving van de cursus in Deel 2, hoofdstuk 9 staat omschreven hoe vaak en in welke onderwijsperioden een (deel)tentamen wordt aangeboden.

Enkele (deel)tentamens worden slechts een keer per studiejaar aangeboden. De opleiding kan besluiten om een (deel)tentamen slechts één keer per studiejaar aan te bieden als:

- de aard van het onderwijs en de beoordeling het vaker aanbieden onmogelijk maken;
- fysieke redenen (denk aan inzet van acteurs) of logistieke redenen (bijvoorbeeld het niet kunnen aanbieden van een extra gelegenheid aan het einde van het studiejaar) het vaker aanbieden onmogelijk maken.

Indien het niet mogelijk is om het (deel)tentamen minimaal twee keer per studiejaar aan te bieden, word je hier bij aanmelding voor de cursus en, indien mogelijk, voor aanvang van het studiejaar over geïnformeerd.

Als het (deel)tentamen meer dan twee keer per studiejaar wordt aangeboden, mag je niet altijd aan elk (deel)tentamenmoment deelnemen. Voor jouw opleiding geldt dat je maximaal 2 keer per studiejaar aan een (deel)tentamen mag deelnemen.

8.5.1 In- en uittekenen op (deel)tentamens

Als je aan een (deel)tentamen wil deelnemen, moet je je op het (deel)tentamen intekenen. Het intekenen vindt plaats in Osiris. Als je niet bent ingetekend, kun je niet aan het (deel)tentamen deelnemen. Dit geldt niet voor (deel)tentamens die plaatsvinden in de eerste maand na de start van de opleiding. Voor deze (deel)tentamens word je door de opleiding ingetekend.

Intekenen op een (deel)tentamen is mogelijk vanaf minimaal 20 werkdagen tot uiterlijk 10 werkdagen voor de tentamendatum.

Voor performancetoetsen kan voor het intekenen een fictieve tentamendatum als tentamendatum gelden.

Na afloop van de intekentermijn kan je je niet meer op het (deel)tentamen intekenen.

Je kunt dan nog wel een verzoek tot na-intekenen indienen.

Een verzoek tot na-intekening moet uiterlijk één werkdag voor de tentamendatum voor 9.00 uur zijn ingediend. Een verzoek tot na-intekenen wordt afgewezen als het niet meer mogelijk is om de benodigde voorzieningen, faciliteiten of ondersteuning te regelen. Een verzoek tot na-intekening wordt toegewezen in het geval het je laatste (deel)tentamen voor het behalen van een examen betreft of wanneer het (deel)tentamen vanwege een curriculumwijziging voor een laatste keer wordt aangeboden.

Als je je op een (deel)tentamen hebt ingetekend, maar toch niet wil deelnemen, dien je je op het (deel)tentamen uit te tekenen. Uittekenen op een (deel)tentamen kan tot uiterlijk één werkdag voor de tentamendatum. Wanneer je niet uittekent en niet aan het (deel)tentamen deelneemt, wordt door de examiner 'ND' (niet deelgenomen) bij het (deel)tentamenresultaat geregistreerd en heb je een van de tentamengelegenheden gebruikt.

Indien je je door bijzondere omstandigheden niet tijdig hebt kunnen uittekenen, kun je bij de examencommissie een verzoek voor een extra tentamengelegenheid indienen.

8.5.2 Aanvraag extra (deel)tentamengelegenheid

Je kunt bij de examencommissie een extra gelegenheid aanvragen voor een tentamen of een deeltentamen.

Het verzoek is gemotiveerd en omvat in ieder geval een beschrijving van de reden en het belang.

In het reglement examencommissie (zie Deel 3) zijn nadere regels voor het aanvragen van een extra tentamengelegenheid opgenomen.

8.6 (Deel)tentamen in aangepaste vorm

Heb je een functiebeperking of chronische ziekte, of kan je om een andere reden niet aan de reguliere vorm van het (deel)tentamen deelnemen, dan kan je aan de examencommissie vragen om het (deel)tentamen in een vorm te doen die is aangepast aan jouw situatie.

De examencommissie bepaalt, zo nodig na overleg met jou en de examinerator, in redelijkheid in welke vorm het (deel)tentamen kan worden afgelegd, welke faciliteiten worden aangeboden en welke afwijkende regels gelden.

8.7 Wanneer wordt de uitslag van een (deel)tentamen bekend?

Het resultaat van een mondeling (deel)tentamen wordt uiterlijk binnen vijf werkdagen bekendgemaakt in Osiris.

Het resultaat van een kennis (deel)tentamen, participatie, performance, portfolio of (beroeps)product wordt uiterlijk binnen 15 werkdagen bekend gemaakt in Osiris.

Een resultaat dat in Osiris is geregistreerd, kan alleen worden gewijzigd in de volgende gevallen:

- Als een aantoonbaar onjuist resultaat in Osiris is ingevoerd.
- In gevallen van fraude, bedrog of persoonsverwisseling.
- Als een examinerator om gegronde en gemotiveerde redenen zijn beoordeling heeft herzien.
- Als je bij het College van Beroep voor de Examens of bij het College van Beroep voor het hoger onderwijs beroep hebt ingediend tegen je beoordeling, dit beroep gegrond is verklaard en het resultaat door de examinerator is herzien.

Wijzig een resultaat nadat het al is ingevoerd in Osiris dan ontvang je daarvan bericht.

8.8 Inzage, toelichting en nabespreking

8.8.1 Inzage inclusief toelichting

Binnen vijftien werkdagen na bekendmaking van de resultaten van een (deel)tentamen, krijgt de student de gelegenheid tot inzage in het beoordeelde eigen werk. Tijdens deze inzage wordt de student de mogelijkheid geboden om de vragen en opdrachten van het (deel)tentamen in te zien, de criteria aan de hand waarvan de beoordeling heeft plaatsgevonden (antwoordmodel) en de door de examinerator gegeven beoordeling. Tijdens de inzage wordt aan de studenten een toelichting gegeven op de beoordeling. Deze toelichting behelst minimaal het verstrekken van een duidelijk antwoordmodel, maar kan ook uitgebreider plaatsvinden, bijvoorbeeld middels het gezamenlijk bespreken van het (deel)tentamen.

De inzage inclusief toelichting wordt in beginsel voor alle studenten tegelijk georganiseerd (groepsgewijze inzage/toelichting). De inzage/toelichting mag indien mogelijk digitaal plaatsvinden. De toelichting mag mondeling of schriftelijk worden verstrekt. Bij de inzage/toelichting is indien mogelijk (een van) de examinerator(en) aanwezig.

Plaats en tijdstip van de inzage worden bepaald door de examinerator (in afstemming met de opleiding) bekendgemaakt voorafgaand aan de start van het onderwijs. Indien dat niet mogelijk is, vindt bekendmaking plaats uiterlijk voordat het (deel)tentamen plaatsvindt.

Voor (deel)tentamens die worden afgenomen in de maanden juli en augustus geldt dat de inzage inclusief toelichting zo snel mogelijk maar voor aanvang van het nieuwe studiejaar plaatsvindt.

8.8.2 Nabespreking

Naast de inzage inclusief toelichting bedoeld in paragraaf 8.8.1 kan, indien de studenten daar behoefte aan hebben, een extra toelichting aangeboden worden in de vorm van een nabespreking van de vragen en opdrachten van het (deel)tentamen, de criteria aan de hand waarvan de beoordeling heeft plaatsgevonden (antwoordmodel) en de door de examinerator gegeven beoordeling.

Als belanghebbende heb je daarbij recht op inzage in en nabespreking van je eigen werk met je docent en met de examinerator. Deze nabespreking kan zowel digitaal als fysiek op een HAN-locatie plaatsvinden.

Plaats en tijdstip van de nabespreking worden bepaald door de examinerator. De examinerator zorgt voor tijdige bekendmaking van de plaats en tijd van de nabespreking.

Indien de examinerator kiest voor het organiseren van een nabespreking, vindt deze nabespreking plaats voorafgaand aan de volgende mogelijkheid om deel te nemen aan het (deel)tentamen.

8.9 Leerwegaafhankelijk tentamen

Een leerwegaafhankelijk (deel)tentamen is een (deel)tentamen waaraan je kunt deelnemen zonder gebruik te maken van het onderwijsaanbod van de cursus. Als de cursus geen leerwegaafhankelijk (deel)tentamen heeft, kun je een gemotiveerd verzoek indienen bij de examencommissie om in plaats van het reguliere (deel)tentamen aan een leerwegaafhankelijk (deel)tentamen te mogen deelnemen. Dit verzoek omvat in ieder geval een beschrijving van de redenen en het belang.

De examencommissie neemt op grond van het ingediende bewijsmateriaal binnen 20 werkdagen een gemotiveerd besluit. Indien dit besluit positief is, wijst de examencommissie de examineratoren aan en bepaalt zij de tentamenvorm, met inachtneming van de betreffende leeruitkomsten, eindkwalificaties en/of beoordelingscriteria vermeld in Deel 2, hoofdstuk 9.

8.10 Wanneer en hoe kun je vrijstelling vragen voor een (deel)tentamen?

In Deel 2, hoofdstuk 9 staat per (deel)tentamen beschreven welke kennis, inzicht, vaardigheden en attitude je moet aantonen en hoe die getoetst en beoordeeld worden. Je kunt de examencommissie verzoeken om vrijstelling van één of meer (deel)tentamens als je aantoont dat je de bij het (deel)tentamen behorende kennis, inzicht en vaardigheden en attitude al beheerst. Dit kun je aantonen met:

- het bewijs dat je eerder een tentamen in het hoger onderwijs hebt behaald;
- een officiële rapportage Erkenning Verworven Competenties;
- bewijzen dat je elders de vereiste kennis, het vereiste inzicht en/of de vereiste vaardigheden hebt opgedaan.

De leeruitkomsten en beoordelingscriteria van de (deel)tentamens zoals vastgesteld in Deel 2, hoofdstuk 9, vormen hierbij voor de examencommissie de richtlijn voor het verlenen van de vrijstelling.

In het Reglement examencommissie (Deel 3) zijn nadere regels voor het aanvragen van een vrijstelling opgenomen.

De examencommissie kan bepaalde eerder behaalde (deel)tentamens, studiepunten en getuigschriften aanwijzen die recht geven op vrijstelling voor één of meer (deel)tentamens.

Deze aanwijzingen zijn opgenomen in een bijlage die onderdeel is van het Reglement examencommissie.

Deze aanwijzingen kunnen door de examencommissie tevens worden aangemerkt als grondslag voor vrijstellingen voor het afleggen van een of meer (deel)tentamens van cursussen, behorend bij de verkorte trajecten als bedoeld in Deel 2, hoofdstuk 3.

Je krijgt voor een vrijgesteld (deel)tentamen geen cijfer of woordkwalificatie, maar de kwalificatie 'vrijstelling'. Slechts in uitzonderlijke situaties is het mogelijk om in plaats van een vrijstelling het eerder behaalde resultaat over te laten nemen. De examencommissie beoordeelt of het resultaat kan worden overgenomen.

8.11 Het examen

Het hoger beroepsonderwijs kent in bacheloropleidingen **twee** wettelijke examens:

het propedeutisch examen als afsluiting van de propedeuse, en het afsluitende bachelorexamen aan het einde van de opleiding.

Je haalt deze examens als je alle tentamens behaald hebt die bij het desbetreffende examen horen. Dit is anders als de examencommissie heeft bepaald dat er een extra onderzoek nodig is naar jouw inzicht, vaardigheden en kennis. In dat geval moet je ook dat onderzoek (tentamen) met goed gevolg hebben afgelegd. Pas dan heb je het examen met goed gevolg afgelegd.

8.11.1 Cum laude regeling

Judicium 'cum laude' bij het propedeutisch examen

De opleiding geeft het judicium 'cum laude' uit op basis van één van de volgende opties.

- Cijferbeoordeling of woordbeoordeling met 7 niveaus

Als je voor alle tentamens die behoren tot het propedeutisch examen het cijfer 8 of hoger hebt behaald, dan slaag je cum laude voor dat examen. Hierbij gelden de tentamencijfers per cursus; afzonderlijke cijfers voor de deeltentamens blijven buiten beschouwing.

Voor tentamens die beoordeeld zijn met een woordbeoordeling met 7 niveaus geldt dat deze worden omgerekend conform de omreken tabel in paragraaf 8.3.1.

Judicium 'cum laude' bij het bachelorexamen

De opleiding geeft het judicium 'cum laude' uit op basis van één van de volgende opties.

- Cijferbeoordeling of woordbeoordeling 7 niveaus

Als je voor alle tentamens die behoren tot het propedeutisch ofwel bachelorexamen het cijfer 8 of hoger hebt behaald, dan slaag je cum laude voor dat examen. Hierbij gelden de tentamencijfers per cursus; afzonderlijke cijfers voor de deeltentamens blijven buiten beschouwing.

Voor tentamens die beoordeeld zijn met een woordbeoordeling met 7 niveaus geldt dat deze worden omgerekend conform de omreken tabel in paragraaf 8.3.1.

Bij de berekening van het judicium 'cum laude' gelden de tentamenresultaten per cursus; afzonderlijke resultaten voor de deeltentamens blijven buiten beschouwing.

Tentamens die horen bij de uitbreiding van je studielast, zoals beschreven in Deel 2, hoofdstuk 5, blijven bij de beoordeling voor de berekening van het judicium 'cum laude' buiten beschouwing. Vrijstellingen en kwalificaties 'voldaan' blijven voor de berekening van het judicium 'cum laude' eveneens buiten beschouwing. Wanneer je in de propedeutische fase voor meer dan 30, en in de postpropedeutische fase voor meer dan 75 studiepunten vrijstelling of kwalificaties 'voldaan' hebt verkregen, kan je niet meer cum laude afstuderen.

8.11.2 Met genoeg regeling

Judicium 'met genoeg' bij het propedeutisch examen

De opleiding geeft het judicium 'met genoeg' uit op basis van:

- Cijferbeoordeling of woordbeoordeling met 7 niveaus

Als je voor alle tentamens van het propedeutisch examen het cijfer 7 of hoger hebt behaald, dan slaag je met genoeg voor het propedeutisch examen. Voor tentamens die beoordeeld zijn met een woordbeoordeling met 7 niveaus geldt dat deze worden omgerekend conform de omreken tabel in paragraaf 8.3.1.

Judicium 'met genoeg' bij het bachelorexamen

De opleiding geeft het judicium 'met genoeg' uit op basis van één van de volgende opties.

- Cijferbeoordeling of woordbeoordeling 7 niveaus

Als je voor alle tentamens die behoren tot het propedeutisch ofwel bachelorexamen het cijfer 7 of hoger hebt behaald, dan slaag je met genoeg voor dat examen. Hierbij gelden de tentamencijfers per cursus; afzonderlijke cijfers voor de deeltentamens blijven buiten beschouwing.

Voor tentamens die beoordeeld zijn met een woordbeoordeling met 7 niveaus geldt dat deze worden omgerekend conform de omreken tabel in paragraaf 8.3.1.

Bij de berekening van het judicium 'met genoeg' gelden de tentamencijfers per cursus; afzonderlijke cijfers voor de deeltentamens blijven buiten beschouwing.

Tentamens die horen bij de uitbreiding van je studielast, zoals beschreven in Deel 2, hoofdstuk 5, blijven bij de beoordeling voor de berekening van het judicium 'met genoeg' buiten beschouwing. Vrijstellingen en kwalificaties 'voldaan' blijven voor de berekening van het judicium 'met genoeg' eveneens buiten beschouwing. Wanneer je in de propedeutische fase voor meer dan 30, en in de postpropedeutische fase voor meer dan 75 studiepunten vrijstelling of een kwalificatie 'voldaan' hebt verkregen kan je niet meer in aanmerking komen voor het judicium 'met genoeg'.

8.12 Resultatenoverzicht, bewijsstukken en verklaringen

8.12.1 Hoe kun je een – gewaarmerkt – overzicht krijgen van je studieresultaten?

Van je tentamenresultaten die in Osiris staan, kun je een uitdraai maken. Als je dit overzicht van resultaten binnen de HAN of elders als officieel bewijsstuk wilt gebruiken, kun je via ASK@han.nl een gewaarmerkt resultatenoverzicht aanvragen. De waarmarking biedt geen garantie dat de desbetreffende autoriteit dit dan ook als zodanig erkent.

8.12.2 Bewijsstuk (deel)tentamen

Van elk afgelegd (deel)tentamen ontvang je van de examinator een (digitaal) bewijsstuk. Dit bewijsstuk vermeldt de naam en code van het (deel)tentamen, de cursus en je resultaat. De examinator is verplicht om je dat bewijs te geven.

Bewaar deze bewijzen zelf goed.

8.12.3 Verklaring

Stop je met de opleiding en heb je geen recht op een propedeutisch of bachelor getuigschrift?

Als je meer dan één tentamen hebt behaald ontvang je desgevraagd van de examencommissie een verklaring waarin staat welke tentamens je hebt behaald, voor welke opleiding, hoeveel studiepunten je hiervoor hebt gekregen en, als dat van toepassing is, het programma waarvoor dit wordt uitgereikt.

8.12.4 Modulecertificaat

Niet van toepassing.

8.13 Getuigschrift, graad en diplomasupplement

Propedeutisch getuigschrift

In de maand waarin je verwacht alle tentamens van de propedeutische fase te behalen vraag je het getuigschrift aan via Osiris. Pas na je aanvraag controleert de examencommissie of je inderdaad alle tentamens van de propedeutische fase hebt behaald, of je bent ingeschreven voor de opleiding en of je voldaan hebt aan al je financiële verplichtingen jegens de HAN. Daarna reikt de examencommissie het propedeutisch getuigschrift uit.

Bachelor getuigschrift en diplomasupplement

In de maand waarin je verwacht alle tentamens van de opleiding te behalen vraag je het getuigschrift aan via Osiris. Pas na je aanvraag controleert de examencommissie of je inderdaad alle tentamens van de opleiding hebt behaald, of je bent ingeschreven voor de opleiding en of je voldaan hebt aan al je financiële verplichtingen jegens de HAN. Daarna reikt de examencommissie het getuigschrift en het bijbehorende Engelstalige diplomasupplement uit. De officiële datum van afstuderen is de dag dat de examencommissie vaststelt dat je alle vereiste studiepunten hebt behaald.

8.13.1 Graad en graadtoevoeging

Nadat de examencommissie heeft vastgesteld dat je het bachelorexamen met goed gevolg hebt afgelegd, verleent het college van bestuur van de HAN je de graad die hoort bij jouw opleiding. Bij deze graad hoort een officiële bekorting die je in het binnen- en buitenland achter je achternaam mag zetten.

Je krijgt de volgende graad: Bachelor of Arts

De bij deze graad behorende bekorting is: BA

Deze graad staat ook op het getuigschrift.

8.13.2 Uitstel getuigschrift

Je mag het aanvragen van je getuigschrift uitstellen. De maximale termijn van uitstel is twee jaar.

8.14 Beroep

Tegen een beslissing inzake het onderwijs, de examens en de tentamens op grond van de onderwijs- en examenregeling, kun je binnen 6 weken beroep instellen bij het College van Beroep voor de Examens van de HAN. Tegen welke beslissingen je beroep kunt instellen en hoe je dit doet, vind je op HAN Insite bij Bureau Klachten en Geschillen.

9 Beschrijving van het onderwijs

In dit hoofdstuk is het onderwijs van jouw opleiding beschreven.

Hieronder staat een schematisch overzicht van de inrichtingsvormen en opleidingstrajecten.

PROPEDEUSE

Differentiatie Beeldende therapie

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Propedeuse Jaar 1	Verbinden 7 stp	Verschuiven 7 stp	Verdiepen 14 stp	Ontwikkelen 14 stp
	Verbeelden 14 stp			
	Studieloopbaanbegeleiding 4 stp			

Differentiatie Dramatherapie

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Propedeuse Jaar 1	Vaktherapeutisch middel-Onderzoek 14 stp		Vaktherapeutisch middel- Spelbegeleiding 7 stp	Vaktherapeutisch middel- Aantonen 7 stp
	Methodisch handelen-Observeren 14 stp		Methodisch handelen- Behandelen 7 stp	Methodisch handelen- Verantwoorden 7 stp
	Studieloopbaanbegeleiding 4 stp			

Differentiatie Muziektherapie

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Propedeuse Jaar 1	Body of Artistic Skills (BOAS) 1 14 stp		Body of Artistic Skills (BOAS) 2 14 stp	
	Ervaren en verkennen 7 stp	Experimenteren en evalueren 7 stp	Toepassen en reflecteren 7 stp	Verbinden en documenteren 7 stp
	Studieloopbaanbegeleiding 4 stp			

Differentiatie psychomotorische therapie

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Propedeuse Jaar 1	PMT Methodisch Handelen-Basisvaardigheden en werkalliantie 30 stp		PMT Methodisch Handelen - Preventief en vraaggericht 30 stp	

POSTPROPEDEUSE

HF1

Differentiatie Beeldende therapie

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Hoofdfase 1 Jaar 2	Methodiek A: Werken aan psychisch herstel 15 stp		Methodiek B: Behandelen bij psychiatrische problemen 15 stp	
	Beeldende professionele ontwikkeling 2a: Persoonlijke verdieping en verbeelding 7,5 stp		Beeldende professionele ontwikkeling 2b: Oriëntatie & Betekenis 7,5 stp	
	Praktijkleren A 5 stp		Praktijkleren B 6 stp	
	Studieloopbaanbegeleiding 4 stp			

Differentiatie Dramatherapie

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Hoofdfase 1 Jaar 2	Vaktherapeutisch Middel – Zelfervaring en drama- skills 9 stp		Vaktherapeutisch middel - Regisseren en dramatiseren 9 stp	
	Methodisch handelen - Zelfervaring en methodisch handelen bij persoonlijkheidsstoornissen 14 stp		Methodisch handelen - Traumabehandeling en Onderzoek 14 stp	
	Methodisch Handelen – Praktijkleren en Onderzoek 10 stp			
	Studieloopbaanbegeleiding 4 stp			

Differentiatie Muziektherapie

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Hoofdfase 1	Body of Artistic Skills (BOAS) 3		Body of Artistic Skills (BOAS) 4	
Jaar 2	8 stp		8 stp	
		Onderzoek 4 stp		
	Muziektherapie als psychosociale zorg 9 stp	Muziektherapie als behandeling A 9 stp	Muziektherapie als behandeling B 9 stp	Muziektherapie voor een betere wereld 9 stp
	Studieloopbaanbegeleiding 4 stp			

Differentiatie psychomotorische therapie

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Hoofdfase 1	PMT: Methodisch handelen gericht op vaardigheden en gedrag		PMT: Methodisch handelen gericht op brein en lijf	
Jaar 2	30 stp		30 stp	

HF2/3

Differentiatie Beeldende therapie

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Hoofdfase 2	Beeldend therapeutisch handelen in de praktijk			
Jaar 3	60 stp			
Hoofdfase 3	Minor		Praktijkinnovatie in Zorg en Welzijn	
Jaar 4	30 stp of Periode 3+4		30 stp of Periode 1+2	

1. ^

Studenten kiezen voor een minor in semester 1 of 2. In het geval dat ze voor semester 2 kiezen zijn de andere OWE's uit HF3 geroosterd in semester 1

Differentiatie Dramatherapie

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
--	-----------	-----------	-----------	-----------

Hoofdfase 2 Jaar 3	Methodisch handelen A 25 stp	Methodisch handelen B 25 stp
	Drama Hoofdfase 2 10 stp	
Hoofdfase 3 Jaar 4	Minor 30 stp of Periode 3+4	Praktijkinnovatie in Zorg en Welzijn 30 stp of Periode 1+2

1. [^]

Zie vorige voetnoot

2. [^]

Zie vorige voetnoot

Differentiatie Muziektherapie

1. [^]

Zie vorige voetnoot

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Hoofdfase 2 Jaar 3	Methodisch handelen A 25 stp		Methodisch handelen B 25 stp	
	Body of Artistic Skills (BOAS) 5 10 stp			
Hoofdfase 3 Jaar 4	Minor 30 stp of Periode 3+4		Praktijkinnovatie in Zorg en Welzijn 30 stp of Periode 1+2	

1. [^]

Zie vorige voetnoot

Differentiatie psychomotorische therapie

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Hoofdfase 2 Jaar 3	Psychomotorisch behandelen in de praktijk 60 stp			
Hoofdfase 3 Jaar 4	Minor ^[3] 30 stp of Periode 3+4		Praktijkinnovatie in Zorg en Welzijn 30 stp of Periode 1+2	

[1] Studenten kiezen voor een minor in semester 1 of 2. In het geval dat ze voor semester 2 kiezen zijn de andere OWE's uit HF3 geroosterd in semester 1

[2] Zie vorige voetnoot

[3] Zie vorige voetnoot

9.1 Cursussen van de opleiding

Cursussen van de (post)propedeutische fase

Zie bijlage bij hoofdstuk 9.

9.2 Minoren van de opleiding

Zie Deel 3, Bijlage bij hoofdstuk 9 - Minoren.

Je kunt ook een minor bij een andere HAN-opleiding kiezen. Het overzicht van de HAN en de toegangseisen ervoor vind je hier: www.minoren-han.nl.

9.3 Afstudeerrichtingen

Niet van toepassing.

9.4 Premasters

Niet van toepassing.

9.5 Deeltijdse en/of duale inrichtingsvorm

9.5.1 Deeltijdse inrichtingsvorm

Niet van toepassing.

9.5.2 Duale inrichtingsvorm

Niet van toepassing.

9.6 Trajecten met bijzondere eigenschap

9.6.1 Versneld traject

Niet van toepassing.

9.6.2 Verkort traject

Niet van toepassing.

9.6.3 Verkort traject van associate degree naar bachelorgraad

Niet van toepassing.

9.6.4 Traject voor topsporters

Niet van toepassing

9.6.5 Gecombineerd traject

Niet van toepassing.

9.6.6 Overige trajecten met bijzondere eigenschap

Niet van toepassing.

10 Evaluatie van het onderwijs

10.1 Evaluatiestructuur

Voor alle opleidingen van de HAN is een Kwaliteitskader vastgesteld. Dit is afgestemd op het accreditiekader van de Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organisatie (NVAO) en het past bij het aan de HAN geformuleerde onderwijsbeleid. In dit kader is onder meer vastgelegd dat er regelmatig evaluaties onder studenten, afgestudeerden, werkveld en personeel plaatsvinden.

Op HAN niveau worden diverse onderzoeken uitgevoerd:

- De startmonitor is een landelijk onderzoek waarbij het voorlichtingsgebruik en het studiekeuzeproces van de student in kaart wordt gebracht en inventariseert hoe studenten landen in hun opleiding.
- Daarnaast neemt de HAN jaarlijks met alle opleidingen deel aan de Nationale Studenten Enquête (NSE) waarin studenten aangeven hoe tevreden zij zijn over de verschillende aspecten van de opleiding.
- Ieder jaar vindt een alumni-onderzoek plaats via de hbo-monitor. Hiermee wordt voor alle opleidingen onderzocht hoe alumni terugkijken op hun opleiding en hoe zij de aansluiting op de arbeidsmarkt ervaren.
- HAN-studenten die de opleiding zonder getuigschrift verlaten worden benaderd met de vraag wat de reden van hun vertrek is (exit-onderzoek).
- Verder worden de studievoortgang en de uitval per opleiding gemonitord.

Iedere zes jaar worden opleidingen geaccrediteerd door de NVAO, met daaraan voorafgaand een externe visitatie door een panel van deskundigen. Halverwege deze accreditatiecyclus wordt bij opleidingen een interne audit of ontwikkelgesprek uitgevoerd door een panel waarin externe domeindeskundigen zitten, eventueel aangevuld met internen. De audit, of het ontwikkelgesprek, geeft input voor verdere verbeteractiviteiten. Opleidingen kunnen kiezen voor een audit op basis van de 4 standaarden (van de beperkte opleidingsbeoordeling) van de NVAO of een ontwikkelgesprek over door de opleiding zelf gekozen thema's. De borging van het gerealiseerd eindniveau (standaard 4) is altijd onderdeel van de audit of het ontwikkelgesprek.

10.2 Evaluatie door de opleiding

De academiecteur is verantwoordelijk voor de opbouw en de kwaliteit van de opleiding.

Input vanuit verschillende evaluaties wordt structureel meegenomen in de doorontwikkeling van het onderwijs. De academiecteur stelt jaarlijks een (kwaliteits-) jaarverslag van de opleiding vast, dat samen met het interne auditrapport, visitatierapport en de uitkomsten van de diverse evaluaties, dient voor de interne en externe dialoog over de kwaliteit van de opleiding. Dit (kwaliteits-) jaarverslag beschrijft welke verbeteracties voor het verslagjaar waren afgesproken, hoe deze zijn uitgevoerd en wat de resultaten daarvan zijn.

Op basis van de analyse van evaluatiegegevens over het verslagjaar is omschreven welke verbeteracties voor het lopende jaar worden uitgevoerd. De evaluatiegegevens komen tot stand door evaluaties van cursussen, jaarevaluaties en curriculumevaluaties met docenten, studenten, alumni en beroepspraktijk, en de evaluatieonderzoeken die centraal door de HAN worden uitgevoerd.

Het Academiemanagement en/of de opleidings-, curriculum- en examencommissies zijn in deze cyclus op opleidingsniveau betrokken door middel van een beknopte reactie daarop die in de bijlagen van het jaarverslag wordt opgenomen.

10.3 Rol van de opleidingscommissie

De taken, rol en verantwoordelijkheden van de opleidingscommissie bij de evaluatie zijn bepaald in het Reglement opleidingscommissie (zie Deel 3). De opleidingscommissie kan ook het initiatief nemen en een specifiek evaluatieonderzoek uitvoeren.

10.4 Opleidingsspecifieke kwaliteitszorg

De opleiding peilt regelmatig de mening van studenten over allerlei zaken die betrekking hebben op het onderwijs. Door deelname aan de periodieke schriftelijke evaluaties, deelname aan periodieke mondelinge evaluatiegesprekken en lidmaatschap van de opleidingscommissie hebben studenten invloed op de kwaliteit.

Resultaten vanuit studentevaluaties worden besproken met betreffende uitvoerende docenten en de kartrekkers van verschillende onderwijseenheden. Op basis van een analyse van gegevens uit evaluaties (zoals: notulen studentenoverleg, jaarevaluaties of evaluaties ten aanzien van onderwijseenheden, toetsing en studiedentbegeleiding) formuleren de teams van uitvoerende docenten of kartrekkers verbetermaatregelen.

Resultaten vanuit studentevaluaties ten aanzien van het functioneren van docenten worden door het betreffende team van uitvoerende docenten besproken en kunnen mede input zijn voor de jaarlijkse Resultaat- en Ontwikkelinggesprekken (R&O-gesprekken) die de teamregisseurs voeren met docenten/medewerkers. Naast het terugblikken over uitgevoerde werkzaamheden en een beoordeling over het functioneren, is het maken van nieuwe afspraken over resultaten en professionalisering een belangrijk onderdeel van de R&O-gesprekken.

Voor medewerkers is er een breed aanbod cursussen en trainingen gericht op professionalisering beschikbaar, die gevolgd kunnen worden via de HAN Academy: Klikroute: HAN Insite > Han Academy.

Terugkoppeling van zowel schriftelijke als mondelinge evaluaties en verbeterpunten aan studenten gaat onder meer via studentenoverleg (waar de gerealiseerde verbeteracties worden benoemd).

Het systeem van kwaliteitszorg wordt op opleidingsniveau besproken en beoordeeld binnen de opleidingscommissie. De opleidingscommissie geeft advies.

Daarnaast is in 2020 de kwaliteitscommissie gestart met haar opdracht om het werken aan kwaliteitsverbetering binnen het onderwijs en het onderzoek in de academie te stimuleren, te verbinden en door te ontwikkelen tot een gezamenlijke kwaliteitscultuur bij alle medewerkers van de academie.

11 Overgangsregelingen

11.1 Wijzigingsmoment

Behalve in geval van verschrijving, overmacht, voldoen aan wettelijk voorschrift of als de wijziging in jouw voordeel is, kan een wijziging van de onderwijs- en examenregeling alleen in werking treden met ingang van 1 september van een volgend studiejaar.

Dit hoofdstuk bevat de regels voor de eerbiediging van verkregen rechten en gewekt vertrouwen.

11.2 Geldigheid examens

Een behaald propedeutisch examen en een behaald bachelorexamen zijn onaantastbaar, behoudens in geval van bewezen fraude bij het behalen daarvan.

11.3 Behaalde studiepunten en studieresultaten

Een tentamenresultaat en de daarbij behorende studiepunten blijven geldig totdat de examencommissie gemotiveerd heeft besloten dat de getentamineerde stof zodanig sterk is verouderd dat deze niet meer bruikbaar is in het beroep en de geldigheidsduur met ingang van een door de examencommissie bepaalde datum is vervallen. Behaalde (deel)tentamens blijven geldig, en kunnen – als ze nog passen in het nieuwe programma - leiden tot vrijstellingen voor (deel)tentamens. Een (deel)tentamen kan indien mogelijk, ondergebracht worden in een andere cursus ter vervanging van een ander (deel)tentamen met dezelfde leeruitkomsten of leerdoelen.

11.4 Gevolgd onderwijs, (deel)tentamen niet gedaan of niet behaald

De student die een cursus in het studiejaar voorafgaande aan een curriculumwijziging heeft gevolgd, maar geen (deel)tentamen heeft gedaan of een (deel)tentamen niet heeft behaald, heeft recht op nog ten minste twee gelegenheden voor het (deel)tentamen.

Ook heeft de student recht op herhalingsonderwijs ter voorbereiding op het (deel)tentamen.

De examencommissie kan hiervan in bijzondere gevallen ten gunste van de student afwijken.

Je kunt als je dat wilt zelf direct kiezen voor de nieuwe programma-opzet en je aanmelden voor een vernieuwde of veranderde cursus. Je doet daarmee afstand van je beroep op het overgangsrecht.

11.5 Overgangsregeling wijziging regeling 'cum laude' en/of 'met genoeg'

Niet van toepassing.

11.6 Overgangsregeling nieuw persoonlijk studieadvies

Niet van toepassing.

11.7 Opleidingsspecifieke overgangsregelingen

(Deel)tentamens die in het studiejaar 2024-2025 zijn gemaakt en met ingang van het studiejaar 2025-2026 geen

onderdeel meer vormen van het toetsprogramma, kunnen uiterlijk in het studiejaar van 2026-2027 worden herkanst. Hierbij wordt géén algemeen ondersteunend onderwijs geboden, maar per geval bekeken wat de wensen en mogelijkheden zijn.

(Deel)tentamens die in het studiejaar 2025-2026 zijn gemaakt en met ingang van het studiejaar 2026-2027 geen onderdeel meer vormen van het toetsprogramma, kunnen uiterlijk in het studiejaar van 2027-2028 worden herkanst. Hierbij wordt géén algemeen ondersteunend onderwijs geboden, maar per geval bekeken wat de wensen en mogelijkheden zijn.

11.8 Vastgestelde wijzigingen in dit Opleidingsstatuut

Niet van toepassing.

DEEL 3 Overige regelingen

1 Regeling schriftelijke en digitale (deel)tentamens

In deze regeling staat beschreven wat er van de student wordt verwacht en wat de student van de HAN kan verwachten bij schriftelijke en digitale (deel)tentamens onder begeleiding van surveillanten, zodat deze (deel)tentamens goed kunnen verlopen.

In deze regeling zijn vastgelegd:

1. De gedragsregels voor studenten bij afname van schriftelijke en digitale (deel)tentamens en, voor zover niet vastgelegd in het Studentenstatuut, de Onderwijs- en examenregeling of aanverwante regelingen.
2. De gedragsregels voor studenten bij de inzage en toelichting van schriftelijke en digitale (deel)tentamens, voor zover niet vastgelegd in het Studentenstatuut, de Onderwijs- en examenregeling of aanverwante regelingen

Waar surveillant staat, wordt bedoeld diegene die aanwezig is bij afname van het schriftelijke en/of digitale (deel)tentamen en toeziet dat deze goed verloopt.

1 Gedragsregels voor studenten tijdens tentamenafname

De faciliteiten die de HAN biedt voor studenten in het kader van schriftelijk en digitale (deel)tentamens, zijn vastgelegd in het Studentenstatuut, de Onderwijs- en examenregeling en aanverwante regelingen. Binnen de HAN geldt ook een algemene gedragsregeling voor studenten. Deze gedragsregeling bevat naast algemene bepalingen ook bepalingen ten aanzien van het gedrag van studenten in de tentamenlocaties. In deze regeling tentamens staan additionele bepalingen ten aanzien van het gedrag van studenten bij de afname van met name schriftelijk en digitale (deel)tentamens.

Gedrag

De student:

1. volgt de instructies van de surveillant op en gaat respectvol met de surveillant om;
2. gedraagt zich zodanig dat andere studenten niet gestoord worden bij binnenkomst en bij vertrek van de tentamenlocatie alsmede tijdens de tentamenafname. De student dient voor, gedurende en na het tentamen stilte in acht te nemen in en in de directe omgeving van de ruimte waarin het tentamen plaatsvindt;
3. neemt bij onduidelijkheden voor en/of tijdens het (deel)tentamen zo spoedig mogelijk contact op met de surveillant.

Identificatie en toelating

De student:

1. meldt zich tijdig (15 minuten voor aanvang van het tentamen) bij het tentamenlokaal;
2. wordt alleen toegelaten tot het (deel)tentamen als de student zich kan identificeren met een geldige HAN collegekaart of een geldig identiteitsdocument. Hieronder wordt verstaan:
 - o een paspoort;
 - o een Europees identiteitsbewijs;
 - o een Nederlands rijbewijs;
 - o een Europees rijbewijs;
 - o een Nederlands vreemdelingendocument.
3. die deelneemt aan een landelijk (deel)tentamen kan zich alleen middels een identiteitsdocument identificeren;

4. dient – ter controle van de identiteit door de surveillant – de eigen, geldige HAN collegekaart of geldig identificatiebewijs rechtsboven op de tafel te leggen gedurende de tentamenafname;
5. tekent bij binnenkomst op de presentielijst ter bevestiging van deelname aan het (deel)tentamen;
6. die niet op de presentielijst vermeld staat mag niet deelnemen aan het tentamen. Wanneer een student aan kan tonen in de Osiris-app dat er een intekening is voor het (deel)tentamen wordt er contact gezocht met de academie om dit te checken.
7. Voor de identificatie mag de surveillant redelijke maatregelen nemen om mogelijk te maken dat de student zich kan identificeren.

Diefstal/verlies legitimatie

Als de student door diefstal of verlies geen geldig legitimatie kan tonen, kan met een originele aangifte van diefstal en/of een originele aanvraag nieuw identiteitsdocument van de gemeente deelgenomen worden aan het (deel)tentamen. Om toegang tot het tentamenlokaal te krijgen, moet de student met het document van aangifte en/of aanvraag identiteitsdocument tijdig bij CTO een aanvraag toegang tot deelname doen. De student ontvangt van CTO een formulier waarmee de surveillant de student toegang geeft tot het lokaal om het (deel)tentamen te maken. Het formulier is voor één (deel)tentamen geldig en moet volgend schriftelijk of digitale (deel)tentamen opnieuw worden aangevraagd.

Extra vereisten bij digitaal (deel)tentamen

1. Bij afname van een digitaal (deel)tentamen wordt van een student vereist dat de student actief heeft deelgenomen aan een proeftentamen dat door de opleiding wordt georganiseerd en dat de student is geïnformeerd over de toetsapplicatie, de fraudepreventie applicatie en de toelichting op gebruik persoonsgegevens.

Extra vereisen bij digitaal (deel)tentamen BYOD

2. De ten behoeve van het digitale (deel)tentamen door de student meegenomen laptop dient te voldoen aan de eisen die de HAN hieraan stelt. Deze eisen zijn te vinden op HAN Insite: <https://han.nl/insite/byod>.
3. Indien de laptop van de student niet compatibel is met de tentamen- en fraudepreventiesoftware of de software niet wil/kan installeren, kan de student voor deelname aan het digitale (deel)tentamen via Osiris een aanvraag doen voor een BYOD leenlaptop. Termijn voor aanvragen is tot 11 werkdagen voorafgaand aan afname van het (deel)tentamen, met uitzondering bij een calamiteit. In geval van een calamiteit kan de student binnen 11 werkdagen voor de afname van het (deel)tentamen, bij de opstart en/of tijdens het (deel)tentamen een BYOD leenlaptop verwachten.

Voor aanvang van het schriftelijke en digitale (deel)tentamen

De student:

1. legt uitsluitend zaken die de student nodig heeft voor het maken van een schriftelijk of digitaal (deel)tentamen op/naast de tafel;
2. mag - tenzij uitdrukkelijk anders bepaald - tijdens het schriftelijke of digitale (deel)tentamen niet in het bezit zijn van andere digitale gegevensdragers dan uitdrukkelijk toegestaan en noodzakelijk voor het maken van het (deel)tentamen, resp. apparatuur met geïntegreerde digitale gegevensdrager(s), zoals USB-stick, rekenmachine, speciaal horloge, speciale bril, speciale oordopjes e.d.;
3. mag geen horloge dragen. In alle tentamenlocaties is een klok aanwezig, die een indicatie van de tijd geeft. Surveillanten zijn leidend in het doorgeven van de correcte tijd;
4. mag - tenzij uitdrukkelijk anders bepaald - tijdens het schriftelijke of digitale (deel)tentamen geen gebruik

maken van de volgende hulpmiddelen: papieren en digitale versie(s) van woordenboek(en), wetboek(en), (hand)boek(en) e.d. In het geval deze hulpmiddelen zijn toegestaan, zijn deze digitale of papieren hulpmiddelen toegankelijk gemaakt en kunnen deze hulpmiddelen door de surveillanten gecontroleerd worden;

5. dient jas, muts, das, tas(sen), etui(s), mobiele telefoon(s), smartphone(s), digitale gegevensdrager(s) en apparatuur met geïntegreerde digitale gegevensdrager(s) e.d. neer te leggen op de door de surveillant aangewezen plaats;
6. dient de mobiele telefoon(s), smartphone(s) e.d. uit te zetten alvorens deze weg te leggen tenzij de Multi-Factor Authenticatie en/of wachtwoordmanager/reset nodig zijn. De telefoons zijn dan toegestaan totdat het wachtwoord om (deel)tentamen te starten is gecommuniceerd;
7. vermeldt bij aanvang van het schriftelijke of digitale (deel)tentamen op alle schriftelijke tentamendocumenten naam, studentnummer, klas/groep en verdere door surveillant gevraagde gegevens. Bij gebruik van het kladpapier, noteert de student deze gegevens ook hierop;
8. heeft na de daadwerkelijke aanvang van het schriftelijke of digitale (deel)tentamen geen onmiddellijke toegang tot de tentamenlocatie. Studenten die niet in staat zijn op tijd op de tentamenlocatie aanwezig te zijn, mogen op het moment dat 30 minuten van de tentamentijd is verstreken de tentamenlocatie alsnog betreden en voor de resterende tentamenduur aan het (deel)tentamen deelnemen. De surveillant noteert welke studenten te laat zijn. Studenten houden zich strikt aan de aanwijzingen van de surveillanten met betrekking tot de plekken waar zij plaats mogen nemen en storen de studenten die al een aanvang hebben gemaakt met het (deel)tentamen niet;
9. mag voorafgaand aan een digitaal (deel)tentamen alleen inloggen bij de toetsapplicatie met de eigen persoonlijke inloggegevens. De student krijgt op het startmoment van het digitale (deel)tentamen het wachtwoord of de toegangscode om het digitale (deel)tentamen te starten.

Tijdens het schriftelijke en digitale (deel)tentamen

De student:

1. mag tijdens een tentamenzitting van 120 minuten of korter geen gebruik maken van het toilet. Bij een tentamenzitting die langer duurt dan 120 minuten, is toiletbezoek na 120 minuten onder begeleiding van een surveillant toegestaan. Uitzonderingen bij alle schriftelijke en digitale (deel)tentamens in geval van fysieke ongemakken zijn mogelijk, mits uiterlijk 15 minuten voor aanvang van het (deel)tentamen gemeld bij de surveillant of in geval van binnenkomst 30 minuten na aanvang van het (deel)tentamen direct bij binnenkomst;
2. mag tijdens de eerste 30 minuten na de feitelijke aanvang van een schriftelijk of digitaal (deel)tentamen niet vertrekken of het werk inleveren (om onrust en/of onregelmatigheden tegen te gaan). Indien er studenten zijn die 30 minuten na aanvang alsnog de tentamenlocatie betreden, mogen de studenten die al willen vertrekken dat pas doen als de verlate studenten zijn gestart met het maken van hun (deel)tentamen;
3. die op basis van Osiris of een daartoe strekkend besluit van de examencommissie recht heeft op extra tentamenfaciliteiten wordt daartoe in de gelegenheid gesteld. Deze faciliteiten zijn van toepassing als de student bij het intekenen op het schriftelijke of digitale (deel)tentamen heeft aangegeven gebruik te willen maken van deze faciliteiten;
4. mag tijdens een schriftelijk en digitaal (deel)tentamen dat minder dan 150 minuten duurt geen etenswaren nuttigen; bij een tentamenzitting van 150 minuten of langer mag de student etenswaren nuttigen die geen onnodige hinder voor medestudenten veroorzaken;
5. mag alleen drinkwaren uit een af te sluiten flesje/pakje nuttigen;

6. dient het schriftelijk (deel)tentamen met de voorgeschreven schrijfbenodigdheden (zwarte of blauwe pen bij schriftelijke (deel)tentamens en potlood bij schrapkaart) te maken;
7. draagt er zorg voor dat schrapformulieren op de juiste wijze en volgens de instructie van de surveillant worden ingevuld;
8. mag op geen enkele manier (delen van) een schriftelijk of digitaal (deel)tentamen kopiëren of scannen of anderszins (de inhoud van) een (deel)tentamen buiten de tentamenlocaties brengen;
9. mag geen gebruik maken van ongeoorloofde digitale bronnen, faciliteiten of functies.

Hulpmiddelen

De student:

1. mag geen andere hulpmiddelen gebruiken dan die zijn toegestaan. De toegestane hulpmiddelen worden tijdig bekendgemaakt door de opleiding en staan tevens vermeld op het tentamenvoorblad;
2. draagt er zorg voor dat hulpmiddelen niet zijn voorzien van bijschrijvingen etc. behalve als op het tentamenvoorblad staat aangegeven dat dit toegestaan is;
3. mag gebruik maken van een muis en oordopjes. In het geval van BYOD zorgt de student dat deze voldoen aan de eisen die de HAN hieraan stelt. Deze eisen zijn te vinden op HAN Insite: Digitaal toetsen en inleveren.
4. zorgt in geval van digitale tentaminering met BYOD dat de meegenomen laptop voldoet aan de eisen die de HAN daaraan stelt. Deze eisen zijn te vinden op HAN Insite: <https://han.nl/insite/byod>.

(Vermoedelijke) Onregelmatigheid of fraude

1. De student wordt voor de bepalingen rondom onregelmatigheden of fraude, sancties bij onregelmatigheid of fraude, inbeslagname van bewijsmateriaal verwezen naar Deel 2 van het opleidingsstatuut (de onderwijs- en examenregeling), en Deel 3, hoofdstuk 3 van het opleidingsstatuut (het reglement examencommissie);
2. Wanneer de surveillant een vermoeden van een onregelmatigheid of fraude heeft geconstateerd, mag de student het schriftelijke of digitale (deel)tentamen afmaken, en ondertekent de student het door de surveillant ingevulde formulier 'Proces-verbaal tentamen' voor 'gezien'.

Inleveren tentamendocumenten

De student:

1. controleert vóór inlevering van de tentamenuitwerking en -opdracht(en) of op alle in te leveren tentamenstukken de eigen naam, studentnummer, klas/groep en verdere door surveillant gevraagde gegevens (juist) zijn ingevuld;
2. levert alle tentamendocumenten inclusief gebruikt en ongebruikt kladpapier in bij de surveillant;
3. zorgt ervoor dat alles netjes en opgeruimd wordt achtergelaten alvorens de tentamenlocatie te verlaten;
4. zorgt er in geval van digitale tentaminering ervoor dat de toetsapplicatie en de fraudepreventie applicatie onder supervisie van de surveillant worden afgesloten.

2 Gedragsregels voor studenten tijdens inzage/toelichting beoordeeld tentamenwerk

Er is een gedragsregeling voor studenten. Deze gedragsregeling bevat naast algemene bepalingen ook bepalingen ten aanzien van het gedrag van studenten in de tentamenlocaties.

In deze regeling schriftelijke en digitale (deel)tentamens staan additionele bepalingen m.b.t. de inzage van beoordeeld tentamenwerk (verder te noemen 'inzage').

Vooraf: Alleen studenten die hebben deelgenomen aan het schriftelijke of digitale (deel)tentamen waarvoor de inzage/toelichting is georganiseerd mogen in het lokaal aanwezig zijn. Tijdens de inzage is een docent en/of een surveillant aanwezig. Bij een toelichting is een examiner aanwezig.

Waar hieronder surveillant staat, wordt bedoeld diegene die aanwezig is bij de inzage/toelichting en toeziet dat deze goed verloopt.

Gedrag

De student:

1. volgt de instructies van de surveillant op en gaat respectvol met de surveillant om;
2. gedraagt zich zodanig dat andere studenten niet worden gestoord bij binnenkomst en bij vertrek van het lokaal waar de inzage plaatsvindt (verder te noemen 'lokaal'), alsmede tijdens de inzage;
3. neemt bij onduidelijkheden tijdens de inzage z.s.m. contact op met de surveillant.

Identificatie en toelating

De student:

1. toont de surveillant ter identificatie de eigen, geldige HAN collegekaart of een geldig identificatiebewijs:
 - een paspoort;
 - een Europees identiteitsbewijs;
 - een Nederlands rijbewijs;
 - een Europees rijbewijs;
 - een Nederlands vreemdelingendocument.Als de student geen HAN collegekaart of een geldig identificatiebewijs kan tonen, wordt de student uitgesloten van deelname aan de inzage/toelichting.
2. In het geval van diefstal of verlies van het identiteitsdocument kan alleen met een originele aangifte van diefstal en/of een originele aanvraag nieuw identiteitsdocument van de gemeente een bewijs van inschrijving aangevraagd worden bij de Centrale Tentamenorganisatie om toegelaten te worden tot het lokaal.
3. noteert de eigen naam op de door de surveillant aangereikte intekenlijst ter bevestiging van deelname aan de inzage/toelichting;
4. dient – ter controle van de eigen identiteit door de surveillant – de eigen, geldige HAN collegekaart of geldig identificatiebewijs rechtsboven op de tafel te leggen gedurende de inzage/toelichting;
5. wordt alleen toegelaten tot de digitale inzage wanneer de student een laptop bij zich heeft die voldoet aan de door de HAN gestelde eisen. Deze eisen zijn te vinden op HAN Insite. Voor studenten zonder geschikte laptop is het mogelijk om gebruik te maken van de beschikbare leenlaptops BYOD.

Aanvang en hulpmiddelen

De student:

1. dient bij inzage/toelichting van een schrapkaarttentamen zelf zorg te dragen voor een kopie van het eigen antwoordformulier (gele doorslag);
2. dient bij inzage/toelichting van een digitaal (deel)tentamen alleen in de loggen bij de toetsapplicatie met de eigen persoonlijke inloggegevens;
3. legt uitsluitend die (toegestane) hulpmiddelen op tafel die vermeld staan op het inzage voorblad of door de surveillant aan het begin van de inzage meegedeeld worden;

4. mag - tenzij uitdrukkelijk anders bepaald - niet in het bezit zijn van digitale gegevensdragers, resp. apparatuur met geïntegreerde digitale gegevensdrager(s), zoals mobiele telefoon, smartphone, USB-stick, rekenmachine, speciaal horloge, speciale bril, speciale oordopjes e.d.;
5. dient jas, muts, das, tas(sen), etui(s), mobiele telefoon(s), smartphone(s), digitale gegevensdrager(s) en apparatuur met geïntegreerde digitale gegevensdrager(s) e.d. neer te leggen op de door de surveillant aangewezen plaats;
6. draagt er tevens zorg voor dat mobiele telefoon(s), smartphone(s) of andere digitale gegevensdrager(s) en apparatuur met geïntegreerde digitale gegevensdrager(s) uit staan alvorens deze weg te leggen.

Tijdens de inzage/toelichting

De student:

1. mag tijdens de inzage/toelichting geen gebruik maken van het toilet;
2. mag tijdens de inzage/toelichting geen etenswaren nuttigen;
3. mag alleen drinkwaren uit een af te sluiten flesje/ pakje nuttigen;
4. mag in geval van schriftelijke tentaminering alleen die documenten op tafel hebben liggen waarvan de surveillant heeft aangegeven dat ze op tafel mogen liggen;
5. mag geen aantekeningen of wijzigingen aanbrengen in de gemaakte tentamenuitwerking. Mocht de student dit toch doen dan wordt dit als onregelmatigheid gemeld bij de examencommissie;
6. mag geen standaarduitwerkingen of opgaven meenemen, kopiëren of scannen. Ook het overschrijven van de eigen tentamenuitwerking en/of die van andere studenten is niet toegestaan;
7. is niet toegestaan op welke manier dan ook (delen van) een schriftelijk of digitaal (deel)tentamen te kopiëren of scannen of op welke andere wijze dan ook (de inhoud van) een schriftelijk of digitaal (deel)tentamen buiten de tentamenlocaties te brengen;
8. mag geen gebruik maken van ongeoorloofde digitale bronnen, faciliteiten of functies;
9. mag bij digitale inzage bij toetsapplicatie ANS in de applicatie een discussie starten bij de desbetreffende vraag.

Verzoek tot correctie van de beoordeling

De student:

1. vult alle gevraagde gegevens op het formulier Verzoek tot correctie van de beoordeling nauwkeurig in.

(Vermoedelijke) Onregelmatigheid

Voor de geldende bepalingen bij onregelmatigheden of fraudes, sancties bij onregelmatigheid of fraude en inbeslagname van bewijsmateriaal wordt verwezen naar de geldende bepalingen in Deel 2 van het Opleidingsstatuut (de onderwijs- en examenregeling), en Deel 3, hoofdstuk 3 van het opleidingsstatuut (het Reglement examencommissie).

Inleveren ingezien (beoordeeld) tentamenwerk

De student:

1. levert alle ter inzage/tijdens de toelichting gekregen documenten in bij de surveillant;
2. zorgt er in geval van digitale tentaminering voor dat de toetsapplicatie en de fraudepreventie applicatie onder supervisie van de surveillant afgesloten worden;
3. zorgt ervoor dat alles netjes en opgeruimd wordt achtergelaten alvorens het lokaal te verlaten.

3 Slotbepalingen

Onvoorziene omstandigheden

In uitzonderlijke situaties en in gevallen waarin deze regeling niet voorziet en waarin een onmiddellijke beslissing noodzakelijk is, beslist:

- a. zo dit tot de bevoegdheid hoort van de Centrale Tentamenorganisatie de leidinggevende van de Centrale Tentamenorganisatie
- b. zo dit tot diens bevoegdheid hoort: de examinerator;
- c. zo dit tot diens bevoegdheid hoort: de voorzitter van de examencommissie;
- d. indien niet kan worden afgewacht tot één van bovenstaande bevoegden aanwezig is: de surveillant, in overleg met de coördinerend surveillant.

De beslissing wordt zo spoedig mogelijk meegedeeld aan de belanghebbende(n).

Klacht en beroep betreffende beslissingen en handelwijzen van het tentamenbureau

Zie hiervoor de volgende HAN regelingen:

- 'Klachtenregeling';
- 'Regeling rechtsbescherming besluiten het onderwijs betreffende (COBEX)'.

De surveillant grijpt in geval van een redelijk vermoeden van een onregelmatigheid of fraude direct in. De surveillant laat de student onder voorbehoud het (deel)tentamen afmaken en neemt alle bescheiden in waarmee de vermoedelijke onregelmatigheid/fraude heeft plaatsgevonden. De surveillant vult dit formulier in en levert dit met alle bescheiden na afloop van het (deel)tentamen direct in bij de coördinator-surveillant. De student ontvangt een kopie van het ingevulde formulier. Via het Tentamenbureau gaat het formulier vervolgens naar de examencommissie. De examencommissie neemt contact op met de student.

The supervisor intervenes immediately in case of a suspected irregularity or fraud. They provisionally allow the student to finish the (modular)exam, and seizes all documents that they suspect are involved in the suspected irregularity/fraud. The supervisor fills in this form and submits it to the coordinating supervisor along with all accompanying items immediately after the (modular)exam. The student in question receives a copy of the completed form. The form is then sent to the Board of Examiners via the exams office. The Board of Examiners will contact the student.

2 Reglement examencommissie

2 Reglement examencommissie Academie Gezondheid en Vitaliteit Bacheloropleidingen 2026-2027

Inhoudsopgave

Paragraaf 1: Algemene bepalingen	2
Paragraaf 2: Besluitvorming en mandaten, taken en vergaderingen	2
Paragraaf 3: Kwaliteitsbewaking examens, tentamens en organisatie	5
Paragraaf 4: Aanwijzen en deskundigheid examinatoren	6
Paragraaf 5: Nadere regels m.b.t. beslissingen aangaande individuele studenten	7
Paragraaf 6: Onregelmatigheid en fraude bij (deel)tentamens	11
Paragraaf 7: Getuigschrift en diplomasupplement	14
Paragraaf 8: Jaarverslag examencommissie	14
Paragraaf 9: Slotbepalingen	14
Bijlage 1: Door examencommissie gemandateerde taken	16
Bijlage 2: Door of namens het college van bestuur aan de examencommissie gemandateerde taken	18
Bijlage 3: Voor recht op specifieke vrijstelling(en) aangewezen eerder behaalde (deel)tentamens, certificaten en andere verklaringen, diploma's en getuigschriften	19

Paragraaf 1: Algemene bepalingen

Artikel 1.1 Begripsbepalingen

Voor dit reglement gelden de definities en bepalingen die zijn opgenomen in paragraaf 1.1 van de Onderwijs en Examenregeling.

Artikel 1.2 Status en toepasselijkheid van het reglement

1. Dit reglement bevat regels over taken en bevoegdheden van de examencommissie Academie Gezondheid en Vitaliteit Bacheloropleidingen en maatregelen die zij in dit verband kan nemen alsmede regels over de uitvoering ervan.
2. Het modelreglement wordt jaarlijks met instemming van de medezeggenschapsraad door het college van bestuur als deel van het kader Opleidingsstatuut vastgesteld. De examencommissie kan leden, artikelen en paragrafen aanpassen, mits genoemde aanpassingen niet in strijd komen met de onderwijs- en examenregeling(en) van de opleiding(en), het Studentenstatuut HAN en de WHW.
3. Het reglement is vastgesteld door de examencommissie en van toepassing op (de cursussen, (deel)tentamens en examens van de opleiding(en):
 - Hbo verpleegkunde (voltijd en deeltijd)
 - Medische Hulpverlening
 - Vaktherapie (voltijd en deeltijd)
 - Associate degree Praktijkondersteuner Huisarts

Paragraaf 2: Besluitvorming en mandaten, taken en vergaderingen

Artikel 2.1 Besluitvorming en mandaten

1. De voorzitter van de examencommissie tekent besluiten van de examencommissie, tenzij de tekenbevoegdheid is gemandateerd.
2. De examencommissie kan, voor aangelegenheden de dagelijkse gang van zaken betreffende, een dagelijkse commissie (DC) instellen. Deze commissie bestaat uit de voorzitter van de examencommissie en een ander lid en wordt - voor zover die functie wordt ingesteld - ondersteund door de ambtelijk secretaris. De dagelijkse commissie is, op basis van een algemeen mandaat, bevoegd om de lopende zaken te regelen. In geval in voorkomende situaties de DC niet tot besluitvorming komt, zal op zo kort mogelijke termijn de situatie aan de examencommissie ter besluitvorming worden voorgelegd.
3. De examencommissie kan in zijn werkzaamheden worden ondersteund door een ambtelijk secretaris.
4. Door de examencommissie gemandateerde taken zijn opgenomen in bijlage 1 van dit reglement. De examencommissie blijft volledig verantwoordelijk voor eventueel door haar gemandateerde taken en/of bevoegdheden.
5. Door of namens het college van bestuur aan de examencommissie gemandateerde taken zijn opgenomen in een overzicht dat geraadpleegd kan worden in bijlage 2.
6. De examencommissie draagt er zorg voor dat regelmatig aan haar (schriftelijk) gerapporteerd wordt betreffende de voortgang van door haar gemandateerde taken en/of bevoegdheden.

Artikel 2.2 Taken en bevoegdheden examencommissie

De examencommissie heeft de volgende taken en bevoegdheden:

1. Het borgen van de kwaliteit van (deel)tentamens en examens.
2. Het in aanvulling op de OER vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen om (deel)tentamens en examens objectief, betrouwbaar, valide en transparant te beoordelen en het resultaat vast te stellen.
3. Het besluiten dat de geldigheidsduur van behaalde (deel)tentamenresultaten en de daarbij behorende studiepunten is vervallen, met ingang van een door de examencommissie bepaalde datum, indien gemotiveerd kan worden dat de kennis, het inzicht en/of de vaardigheden zodanig sterk verouderd zijn dat deze niet meer bruikbaar zijn in het beroep.
4. Het beslissen op vrijstellingsverzoeken van studenten. Indien blijkt dat het genomen besluit is gebaseerd op door de student aangeleverd onjuist bewijsmateriaal, is de examencommissie bevoegd dit besluit in te trekken.
5. Het besluiten dat bepaalde eerder behaalde (deel)tentamens, certificaten en andere verklaringen, diploma's en getuigschriften recht geven op vrijstelling van het afleggen van één of meer (deel)tentamens. Een overzicht van aanwijzingsbesluiten voor groepen studenten is opgenomen in bijlage 3 van dit reglement.
6. Het vaststellen van nadere regels in verband met mogelijke fraude en/of onregelmatigheden van een (aankomend) student of extraneus en de in dat verband te nemen maatregelen.
7. Het vaststellen van beleid en regels met betrekking tot de uitvoering van de taken en bevoegdheden zoals beschreven in de leden 1, 2, 3, 4 en 5.
8. Het borgen van de kwaliteit van de organisatie en de procedures rondom tentamens en examens.
9. Bij het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen zoals bedoeld in lid 2 wordt gewerkt met protocollen voor het beoordelen van (eind)werkstukken waarbij zo mogelijk wordt aangesloten bij landelijke eisen.
10. Het aanwijzen van examinatoren en hoofdexaminatoren ten behoeve van het afnemen van (deel)tentamens en het vaststellen van het resultaat daarvan. De examencommissie stelt richtlijnen op voor de aanwijzing van en opdracht aan (hoofd)examinatoren per tentamenvorm.
11. Het beëindigen van de aanwijzing als examiner.
12. Het doen van voorstellen aan het college van bestuur om de inschrijving van een student te beëindigen bij ernstige fraude.
13. Het adviseren van het college van bestuur in verband met beëindigen van de opleiding van de student als gevolg van zijn gedraging in relatie tot toekomstige beroepsuitoefening.
14. Het beslissen bij verdenking van een door een student gepleegde onregelmatigheid en/of fraude en het zo nodig treffen van maatregelen ter zake, een en ander conform het reglement examencommissie zoals vastgesteld is door de examencommissie.
15. Het beslissen op het verzoek van een student om een minor te volgen conform de OER.
16. Het beslissen welke HAN-minoren worden goedgekeurd als minor voor het getuigschrift van de opleiding(en). Het overzicht van deze door de examencommissie goedgekeurde HAN-minoren kan geraadpleegd worden via Insite: [Bachelor minoren agv](#)
17. Het beslissen op het verzoek van een student tot een extra gelegenheid voor het afleggen van een (deel)tentamen.

18. Alleen voor opleidingen opgebouwd uit onderwijseenheden: het beslissen op het verzoek van de student voor het afleggen van een leerwegaafhankelijk (deel)tentamen van een cursus.
19. Het beslissen op het verzoek van de bachelorstudent om (deel)tentamens van het afsluitend examen af te mogen leggen voordat het propedeutisch examen met goed gevolg is afgelegd.
20. Het beslissen op het verzoek van een student om onderwijs te mogen volgen en (deel)tentamens af te mogen leggen in afwijking van geldende ingangseisen.
21. Het beslissen op het verzoek van een student om (deel)tentamens in een andere vorm af te mogen leggen dan bepaald in de onderwijs- en examenregeling.
22. Het beslissen op het verzoek van een student om, op grond van een functiebeperking, chronische ziekte of om een andere reden zoals zwangerschap, (deel)tentamens op een aangepaste wijze af te mogen leggen.
23. Het beslissen op een verzoek van een student om een mondeling tentamen niet openbaar te laten zijn. In geval van bijzondere redenen zoals geheimhoudingsplicht bij een afstudeerzitting kan de examencommissie ook zonder verzoek van de student het (principe)besluit nemen bepaalde (deel)tentamens niet openbaar te laten zijn.
24. Het uitreiken van bewijsstukken, modulecertificaten en verklaringen.
25. Het mede vormgeven aan het examenbeleid van de opleiding of groep van opleidingen.
26. Het adviseren van de academiedirecteur over de onderwijs- en examenregelingen(en).
27. Het uitreiken van een getuigschrift ten bewijze dat een examen met goed gevolg is afgelegd nadat door het college van bestuur is verklaard dat aan de procedurele eisen voor afgifte is voldaan.
28. Deze eisen zijn:
 - de student dient voor het verlenen van de graad ingeschreven te staan bij de HAN;
 - het collegegeld dient betaald te zijn.
29. Het beslissen over de termijn van uitstel wanneer een student het getuigschrift niet aanvraagt, nadat de student alle onderdelen van het examen heeft behaald.
30. Het desgevraagd - aan degene die meer dan één tentamen met goed gevolg heeft afgelegd en aan wie geen getuigschrift als bedoeld in artikel 7.11 lid 2 WHW kan worden uitgereikt - verstrekken van een verklaring waarin in elk geval de tentamens zijn vermeld die met goed gevolg zijn afgelegd.
31. Het uitreiken van een getuigschrift bekwaamheidsonderzoek als bewijs dat het bekwaamheidsonderzoek met goed gevolg is afgesloten in het kader van de zij-instroom in het beroep van leraar en docent.
32. Alleen voor opleidingen opgebouwd uit onderwijseenheden: Het beslissen op een verzoek tot vrijstelling van een deelnameplicht, al dan niet onder oplegging van een gelijkwaardige vervangende eis.

Artikel 2.3 Vergaderingen examencommissie

1. De examencommissie vergadert ten minste 20 maal per jaar.
2. De data van de vergaderingen van de examencommissie worden zodanig gepland dat zij aansluiten bij de planningscyclus van de opleiding(en) en de academie.
3. De examencommissie beslist bij gewone meerderheid van uitgebrachte stemmen.
4. Indien bij stemmen de stemmen staken, beslist de stem van de voorzitter.
5. Bij gelegenheid van de eerstvolgende vergadering bekrachtigt de examencommissie formeel de beslissingen de dagelijkse gang van zaken betreffende, die de dagelijkse commissie op basis van haar algemeen mandaat tussentijds heeft genomen, evenals

eventuele andere beslissingen die op basis van gemandateerde taken/ bevoegdheden zijn genomen.

6. De (ambtelijk) secretaris van de examencommissie draagt er zorg voor dat van elke vergadering een verslag wordt gemaakt. Het verslag wordt de eerstkomende vergadering van de examencommissie vastgesteld. Onderdeel van het verslag is een besluitenlijst.
7. De (ambtelijk) secretaris van de examencommissie draagt er zorg voor dat de academiecteur¹ en de overige leden van de examencommissie tijdig een exemplaar van het vastgestelde verslag ontvangen.
8. De (ambtelijk) secretaris van de examencommissie draagt er zorg voor dat vastgestelde, geanonimiseerde, vergaderverslagen digitaal kunnen worden ingezien door docenten/studenten/lectoren en andere betrokkenen van de opleiding(en).

Artikel 2.4 Gezamenlijk overleg academiecteur en examencommissie(s)

1. De voorzitter van de examencommissie overlegt één keer per studiejaar (gezamenlijk) met de voorzitters van alle andere examencommissies binnen de academie.
2. De examencommissie overlegt één keer per studiejaar met de academiecteur.
3. De examencommissie overlegt één keer per studiejaar (gezamenlijk) met alle voorzitters van de examencommissies van de betreffende academie en de academiecteur.

Paragraaf 3: Kwaliteitsbewaking examens, tentamens en organisatie

Artikel 3.1 Het borgen van de kwaliteit van tentamens

1. De examencommissie borgt de kwaliteit van de (deel)tentamens.
2. De examencommissie gaat na of de richtlijnen en aanwijzingen zoals bedoeld in artikel 3.2 in de praktijk nageleefd worden en leiden tot (deel)tentamens van goede kwaliteit.
3. De examencommissie zal daar waar nodig aanwijzingen ter verbetering doen.
4. Voor het waarborgen van de validiteit, betrouwbaarheid, uitvoerbaarheid en transparantie van de tentaminering stelt de examencommissie (jaarlijks) een toezichtsplan/borgingsplan op. Dit plan is op te vragen via de ambtelijk secretaris van de examencommissie.

Artikel 3.2 Richtlijnen en aanwijzingen t.b.v. de tentamens

1. Het afnemen van (deel)tentamens en het vaststellen van het resultaat daarvan geschiedt door (hoofd)examinatoren aangewezen door de examencommissie.
2. De (hoofd)examinatoren toetsen en beoordelen de (deel)tentamens aan de hand van de in de onderwijs- en examenregeling(en) opgenomen criteria en door de examencommissie vastgestelde richtlijnen en aanwijzingen.
3. De examencommissie stelt richtlijnen en aanwijzingen vast over:
 - de constructie van (deel)tentamens. Deze zijn op te vragen via de ambtelijk secretaris van de examencommissie.
 - de afname van (deel)tentamens. Deze zijn op te vragen via de ambtelijk secretaris van de examencommissie.
 - de beoordeling en vaststelling van het resultaat van (deel)tentamens. Deze zijn op te vragen via de ambtelijk secretaris van de examencommissie.

¹ Hiermee wordt bedoeld: degene die zeggenschap heeft over de opleiding en de directe gesprekspartner is van de examencommissie. In verband met HAN2020 is in dit model niet aan te geven welke functionaris hier moet worden opgenomen. Dit kan de examencommissie in haar reglement zelf aanpassen.

Artikel 3.3 Het borgen van de kwaliteit van het examen

1. De examencommissie borgt de kwaliteit van de examens. Zij stelt hiertoe beleid vast en handelt daarnaar.
2. De examencommissie onderzoekt regelmatig of het geheel van de tentamens alle beoogde eindkwalificaties toetst.
3. De examencommissie stelt vast of de student beschikt over de kennis, inzicht en vaardigheden en eventueel attitude, zoals beschreven in de OER, die noodzakelijk zijn voor het verkrijgen van een graad. Tevens stelt de examencommissie vast of een judicium wordt toegekend. Hiervoor hanteert de examencommissie een (afstudeer) protocol dat is op te vragen via de ambtelijk secretaris van de examencommissie.
4. De examencommissie is bevoegd ten behoeve van een zorgvuldig besluit tot vaststelling als bedoeld in het vorige lid de examinandus een eigen nader onderzoek/tentamen af te nemen.
5. De examencommissie onderzoekt periodiek het niveau van de eindwerken. De examencommissie kan dit onderzoek door andere personen laten uitvoeren, waarna door hen een rapportage aan de examencommissie wordt uitgebracht.
6. De examencommissie gaat oneigenlijke toekenning van studiepunten of onthouding ervan door examinatoren tegen.

Artikel 3.4 Het borgen van kwaliteit van de organisatie en procedures rondom tentamens en examens

1. De examencommissie is verantwoordelijk voor het borgen van de kwaliteit van de organisatie en procedures rondom (deel)tentamens en examens.
2. De examencommissie ziet toe op de naleving van de richtlijnen en aanwijzingen over de afname van (deel)tentamens zoals opgenomen in artikel 3.2 lid 3. De examencommissie heeft hiervoor periodiek overleg met het tentamenbureau en indien noodzakelijk met het college van bestuur.

Artikel 3.5. Externe validering van examenkwaliteit

De examencommissie draagt zorg voor externe validering van de examenkwaliteit door het bevorderen van:

- opleidings-/academie-overstijgende tentaminering;
- het hanteren van een gezamenlijk protocol t.b.v. de beoordeling van eindwerkstukken;
- de inzet van externe deskundigen bij het opstellen van (deel)tentamens en beoordelingsprocedures;
- de inzet van externe deskundigen bij het beoordelen van tentamenresultaten;
- de eventuele inzet van externe toezichhouders om de kwaliteit van de beoordeling van de eindwerkstukken te bewaken.

Paragraaf 4: Aanwijzen en deskundigheid examinatoren

Artikel 4.1 Aanwijzen en deskundigheid van examinatoren

1. Voor de constructie, het afnemen en de beoordeling van (deel)tentamens alsmede het vaststellen van het resultaat daarvan wijst de examencommissie (externe) examinatoren aan. Indien er meerdere examinatoren voor een (deel)tentamen zijn wijst de examencommissie ook hoofdexaminatoren aan.

2. (Hoofd)examinatoren zijn - afhankelijk van hun rol in het toetsproces - deskundig in het vakgebied en beschikken over onderwijskundige kennis en vaardigheden wat betreft het opstellen van (deel)tentamens, het vaststellen van beoordeelwijze en -norm, het organiseren van (deel)tentamens en het kunnen analyseren van de (deel)tentamenresultaten op basis van richtlijnen en criteria voor betrouwbare, valide en transparante toetsing en beoordeling.
3. De examencommissie ziet er op toe dat de examinatoren voldoende deskundig zijn. De examencommissie verzoekt de academiedirecteur waar nodig maatregelen te treffen om de deskundigheid van examinatoren te bevorderen.
4. Om de deskundigheid van de (hoofd)examinatoren te waarborgen, gebruikt de examencommissie een profielschets en hanteert deze bij het aanwijzen van de examinatoren. Deze profielschets(en) zijn op te vragen bij de Examencommissie.
5. Examinatoren worden aangewezen voor een of meer specifieke opleidingsonderdelen (cursus, (deel) tentamen, fase, vakgebied) en voor een specifieke periode.
6. De examencommissie informeert examinatoren over hun aanwijzing en de gehanteerde profielschets.
7. Examinatoren en overige betrokkenen kunnen zo nodig door de examencommissie worden gehoord en verstrekken de commissie de gevraagde inlichtingen en/of adviezen.
8. Examinatoren moeten desgevraagd de examencommissie kunnen voorzien van materiaal aan de hand waarvan de toetskwaliteit en de beoordelingswijze en -resultaten beoordeeld kunnen worden (zoals: leerdoelen, toetsplan, toetsmatrijs, een antwoordmodel, beoordelingsschema, beoordelingscriteria bij opdrachten, het (deel)tentamen en/of de opdracht(en) zelf, de toetsresultaten en een analyse daarvan).
9. De examencommissie kan de aanwijzing van een examiner intrekken wanneer deze niet - of niet meer - aan de gestelde deskundigheidseisen voldoet.

Paragraaf 5: Nadere regels m.b.t. beslissingen aangaande individuele studenten

Artikel 5.1 OER als kaderstellend document

In de OER zijn kaderstellende bepalingen vastgelegd met betrekking tot (deel)tentamens, minoren, beoordelingscriteria, vrijstellingen, leerwegaafhankelijke (deel)tentamens, beheersing van de Nederlandse taal, uitbreiding van de studielast, studieadviezen en studeren met een functiebeperking, chronische ziekte of met een andere bijzondere gesteldheid zoals zwangerschap.

Artikel 5.2 Nadere regels m.b.t. vrijstelling van (deel)tentamens

1. De procedure voor de aanvraag van en verlening van vrijstelling(en) is als volgt:
 - Een verzoek voor vrijstelling voor een onderwijseenheid/module en/of deeltentamen wordt bij voorkeur in de maand september ingediend. In de praktijk kunnen vrijstellingen op elk moment in het studiejaar worden aangevraagd. Studenten dienen echter rekening te houden met een beoordelingstermijn van maximaal 20 werkdagen. Daarbij wordt af en toe nog aanvullende informatie opgevraagd. Dit betekent dan op dat moment een afwijzing en de aanvraag wordt opnieuw beoordeeld wanneer de aanvraag is aangepast en het aanvullende bewijsmateriaal is aangeleverd.
 - Een verzoek voor vrijstelling moet altijd digitaal via een zaak in Osiris worden ingediend.
 - Bij het verzoek moet de student authentiek bewijsmateriaal toevoegen waarmee hij wil

aantonen:

- De beroepstaken/indicatoren/eenheid van leeruitkomsten van de onderwijseenheid/module reeds te beheersen (vrijstelling gehele OWE/Module);
 - Reeds aan de beoordelingscriteria van een deeltentamen/leeruitkomst te voldoen (vrijstelling voor een deeltentamen).
- De beroepstaken/indicatoren en de beoordelingscriteria/leeruitkomsten staan beschreven in deel 3 van het OSOER bij de beschrijving van de betreffende onderwijseenheid/module.
 - De examencommissie kan zich bij haar besluitvorming over het verzoek laten adviseren door een examiner dan wel een externe deskundige.
 - De examencommissie beslist binnen 20 werkdagen over het ingediende verzoek en deelt dit gemotiveerd schriftelijk aan de student mede via Osiris.
 - Indien de vrijstelling is verleend of het leerwegaafhankelijke tentamen met een voldoende of hoger is beoordeeld, zorgt de examencommissie voor registratie van de verleende vrijstelling of de behaalde beoordeling in Osiris.
2. Aanwijzingsbesluiten waarin een of meer vrijstellingen in het vooruitzicht worden gesteld voor speciale doelgroepen (bijvoorbeeld in het kader van een verkorte route) zijn te vinden in bijlage 3.

Artikel 5.3 Nadere regels m.b.t. studeren met een functiebeperking, chronische ziekte of met een andere bijzondere gesteldheid zoals zwangerschap

1. Studenten met een handicap, chronische ziekte, taalverwervingsachterstand of topsportstatus kunnen met inachtneming van de beroepseisen tentamenfaciliteiten of aanpassingen in de wijze waarop zij het studieprogramma doorlopen, toegekend krijgen (conform studentenstatuut).
2. Een verzoek voor extra faciliteiten wordt bij voorkeur in de maand september doch uiterlijk in de tweede week van een onderwijseenheid/module ingediend via een zaak in Osiris.
3. Tot toekenning van faciliteiten vanwege handicap of chronische ziekte wordt slechts overgegaan indien de student bij zijn verzoek voor toekenning van faciliteiten een onderzoeksrapport van een ter zake erkende deskundige overlegt (b.v. dyslexieverklaring van erkende GZ-psycholoog, een DSM-diagnose door psychiater of Klinisch psycholoog etc.) en de aanpassing zich verhoudt met de beroepseisen.
4. Studenten die door de senior-studieloopbaanbegeleider zijn aangemerkt als anderstalige student kunnen bij toetsen aanspraak maken op de volgende extra voorzieningen:
 - De student krijgt bij alle schriftelijke toetsen verlengde toetstijd;
 - De student mag tijdens schriftelijke toetsen gebruikmaken van een woordenboek;
 - Daar waar inhoudelijke verslaglegging beoordeeld wordt (stageverslag, schrijfpodracht etc.) vervallen de eisen die aan de beheersing van de Nederlandse taal gesteld worden en mag de student worden opgeroepen voor een verhelderend gesprek wanneer een verslag door gebrekkig Nederlands moeilijk te beoordelen is, voor de volgende cursussen:
 - alle cursussen leerjaar 1 en 2 van de MHV, vaktherapie en hbo-v voltijd;
 - alle cursussen leerjaar 1 en 2 van de hbo-v deeltijd voor studenten gestart in studiejaar 2026-2027 of later;
 - De module oriënterende verpleegkundige, organiserende verpleegkundige en de zorgprofessional van de hbo-v deeltijd voor studenten gestart in studiejaar 2025-2026 of eerder.

5. Studenten met een topsportstatus moeten ter verkrijging van faciliteiten bewijsmateriaal zoals participatie aan trainingen en wedstrijden overleggen.

Artikel 5.4 Nadere regels m.b.t. vrije minoren

De examencommissie ontvangt via een zaak in Osiris van de student bewijsstukken van de met goed gevolg afgelegde tentamens van de door de examencommissie goedgekeurde tentamens behorende bij een vrije minor. Deze bewijsstukken kunnen bestaan uit een certificaat, een verklaring of andere documenten waaruit blijkt dat het goedgekeurde tentamen met goed gevolg is afgelegd.

1. De bewijsstukken worden door de examencommissie gearhiveerd.
2. Nadat de bewijsstukken door de examencommissie ontvangen zijn, wordt de kwalificatie voor het tentamen of de tentamens behorende bij de vrije minor door de examencommissie vastgelegd in het Osiris van de HAN.
3. In het geval van een vrije minor beoordeelt de examencommissie of de minor aan de volgende criteria voldoet:
 - de minor is van voldoende niveau (hbo postpropedeutisch niveau);
 - de minor is van voldoende omvang (studiebelasting is gelijk aan 30 studiepunten = 840 studiebelastingsuren);
 - de minor is verbredend en/of verdiepend op de major van de opleiding. Een student kan onderbouwen wat de toegevoegde waarde van de minor is in het licht van de opleiding en de minor overlapt niet met het majorprogramma.

Alleen wanneer een beoogde vrije minor aan bovenstaande criteria voldoet kan deze worden ingezet.

Artikel 5.5 Nadere regels m.b.t. studieadviezen (indien gemandateerd door de academiecteur)

Wanneer een student van de opleidingen MHV of hbo-v (voltijd of deeltijd) een bindend negatief studieadvies dreigt te krijgen heeft hij de mogelijkheid gehoord te worden door de examencommissie om zijn persoonlijke omstandigheden toe te lichten. De student dient zich hiervoor per e-mail bij de examencommissie (examencommissie-bachelors.agv@han.nl) aan te melden en dient voorafgaand aan het gesprek een advies van de studieloopbaanbegeleider aan te leveren en een eventuele verklaring van een ter zake doende deskundige in het geval van persoonlijke medische omstandigheden. De examencommissie beoordeelt de situatie van de student en kan besluiten het uitspreken van het studieadvies op te schorten tot een nader te bepalen moment. Indien er geen grond is voor opschorting spreekt de academiecteur het bindend negatief studieadvies uit. Voor de opleiding Vaktherapie geldt: wanneer een student een bindend negatief studieadvies dreigt te krijgen heeft hij de mogelijkheid gehoord te worden door de academiemanager. Het bindend studieadvies wordt uit naam van de academiemanager verstuurd.

Artikel 5.6 Nadere regels m.b.t. aanvragen extra tentamengelegenheid

Voor de opleidingen hbo-v (voltijd en deeltijd) en MHV geldt:

1. Een student mag per studiejaar tweemaal deelnemen aan een deeltentamen. Uitzondering hierop zijn de onderwijseenheden BPV en de eindtoets leerjaar 1 verpleegkunde voltijd. De deeltentamens van de onderwijseenheden BPV en de eindtoets worden minimaal eenmaal per studiejaar aangeboden.
1. Een deeltentamen wordt meerdere keren per jaar geprogrammeerd. Hierdoor kan de student zelf kiezen op welke momenten hij zijn toegestane toetsmomenten benut.

2. De student kan slechts deelnemen aan een deeltentamen indien hij/zij zich tijdig heeft ingeschreven voor een toetsmoment in Osiris.
3. Een student kan zich tot 1 dag voor de tentamendatum uittekenen.
4. Wanneer een tentamen binnen een dag plaatsvindt geldt dat uitschrijving slechts met instemming van de academiemanager van betreffend leerjaar/opleiding mogelijk is.
5. Inschrijving voor een tentamen buiten de inschrijftermijn is slechts met instemming van de academiemanager van betreffend leerjaar/opleiding mogelijk.
6. Een verzoek voor een extra toetsmoment moet altijd schriftelijk worden ingediend bij de examencommissie (examencommissie-bachelors.agv@han.nl).
7. Een verzoek voor een extra toetskans en/of een vervroegd toetsmoment ten behoeve van afstuderen (vanwege beperkte studieachterstand examen niet behaald) wordt pas in de examenvergadering in behandeling genomen, dat wil zeggen op het moment dat alle andere tentamenresultaten bekend zijn.
8. Een student komt in aanmerking voor een extra toetskans en/of een vervroegd toetsmoment ten behoeve van het afstuderen wanneer hij een achterstand van maximaal twee deeltentamens heeft.

Voor de opleiding Vaktherapie (voltijd en deeltijd) geldt:

1. Een student mag per studiejaar tweemaal deelnemen aan een (deel)tentamen.
2. Mocht een student niet deel kunnen nemen aan een (deel)tentamen door persoonlijke omstandigheden of overmachtsituatie, die van invloed zijn geweest op de voorbereiding en/of uitvoering van de toets, dan dient hij/zij deze omstandigheden zo tijdig mogelijk aan te geven bij de slb-er. De student kan (in overleg met de slb-er) een verzoek indienen bij de academiemanager om in het huidige studiejaar een ander toetsmoment te plannen.
3. Studenten die niet hebben deelgenomen aan een OWE en toch gebruik willen maken van een toetsmoment (b.v. om een (on)voldoende te verbeteren) dienen zich uiterlijk in week 2 van de betreffende periode aan te melden bij de eigen slb-er.
4. Een verzoek voor een extra toetsmoment ten behoeve van afstuderen wordt pas in behandeling genomen als er nog maar een (deel)tentamen open staat.
5. Een verzoek voor een extra toetsmoment moet altijd schriftelijk worden ingediend bij de examencommissie.

Artikel 5.7 Nadere regels m.b.t aanvragen andere tentamenvorm

Voor alle opleidingen geldt:

Een verzoek voor het mogen afleggen van een tentamen in een andere toetsvorm wordt slechts in behandeling genomen indien de student:

- minimaal 3 keer heeft deelgenomen aan de standaard toetsvorm;
- gebruik heeft gemaakt van de standaardondersteuning bij toetsen (inzage en nabespreking heeft bijgewoond en aan individuele toetsbespreking heeft deelgenomen);
- het verzoek indient op grond van een functiebeperking zoals beschreven in artikel 5.3 van dit reglement.
- de relatie tussen de persoonlijke omstandigheden en de aangevraagde aanpassing voldoende aannemelijk maakt.

Bij het besluiten tot een aangepaste toetsvorm dient altijd zo dichtbij de oorspronkelijke toetsvorm als mogelijk gebleven te worden.

Artikel 5.8 Nadere regels m.b.t aanvragen leerwegaafhankelijk tentamen

Niet van toepassing.

Artikel 5.9 Nadere regels m.b.t. bepalen van de termijn van uitstel bij het niet aanvragen van een diploma.

Niet van toepassing.

Artikel 5.10 Nadere regels m.b.t. het vervallen van oude studiepunten

Voor hbo-v voltijd geldt:

1. Vanaf september 2016 worden de studenten van de opleiding Verpleegkunde-voltijd opgeleid conform het landelijke beroepsprofiel Bachelor Nursing 2020. Dit profiel wijkt sterk af van het oude opleidingsprofiel. De eindkwalificaties van het oude opleidingsprofiel wijken af van de eindkwalificaties van het nu geldende opleidings- en beroepsprofiel. Om die reden dienen studenten die gestart zijn voor september 2016, ongeacht het reeds behaalde aantal studiepunten, de onderwijseenheid Ondernemerschap te volgen en te behalen.

Paragraaf 6: Onregelmatigheid en fraude bij (deel)tentamens

Artikel 6.1 Definitie van onregelmatigheid en fraude

1. Onder onregelmatigheid wordt verstaan: 'elk handelen of nalaten van een betrokkene waardoor bewust of onbewust een onjuiste indruk wordt gewekt van de kennis, inzicht en vaardigheden en zo aan de orde attitude van zichzelf of van een of meer andere betrokkenen.'
2. Onder fraude wordt verstaan: 'elk handelen of nalaten waarvan betrokkene wist of behoorde te weten dat dit handelen of nalaten het op de juiste wijze vormen van een oordeel over zijn of andermans kennis, inzicht en vaardigheden en zo aan de orde attitude geheel of gedeeltelijk onmogelijk maakt en/of het opzettelijk beïnvloeden door betrokkene van (onderdelen van) het tentamen- of vrijstellingsverleningsproces met als doel het resultaat van het (deel)tentamen of vrijstellingsbesluit te beïnvloeden of met als doel een ander resultaat uit het (deel)tentamen of vrijstellingsverzoek te verkrijgen.'
3. Onder onregelmatigheid c.q. fraude wordt in ieder geval begrepen:
 - a. het bewust of onbewust als eigen werk opnemen in een portfolio en/of als eigen (groep)werk presenteren c.q. inleveren van (groep)werk (zoals scriptie, werkstuk, opdracht, of ander ter beoordeling in te leveren schriftelijk stuk) dat geheel of gedeeltelijk is overgenomen en/of door de student ongeoorloofd met een of meer andere(n) en/of door generatieve AI is gemaakt. Hieronder vallen ook de volgende regels;
 - i. het parafaseren van de inhoud van andermans teksten zonder voldoende bronverwijzingen;
 - ii. het gebruik maken dan wel overnemen van andermans teksten, gegevens of ideeën zonder volledige en correcte bronvermelding;
 - iii. het niet duidelijk aangeven in de tekst, bijvoorbeeld via aanhalingstekens of een bepaalde vormgeving, dat tekst letterlijk van een andere auteur is overgenomen, zelfs indien een correcte bronvermelding is opgenomen;
 - iv. het indienen van een eerder ingediende of daarmee vergelijkbare tekst voor opdrachten van andere tentamens of deeltentamens;
 - v. het indienen van of andersoortige schriftelijke stukken die verworven zijn van een commerciële instelling of die (al dan niet tegen betaling) door iemand anders zijn geschreven.

- vi. het niet of nauwelijks hebben meegewerkt aan een (groeps)opdracht, terwijl de student zelf of via een ander zijn naam onder het (groeps)werk heeft geplaatst.
- b. het bekend maken of zich in kennis stellen van vragen en/of –antwoorden van een (deel)tentamen voorafgaand aan, tijdens en/of na het afnemen van het (deel)tentamen;
- c. het op enige wijze verlenen van hulp of steun aan een medestudent als gevolg waarvan een onjuiste indruk van de kennis, inzicht en/of vaardigheden van de student wordt gewekt;
- d. het hulp of steun zoeken en/of verkrijgen van een medestudent of een ander als gevolg waarvan een onjuiste indruk van de kennis, inzicht en/of vaardigheden van de student wordt gewekt;
- e. het binnen handbereik hebben van niet- toegestane hulpmiddelen tijdens het (deel)tentamen;
- f. het tijdens het (deel)tentamen gebruiken van toegestane hulpmiddelen waarin niet-toegestane aantekeningen en/of toevoegingen voorkomen (bijgeschreven of op losse blaadjes);
- g. het zonder uitdrukkelijke toestemming verlaten van de tentamenlocatie en in die locatie terug te keren tijdens het (deel)tentamen;
- h. het verlaten van de tentamenlocatie met een (deel van het) gemaakte (deel)tentamen, ook wanneer deze uitwerking vervolgens wordt aangeboden aan de surveillant of diens plaatsvervanger;
- i. het aanbrengen van wijzigingen in de bij de examinerator ingeleverde of reeds door de examinerator beoordeelde schriftelijke (deel)tentamens.
- j. het maken van een (deel)tentamen onder de naam van een ander dan wel dit laten doen;
- k. het overtreden van regels voor inzage in en nabespreking van beoordeeld tentamenwerk;
- l. al die overige zaken of voorvallen die als zodanig door de voorzitter van de examencommissie worden benoemd.

Artikel 6.2. Inbeslagname bewijsmateriaal

In geval van een redelijk vermoeden van een onregelmatigheid of fraude zijn de examencommissie, (hoofd)examinator en degenen, die namens het college van bestuur betrokken zijn bij het (deel)tentamen, bevoegd tot inbeslagname van enig materiaal dat kan dienen als bewijs van de onregelmatigheid of fraude. Uiterlijk nadat de beslissing van de examencommissie als bedoeld in artikel 6.5 onherroepelijk is geworden, retourneert de examencommissie het materiaal aan de betrokkene.

Artikel 6.3 Maatregelen bij onregelmatigheid, respectievelijk fraude

1. Indien een student zich ten aanzien van enig deel van het (deel)tentamen aan enige onregelmatigheid of fraude heeft schuldig gemaakt, kan de examencommissie een of meer van de volgende maatregelen treffen:
 - a. het geven van een schriftelijke waarschuwing;
 - b. het geven van een schriftelijke berisping;
 - c. het ongeldig verklaren van een afgenomen (deel)tentamen en het tentamenresultaat waarvan de examencommissie de kwaliteit door deze onregelmatigheid of fraude niet kan garanderen. Het ongeldig verklaren van een

- afgenomen (deel)tentamen leidt tot het registreren van een 'NG' bij het (deel)tentamenresultaat in Osiris;
- d. het onthouden van het getuigschrift aan de student (indien de onregelmatigheid of fraude eerst na afloop van het (deel)tentamen wordt ontdekt);
 - e. bepalen dat het getuigschrift slechts kan worden uitgereikt na een hernieuwde toetsing op een door de examencommissie te bepalen wijze, datum en tijd (indien de onregelmatigheid of fraude eerst na afloop van het (deel)tentamen wordt ontdekt);
 - f. intrekking van het getuigschrift nadat dit is uitgereikt (indien de ernstige vorm van fraude eerst na afloop van het uitreiken van het getuigschrift wordt ontdekt).
2. Bij onregelmatigheid of fraude kan de examencommissie besluiten tot ontzegging van deelname aan één of meer (deel)tentamens voor de termijn van ten hoogste één jaar.
 3. Bij een ernstige vorm van fraude kan de examencommissie het college van bestuur voorstellen de inschrijving voor de opleiding van betrokkene definitief te beëindigen.
 4. Indien een afgenomen (deel)tentamen volgens de examencommissie niet voldoet aan de kwaliteitscriteria voor toetsing als gevolg van een onregelmatigheid of fraude gepleegd door een ander dan de student, dan kan de examencommissie besluiten om (een deel van) het (deel)tentamen en/of het tentamenresultaat ongeldig te verklaren. Het ongeldig verklaren van een afgenomen (deel)tentamen leidt tot vervallen van of het niet toekennen van een tentamenresultaat. Aan getroffen studenten kan een vervangende gelegenheid geboden worden het desbetreffende (deel van het) (deel)tentamen af te leggen.

Artikel 6.4. Horen student, melder en (eventueel) een of meer relevante derden

1. De examencommissie deelt onverwijld, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk, aan de student mede dat er een melding van een onregelmatigheid of fraude bij een (deel)tentamen hem betreffende is ontvangen.
2. De examencommissie stelt de student in de gelegenheid te worden gehoord alvorens er een definitief besluit wordt genomen.
3. Indien de student wenst te worden gehoord, dient hij dit schriftelijk kenbaar te maken en wel binnen 8 werkdagen na dagtekening van het schrijven waarin de student over de mogelijkheid tot horen is geïnformeerd.
4. De student wordt gehoord uiterlijk 10 werkdagen nadat het verzoek daartoe is ontvangen.
5. De examencommissie kan de melder en eventueel een of meer derden horen alvorens zij een definitief besluit neemt over de onregelmatigheid of fraude.
6. Voordat het horen plaatsvindt wordt de student erop gewezen, dat hij niet verplicht is tot antwoorden op de door de examencommissie gestelde vragen.
7. Eventueel door de student meegebrachte derden mogen niet worden geweigerd. Zij mogen als toehoorder bij het horen aanwezig zijn.

Artikel 6.5 Bekendmaking besluit

1. Indien de student niet binnen 8 werkdagen na dagtekening van het schrijven waarin de student over de mogelijkheid tot horen werd geïnformeerd, schriftelijk heeft gereageerd, gaat de examencommissie ervan uit dat de student niet gehoord wenst te worden. De examencommissie informeert de student binnen 10 werkdagen na het verstrijken van deze termijn schriftelijk over het genomen besluit dan wel voorstel/advies aan het college van bestuur.
2. Indien de student, melder en/of een of meer relevante derden zijn gehoord, informeert de examencommissie de student binnen 10 werkdagen na het horen schriftelijk over het genomen besluit dan wel een voorstel/advies aan het college van bestuur.

Paragraaf 7: Getuigschrift en diplomasupplement

Artikel 7.1 OER als kaderstellend document

1. In de OER zijn kaderstellende bepalingen vastgelegd op het gebied van eenheden van leeruitkomsten/onderwijseenheden, tentamens en getuigschriften.
2. De examencommissie maakt gebruik van de door het college van bestuur vastgelegde formats voor getuigschriften, diplomasupplementen en certificaten² en gaat daarbij uit van de uitgangspunten en werkwijzen omtrent de uitreiking zoals geformuleerd in de toelichting bij dit besluit.
3. Nadat de examencommissie heeft vastgesteld dat het bachelorexamen met goed gevolg is afgelegd, kan een student een verzoek indienen om eerder dan op de vastgestelde momenten zijn getuigschrift overhandigd te krijgen. De examencommissie willigt dit verzoek in, waarbij een student rekening moet houden met een verwerkingstermijn van minimaal 10 werkdagen.

Artikel 7.2 Getuigschriftvertaling

Voor vertalingen kunnen afgestudeerden zich wenden tot een beëdigd tolk/vertaler (zie: www.ngtv.nl).

Alle kosten voor de vertalingen zijn voor rekening van de student.

Paragraaf 8: Jaarverslag examencommissie

Artikel 8.1 Jaarlijkse rapportage examencommissie en academiedirecteur

1. De examencommissie stelt jaarlijks, in de maand november, een verslag op van haar werkzaamheden over het voorgaande studiejaar en stuurt dit naar het college van bestuur en de academiedirecteur.
2. De examencommissie maakt gebruik van de handreiking voor het jaarverslag.
3. De betrokken academiemanager ontvangt een afschrift van het jaarverslag.

Paragraaf 9: Slotbepalingen

Artikel 9.1 Onvoorziene omstandigheden

In gevallen waarin dit reglement niet voorziet en waarin een onmiddellijke beslissing noodzakelijk is, beslist, zo dit tot de bevoegdheden van de examencommissie behoort, de voorzitter van de examencommissie. Zijn beslissing deelt hij zo spoedig mogelijk mee aan de belanghebbenden bij de beslissing.

Artikel 9.2 Klacht en beroep inzake beslissingen en handelwijzen van een examencommissie

1. Tegen een besluit van de examencommissie of een examiner kan een student binnen 6 weken na bekendmaking van dit besluit beroep aantekenen bij het College van Beroep voor de Examens. De procedure staat vermeld in de 'Regeling rechtsbescherming besluiten het onderwijs betreffende (COBEX)' van het studentenstatuut HAN.
2. Elk besluit van de examencommissie of individuele examiner bevat een rechtsmiddelenclausule. In deze clausule is ten minste het volgende opgenomen:

² Laatst vastgestelde versie: CvB-besluit 2021/1883. Controleer altijd of er een meer recente versie is vastgesteld.

- a) het is mogelijk binnen zes weken na dagtekening van het desbetreffende besluit in beroep te worden gegaan;
 - b) het beroep kan worden ingediend bij het College van Beroep voor de Examens;
 - c) de juiste en actuele adresgegevens van het College van Beroep voor de Examens.
 - d) een verwijzing - voor meer informatie - naar de 'regeling rechtsbescherming besluiten het onderwijs betreffende' van het studentenstatuut HAN.
3. Indien een student een klacht wil indienen tegen een examinator of examencommissielid, dan wordt verwezen naar de procedure zoals vermeld in het reglement 'Klachten' van het studentenstatuut HAN.
 4. Indien een klacht of beroep een lid van de examencommissie betreft, neemt dit examencommissielid niet namens de examencommissie deel aan de behandeling van de klacht of het beroep.

Artikel 9.3 Vaststelling, inwerkingtreding en wijziging

1. Dit reglement is vastgesteld door de examencommissie Academie Gezondheid en Vitaliteit bacheloropleidingen (AGVB) op 27 februari 2026 en treedt in werking met ingang van 1 september 2026
2. Het reglement is ter vervanging van het reglement examencommissie Academie Gezondheid en Vitaliteit bacheloropleidingen (AGVB) dat is vastgesteld op 28 februari 2025.
3. Dit reglement wordt bekendgemaakt aan de studenten en de medewerkers van opleiding(en) genoemd in artikel 1.2 lid 3 van dit reglement door opname in het Opleidingsstatuut.
4. Wijzigingen van dit reglement worden door de betreffende examencommissie bij afzonderlijk besluit vastgesteld. Wijzigingen gedurende het lopende studiejaar vinden uitsluitend plaats indien dit noodzakelijk is voor de bescherming van de belangen van studenten.
5. Wijzigingen van dit reglement kunnen voor de student geen nadelige uitwerking hebben op eerder genomen besluiten van de examencommissie, die krachtens dit reglement zijn genomen.

Nijmegen, 27 februari 2026

Namens de examencommissie Academie Gezondheid en Vitaliteit Bacheloropleidingen,

Mevrouw C.W.J. Campman Melssen, voorzitter

Bijlage 1: Door examencommissie gemandateerde taken

Overzicht van de door de examencommissie gemandateerde taken (door examencommissie – mandaatgever - genomen mandaatsbesluit(en)).

	Door examencommissie gemandateerde taken	Gemandateerd orgaan ³ of functie of specifieke taak van de gemandateerde medewerker ⁴
1	<ul style="list-style-type: none"> a. Beslissen op individuele vrijstellingsverzoeken van studenten b. Beslissen op verzoeken m.b.t. bijzondere leerroutes en leerwegonafhankelijke tentamens c. Beslissen om een student een extra (deel)tentamen gelegenheid te bieden d. Beslissen op verzoek om een andere tentamenvorm e. Beslissen bij verdenking van een door een student gepleegde onregelmatigheid en zo nodig treffen van maatregelen conform de sanctieladder, zoals is vastgesteld door de examencommissie AGV Bacheloropleidingen. f. Beslissen op verzoeken voor het volgen van een Kies op Maat minor. g. Al dan niet verlenen van goedkeuring aan een student om een vrije minor, zijnde niet een Kies op Maat minor te volgen h. Verlenen van toestemming aan studenten die nog niet in het bezit zijn van een propedeuse om deel te nemen aan (deel)tentamens van de hoofdfase. 	Leden examencommissie
2	<ul style="list-style-type: none"> a. Beslissen op verzoeken om verlengde toetstijd en spraakondersteuning voor studenten met een functiebeperking 	Senior slb

³ Bijvoorbeeld commissie of bureau (dagelijkse commissie, toetscommissie, taakteam toetsing, tentamenbureau).

⁴ De officiële functie (benaming) van een medewerker (bijv. academiedirecteur, docent, hogeschool hoofddocent, opleider, trainer, adviseur, secretaresse) staat o.m. vermeld op HAN Insite bij 'Onze mensen'. Een taak betreft specifieke werkzaamheden die door een functionaris, al dan niet middels officiële opdracht/aanwijzing, verricht worden (bijv. voorzitter examencommissie, ambtelijk secretaris, studieloopbaanbegeleider, teamleider, administratief medewerker, examiner).

Het gaat in deze kolom uiteraard om de specifieke taak die relevant is in het kader van het door de examencommissie verstrekte materiaal.

	<p>b. Beslissen op verzoeken om gebruik woordenboek, verlengde toetstijd en toetsen in een apart lokaal met andere studenten met verlengde toetstijd van studenten waarvoor Nederlands de tweede taal is.</p> <p>c. Beslissen op verzoeken voor aanpassing van de toetsplanning voor studenten met een topsportstatus.</p>	
3	Vaststellen of een student voldoet aan alle voorwaarden om een getuigschrift te ontvangen (accorderen via slaagoverzichten)	Voorzitter examencommissie/ secretaris examencommissie
4	Het neutraliseren van een toetsinschrijving wanneer een student vanwege persoonlijke omstandigheden geen gebruik heeft kunnen maken van het toetsmoment.	Academiemanager

Nota bene:

- Het mandaat blijft geldig behoudens intrekking door de examencommissie en zolang gemandateerde persoon in dienst is van de HAN en de hierboven genoemde specifieke taak verricht.
- Tenzij expliciet anders vermeld zijn gemandateerden niet bevoegd tot ondermandatering.

Nijmegen 27 februari 2026

Namens de examencommissie Academie Gezondheid en Vitaliteit Bacheloropleidingen,

Mevrouw C.W.J. Campman Melssen, voorzitter

Bijlage 2: Door of namens het college van bestuur aan de examencommissie gemandateerde taken

Overzicht van aan de examencommissie gemandateerde taken.

	Aan de examencommissie gemandateerde taken
1	Het verlenen van de graad Bachelor of Science (BSc)
2	Het verlenen van de graad Associate degree (Ad)

Nota bene:

- Het mandaat blijft geldig behoudens intrekking en zolang gemandateerde in dienst is van de HAN en de hierboven genoemde specifieke taak verricht.
- Tenzij expliciet anders vermeld zijn gemandateerden niet bevoegd tot ondermandatering.

Bijlage 3: Voor recht op specifieke vrijstelling(en) aangewezen eerder behaalde (deel)tentamens, certificaten en andere verklaringen, diploma's en getuigschriften

Vrijstelling voor de minor in de opleiding hbo-v (voltijd en deeltijd)

Verantwoording

De examencommissie acht dat een behaald getuigschrift van een aantal opleidingen een vrijstelling voor de minor binnen de opleiding Verpleegkunde verantwoordt. Het betreffende getuigschrift mag daarbij niet langer dan 10 jaar geleden uitgereikt zijn. Indien het getuigschrift langer dan tien jaar geleden is uitgereikt en de student tot heden relevante werkervaring heeft opgedaan, kan per besluit van de examencommissie de door de examencommissie gehanteerde termijn van 10 jaar van het getuigschrift verlengd worden.

Betreffende bacheloropleidingen:

Ba Sociaal Pedagogische Hulpverlening
Ba Fysiotherapie
Ba Ergotherapie
Ba Logopedie
BA Voeding en diëtetiek
Ba Toegepaste Psychologie
Ba Pedagogiek Ba Maatschappelijk werk en dienstverlening
Ba Creatieve therapie
Ba Medische hulpverlening
BA leraar zorg en welzijn
BA management in zorg en dienstverlening
BA Social Work
BA Vaktherapie

Betreffende door CZO gecertificeerde en erkende opleidingen

Anesthesiemedewerker
Ambulanceverpleegkundige
Cardiac care verpleegkundige
Dialyseverpleegkundige
Geriatricverpleegkundige
Gipsverbandmeester
Intensive care verpleegkundige
Intensive care-kinderverpleegkundige
Intensive care-neonatologieverpleegkundige
Kinderverpleegkundige
Medium care verpleegkunde
Neuroverpleegkundige
Obstetricverpleegkundige
Oncologieverpleegkundige
Recoveryverpleegkundige
Spoedeisende hulp verpleegkundige
Endoscopieverpleegkundige

Vrijstelling voor de minor in de opleiding MHV

Verantwoording

De examencommissie acht dat een behaald getuigschrift van een aantal opleidingen een vrijstelling voor de minor binnen de opleiding MHV verantwoordt. Het betreffende getuigschrift mag daarbij niet langer dan 10 jaar geleden uitgereikt zijn. Indien het getuigschrift langer dan tien jaar geleden is uitgereikt en de student tot heden relevante werkervaring heeft opgedaan, kan per besluit van de examencommissie de door de examencommissie gehanteerde termijn van 10 jaar van het getuigschrift verlengd worden.

Betreffende bacheloropleidingen:

Ba Verpleegkunde
Ba Fysiotherapie
Ba Toegepaste Psychologie
Ba Maatschappelijk werk en dienstverlening

Vrijstelling voor de minor in de opleiding Vaktherapie (voltijd en deeltijd)

Verantwoording

De examencommissie acht dat een behaald getuigschrift van een aantal opleidingen een vrijstelling voor de minor binnen de opleiding Vaktherapie verantwoordt. Het betreffende getuigschrift mag daarbij niet langer dan 10 jaar geleden uitgereikt zijn. Indien het getuigschrift langer dan tien jaar geleden is uitgereikt en de student tot heden relevante werkervaring heeft opgedaan, kan per besluit van de examencommissie de door de examencommissie gehanteerde termijn van 10 jaar van het getuigschrift verlengd worden.

Betreffende bacheloropleidingen:

Ba Sociaal Pedagogische Hulpverlening
Ba Fysiotherapie
Ba Ergotherapie
Ba Logopedie
Ba Voeding en diëtetiek
Ba Toegepaste Psychologie
Ba Pedagogiek
Ba Maatschappelijk werk en dienstverlening
Ba Medische hulpverlening
Ba Leraar zorg en welzijn
Ba Management in zorg en dienstverlening
Ba Sportkunde
Ba Social Work
Ba Leraar Lichamelijke opvoeding
Ba Verpleegkunde

Vrijstelling in de opleiding hbo-v deeltijd voor studenten gestart in studiejaar 2025-2026 of eerder op basis van behaald diploma mbo-v/Inservice A/B/Z

Verantwoording

Bij de opleiding Verpleegkunde – deeltijd bestaat er een verkort programma voor studenten die reeds een getuigschrift Verpleegkunde niveau 4 of diploma Inservice-opleiding A, B of Z behaald hebben en BIG-geregistreerd zijn.

Sinds 1996 worden vijf kwalificatieniveaus onderscheiden voor verpleegkundigen, verzorgenden en helpenden, waarvan er twee niveaus betrekking hebben op het domein van de verpleegkundige, namelijk niveau 4 (mbo-v en Inservice A, B of Z-opgeleid) en niveau 5 (hbo-v opgeleid). Om doorstroming van niveau 4 naar niveau 5 mogelijk te maken heeft de opleiding verpleegkunde van de HAN een programma ontwikkeld voor de instromende student die reeds een diploma Verpleegkunde niveau 4 heeft behaald.

Om te beoordelen welke vrijstellingen de hbo-v Nijmegen op basis van de reeds behaalde kwalificatie verantwoord kan toekennen aan betreffende deeltijdstudent, heeft de examencommissie onderdelen van de hbo-v deeltijd opleiding vergeleken met eindkwalificaties uit het Kwalificatiedossier voor de verpleegkundige-niveau 4, zoals deze landelijk zijn vastgesteld door Calibris (KMC).

Bevindingen bij vergelijking

1. Op basis van de in het kwalificatiedossier beschreven kerntaak 1- “Het bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces” is geconcludeerd dat de niveau 4 -opgeleide de competenties verworven heeft die centraal staan in de modulen:

- De uitvoerende verpleegkundige
- De organiserende verpleegkundige
- Propedeuse-examen met daarin integrale toets 1

De uitwerking in het kwalificatiedossier van kerntaak 1 in een 9-tal werkprocessen is uitvoerig en sluit goed aan bij hetgeen door de studenten op de hbo-v bij de beroepsrollen "Zorgverlener", "Samenwerkingspartner" (kerncompetentie 7 en 8), "Reflectieve EBP-professional" (kerncompetentie 13,14 en 15), "Gezondheidsbevorderaar" en "Organisator" aan bod komt. Op grond van deze bevindingen acht de examencommissie een vrijstelling voor bovenstaande modulen verantwoord.

2. Op basis van de in het kwalificatiedossier beschreven kerntaak 2- “Het uitvoeren van organisatie- en professie gebonden taken” is geconcludeerd dat niveau 4 - opgeleiden de competenties verworven hebben die die centraal staan in module:

- De zorgprofessional.

De uitwerking in het kwalificatiedossier van kerntaak 2 in 3 werkprocessen wordt binnen de opleiding uitgewerkt bij de beroepsrollen "Communicator", "Samenwerkingspartner" (kerncompetentie 9 en 10), "Reflectieve EBP-professional" (kerncompetentie 11 en 12) en "Professional en Kwaliteitsbevorderaar", allen op niveau 1. De onderwijseenheid De zorgprofessional omvat deze beroepsrollen en kerncompetenties. Op grond van deze bevindingen acht de examencommissie een vrijstelling voor de module De zorgprofessional verantwoord.

Met bovenstaande is een verkorting van 90 sbu verantwoord.

Vrijstelling in de opleiding hbo-v voltijd voor studenten gestart in studiejaar 2025-2026 of eerder op basis van behaald diploma mbo-v

Studenten met een afgeronde mbo-v opleiding kunnen instromen in de hbo-v voltijd. De betreffende studenten volgen een verkort programma en worden voor 60 studiepunten vrijgesteld.

Verantwoording

Per september 2017 volgen de studenten die de hbo-v voltijd verkorte route voor mbo-v-opgeleiden volgen, het curriculum dat aansluit bij het landelijk beroepsprofiel Bachelor 2020.

Ter beoordeling of studenten die in het bezit zijn van een diploma verpleegkunde niveau 4 in aanmerking komen voor vrijstellingen in onze opleiding, zijn de kernbegrippen en het daarbij geformuleerde beroepsgedrag, die onze opleiding in elke leerjaar als eindkwalificatie heeft vastgesteld, vergeleken met het Kwalificatiedossier MBO –Verpleegkunde kwalificatierapport (2012, Calibris).

Op basis van deze analyse heeft de examencommissie besloten een vrijstelling van 60 stp toe te kennen aan diegene die in het bezit zijn van een diploma Verpleegkunde niveau 4.

De analyse staat in het overzicht op de volgende bladzijde beschreven.

Toelichting bij dit overzicht:

1. De propedeuse van de hbo-v bestaat uit twee onderwijseenheden welke in de tabel hieronder in de eerste kolom zijn beschreven.
2. In het mbo-kwalificatiedossier worden de eindtermen niet uitgedrukt in kernbegrippen maar in competenties. De kernbegrippen zoals ze in kolom 3 beschreven staan zijn in een samenwerking tussen mbo-raad (Opleidingen verpleegkunde) en het LOOV (2017) geïdentificeerd als behorend tot het curriculum van de mbo-v. De mate waarin aandacht besteed is aan deze kernbegrippen is niet per kernbegrip gelijk maar garandeert een voldoende bekend zijn met de betreffende kennis en vaardigheid om tot een vrijstelling te komen op die kernbegrippen op het niveau van de propedeuse van de hbo-v.
3. De in de tweede kolom beschreven kernbegrippen zijn de kern van het onderwijs van de in de eerste kolom beschreven onderwijseenheid. De rode kernbegrippen in de tweede kolom worden zoals in de derde kolom te zien is, voldoende behandeld binnen de mbo-v om ze op niveau 1 binnen de hbo-v vrij te stellen. De zwarte kernbegrippen in de tweede kolom worden niet voldoende gedekt door de hbo-v en worden in het eerste jaar van de instroomroute van de hbo-v aangeboden in de daarvoor specifiek ontwikkelde onderwijseenheden "Zorg ontwerpen" en "Preventie"

Onderwijseenheid	Aangeboden kernbegrippen op niveau 1 bij deze OWE voor de reguliere VT hbo-v	Vrijgestelde Kernbegrippen voor mbo-v instroom op niveau 1 hbo-v
<p>OWE 1 Oriëntatie op het verpleegkundig beroep</p> <p>In deze cursus staat het oriënteren op het verpleegkundig beroep centraal. Er wordt toegewerkt naar een praktische toepassing van het verpleegkundig proces in de vorm van een zorgplan.</p> <p>De student maakt een begin met het ontwikkelen van een professionele houding. Er wordt stil gestaan bij het eigen handelen, de wijze van communiceren en eigen normen en waarden in relatie tot het beroep. Daarnaast wordt de basis</p>	<p>1. Klinisch redeneren</p> <p>4. Uitvoeren van zorg</p> <p>5. Persoonsgerichte communicatie</p> <p>7. Professionele relatie</p> <p>8. Gezamenlijke besluitvorming</p> <p>11. Onderzoekend vermogen</p> <p>12. Inzet EBP</p> <p>13. Deskundigheidsbevordering</p> <p>14. Professionele reflectie</p> <p>19. Verpleegkundig ondernemerschap</p> <p>23. Participeren in kwaliteitszorg</p> <p>24. Professioneel gedrag</p>	<p>Op basisniveau aan bod gekomen binnen de mbo-v</p> <p>1. Klinisch redeneren</p> <p>9. Multidisciplinair samenwerken</p> <p>10. Continuïteit van zorg</p> <p>17. Gezond gedrag bevorderen</p> <p>20. Coördinatie van zorg</p> <p>21. Veiligheid bevorderen</p> <p>22. Kwaliteit van zorg leveren</p> <p>24. Professioneel gedrag</p> <p>Uitvoerig aan bod gekomen binnen de mbo-v</p> <p>2. Zelfmanagement versterken</p>

gelegd ten aanzien van het reflecterend en onderzoekend vermogen.		<ul style="list-style-type: none"> 4. Uitvoeren van zorg 5. Persoonsgerichte communicatie 7. Professionele relatie 8. Gezamenlijke besluitvorming
<p>OWE 2 Vaardig in de basis</p> <p>Deze onderwijseenheid behoort tot het propedeutisch programma van de opleiding en vormt een voorbereiding op de daar op volgende onderwijseenheden.</p> <p>In deze cursus staat het toewerken naar het verlenen van integrale zorg in een laagcomplexiteit situatie centraal.</p> <p>Vaardig in de basis wordt in één geheel aangeboden maar in drie delen in het OS/OER beschreven. Zo kunnen tussentijds studiepunten toegekend worden voor behaalde competenties waardoor de propedeuse student resultaat ziet in het toekennen van studiepunten wanneer een tentamen behaald is.</p>	<ul style="list-style-type: none"> 1. Klinisch redeneren 2. Zelfmanagement versterken 3. Indiceren van zorg 4. Uitvoeren van zorg 5. Persoonsgerichte communicatie 6. Inzet informatie- en communicatietechnologie (ICT) 7. Professionele relatie 8. Gezamenlijke besluitvorming 9. Multidisciplinair samenwerken 10. Continuïteit van zorg 14. Professionele reflectie 15. Morele sensitiviteit 16. Preventiegericht analyseren 17. Gezond gedrag bevorderen 18. Verpleegkundig leiderschap 19. Verpleegkundig ondernemerschap 20. Coördinatie van zorg 22. Kwaliteit van zorg leveren 24. Professioneel gedrag 	<p>Op basisniveau aan bod gekomen binnen de mbo-v</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Klinisch redeneren 9. Multidisciplinair samenwerken 10. Continuïteit van zorg 17. Gezond gedrag bevorderen 20. Coördinatie van zorg 22. Kwaliteit van zorg leveren 24. Professioneel gedrag <p>Uitvoerig aan bod gekomen binnen de mbo-v</p> <ul style="list-style-type: none"> 2. Zelfmanagement versterken 4. Uitvoeren van zorg 5. Persoonsgerichte communicatie 7. Professionele relatie 8. Gezamenlijke besluitvorming

Vrijstelling in de opleiding hbo-v voor studenten gestart in studiejaar 2026-2027 op basis van behaald diploma mbo-v

De examencommissie kan op basis van regelgeving van de WHW (artikel 7.13, lid r) en de onderwijs- en examenregeling (OER) vrijstelling verlenen op basis van eerder gevolgd en NVAO-geaccrediteerd onderwijs. De bacheloropleiding Verpleegkunde biedt een verkort programma aan voor studenten die reeds een mbo-verpleegkunde-diploma hebben behaald en BIG-geregistreerd zijn. Aangezien het mbo-verpleegkunde-diploma, hoewel voorzien van Crebonummer 23182, niet officieel door de NVAO geaccrediteerd is, heeft de examencommissie voor deze doelgroep een vergelijking gemaakt in de verworven competenties binnen de mbo-verpleegkunde-opleiding en de leeruitkomsten van het majorprogramma bachelor Verpleegkunde. Op basis van de hierna volgende verantwoording heeft de examencommissie besloten om studenten van de bacheloropleiding Verpleegkunde met een mbo-verpleegkunde-diploma van ná 2000 vrij te stellen voor – op voorwaarde dat zij alle toetsing van de mbo-schakelsemester met een voldoende afgerond hebben (de student ontvangt de vrijstellingen nadat de cursussen van het mbo-schakelsemester gevolgd en met een voldoende afgerond zijn):

- Leeruitkomst 1.1a + 1.1b
- Leeruitkomst 2.1
- Leeruitkomst 2.2a + 2.2b
- Leeruitkomst 3.2
- Leeruitkomst 4.1
- Leeruitkomst 7.1
- Leeruitkomst 8.1
- Leeruitkomst PPI1a + PPI1b

Enkele elementen vanuit bovenstaande leeruitkomsten komen niet specifiek terug in het kwalificatiedossier van de mbo-verpleegkunde-opleiding. Deze zaken worden meegenomen in de leeruitkomsten op een hoger niveau die behandeld en getoetst worden in de mbo-schakelmodule.

Dit betreft de volgende zaken:

- Je verzamelt **op methodische wijze** relevante gegevens over de zorgvrager om de zorgbehoefte vast te stellen (LUK 1.1a) → **schakelsemester LUK 1.2B**
- Je rapporteert en evalueert **methodisch** de verleende zorg en de zorgdoelen (LUK 2.2b) → **schakelsemester LUK 1.2B**
- Je herkent en analyseert gedrag en externe factoren die invloed hebben op gezond leven. **Dit doe je op methodische wijze** en met gebruik van kennis van thema's en begrippen **binnen actuele kaders en richtlijnen met betrekking tot gezond leven. Je reflecteert op je eigen ervaringen ten aanzien van gezond leven** (LUK 4.1) → **schakelsemester LUK 4.2**
- Je legt de basisprincipes van **zelfregie, zelfredzaamheid, Positieve gezondheid** en samen beslissen uit en benoemt het belang hiervan. **Je beschrijft manieren waarop een verpleegkundige deze kan ondersteunen** en houdt hierbij rekening met de (**culturele**) achtergrond, situatie en wensen van de zorgvrager (LUK 7.1). → **schakelsemester LUK 4.2**
- **Je brengt samen met de zorgvrager het formele en informele (zorg/welzijns)netwerk in kaart. Je beschrijft hierbij de relaties, taken en rollen van relevante betrokkenen** (LUK 8.1). → **schakelsemester LUK 8.2**
- **Je geeft een onderbouwd antwoord op de vraag 'Kan en wil ik bachelor verpleegkundige worden?'**. Je verkent met behulp van bestaande visies op het verpleegkundig vak, wat het vak van verpleegkundige inhoudt, hoe jouw beeld hierover zich ontwikkeld heeft en of dit past bij wie jij bent. Je onderzoekt dit vanuit een open en nieuwsgierige houding (LUK PPI1a) → **schakelsemester LUK 9.2**

- **Je toont persoonlijk leiderschap** door vanuit een proactieve houding te **benoemen wat je hebt geleerd, wat je wil leren en te leren hebt en wat je daarvoor nodig hebt in je ontwikkeling naar bachelor verpleegkundige. Je verkent je eigen kwaliteiten en ontwikkelpunten en reflecteert hierop** vanuit een open en lerende houding. Je maakt actief gebruik van feedback en feedforward (LUK PPI1b) → schakelsemester LUK 9.2

SCHAKELSEMESTER MBO-V INSTROOM

Bouwsteen	Cursussen	
	Periode 1	Periode 2
Verpleegkundig proces	Schakelcursus 'De verpleegkunde op hbo-niveau' 20 studiepunten LUK 1.2B, 8.2, 4.2, 5.2 en 6.2 Inclusief praktijkcomponent blend (128 uur urenverantwoording)	
Regie en samenwerken		
Bevorderen van gezond leven zelfregie en zelfredzaamheid		
Kwaliteit en innovatie		
Verpleegkundige identiteit	Schakelcursus 'HBO-beroepsontwikkeling' 10 studiepunten LUK 9.2, LUK PPI2 Inclusief praktijkcomponent blend (128 uur urenverantwoording)	
Praktijkcomponent blend voltijd		Werkplekleren zorgcontext 8 weken 3 dagen per week (192 uur)
Praktijkcomponent blend deeltijd	Doorlopend	

Vergelijking bachelor verpleegkunde vrijgestelde leeruitkomsten met kwalificatiedossier mbo-v

Beroepstaak	Vrijgestelde leeruitkomst	Overlap kwalificatiedossier mbo-v (2020)	Overlap kwalificatiedossier mbo-v (2026)
Vaststellen van benodigde zorg	<ul style="list-style-type: none"> 1.1a - Je verzamelt op methodische wijze relevante gegevens over de zorgvrager om de zorgbehoefte vast te stellen in een gestandaardiseerde/voorspelbare zorgsituatie. Hierbij zet je (communicatieve) basisvaardigheden in. 1.1b - Je stelt op basis van een vastgestelde zorgbehoefte een passend zorgplan op waarin een doel, interventies en evaluatiecriteria beschreven zijn. Hierbij houd je rekening met de wensen, behoeften, achtergrond en context van de zorgvrager. 	<p>B1-K1-W2 (p. 9):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verzamelt actief en doeltreffend vanuit diverse bronnen, observaties en eigen ervaringen, relevante informatie voor het plan van de zorgvrager. - De beginnend beroepsbeoefenaar stelt zich op de hoogte van de zorgbehoefte van de zorgvrager. <p>B1-K1 (p. 7):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zij werkt regelmatig alleen of in teamverband in laag, midden of hoog complexe omstandigheden. <p>Typering van de beroepsgroep (p. 6):</p> <ul style="list-style-type: none"> - de Mbo-Verpleegkundige communiceert 'op maat', met een groot inlevingsvermogen en op een open en respectvolle manier met de zorgvrager en het sociale netwerk. Ze is zich bewust van de impact van haar verbale en non-verbale communicatie. <p>B1-K1-W5 (p. 11):</p>	<p>B1-K1-W1 (p. 9):</p> <ul style="list-style-type: none"> - De beginnend beroepsbeoefenaar verzamelt en analyseert informatie over de lichamelijke, sociale, psychische gezondheid en het welzijn van de zorgvrager. - De zorg- en/of ondersteuningsbehoefte is geïnventariseerd, besproken en gerapporteerd. <p>P2 Mbo-Verpleegkundige (p. 20):</p> <p>De werkzaamheden van de mbo-verpleegkundige variëren van het opstellen van het zorgplan en het adviseren en informeren over preventie tot het uitvoeren van zorginterventies en verpleegtechnische handelingen en het coördineren van de zorgverlening, ook in complexe situaties en/of bij onbegrepen gedrag.</p> <p>B1-K1-W1 (p. 9):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Luistert actief en zonder oordeel naar

		<p>- Zij zet diverse communicatiemethoden en -technieken in en stemt haar communicatiebenadering af op de zorgvrager. Zij schenkt indien nodig specifiek aandacht aan een zorgvrager die zich verbaal of non-verbaal niet goed kan uiten.</p> <p>- stemt haar communicatie en gedrag adequaat af op het niveau van de zorgvrager en het sociale netwerk.</p> <p>- zet communicatiemethoden en -technieken effectief in.</p> <p>B1-K1-W7 (p. 12):</p> <p>- communiceert, ook in onduidelijke of stressvolle situaties, helder en eenduidig met anderen.</p> <p>B1-K1-W2 (p. 9)</p> <p>- De beginnend beroepsbeoefenaar stelt zich op de hoogte van de zorgbehoefte van de zorgvrager. ... Zij stelt met de zorgvrager en/of zijn sociale netwerk een plan op.</p> <p>- formuleert duidelijke doelen, voorwaarden en interventies die wenselijk zijn voor de te verlenen zorg.</p> <p>- beoordeelt adequaat en in overleg met de</p>	<p>de zorgvrager en/of naastbetrokkenen.</p> <p>- Stemt de communicatie af op doel en doelgroep.</p> <p>- Reageert adequaat op (non-)verbale signalen van de zorgvrager.</p> <p>B1-K1-W2 (p. 9):</p> <p>- De beginnend beroepsbeoefenaar gebruikt beschikbare informatie om een bijdrage te leveren aan het zorgplan.</p> <p>- De beginnend beroepsbeoefenaar bespreekt ook de wensen en verwachtingen en stelt samen met de zorgvrager en/of naastbetrokkenen en collega's doelen vast.</p> <p>B1-K1-W2 (p. 10):</p> <p>- Stelt passende en realistische doelen.</p> <p>- Luistert actief naar de zorgvrager en diens omgeving.</p> <p>- formuleert in afstemming met de zorgvrager en/of naastbetrokkenen en/of zorgprofessionals duidelijke en haalbare doelen en interventies.</p>
--	--	--	--

		<p>zorgvrager of de evaluatie van interventies leidt tot een aanpassing in het plan</p> <p>Typering van de beroepengroep (p. 6):</p> <ul style="list-style-type: none"> - De zorg en ondersteuning is gericht op de wensen van de zorgvrager. <p>B1-K1-W2 (p. 9):</p> <ul style="list-style-type: none"> - De beginnend beroepsbeoefenaar spreekt met de zorgvrager en zijn sociale netwerk over mogelijkheden, beperkingen en behoefte aan zorg/ondersteuning en wensen en verwachtingen. <p>B1-K1-W3 (p. 10):</p> <ul style="list-style-type: none"> - houdt actief rekening met mogelijkheden, wensen en gewoonten van de zorgvrager en het sociale netwerk. 	
Verlenen van verpleegkundige zorg	<ul style="list-style-type: none"> • 2.1 - Je verleent onder begeleiding veelvoorkomende zorg binnen een (gesimuleerde) praktijksetting volgens het zorgplan. Je maakt op een professionele wijze contact met de zorgvrager en communiceert persoonsgericht. Hierbij hou je rekening met wensen en behoeften, achtergrond en context. Je maakt gebruik van de basiskennis van anatomie, fysiologie en pathologie in de zorgverlening. Je werkt 	<p>B1-K1 (p. 7):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zij werkt regelmatig alleen of in teamverband in laag, midden of hoog complexe omstandigheden. <p>Typering van de beroepengroep (p. 6):</p> <ul style="list-style-type: none"> - de Mbo-Verpleegkundige communiceert 'op maat', met een groot inlevingsvermogen en op een open en 	<p>P2 Mbo-Verpleegkundige (p. 20):</p> <p>De werkzaamheden van de mbo-verpleegkundige variëren van het op- en bijstellen van het zorgplan en het adviseren en informeren over preventie tot het uitvoeren van zorginterventies en verpleegtechnische handelingen en het</p>

	<p>veilig en verantwoordt op welke wijze je je hierbij houdt aan geldende kaders en regelgeving.⁵</p>	<p>respectvolle manier met de zorgvrager en het sociale netwerk. Ze is zich bewust van de impact van haar verbale en non-verbale communicatie.</p> <p>B1-K1-W5 (p. 11):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zij zet diverse communicatiemethoden en -technieken in en stemt haar communicatiebenadering af op de zorgvrager. Zij schenkt indien nodig specifiek aandacht aan een zorgvrager die zich verbaal of non-verbaal niet goed kan uiten. - stemt haar communicatie en gedrag adequaat af op het niveau van de zorgvrager en het sociale netwerk. - zet communicatiemethoden en -technieken effectief in. <p>B1-K1-W7 (p. 12):</p> <ul style="list-style-type: none"> - communiceert, ook in onduidelijke of stressvolle situaties, helder en eenduidig met anderen. <p>Typering van de beroepsgroep (p. 6):</p> <ul style="list-style-type: none"> - De zorg en ondersteuning is gericht op de wensen van de zorgvrager. <p>B1-K1-W3 (p. 10):</p>	<p>coördineren van de zorgverlening, ook in complexe situaties en/of bij onbegrepen gedrag.</p> <p>B1-K1-W3 (p. 10):</p> <ul style="list-style-type: none"> - De beginnend beroepsbeoefenaar voert de interventies uit zoals beschreven in het zorgplan. - Stemt begeleiding en communicatie adequaat af op het doel, gedrag, functioneren en gezondheid van de zorgvrager. <p>B1-K1-W1 (p. 9):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Luistert actief en zonder oordeel naar de zorgvrager en/of naastbetrokkenen. - Stemt de communicatie af op doel en doelgroep. - Reageert adequaat op (non-)verbale signalen van de zorgvrager. <p>B1-K1 (p. 7):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Om de werkzaamheden te kunnen uitvoeren zijn ... sociaal-communicatieve vaardigheden essentieel. <p>B1-K1-W3 (p. 10):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Daarbij houdt die rekening met mogelijke belastbaarheid van zowel de zorgvrager
--	--	---	---

⁵ Inclusief specifieke vaardigheden m.b.t. het reanimeren en verpleegkundig rekenen. Bij voldoen aan de reanimatierichtlijnen conform de NRR, ontvangt de student het NRR-certificaat.

		<p>- houdt actief rekening met mogelijkheden, wensen en gewoonten van de zorgvrager en het sociale netwerk.</p> <p>B1-K1 (p. 7):</p> <p>- heeft brede kennis van anatomie, fysiologie, pathologie en farmacologie relevant voor werkveld en doelgroep.</p> <p>Typering van de beroepengroep (p. 7):</p> <p>- Ze heeft een professionele beroepshouding die is gebaseerd op de beroepscode en is afgestemd op de visie en richtlijnen van de instelling waar zij werkt.</p> <p>B1-K2-W3 (p. 14):</p> <p>- is nauwkeurig in het volgen van protocollen, procedures en wettelijke richtlijnen.</p>	<p>als de naastbetrokkenen.</p> <p>B1-K1-W6 (p. 12):</p> <p>- De beginnend beroepsbeoefenaar geeft de zorgvrager en/of naastbetrokkenen op basis van vragen en behoeften (ook ongevraagd) voorlichting en/of advies waarmee de gezondheid, het welzijn en de eigen regie worden onderhouden of verbeterd.</p> <p>B1-K1 (p. 8):</p> <p>- Heeft brede en specialistische kennis van anatomie, fysiologie en farmacologie in relatie tot werk.</p> <p>- Heeft brede en specialistische kennis van pathologie.</p> <p>Typerende beroepshouding (p. 6):</p> <p>- De beginnend beroepsbeoefenaar heeft een professionele beroepshouding die is gebaseerd op de beroepscode en is afgestemd op de visie en richtlijnen van de instelling waar die werkt.</p> <p>B1-K1-W3 (p. 11):</p> <p>- Handelt consequent binnen de grenzen van de</p>
--	--	---	---

			<p>eigen bevoegdheid en bekwaamheid.</p> <p>B1-K1-W5 (p. 11):</p> <ul style="list-style-type: none"> - indien nodig kan de beginnend beroepsbeoefenaar beargumenteerd afwijken van protocollen/richtlijnen. <p>B1-K1-W5 (p. 12):</p> <ul style="list-style-type: none"> - handelt adequaat volgens voorgeschreven procedures, wettelijke richtlijnen en afspraken van de organisatie.
	<ul style="list-style-type: none"> • 2.2a - Je verleent zelfstandig veelvoorkomende zorg binnen een praktijksetting, gebruikmakend van klinisch redeneren. Hierbij werk je samen met de zorgvrager en pas je de communicatie aan op de individuele zorgvrager en diens netwerk. Hierbij hou je rekening met wensen en behoeften, achtergrond en context. Je maakt slim gebruik van technologie en werkt conform de geldende beroepskaders en visie van de organisatie.⁶ 	<p>B1-K1 (p. 7):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zij werkt regelmatig alleen of in teamverband in laag, midden of hoog complexe omstandigheden. <p>B1-K1 (p. 8):</p> <ul style="list-style-type: none"> - kan diagnostisch/klinisch redeneren toepassen. <p>Typering van de beroepsgroep (p. 6):</p> <ul style="list-style-type: none"> - de Mbo-Verpleegkundige communiceert 'op maat', met een groot inlevingsvermogen en op een open en respectvolle manier met de zorgvrager en het sociale netwerk. Ze is zich bewust van de impact van haar verbale en non- 	<p>P2 Mbo-Verpleegkundige (p. 20):</p> <p>De werkzaamheden van de mbo-verpleegkundige variëren van het op- en bijstellen van het zorgplan en het adviseren en informeren over preventie tot het uitvoeren van zorginterventies en verpleegtechnische handelingen en het coördineren van de zorgverlening, ook in complexe situaties en/of bij onbegrepen gedrag.</p> <p>B1-K1 (p. 8):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kan klinisch redeneren toepassen. <p>B1-K1-W3 (p. 10):</p> <ul style="list-style-type: none"> - De beginnend beroepsbeoefenaar

⁶ Inclusief specifieke vaardigheden m.b.t. het reanimeren. Bij voldoen aan de reanimatierichtlijnen conform de NRR, ontvangt de student het NRR-certificaat.

		<p>verbale communicatie.</p> <p>B1-K1-W5 (p. 11):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zij zet diverse communicatiemethoden en -technieken in en stemt haar communicatiebenadering af op de zorgvrager. Zij schenkt indien nodig specifiek aandacht aan een zorgvrager die zich verbaal of non-verbaal niet goed kan uiten. - stemt haar communicatie en gedrag adequaat af op het niveau van de zorgvrager en het sociale netwerk. - zet communicatiemethoden en -technieken effectief in. <p>B1-K1-W7 (p. 12):</p> <ul style="list-style-type: none"> - communiceert, ook in onduidelijke of stressvolle situaties, helder en eenduidig met anderen. <p>Typering van de beroepsgroep (p. 6):</p> <ul style="list-style-type: none"> - De zorg en ondersteuning is gericht op de wensen van de zorgvrager. <p>B1-K1-W3 (p. 10):</p> <ul style="list-style-type: none"> - houdt actief rekening met mogelijkheden, wensen en gewoonten van de zorgvrager en het sociale netwerk. <p>B1-K1 (p. 8):</p>	<p>ondersteunt de zorgvrager bij zaken zoals preventie, persoonlijke verzorging, het zorgdragen voor de opname van voeding en vocht, en bij uitscheiding, het zorgdragen voor mobiliteit en het bewaken van vitale functies, het beïnvloeden van de lichaamstemperatuur en het bevorderen van slaap, rust en een veilige omgeving.</p> <p>B1-K1-W3 (p. 10):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stemt begeleiding en communicatie adequaat af op het doel, gedrag, functioneren en gezondheid van de zorgvrager. <p>B1-K1-W1 (p. 9):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Luistert actief en zonder oordeel naar de zorgvrager en/of naastbetrokkenen. - Stemt de communicatie af op doel en doelgroep. - Reageert adequaat op (non-)verbale signalen van de zorgvrager. <p>B1-K1 (p. 7):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Om de werkzaamheden te kunnen uitvoeren zijn ... sociaal-communicatieve vaardigheden essentieel.
--	--	---	---

		<p>- kan technologische hulpmiddelen en instrumenten inzetten en gebruiken, waaronder e-health.</p> <p>Typering van de beroepsgroep (p. 7):</p> <p>- Ze heeft een professionele beroepshouding die is gebaseerd op de beroepscode en is afgestemd op de visie en richtlijnen van de instelling waar zij werkt.</p> <p>B1-K1 (p. 8):</p> <p>- kan de (organisatiespecifieke) visie op zorg toepassen in haar dagelijkse werkzaamheden.</p> <p>B1-K2 (p. 13):</p> <p>- heeft kennis van kwaliteitskaders binnen de organisatie.</p> <p>B1-K2-W3 (p. 14):</p> <p>- is nauwkeurig in het volgen van protocollen, procedures en wettelijke richtlijnen.</p>	<p>B1-K1-W3 (p. 10):</p> <p>- Daarbij houdt die rekening met mogelijke belastbaarheid van zowel de zorgvrager als de naastbetrokkenen.</p> <p>B1-K1-W6 (p. 12):</p> <p>- De beginnend beroepsbeoefenaar geeft de zorgvrager en/of naastbetrokkenen op basis van vragen en behoeften (ook ongevraagd) voorlichting en/of advies waarmee de gezondheid, het welzijn en de eigen regie worden onderhouden of verbeterd.</p> <p>B1-K1-W3 (p. 10):</p> <p>- Weet zorgtechnologische hulpmiddelen passend in te zetten.</p> <p>Typerende beroepshouding (p. 6):</p> <p>- De beginnende beroepsbeoefenaar heeft een professionele beroepshouding die is gebaseerd op de beroepscode en is afgestemd op de visie en richtlijnen van de instelling waar die werkt.</p> <p>B1-K1 (p. 7):</p> <p>- ... is verantwoordelijk voor het handelen binnen de grenzen</p>
--	--	--	---

			<p>van de eigen bevoegdheid en bekwaamheid volgens de kaders van de wet BIG.</p> <p>B1-K1 (p. 8):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Heeft kennis van branche- en organisatiespecifieke protocollen, richtlijnen, kwaliteitskaders en standaarden. - Heeft kennis van de visie en werkwijze van de organisatie.
	<ul style="list-style-type: none"> • 2.2b - Je rapporteert en evalueert methodisch de verleende zorg en de zorgdoelen en past het zorgplan zo nodig aan. Je reflecteert op je handelen en past dit zo nodig aan. 	<p>B1-K1-W1 (p. 9):</p> <ul style="list-style-type: none"> - rapporteert bevindingen nauwkeurig en volledig en past indien nodig in overleg de zorgverlening aan. <p>B1-K1-W2 (p. 9):</p> <ul style="list-style-type: none"> - De beginnend beroepsbeoefenaar stelt het plan op basis van de evaluatie van de interventies indien nodig bij. <p>B1-K2 (p. 13):</p> <ul style="list-style-type: none"> - kan reflectievaardigheden toepassen. <p>B1-K2-W1 (p. 13):</p> <ul style="list-style-type: none"> - De beginnend beroepsbeoefenaar reflecteert op het eigen handelen en functioneren, vraagt om feedback en geeft feedback. Zij formuleert voor zichzelf verbeteracties voor 	<p>B1-K1 (p. 8):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kan rapportagevaardigheden toepassen. <p>B1-K1-W1 (p. 9):</p> <ul style="list-style-type: none"> - De beginnend beroepsbeoefenaar rapporteert de resultaten en zorgt ervoor dat de nodige vervolgstappen worden genomen. <p>B1-K1-W2 (p. 9):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Op basis van signalen kan de beginnend beroepsbeoefenaar het zorgplan bijstellen. <p>B1-K1-W2 (p. 10):</p> <ul style="list-style-type: none"> - actualiseert het zorgplan consequent. <p>B1-K3-W2 (p. 17):</p> <ul style="list-style-type: none"> - De beginnend beroepsbeoefenaar reflecteert op het eigen handelen. <p>P2-K1 (p. 21):</p>

		haar werkzaamheden.	- kan reflectievaardigheden toepassen.
Regie voeren op zorg	<ul style="list-style-type: none"> 3.2 - Je regisseert veelvoorkomende zorg in een afgebakende zorgsetting. Je bent je bewust van de verschillen tussen en belangen van de diverse betrokkenen. Je borgt de continuïteit van zorg. Je evalueert de wijze waarop je het zorgproces georganiseerd hebt. 	<p>B1-K1-W6 (p. 11):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Organiseert en coördineert de zorgverlening van de zorgvragers. - De beginnend beroepsbeoefenaar organiseert en verleent zorg aan de individuele zorgvrager conform visie en beleid van de organisatie. Zij maakt een planning en verdeelt de werkzaamheden. - Ze stemt de zorgverlening af met de zorgvragers, het sociale netwerk, collega's en andere deskundigen. - Ze ziet toe op de uitvoering en continuïteit in de zorgverlening aan de zorgvrager, ook op de zorg die buiten de eigen organisatie plaatsvindt. <p>Typering van de beroepsgroep (p. 7):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zij kan omgaan met en bemiddelen in tegengestelde belangen en met het sociale netwerk van de zorgvrager. <p>B1-K1-W2 (p. 9):</p> <ul style="list-style-type: none"> - De beginnend beroepsbeoefenaar stelt het plan op basis van de 	<p>P2 Mbo-Verpleegkundige (p. 20):</p> <ul style="list-style-type: none"> - ... het coördineren van de zorgverlening, ook in complexe situaties en/of bij onbegrepen gedrag. <p>P2-K1 (p. 20):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Organiseert en coördineert de zorgverlening. <p>Typerende beroepshouding (p. 6):</p> <ul style="list-style-type: none"> - De beginnend beroepsbeoefenaar bewaakt tegengestelde belangen ... <p>B1-K2 (p. 14):</p> <ul style="list-style-type: none"> - De complexiteit zit in de dynamiek van de verschillende (in)formele zorgrelaties, beschikbaarheid, perspectieven en belangen binnen de keten. <p>Vakkennis en vaardigheden (p. 14):</p> <ul style="list-style-type: none"> - De beginnend beroepsbeoefenaar heeft kennis van verschillende partijen in de ketenzorg en sociale kaart. - De beginnend beroepsbeoefenaar kan verschillende

		<p>evaluatie van de interventies indien nodig bij.</p> <p>B1-K1-W7 (p. 12):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Achteraf evalueert zij de crisissituatie met de zorgvrager, collega's en betrokkenen, en maakt zo nodig afspraken om herhaling te voorkomen. 	<p>perspectieven innemen.</p> <p>P2-K1-W3 (p. 22):</p> <ul style="list-style-type: none"> - ... monitort de continuïteit van de zorgverlening. - De beginnend beroepsbeoefenaar signaleert kansen en knelpunten voor de uitvoering van de werkzaamheden en de kwaliteit van de zorgverlening en past de werkwijze aan als dat nodig is. <p>B1-K3-W2 (p. 17):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evalueert de werkzaamheden en ontwikkelt zichzelf als professional.
Samenwerken in het (in)formele (zorg)netwerk	<ul style="list-style-type: none"> • 8.1 - Je brengt samen met de zorgvrager het <u>formele</u> en <u>informele</u> (zorg/welzijns)netwerk in kaart. Je beschrijft hierbij de relaties, taken en rollen van relevante betrokkenen. Je zet hierbij <u>communicatieve basisvaardigheden</u> in en gebruikt hierbij passende communicatiemiddelen en -vormen. 	<p>B1-K1 (p. 8):</p> <ul style="list-style-type: none"> - kan de sociale kaart maken en maatschappelijke steunsystemen in kaart brengen. <p>Typering van de beroepengroep (p. 6):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Technologische middelen maken het mogelijk om ook op afstand te communiceren met zorgvragers. <p>B1-K1-W5 (p. 11):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zij zet diverse communicatiemethoden en -technieken in. - zet communicatiemethoden en -technieken effectief in. 	<p>B1-K1 (p. 7):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Om de werkzaamheden te kunnen uitvoeren zijn ... sociaal-communicatieve vaardigheden essentieel. <p>B1-K1 (p. 8) en B1-K2 (p. 14):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kan gangbare digitale informatie- en communicatiemiddelen, -toepassingen en systemen gebruiken.
Bevorderen van gezond leven	<ul style="list-style-type: none"> • 4.1 - Je herkent en analyseert gedrag en 	B1-K1-W1 (p. 8)	B1-K1-W1 (p. 9):

	<p>externe factoren die invloed hebben op gezond leven. Dit doe je op methodische wijze en met gebruik van kennis van thema's en begrippen binnen actuele kaders en richtlijnen met betrekking tot gezond leven. Je reflecteert op eigen ervaringen ten aanzien van gezond leven.</p>	<p>- De beginnend beroepsbeoefenaar verzamelt continu gegevens over de gezondheidstoestand van de zorgvrager en past risicosignalering toe. Ze signaleert veranderingen in het gedrag, de gezondheidstoestand, het welbevinden en de veiligheid van de zorgvrager. Op basis van bevindingen geeft ze gevraagd en ongevraagd advies ten behoeve van ..., het bevorderen van gezondheid en het realiseren van een gezonde leefstijl.</p> <p>B1-K1 (p. 7):</p> <p>- heeft brede kennis van gezondheidsrisico's behorend bij de doelgroep.</p>	<p>- De beginnend beroepsbeoefenaar signaleert mogelijke risico's en gezondheidsproblemen.</p> <p>B1-K1 (p. 8)</p> <p>- Heeft brede en specialistische kennis van voeding, beweging en leefstijl in relatie tot zorg en gezondheid.</p>
<p>Bevorderen van zelfregie en zelfredzaamheid</p>	<ul style="list-style-type: none"> 7.1 - Je legt de basisprincipes van zelfregie, zelfredzaamheid, Positieve Gezondheid en samen beslissen uit en benoemt het belang hiervan. Je beschrijft manieren waarop een verpleegkundige deze kan ondersteunen en houdt hierbij rekening met de (culturele) achtergrond, situatie en wensen van de zorgvrager. 	<p>B1-K1 (p. 8):</p> <p>- heeft brede kennis van zelfmanagement en het versterken van zelfmanagement.</p> <p>- heeft specialistische kennis van gezamenlijk besluitvormingsprocessen.</p> <p>Typering van de beroepsgroep (p. 6):</p> <p>- De zorg en ondersteuning is gericht op de wensen van de zorgvrager.</p> <p>B1-K1-W3 (p. 10):</p> <p>- houdt actief rekening met</p>	<p>B1-K1 (p. 7):</p> <p>- Heeft brede en specialistische kennis van de eigen en andere culturen.</p> <p>- Heeft brede en specialistische kennis van verschillende visies op gezondheid waaronder positieve gezondheid.</p> <p>B1-K1 (p. 8):</p> <p>- Heeft brede en specialistische kennis van samen beslissen.</p> <p>B1-K1-W3 (p. 10):</p> <p>- Daarbij houdt die rekening met</p>

		mogelijkheden, wensen en gewoonten van de zorgvrager en het sociale netwerk.	mogelijke belastbaarheid van zowel de zorgvrager als de naastbetrokkenen. B1-K1-W6 (p. 12): - De beginnend beroepsbeoefenaar geeft de zorgvrager en/of naastbetrokkenen op basis van vragen en behoeften (ook ongevraagd) voorlichting en/of advies waarmee de gezondheid, het welzijn en de eigen regie worden onderhouden of verbeterd.
Persoonlijke en professionele identiteitsontwikkeling	<ul style="list-style-type: none"> • PPI1a - Je geeft een onderbouwd antwoord op de vraag 'Kan en wil ik bachelor verpleegkundige worden?' Je verkent met behulp van bestaande visies op het verpleegkundig vak, wat het vak van verpleegkundige inhoudt, hoe jouw beeld hierover zich ontwikkeld heeft en of dit past bij wie jij bent. Je onderzoekt dit vanuit een open en nieuwsgierige houding. • PPI1b - Je toont persoonlijk leiderschap door vanuit een proactieve houding te benoemen wat je hebt geleerd, wat je wil leren en te leren hebt en wat je daarvoor nodig hebt in je ontwikkeling naar bachelor verpleegkundige. Je verkent je eigen kwaliteiten en ontwikkelpunten en reflecteert hierop vanuit een open en lerende houding. Je maakt actief gebruik van feedback en feed forward. 	B1-K2-W1 (p. 13): - Zij houdt maatschappelijke, technologische en vakinhoudelijke ontwikkelingen in de sector bij en houdt zich op de hoogte van actuele wet- en regelgeving m.b.t. de beroepsuitoefening, de actuele visie op zorg en welzijn en technologische hulpmiddelen. Zij bespreekt deze ontwikkelingen met collega's en begeleiders om hier een visie op te vormen. - De beginnend beroepsbeoefenaar reflecteert op het eigen handelen en functioneren, vraagt om feedback en geeft feedback.	B1-K3-W2 (p. 17) - staat open voor de visie van anderen. B1-K3-W2 (p. 17): - De beginnend beroepsbeoefenaar reflecteert op het eigen handelen en de visie op de beroepsuitoefening. Typering van de beroepsgroep (p. 6): - De beginnend beroepsbeoefenaar heeft een open, proactieve houding. - De beginnend beroepsbeoefenaar is nieuwsgierig en onderzoekend. B1-K3-W2 (p. 17): - De beginnend beroepsbeoefenaar noemt verbeterpunten voor het eigen handelen,

		<p>- Zij formuleert voor zichzelf verbeteracties voor haar werkzaamheden.</p> <p>B1-K2-W1 (p. 14):</p> <p>- gebruikt feedback doelbewust om zich verder te ontwikkelen.</p> <p>- formuleert meetbare, uitdagende en haalbare verbeterpunten voor haar werkzaamheden en toont verantwoordelijkheid in het halen hiervan.</p> <p>B1-K2-W2 (p. 14):</p> <p>- heeft een open en verbindende houding richting andere betrokkenen en bij de samenwerking rondom de zorgvrager;</p> <p>Typering van de beroepsgroep (p. 7):</p> <p>- Zij is nieuwsgierig en onderzoekend.</p>	<p>de beroepshouding en gedrag en mogelijke kansen, knelpunten of risico's voor de zorgverlening en/of patiëntveiligheid. De beginnend beroepsbeoefenaar maakt de eigen ontwikkeling inzichtelijk ...'</p> <p>- De beginnend beroepsbeoefenaar verzamelt feedback, bespreekt de feedback met collega's en geeft zelf ook feedback aan anderen.</p> <p>- stelt zich constructief, onderzoekend en leergierig op.</p>
--	--	--	---

3 Reglement opleidingscommissie

Inhoud

<i>Hoofdstuk 1</i>	<i>Inleidende bepalingen</i>	<i>2</i>
<i>Hoofdstuk 2</i>	<i>Opleidingscommissie</i>	<i>2</i>
<i>Hoofdstuk 3</i>	<i>Verkiezingen</i>	<i>4</i>
<i>Hoofdstuk 4</i>	<i>Benoeming</i>	<i>5</i>
<i>Hoofdstuk 5</i>	<i>Functies en functioneren</i>	<i>5</i>
<i>Hoofdstuk 6</i>	<i>Taken en bevoegdheden opleidingscommissie</i>	<i>8</i>
<i>Hoofdstuk 7</i>	<i>Kwaliteitszorg</i>	<i>11</i>
<i>Hoofdstuk 8</i>	<i>Betrokkenheid bij accreditatie</i>	<i>11</i>
<i>Hoofdstuk 9</i>	<i>Geschillen</i>	<i>12</i>
<i>Hoofdstuk 10</i>	<i>Faciliteiten</i>	<i>12</i>
<i>Hoofdstuk 11</i>	<i>Slotbepalingen</i>	<i>13</i>

Hoofdstuk 1 Inleidende bepalingen

Artikel 1 Status en begripsbepalingen

1. Dit reglement is een reglement als bedoeld in het bestuurs- en beheersreglement van HAN University of Applied Sciences (hierna: HAN).
2. Dit reglement is van toepassing op de bacheloropleidingscommissie(s) voor de opleiding(en) Vaktherapie voltijd en Vaktherapie PMT deeltijd.
3. De definities en bepalingen uit de begrippenlijst van bijlage 1 bij het Opleidingsstatuut zijn op dit reglement van toepassing.

Hoofdstuk 2 Opleidingscommissie

Artikel 2 Instellen opleidingscommissie(s)

1. Voor elke opleiding of voor een groep van opleidingen wordt een opleidingscommissie ingesteld.
2. Indien een academie slechts één opleiding omvat worden de taken en bevoegdheden van de opleidingscommissie door de academieraad uitgeoefend.
3. In het geval een opleidingscommissie voor twee of meer opleidingen wordt ingesteld, wordt die opleidingscommissie een gemeenschappelijke opleidingscommissie genoemd. Het besluit tot instelling of opheffing van een gemeenschappelijke opleidingscommissie wordt door de academiedirecteur genomen en vereist de instemming van de academieraad van de desbetreffende academie. Bij het besluit tot instemming consulteert de desbetreffende academieraad de desbetreffende opleidingscommissies.
4. De bepalingen in dit reglement gelden ook voor de gemeenschappelijke opleidingscommissie, tenzij de aard van de bepaling zich tegen toepassing verzet.
5. Binnen een opleidingscommissie kunnen zo nodig één of meerdere kamers worden ingesteld. Een kamer kan worden ingesteld naar inrichtingsvorm, naar de bijzondere eigenschap van de opleiding (bijvoorbeeld Engelstaligheid), naar locatie van de opleiding of naar gelang een andere bijzonderheid van de opleiding daartoe noodzaakt.¹
6. De opleidingscommissie voor de bacheloropleiding(en) Vaktherapie voltijd en Vaktherapie PMT deeltijd is voor een groep van opleidingen ingesteld. De opleidingscommissie bestaat uit 2 kamers: een kamer voor de bacheloropleiding Vaktherapie voltijd en een kamer voor de bacheloropleiding Vaktherapie PMT deeltijd.

Artikel 3 Gezamenlijke vergadering

Indien de opleidingen van één academie niet een gemeenschappelijke opleidingscommissie hebben, vergaderen alle opleidingscommissies behorend tot de academie ten minste 2 keer per jaar in een gezamenlijke vergadering over gemeenschappelijke punten, waaronder ten minste de punten genoemd in artikel 27 lid 4 van dit reglement. Deze gezamenlijke vergaderingen worden georganiseerd via de academiemanager en de OC's dragen zorg dat deze afspraken nageleefd worden.

¹ Zie voor de taken en bevoegdheden van een kamer de omschrijving in artikel 27 lid 3 van het reglement.

Artikel 4 Samenstelling opleidingscommissie

1. De kamer van de opleidingscommissie bestaat uit 6 leden. Het streven is dat er per differentiatie 1 student-lid in de OC zit.
2. De helft van de leden van de kamer van de opleidingscommissie bestaat uit studenten van de desbetreffende opleiding en de andere helft van de leden van de kamer van de opleidingscommissie bestaat uit personeel van de desbetreffende opleiding.
3. Zij die deel uitmaken van het academie- of opleidingsmanagement of werkzaam zijn als onderwijsmanager kunnen niet tevens lid zijn van de opleidingscommissie.

Artikel 5 Zittingsduur

1. De leden van een kamer en leden van de gezamenlijke vergadering die uit en door de studenten zijn benoemd, hebben 2 jaar zitting. De leden van een kamer en leden van de gezamenlijke vergadering die uit en door het personeel zijn benoemd, hebben 4 jaar zitting.
2. De zittingstermijn vangt aan op 1 september.
3. Alle leden treden aan het einde van hun zittingsperiode tegelijk af.
4. De leden van een kamer en leden van de gezamenlijke vergadering kunnen aan het einde van hun zittingsperiode herbenoemd worden, met dien verstande dat de leden die uit en door het personeel zijn benoemd twee aansluitende termijnen zitting kunnen hebben en daarna eerst weer herbenoemd kunnen worden na één termijn geen zitting te hebben gehad. De leden die uit en door de studenten gekozen zijn kunnen na aftreden hernoemd worden met een maximum van vier aansluitende studiejaren.

Artikel 6 Beëindiging lidmaatschap

1. Het lidmaatschap van de kamer en de gezamenlijke vergadering eindigt door:
 - a. het aflopen van de zittingsperiode, tenzij het lid opnieuw benoemd wordt;
 - b. tussentijds:
 - in geval van overlijden;
 - indien de samenstelling van de opleidingscommissie niet meer voldoet aan de eisen zoals opgenomen in dit reglement;
 - in het geval de docent niet meer aan het academie, respectievelijk de betreffende opleiding verbonden is;
 - in geval de student de opleiding verlaten heeft.
2. Een lid van de opleidingscommissie kan te allen tijde het lidmaatschap beëindigen, door het lidmaatschap met vermelding van reden schriftelijk bij de desbetreffende academiedirecteur op te zeggen.

Artikel 7 Wijze van samenstellen

1. De samenstelling van de opleidingscommissie geschiedt op basis van benoeming.
2. Jaarlijks wordt bezien of het wenselijk is de wijze van samenstelling te handhaven. Indien de opleidingscommissie in het hiervoor gaande artikel voor verkiezingen heeft gekozen, dan zijn de bepalingen in hoofdstuk 3 van toepassing. Indien de opleidingscommissie in het hiervoor gaande artikel voor benoeming gekozen heeft, dan zijn de bepalingen in hoofdstuk 4 van toepassing. Bij een keuze voor benoeming dient jaarlijks bezien te worden of het wenselijk is deze wijze van samenstelling te handhaven.

Hoofdstuk 3 Verkiezingen

n. v. t.

Hoofdstuk 4 Benoeming

Artikel 16 Benoeming

De leden van de opleidingscommissie worden door de academiedirecteur benoemd.

Artikel 17 Procedure

1. Voor afloop van de zittingstermijn dragen de leden van de studentengeleding van de opleidingscommissie met inachtneming van artikel 4 van elke (tot de groep van opleidingen behorende) opleiding een gelijk aantal studenten ter benoeming aan de academiedirecteur voor. De voordracht wordt opgesteld door de opleidingscommissie van de betreffende opleidingen, dan wel door of namens de academiedirecteur.
2. Voor afloop van de zittingstermijn dragen de leden van de personeelsgeleding van de opleidingscommissie met inachtneming van artikel 4 van elke tot (tot de groep van opleidingen behorende) opleiding een gelijk aantal personeelsleden voor de komende zittingsperiode aan de academiedirecteur ter benoeming voor. De voordracht wordt opgesteld door de opleidingscommissie van de betreffende opleidingen, dan wel door of namens de academiedirecteur.
3. Indien voor de opleidingen van een academie niet één gezamenlijke opleidingscommissie is ingesteld, kiest elke afzonderlijke opleidingscommissie behorend tot de academie jaarlijks uit haar midden een medewerker en een student, die naast de voorzitter, in de gezamenlijke vergadering worden afgevaardigd.

Artikel 18 Tussentijdse vacature bij benoeming

1. In het geval van een tussentijdse vacature bij een opleidingscommissie of kamer benoemt de academiedirecteur een opvolger. De benoemingsprocedure uit artikel 17 wordt gevolgd.
2. De benoeming van een opvolger geschiedt binnen 4 weken na het ontstaan van de tussentijdse vacature.
3. De tussentijdse opvolger treedt af op het moment dat degene wiens lidmaatschap tussentijds is geëindigd had moeten aftreden.

Hoofdstuk 5 Functies en functioneren

Artikel 19 Functies

1. De kamer kiest uit haar midden een voorzitter en een secretaris, en voor elk van beide een plaatsvervanger.
2. Een kamer van een opleidingscommissie wordt vertegenwoordigd door de voorzitter of diens plaatsvervanger.

Artikel 20 Besluitvorming

1. De opleidingscommissie of kamer beslist met gewone meerderheid van stemmen. Een onthouding wordt niet meegerekend. Er kan alleen gestemd worden als de meerderheid van de leden bij de vergadering aanwezig is.
2. Stemming vindt plaats zonder aanwezigheid van de directie of gesprekspartner.
3. De leden van de opleidingscommissie adviseren en stemmen zonder last of ruggenspraak.
4. Bij afwezigheid kan een lid zijn stem per volmacht uitbrengen. Volmachten worden aan het begin van de vergadering schriftelijk afgegeven. Een lid kan slechts door een ander lid per keer gevolmachtigd worden.

De gevolmachtigde stemt zonder last of ruggenspraak. Een volmacht telt mee bij het bepalen van het quorum van de vergadering.

5. Eenieder die bij de uitvoering van de taak van de commissie betrokken is en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, is verplicht tot geheimhouding.
6. De kamer van de opleidingscommissie draagt er in voorkomende gevallen zorg voor dat ook het stadpunt van de minderheid van de uitgebrachte stemmen aan de academiedirecteur en/of academiemanager kenbaar wordt gemaakt.
7. De opleidingscommissie draagt er zorg voor dat haar besluiten, adviezen en voorstellen ter inzage liggen op een voor de docenten en de studenten van de academie, respectievelijk de opleiding toegankelijke plaats.

Artikel 21 Vergaderingen

1. De kamer van de opleidingscommissie vergadert (minimaal) acht maal per jaar en voorts in het geval minstens de helft van de leden van de kamer van de opleidingscommissie hierom verzoekt. De vergadering wordt bijeengeroepen door de voorzitter van de opleidingscommissie of kamer. Op de eerste vergadering wordt in overleg met de academiedirecteur een vergaderrooster opgesteld, dat op de website van de opleiding wordt gepubliceerd.
2. De leden van de kamer van de opleidingscommissie ontvangen uiterlijk vijf werkdagen voor aanvang van de vergadering een schriftelijke uitnodiging voor de vergadering. De uitnodiging is voorzien van een agenda.
3. De vergaderstukken worden uiterlijk vier werkdagen voor aanvang van de vergadering aan de leden van de opleidingscommissie gezonden. Bij latere toezending kunnen de leden ter vergadering met meerderheid van stemmen besluiten om de vergaderstukken niet te behandelen.
4. De opleidingscommissie kan zich op de vergadering door een deskundige laten voorlichten. De deskundige wordt minimaal zeven dagen voorafgaand aan de vergadering bij de secretaris aangemeld.
5. De opleidingscommissie kan uit haar midden een tijdelijke commissie samenstellen, die een onderwerp voorbereidt. Deze commissie rapporteert aan de opleidingscommissie.

Artikel 22 Openbaarheid

1. De vergaderingen van de kamer van de opleidingscommissie zijn openbaar, tenzij de kamer van de opleidingscommissie anders beslist. De kamer van de opleidingscommissie bepaalt zelf of zij ter voorbereiding van een openbare vergadering een besloten vergadering houdt. In besloten vergaderingen kunnen geen besluiten genomen worden.
2. De opleidingscommissie houdt ten minste twee maal per jaar een openbare vergadering. De data van de openbare vergaderingen worden, in overleg met de academiedirecteur, zodanig gepland dat zij aansluiten bij de officiële jaarplanning van de HAN.

Artikel 23 Verslaglegging

1. Van iedere vergadering wordt door de secretaris van de kamer van de opleidingscommissie een verslag gemaakt.
2. Dit verslag bevat ten minste:
 - de datum, tijd en plaats van de vergadering;
 - de namen van de op vergadering aanwezige en afwezige leden;
 - de agendapunten;
 - de hoofdlijnen van de discussie;

- eventuele stemverklaringen;
 - de adviezen;
 - de besluiten over advies en instemming met vermelding van stemmingen en uitslagen van stemmingen.
3. Het verslag wordt uiterlijk 15 werkdagen na afloop van de vergadering in concept naar de leden van de opleidingscommissie gestuurd, waarna het verslag in de eerstvolgende vergadering wordt vastgesteld.
 4. De verslagen van de openbare vergaderingen van de kamer van de opleidingscommissie worden digitaal beschikbaar gesteld opdat de docenten en studenten van de academie, respectievelijk de betreffende opleiding er kennis van kunnen nemen.

Artikel 24 Contact met directies

1. De academiedirecteur van de betreffende inrichtingsvorm/opleiding met een bijzondere eigenschap verstrekt de opleidingscommissie respectievelijk de kamer ongevraagd tijdig alle inlichtingen die deze voor de vervulling van haar taak naar redelijkheid en billijkheid nodig kan hebben en, gevraagd, tijdig alle inlichtingen die deze voor de vervulling van haar taak naar redelijkheid en billijkheid nodig acht.
2. De opleidingscommissie is bevoegd de academiedirecteur ten minste twee maal per jaar uit te nodigen om het voorgenomen beleid te bespreken aan de hand van een door haar opgestelde agenda.
3. Bij aanvang van het studiejaar stelt de opleidingscommissie een beleidsplan op, waarin de opleidingscommissie de visie en speerpunten van de opleidingscommissie voor het komende studiejaar formuleert. Het beleidsplan wordt met de academiedirecteur gedeeld.
4. Op verzoek van de academiedirecteur -of de door hem aangewezen plaatsvervanger- dan wel op verzoek van de kamer van de opleidingscommissie woont de academiedirecteur -of de door hem aangewezen plaatsvervanger- de vergaderingen van de kamer van de opleidingscommissie of een gedeelte daarvan, bij.
5. De academiedirecteur draagt er zorg voor dat de studenten en de medewerkers van de betreffende academie voldoende op de hoogte zijn van het bestaan en het functioneren van de kamer van de opleidingscommissie.

Artikel 25 Jaarlijkse rapportage

1. De voorzitter van de opleidingscommissie brengt jaarlijks uiterlijk in de maand november schriftelijk verslag uit aan de academiedirecteur over de werkzaamheden en het functioneren van de opleidingscommissie in het voorgaande studiejaar. De voorzitter zendt het verslag ter kennisneming aan de academieraad.
2. De rapportage bevat in elk geval informatie over:
 - de samenstelling van opleidingscommissie;
 - de visie van de opleidingscommissie op haar taak en werkwijze;
 - het beleidsplan van de opleidingscommissie en de evaluatie daarvan;
 - de door de opleidingscommissie uitgebrachte adviezen en besluiten, waaronder de instemmingsverzoeken;
 - de reactie van het bestuur op de adviezen en besluiten;
 - conclusies en aanbevelingen.
3. Het in de leden 1 en 2 bedoelde verslag wordt in ieder geval digitaal en indien gewenst schriftelijk beschikbaar gesteld voor de medewerkers en studenten van de academie, respectievelijk de betreffende opleidingen.

Artikel 26 Contact met academierraad

De voorzitter van de opleidingscommissie draagt er zorg voor dat daar waar nodig overleg met de (voorzitter van de) academierraad plaatsvindt.

Hoofdstuk 6 Taken en bevoegdheden opleidingscommissie

Artikel 27 Taakstelling opleidingscommissie

1. De opleidingscommissie heeft tot taak te adviseren over het bevorderen en waarborgen van de kwaliteit van de opleiding.
2. De opleidingscommissie heeft voorts als taak:
 - het jaarlijks beoordelen van de wijze van uitvoeren van het OS van de betreffende opleiding;
 - het desgevraagd of op eigen beweging advies uitbrengen of voorstellen doen aan de academierraad en de academiedirecteur over alle andere aangelegenheden betreffende het onderwijs in de betreffende opleidingen.
3. Een kamer van de opleidingscommissie heeft tot taak de opleidingscommissie te adviseren over:
 - het bevorderen en waarborgen van de kwaliteit van de opleiding;
 - het jaarlijks beoordelen van de wijze van uitvoeren van het OS van de betreffende opleiding;
 - het desgevraagd of op eigen beweging advies uitbrengen of voorstellen doen aan de opleidingscommissie over alle andere aangelegenheden betreffende het onderwijs in de betreffende opleidingen.
4. De gezamenlijke vergadering heeft tot taak:
 - de afzonderlijke adviezen over de OS, van de opleidingscommissies die tot een academie behoren, te bespreken, om tot één gezamenlijk besluit of advies te komen in het geval de OER op academieniveau wordt vastgesteld.
 - de afzonderlijke beoordelingen van de opleidingen over de wijze van uitvoeren van het OS te bespreken om tot een beoordeling over de wijze van uitvoeren van de OER op academieniveau te komen.
 - het desgevraagd of op eigen initiatief advies uitbrengen aan de academiedirecteur, en/of de academierraad over alle andere aangelegenheden betreffende het onderwijs in de betreffende opleidingen op academieniveau.

Artikel 28 Instemmingsrecht

1. De opleidingscommissie heeft instemmingsrecht ten aanzien van het bestuurs- en beheersreglement voor zover:
 - daarin een andere wijze van samenstelling van de opleidingscommissie wordt vastgelegd dan verkiezing;
 - het de jaarlijkse beoordeling van de wenselijkheid van deze andere wijze van samenstelling betreft.
2. De opleidingscommissie heeft instemmingsrecht ten aanzien van het OS (opleidingsstatuut) van de betreffende opleiding voor zover het betreft:
 - de wijze waarop het onderwijs in de desbetreffende opleiding wordt geëvalueerd;
 - de inhoud van de afstudeerrichtingen binnen een opleiding;

- de kwaliteit op het gebied van kennis, inzicht en vaardigheden die een student zich bij beëindiging van de opleiding moet hebben verworven;
- waar nodig de inrichting van praktische oefeningen;
- de studielast van de opleiding en van elk van de daarvan deel uitmakende onderwijseenheden en eenheden van leeruitkomsten;
- indien van toepassing, de wijze waarop de selectie van studenten voor een speciaal traject binnen een opleiding gericht op het behalen van een hoger kennisniveau van studenten plaatsvindt;
- indien van toepassing, de regeling dat de studielast voor een versneld traject gericht op studenten met een vwo-diploma 240 in plaats van 180 studiepunten bedraagt.
- indien van toepassing, de wijze waarop en de termijn waarbinnen het leerwegplan, bedoeld in de OSOER deel 2 art. 2.5, wordt vastgesteld.

Artikel 29 Adviesrecht

De opleidingscommissie heeft adviesrecht ten aanzien van het OS van de betreffende opleiding voor zover het betreft:

- de inhoud van de opleiding en van de daaraan verbonden examens;
- de nadere regels ter uitvoering van het studieadvies propedeutische fase bacheloropleiding of eerste studiejaar associate degree-opleiding en de nadere regels ter uitvoering van de verwijzing in propedeutische fase/het eerste studiejaar indien een opleiding na de propedeutische fase/het eerste studiejaar meer dan een afstudeerrichting omvat;
- het aantal en de volgtijdelijkheid van de tentamens alsmede de momenten waarop deze afgelegd kunnen worden;
- de voltijdse, deeltijdse of duale inrichting van de opleiding;
- waar nodig, de volgorde waarin, de tijdvakken waarbinnen en het aantal malen per studiejaar dat de gelegenheid wordt geboden tot het afleggen van tentamens en examens alsmede de wijze waarop intekenen hiervoor plaatsvindt en de reguliere intekenperiode die van toepassing is;
- waar nodig, de geldigheidsduur van met goed gevolg afgelegde tentamens, behoudens de bevoegdheid van de examencommissie die geldigheidsduur te verlengen;
- of de tentamens mondeling, schriftelijk of op een andere wijze worden afgelegd, behoudens de bevoegdheid van de examencommissie in bijzondere gevallen anders te bepalen;
- de wijze waarop studenten met een functiebeperking of chronische ziekte redelijkerwijs in de gelegenheid worden gesteld de tentamens af te leggen;
- de openbaarheid van mondeling af te nemen tentamens, behoudens de bevoegdheid van de examencommissie in bijzondere gevallen anders te bepalen;
- de termijn waarbinnen het resultaat van een tentamen bekend wordt gemaakt alsmede of en op welke wijze van deze termijn kan worden afgeweken;
- de wijze waarop en de termijn gedurende welke degene die een schriftelijk tentamen heeft afgelegd, inzage verkrijgt in zijn beoordeeld werk;
- de wijze waarop en de termijn gedurende welke kennis genomen kan worden van vragen en opdrachten, gesteld of gegeven in het kader van een schriftelijk afgenomen tentamen en van de normen aan de hand waarvan de beoordeling heeft plaatsgevonden;
- de gronden waarop de examencommissie voor eerder met goed gevolg afgelegde tentamens of examens in het hoger onderwijs, dan wel voor buiten het hoger onderwijs

- opgedane kennis of vaardigheden, vrijstelling kan verlenen van het afleggen van een of meer tentamens;
- waar nodig, dat het met goed gevolg afgelegd hebben van tentamens voorwaarde is voor de toelating tot het afleggen van andere tentamens;
 - waar nodig, de verplichting tot het deelnemen aan praktische oefeningen met het oog op de toelating tot het afleggen van het desbetreffende tentamen, behoudens de bevoegdheid van de examencommissie vrijstelling van die verplichting te verlenen, al dan niet onder oplegging van vervangende eisen;
 - de bewaking van studievoortgang en de individuele studiebegeleiding;
 - de feitelijke vormgeving van het onderwijs.

Artikel 30 Voorwaarden instemming en advies

De academiecteur draagt er zorg voor dat:

- a. een advies op een zodanig tijdstip wordt gevraagd dat het advies van wezenlijke invloed kan zijn op de besluitvorming;
- b. de commissie in de gelegenheid wordt gesteld met de directeur overleg te voeren voor dat het advies wordt uitgebracht;
- c. de commissie zo spoedig mogelijk schriftelijk in kennis wordt gesteld van de wijze waarop aan het uitgebrachte advies gevolg wordt gegeven.

Artikel 31 Procedure instemming en advies

1. De opleidingscommissie deelt de academiecteur zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen 6 weken nadat instemming of een advies is gevraagd, schriftelijk mede of de opleidingscommissie instemming verleent respectievelijk wat het advies van de opleidingscommissie is.
2. De opleidingscommissie en academiecteur kunnen overeen komen de in het vorige lid genoemde termijn te verlengen, dan wel te verkorten in het geval het spoedeisende karakter van het te nemen besluit dat verlangt, dan wel indien het besluit genomen dient te worden ter voldoening aan een wettelijk voorschrift.
3. Indien de opleidingscommissie het advies dan wel de beslissing met betrekking tot de gevraagde instemming niet binnen de in lid 1 van dit artikel genoemde termijn c.q. binnen de verlengde of verkorte termijn aan de academiecteur kenbaar heeft gemaakt, dan wordt de opleidingscommissie geacht van zijn bevoegdheden geen gebruik te maken.
4. De opleidingscommissie kan studenten en/of medewerkers van de betreffende opleiding raadplegen, alvorens te besluiten op het instemmingsverzoek respectievelijk een advies af te geven.

Artikel 32 Afwijken advies

1. Indien de academiecteur een advies van de opleidingscommissie niet of niet geheel wil volgen, deelt hij dit binnen vier weken en met redenen omkleed aan de opleidingscommissie mede.
2. De academiecteur draagt er zorg voor dat de opleidingscommissie in de gelegenheid gesteld wordt nader overleg met hem te voeren alvorens tot definitieve besluitvorming over te gaan.
3. De academiecteur schort de uitvoering van zijn besluit op tot 4 weken na de dag waarop hij de opleidingscommissie het besluit heeft medegedeeld, tenzij de commissie tegen onmiddellijke uitvoering geen bedenkingen heeft.

4. De academiecteur stelt de opleidingscommissie en de academierraad schriftelijk van het definitieve besluit in kennis en vermeldt in het besluit dat wordt afgeweken van het advies van de opleidingscommissie.

Artikel 33 Initiatiefrecht

1. Indien de opleidingscommissie desgevraagd of op eigen beweging een voorstel als bedoeld in artikel 27 lid 2 van dit reglement aan de academierraad of academiecteur doet, reageert de academiecteur binnen twee maanden na ontvangst van het voorstel. De opleidingscommissie zendt de adviezen en voorstellen ter kennisneming aan de medezeggenschapsraad of desbetreffende academierraad.

Hoofdstuk 7 Kwaliteitszorg

Artikel 34

Bij aanvang van het studiejaar maken de opleidingscommissie en de *academiecteur* afspraken over de wijze waarop de kwaliteitszorg wordt uitgevoerd.

Dat kan de volgende taken betreffen:

Kwaliteit is een kerntaak van de opleidingscommissie. De Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) geeft opleidingscommissies een aantal specifieke bevoegdheden, zoals:

- Advies uitbrengen over of instemmen met bepaalde onderdelen uit de Onderwijs en Examenregeling (OER); In Artikel 7.13 lid 2 van de WHW) is vastgelegd bij welke onderdelen de opleidingscommissie adviesrecht dan wel instemmingsrecht heeft.
- Jaarlijks beoordelen van de manier waarop de OER wordt uitgevoerd;
- Gevraagd of ongevraagd advies uitbrengen aan de academiecteur over alle aangelegenheden rond het onderwijs binnen de opleiding.
- Tussen de OC bacheloropleidingen Vaktherapie voltijd en Vaktherapie PMT deeltijd en de OC VT MA is er tenminste 1x per jaar contact.
- De OC heeft tenminste 1x per jaar een open vergadering ingericht voor andere studenten om bij aan te sluiten en zo belangrijke thema's te bespreken. Dit kan ook tussen de voorzitter en de klassenvertegenwoordigers.
- De OC heeft tenminste 1x per jaar een afspraak met de kwaliteitsmedewerker om thema's rondom kwaliteitszorg te bespreken.

Hoofdstuk 8 Betrokkenheid bij accreditatie

Artikel 35

In het kader van en ten behoeve van de accreditatie van de opleiding:

- geeft de opleidingscommissie op verzoek van de academiecteur een advies af voor de zelfevaluatie van de opleiding;
- heeft de opleidingscommissie in voorkomende geval adviesrecht op het herstelplan.

Hoofdstuk 9 Geschillen

Artikel 36 Toegang tot de geschillencommissie

De geschillencommissie medezeggenschap neemt kennis van geschillen tussen de opleidingscommissie of academiedirecteur over:

- a. de toepassing van het reglement opleidingscommissies;
- b. geschillen die voortvloeien uit de artikelen 27 tot en met 30 van dit reglement.

Artikel 37 Minnelijke schikking

Indien er een geschil is tussen de opleidingscommissie en de academiedirecteur onderzoekt het college van bestuur of een minnelijke schikking mogelijk is. Indien dit niet mogelijk blijkt, legt de academiedirecteur of de opleidingscommissie het geschil voor aan de geschillencommissie.

Artikel 38 Bindende uitspraak geschillencommissie

De geschillencommissie is bevoegd een minnelijke schikking tussen partijen tot stand te brengen. Indien geen minnelijke schikking wordt bereikt, beslecht de geschillencommissie een aan haar voorgelegd geschil door een bindende uitspraak te doen waarbij zij toetst of:

- a. de academiedirecteur zich heeft gehouden aan de eisen van de wet en het huishoudelijk reglement opleidingscommissies;
- b. de academiedirecteur bij de afweging van de betrokken belangen in redelijkheid tot het voorstel of de beslissing heeft kunnen komen en;
- c. de academiedirecteur onzorgvuldig heeft gehandeld ten opzichte van de opleidingscommissie.

Artikel 39 Opschorting uitvoering beslissing

Indien het geschil betrekking heeft op het niet of niet geheel volgen van het advies van de opleidingscommissie, wordt de uitvoering van de beslissing opgeschort met vier weken, tenzij de opleidingscommissie geen bedenkingen heeft tegen onmiddellijke uitvoering van de beslissing.

Artikel 40 Toestemming bij ontbreken instemming

Indien de academiedirecteur voor de voorgenomen beslissing geen instemming van de opleidingscommissie heeft gekregen, kan de academiedirecteur de geschillencommissie, in afwijking van artikel 31, toestemming vragen om de beslissing te nemen. De geschillencommissie geeft slechts toestemming indien de beslissing van de opleidingscommissie om geen instemming te geven onredelijk is of indien de voorgenomen beslissing van de academiedirecteur geveerd wordt door zwaarwegende organisatorische, economische of sociale redenen.

Hoofdstuk 10 Faciliteiten

Artikel 41 Faciliteiten (leden) opleidingscommissies

1. De academiedirecteur staat de opleidingscommissie het gebruik toe van de voorzieningen waarover de commissie kan beschikken en die de commissie voor de vervulling van haar taak redelijkerwijs nodig heeft, waaronder in ieder geval wordt verstaan ambtelijke, financiële en juridische ondersteuning.

2. Meer in het bijzonder heeft de opleidingscommissie recht op:
 - vergaderruimte;
 - mogelijkheden tot reproductie/distributie van vergaderstukken;
 - secretariële ondersteuning;
 - restauratieve voorzieningen; broodjes/soep/drinken mag worden besteld.
3. De academiecteur stelt de leden van de opleidingscommissie een scholingsbudget ter beschikking. Het scholingsbudget wordt bij aanvang van het studiejaar in onderling overleg tussen de opleidingscommissie en de academiecteur bepaald en maakt mogelijk dat de leden van de opleidingscommissie in ieder geval deel kunnen nemen aan het scholings- en professionaliseringsaanbod van de HAN Academy. Het scholingsbudget voor de opleidingscommissie van de bacheloropleidingen Vaktherapie voltijd en Vaktherapie PMT bedraagt maximaal 3000 Euro per studiejaar.
4. De leden van de opleidingscommissie die als medewerker werkzaam zijn worden in de gelegenheid gesteld om deze scholing in werktijd en met behoud van salaris te ontvangen.
5. De academiecteur stelt de opleidingscommissies in de gelegenheid om zoveel mogelijk tijdens werktijd te vergaderen. De studentleden en personeelsleden van de opleidingscommissie worden voor het geheel aan activiteiten van de opleidingscommissie voor maximaal 100 uur per lid per studiejaar gefaciliteerd, waarbij voor het voorzitterschap een aanvullende facilitering van 40 uur per studiejaar geldt.

Hoofdstuk 11 Slotbepalingen

Artikel 42 Rechtsbescherming

Het college van bestuur, de academiecteur en de academiemanager van de betreffende opleidingen dragen er zorg voor dat de leden van de kamer van de opleidingscommissie en de leden van de gezamenlijke vergadering - uit hoofde van hun lidmaatschap van de opleidingscommissie - niet worden geschaad in hun positie en/of belangen met betrekking tot de hogeschool.

Artikel 43 Onvoorziene omstandigheden

In gevallen waarin dit reglement niet voorziet en waaromtrent een onmiddellijke beslissing van de opleidingscommissie respectievelijk kamer respectievelijk gezamenlijke vergadering, noodzakelijk is, beslist de voorzitter van de opleidingscommissie respectievelijk de voorzitter van de gezamenlijke vergadering. De voorzitter deelt zijn/haar besluit zo spoedig mogelijk mede aan de overige leden van de kamer van de opleidingscommissie respectievelijk de overige leden van de gezamenlijke vergadering, en aan de academiecteur en de betreffende academiemanager.

Artikel 44 Inwerkingtreding

Dit reglement is door de academiecteur vastgesteld op 02-06-2026 en geldt met ingang van 1 september 2026.

Bijlage bij hoofdstuk 9 Beschrijving van het onderwijs

9 Beschrijving van het onderwijs

In dit hoofdstuk is jouw opleiding beschreven in de vorm van een curriculumoverzicht en beschrijving van de cursussen, te beginnen bij de cursussen van de propedeuse, daarna die van de postpropedeuse en de minoren.

PROPEDEUSE

Differentiatie Beeldende therapie

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Propedeuse Jaar 1	Verbinden 7 stp	Verschijnen 7 stp	Verdiepen 14 stp	Ontwikkelen 14 stp
	Verbeelden 14 stp			
	Studieloopbaanbegeleiding 4 stp			

Differentiatie Dramatherapie

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Propedeuse Jaar 1	Vaktherapeutisch middel-Onderzoek 14 stp		Vaktherapeutisch middel- Spelbegeleiding 7 stp	Vaktherapeutisch middel- Aantonen 7 stp
	Methodisch handelen-Observeren 14 stp		Methodisch handelen- Behandelen 7 stp	Methodisch handelen- Verantwoorden 7 stp
	Studieloopbaanbegeleiding 4 stp			

Differentiatie Muziektherapie

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Propedeuse Jaar 1	Body of Artistic Skills (BOAS) 1 14 stp		Body of Artistic Skills (BOAS) 2 14 stp	
	Ervaren en verkennen 7 stp	Experimenteren en evalueren 7 stp	Toepassen en reflecteren 7 stp	Verbinden en documenteren 7 stp
	Studieloopbaanbegeleiding 4 stp			

Differentiatie psychomotorische therapie

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Propedeuse Jaar 1	PMT Methodisch Handelen-Basisvaardigheden en werkalliantie 30 stp		PMT Methodisch Handelen - Preventief en vraaggericht 30 stp	

POSTPROPEDEUSE**HF1****Differentiatie Beeldende therapie**

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Hoofdfase 1 Jaar 2	Methodiek A: Werken aan psychisch herstel 15 stp		Methodiek B: Behandelen bij psychiatrische problemen 15 stp	
	Beeldende professionele ontwikkeling 2a: Persoonlijke verdieping en verbeelding 7,5 stp		Beeldende professionele ontwikkeling 2b: Oriëntatie & Betekenis 7,5 stp	
	Praktijkleren A 5 stp		Praktijkleren B 6 stp	
	Studieloopbaanbegeleiding 4 stp			

Differentiatie Dramatherapie

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Hoofdfase 1 Jaar 2	Vaktherapeutisch Middel – Zelfverving en drama-skills 9 stp		Vaktherapeutisch middel - Regisseren en dramatiseren 9 stp	
	Methodisch handelen - Zelfverving en methodisch handelen bij persoonlijkheidsstoornissen 14 stp		Methodisch handelen - Traumabehandeling en Onderzoek 14 stp	
	Methodisch Handelen – Praktijkleren en Onderzoek 10 stp			
	Studieloopbaanbegeleiding 4 stp			

Differentiatie Muziektherapie

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Hoofdfase 1 Jaar 2	Body of Artistic Skills (BOAS) 3 8 stp		Body of Artistic Skills (BOAS) 4 8 stp	
	Onderzoek 4 stp			
	Muziektherapie als psychosociale zorg 9 stp	Muziektherapie als behandeling A 9 stp	Muziektherapie als behandeling B 9 stp	Muziektherapie voor een betere wereld 9 stp
	Studieloopbaanbegeleiding 4 stp			

Differentiatie psychomotorische therapie

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Hoofdfase 1 Jaar 2	PMT: Methodisch handelen gericht op vaardigheden en gedrag 30 stp		PMT: Methodisch handelen gericht op brein en lijf 30 stp	

HF2/3**Differentiatie Beeldende therapie**

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Hoofd fase 2 Jaar 3	Beeldend therapeutisch handelen in de praktijk 60 stp			
Hoofd fase 3 Jaar 4	Minor ¹ 30 stp of Periode 3+4		Praktijkinnovatie in Zorg en Welzijn 30 stp of Periode 1+2	

Differentiatie Dramatherapie

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Hoofd fase 2 Jaar 3	Methodisch handelen A 25 stp		Methodisch handelen B 25 stp	
	Drama Hoofd fase 2 10 stp			
Hoofd fase 3 Jaar 4	Minor ² 30 stp of Periode 3+4		Praktijkinnovatie in Zorg en Welzijn 30 stp of Periode 1+2	

Differentiatie Muziektherapie

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Hoofd fase 2 Jaar 3	Methodisch handelen A 25 stp		Methodisch handelen B 25 stp	
	Body of Artistic Skills (BOAS) 5 10 stp			
Hoofd fase 3 Jaar 4	Minor ³ 30 stp of Periode 3+4		Praktijkinnovatie in Zorg en Welzijn 30 stp of Periode 1+2	

Differentiatie psychomotorische therapie

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Hoofd fase 2 Jaar 3	Psychomotorisch behandelen in de praktijk 60 stp			
Hoofd fase 3 Jaar 4	Minor ⁴ 30 stp of Periode 3+4		Praktijkinnovatie in Zorg en Welzijn 30 stp of Periode 1+2	

¹ Studenten kiezen voor een minor in semester 1 of 2. In het geval dat ze voor semester 2 kiezen zijn de andere OWE's uit HF3 geroosterd in semester 1

² Zie vorige voetnoot

³ Zie vorige voetnoot

⁴ Zie vorige voetnoot

9.1 Cursussen van de propedeuse

9.1.1 Cursussen beeldende, drama- en muziektherapie

Algemene informatie OWE/Cursus	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Studieloopbaanbegeleiding 1
Naam cursus lang Engelstalig	Academic Counseling 1
Naam cursus kort Nederlandstalig	Studieloopbaanbegeleiding 1
Naam cursus kort Engelstalig	Academic Counseling 1
Code cursus	SLBVTA01
Onderwijsperiode	P1-4N
Studiepunten	4
Studielast in uren	112
Onderwijstijd (contacturen)	28
Ingangseisen cursus	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>De cursus bestaat uit groepsbijeenkomsten, subgroep - en individuele gesprekken. Daarnaast zijn 56 uren Vrije Ruimte onderdeel van deze cursus.</p> <p>De Vrije Ruimte besteedt een student aan taken of projecten die voortkomen uit individuele leerdoelen die raken aan de studie en/of het beroep Vaktherapie. De beoordeling van de cursus wordt gebaseerd op de invulling van de vrije ruimte en het verzamelen van feedback.</p> <p>De thema's welzijn, studeerbaarheid, groepsdynamiek en identiteit staan centraal. De student onderzoekt zijn drijfveren om het verdere onderwijs in de propedeuse te volgen en geeft hier vorm aan. In de cursus Studieloopbaanbegeleiding reflecteert een student op alle studieonderdelen.</p> <p>Studenten worden begeleid bij de studieloopbaan en studievoortgang door een studentbegeleider. De studentbegeleider stimuleert de student tot pro-actief afgestemd handelen wanneer zich uitdagingen voordoen t.a.v. studie(vaardigheden), persoonlijke en professionele ontwikkeling.</p>
Leeruitkomsten	<p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student toont aan dat zijn gestelde leerdoelen betrekking hebben op één of meer eindkwalificaties. - De student toont aan dat de activiteiten waar hij aan deelgenomen heeft passen bij het gestelde leerdoel. - De student toont aan hoe de gedane activiteiten passen bij zijn ontwikkeling als vaktherapeut. - De student laat zien actief feedback te verzamelen tijdens groepsbijeenkomsten en studiebegeleidingsgesprekken en benut deze gericht om de eigen leerdoelen te realiseren.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	n.v.t.
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Verslag vrije ruimte
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Report Completion of Choice
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-01
Beoordelingscriteria	<p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student toont aan dat zijn gestelde leerdoelen betrekking hebben op één of meer eindkwalificaties. - De student toont aan dat de activiteiten waar hij aan deelgenomen heeft passen bij het gestelde leerdoel.

	<ul style="list-style-type: none">- De student toont aan hoe de gedane activiteiten passen bij zijn ontwikkeling als vaktherapeut.- De student laat zien actief feedback te verzamelen tijdens groepsbijeenkomsten en studiebegeleidingsgesprekken en benut deze gericht om de eigen leerdoelen te realiseren.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PROD
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	2xP4N

9.1.2 Cursussen beeldende therapie

Algemene informatie OWE/Cursus	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Verbinden
Naam cursus lang Engelstalig	To Connect
Naam cursus kort Nederlandstalig	Verbinden
Naam cursus kort Engelstalig	To Connect
Code cursus	VERBIN06
Onderwijsperiode	P1N
Studiepunten	7
Stu­dielast in uren	196
Onderwijstijd (contacturen)	72
Ingangseisen cursus	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	In deze cursus staat Verbinden centraal. De student gaat kennismaken van het theoretisch raamwerk ETC (Expressive Therapies Continuum), de ontwikkelingspsychologie en leren over sociale en culturele achtergronden. De student neemt interviews af en stelt hiervoor voorafgaand een interviewgide op. Na afloop van de interviews analyseert de student de gegevens aan de hand van een codeerschema. Dit resulteert in een levensboek in woord en beeld. Daarnaast maak je binnen deze cursus kennis met één onderdeel van de Body of Artistic Skills, de Audio Visuele Vorming (AVV), die wordt toegepast binnen het vaktherapeutisch middel.
Leeruitkomsten	<p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student beheerst kennis van de ontwikkelingspsychologie en kan deze toepassen in een levensboek. <p>EK3</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student voert een kleinschalig onderzoek uit in de vorm van een interview waarbij gebruik wordt gemaakt van een interviewgide en coderingsschema. - De student doet helder en in correct Nederlands verslag van het uitgevoerde onderzoek en verwijst volgens de APA- richtlijnen naar de gebruikte informatiebronnen. <p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student heeft inzicht in eigen socialisatie en persoonlijkheidsontwikkeling en beschrijft dit navolgbaar. <p>EK5</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student heeft en toont aan basiskennis te hebben m.b.t. materialen en past dit door middel van verschillende werkvormen toe. - De student benoemt persoonseigen kenmerken in zijn beeldend werk en handelen en kan op diverse lagen reflecteren met behulp van het ETC als theoretisch kader.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Feldman, R. S. (2024). <i>Ontwikkelingspsychologie</i> (D. van Loon, P. Bijttebier, C. Boonen, & I. Tamrouti, Nederlandstalig bew.; V. Walsmit, G. Bouman, T. Zuiderbaan, & M. Kerkhof, Vert.; 9e editie) Pearson.</p> <p>Hinz, L. D. (2020). <i>Expressive Therapies Continuum: A framework for using art in therapy</i> (2nd edition). Routledge. Bekijk dit boek online</p> <p>Hulshof, M. (2016). <i>Leren interviewen: Interviewen als onderzoeksinstrument</i> (7e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Schweizer, C., De Bruyn, J., Haeyen, S., Henskens, B., Visser, H., & Rutten-Saris, M. (2009). <i>Handboek beeldende therapie: Uit de verf</i>. Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p>

	<p>Van Beemen, L., & Beckerman-Wagner, M. (2025). <i>Ontwikkelingspsychologie</i> (8e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Werkgroep APA. (2021). <i>De APA-richtlijnen uitgelegd: Een praktische handleiding voor bronvermelding in het hoger onderwijs</i> (3e herziene editie). SURF. Bekijk dit boek online</p>
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Levensboek
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Life Review
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-01
Beoordelingscriteria	<p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student beheerst kennis van de ontwikkelingspsychologie en kan deze toepassen in een levensboek. <p>EK3</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student voert een kleinschalig onderzoek uit in de vorm van een interview waarbij gebruik wordt gemaakt van een interviewgide en coderingsschema. - De student doet helder en in correct Nederlands verslag van het uitgevoerde onderzoek en verwijst volgens de APA- richtlijnen naar de gebruikte informatiebronnen. <p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student heeft inzicht in eigen socialisatie en persoonlijkheidsontwikkeling en beschrijft dit navolgbaar. <p>EK5</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student heeft en toont aan basiskennis te hebben m.b.t. materialen en past dit door middel van verschillende werkvormen toe. - De student benoemt persoonseigen kenmerken in zijn beeldend werk en handelen en kan op diverse lagen reflecteren met behulp van het ETC als theoretisch kader.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PROD
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	1xP1N, 1xP2N

Algemene informatie OWE/Cursus	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Verbeelden
Naam cursus lang Engelstalig	To Imagine
Naam cursus kort Nederlandstalig	Verbeelden
Naam cursus kort Engelstalig	To Imagine
Code cursus	VERBEE03
Onderwijsperiode	P1,2N
Studiepunten	14
Studielast in uren	392
Onderwijstijd (contacturen)	144
Ingangseisen cursus	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>Deze cursus bestrijkt het hele eerste semester. Studenten leren op een ervaringsgerichte manier werken met de verschillende componenten van het ETC-model. Periode 1 is vooral gericht op kinesthetische en sensorische beeldende experimenten, periode 2 op perceptuele en affectieve wijzen van zichzelf beeldend uitdrukken.</p> <p>Daarnaast is er in periode 2 nadrukkelijk aandacht voor de theoretische onderbouwing van het vaktherapeutische beroep: er wordt ingegaan op de ontwikkeling van de menswetenschappen, beeldende therapie en kunstbeschouwing.</p> <p>In periode 1 onderzoeken studenten hun eigen ontwikkeling en zelfbeleving op een ervaringsgerichte manier.</p> <p>Ze werken met het vaktherapeutisch middel aan de hand van een aantal opdrachten, die gericht zijn op spel, experiment en ontdekking van materialen.</p> <p>In periode 2 wordt de blik verbreed. Er wordt niet meer alleen gekeken naar het eigen beeldende of vaktherapeutische handelen, maar ook naar dat van de ander. Daarom richt het onderwijs zich mede op belangrijke wetenschappers en kunstenaars uit de historische context.</p> <p>Studenten worden tijdens de lessen in het vaktherapeutisch middel uitgedaagd om zich op beeldende wijze te verhouden tot technieken en thema's uit de kunstgeschiedenis. Daarnaast wordt er relevante theoretische kennis aangeboden over wetenschappelijke en artistieke ontwikkelingen.</p>
Leeruitkomsten	<p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student toont aan overzicht en inzicht te hebben in de ontstaansgeschiedenis van vaktherapie. - De student heeft kennis van de ontwikkelingspsychologie en het ontstaan van (internationale) therapeutisch stromingen en werkwijzen. <p>EK5</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student presenteert een expositie, die zowel visueel als inhoudelijk samenhangend is. Het werk is gemaakt in semester 1 van de Propedeuse. - De student toont een divers en experimenteel doorwerkt beeldend onderzoek. - De student toont vakvaardigheid aan middels competent gebruik van beeldende materialen en technieken. - De student bespreekt het getoonde werk op een beeldanalytische manier en maakt daarbij gebruik van de juiste begrippen. - De student reflecteert op vaktherapeutische wijze het eigen beeldend handelen en toont dit aan in het werk, door de persoonlijke ervaringen tijdens het werkproces in verband te brengen met begrippen uit het vakgebied. - De student bespreekt relevante ontvangen feedback en toont aan hoe deze in het beeldende proces verwerkt is.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	De Visser, A. (2018). <i>Hardop kijken met voetnoten: Een inleiding tot kunstbeschouwing</i> Boom.

	<p>Feldman, R. S. (2024). <i>Ontwikkelingspsychologie</i> (D. van Loon, P. Bijttebier, C. Boonen, & I. Tamrouti, Nederlandstalig bew.; V. Walsmit, G. Bouman, T. Zuiderbaan, & M. Kerkhof, Vert.; 9e editie) Pearson.</p> <p>Hinz, L. D. (2020). <i>Expressive Therapies Continuum: A framework for using art in therapy</i> (2nd edition). Routledge. Bekijk dit boek online</p> <p>Schweizer, C., De Bruyn, J., Haeyen, S., Henskens, B., Visser, H., & Rutten-Saris, M. (2009). <i>Handboek beeldende therapie: Uit de verf</i>. Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Van Beemen, L., & Beckerman-Wagner, M. (2025). <i>Ontwikkelingspsychologie</i> (8e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Van der Molen, H. T., Dehue, F., Thewissen, V., Gunther, N., & Van Hooren, S. (Eds.). (2023). <i>Klinische psychologie: Theorieën en psychopathologie</i> (4e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p>
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Kennistoets
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Knowledge Test
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-01
Beoordelingscriteria	<p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student toont aan overzicht en inzicht te hebben in de ontstaansgeschiedenis van vaktherapie. - De student heeft kennis van de ontwikkelingspsychologie en het ontstaan van (internationale) therapeutisch stromingen en werkwijzen.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	KENN
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	1xP2N, 1xP3N
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Expositie en presentatie beeldend werk
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Exposition and Presentation of Artwork
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-02
Beoordelingscriteria	<p>EK5</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student presenteert een expositie, die zowel visueel als inhoudelijk samenhangend is. Het werk is gemaakt in semester 1 van de Propedeuse. - De student toont een divers en experimenteel doorwerkt beeldend onderzoek. - De student toont vakvaardigheid aan middels competent gebruik van beeldende materialen en technieken. - De student bespreekt het getoonde werk op een beeldanalytische manier en maakt daarbij gebruik van de juiste begrippen. - De student reflecteert op vaktherapeutische wijze op het eigen beeldend handelen en toont dit aan in het werk, door de persoonlijke ervaringen tijdens het werkproces in verband te brengen met begrippen uit het vakgebied. - De student bespreekt relevante ontvangen feedback en toont aan hoe deze in het beeldende proces verwerkt is.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PRES
Minimaal oordeel	5,5

Tentamenmomenten	1xP2N, 1xP3N
------------------	--------------

Algemene informatie OWE/Cursus	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Verschijnen
Naam cursus lang Engelstalig	To Appear
Naam cursus kort Nederlandstalig	Verschijnen
Naam cursus kort Engelstalig	To Appear
Code cursus	VERSCH01
Onderwijsperiode	P2N
Studiepunten	7
Studielast in uren	196
Onderwijstijd (contacturen)	72
Ingangseisen cursus	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	In deze cursus leert de student vanuit verschillende waarnemingsposities te onderzoeken. De student weet hierbij het verschil tussen observeren en interpreteren en kan een beschrijving maken van gedrag en mogelijke achtergronden van gedrag. Verschillen en overeenkomsten in culturele en sociale achtergrond worden in de beschrijving meegenomen. Ook vanuit de geschiedenis leert de student hoe diverse stromingen geïnterpreteerd kunnen worden. In het beeldend werken komt beeldwaarneming, analyse en beschrijving aan de orde.
Leeruitkomsten	<p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student kan de toegepaste gesprekstechnieken verantwoorden. - De student weet vanuit een vaktherapeutisch kader passende en verdiepende vragen te stellen waarmee diegene de ander uitnodigt tot onderzoek. - De student houdt rekening met de persoonlijke draagkracht en sociale- en culturele achtergrond zowel van zichzelf als van de ander. - De student signaleert, reflecteert en handelt sensitief naar zichzelf en naar de ander. - De student toont aan vanuit verschillende posities te kunnen waarnemen. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student maakt een verschil tussen observeren en interpreteren; de student benoemt wat die waarneemt en plaatst en begrijpt dit vanuit een vaktherapeutisch kader. - De student zet zichzelf en de ander aan tot ervaren, denken, vormgeven en handelen in het vaktherapeutisch middel.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Adriaansen, M., & Caris, J. (2020). <i>Elementaire sociale vaardigheden</i> (4e druk). Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Hinz, L. D. (2020). <i>Expressive Therapies Continuum: A framework for using art in therapy</i> (2nd edition). Routledge. Bekijk dit boek online</p> <p>Hulshof, M. (2016). <i>Leren interviewen: Interviewen als onderzoeksinstrument</i> (7e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Schweizer, C., De Bruyn, J., Haeyen, S., Henskens, B., Visser, H., & Rutten-Saris, M. (2009). <i>Handboek beeldende therapie: Uit de verf</i>.</p>

	<p>Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Smeijsters, H. (2008). <i>Handboek creatieve therapie</i> (3e herziene druk). Uitgeverij Coutinho. Bekijk dit boek online</p> <p>Pénzes, I. (2022). <i>ArTA: Een evidence-based methode voor beeldend therapeutische observatie en diagnostiek in de klinische praktijk</i>.</p>
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Performance assessment
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Performance Assessment
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-01
Beoordelingscriteria	<p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student kan de toegepaste gesprekstechnieken verantwoorden. - De student weet vanuit een vaktherapeutisch kader passende en verdiepende vragen te stellen waarmee diegene de ander uitnodigt tot onderzoek. - De student houdt rekening met de persoonlijke draagkracht en sociale- en culturele achtergrond zowel van zichzelf als van de ander. - De student signaleert, reflecteert en handelt sensitief naar zichzelf en naar de ander. - De student toont aan vanuit verschillende posities te kunnen waarnemen. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student maakt een verschil tussen observeren en interpreteren; de student benoemt wat die waarneemt en plaatst en begrijpt dit vanuit een vaktherapeutisch kader. - De student zet zichzelf en de ander aan tot ervaren, denken, vormgeven en handelen in het vaktherapeutisch middel.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PERF
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	1xP2N, 1xP3N

Algemene informatie OWE/Cursus	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Verdiepen
Naam cursus lang Engelstalig	To Diepen
Naam cursus kort Nederlandstalig	Verdiepen
Naam cursus kort Engelstalig	To Diepen
Code cursus	VERDIE10
Onderwijsperiode	P3N
Studiepunten	14
Studielast in uren	392
Onderwijstijd (contacturen)	144
Ingangseisen cursus	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>De cursus staat in het teken van praktijkleren, door stage te lopen in een sociaal maatschappelijke beroepscontext. Deze context kan gesitueerd zijn in diverse werkvelden. De student leert in de stagecontext gebruik te maken van interventies vanuit een trans-diagnostisch kader, en deze te combineren met de culturele en sociale achtergrond van de cliënt. De verdieping van een praktijkprobleem mondt uit in een onderzoeksvraag waar de student middels literatuuronderzoek tot een onderzoeksvraag komt. Studenten nemen de praktijk mee de les in, aan de hand van bijvoorbeeld beeldmateriaal van hun ervaringsgerichte interventies met cliënten.</p> <p>In deze cursus wordt de Body of Artistic Skills verder uitgebouwd en toegepast in het handelen m.b.t. het vaktherapeutisch middel (AVV). De verdieping in methodisch handelen in het vaktherapeutisch werkveld draagt in belangrijke mate bij aan de professionalisering en positionering van de aankomend beeldend therapeut.</p>
Leeruitkomsten	<p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student heeft kennis van en ervaring met een verscheidenheid aan culturele en sociale achtergronden, is bewust van de invloed hiervan op de ontwikkelingsmogelijkheden van een persoon (bouwt voort op vorige periodes). <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student begeleidt doelgericht de ander op een ondersteunende manier en maakt gebruik van interventies vanuit een trans-diagnostisch kader. - De student heeft en toont aan ervaring te hebben met de toepassing van het beeldend therapeutisch middel binnen een stagecontext en kan deze ervaring plaatsen binnen bovenstaand kader.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Bakker, E., & Van Buuren, H. (2023). <i>Onderzoek in de gezondheidszorg</i> (4e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Doorewaard, H., Kil, A., & Van de Ven, A. (2023). <i>Praktijkgericht kwalitatief onderzoek: Een praktische handleiding</i> (3e druk). Boom. Bekijk dit boek online</p> <p>Hulshof, M. (2016). <i>Leren interviewen: Interviewen als onderzoeksinstrument</i> (7e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Penzes, I. (2022). <i>ArTA : een evidence-based methode voor beeldend therapeutische observatie en diagnostiek in de klinische praktijk</i>.</p> <p>Tiemens, B., Kaasenbrood, A., & De Niet, G. (2010). <i>Evidence Based werken in de GGZ: Methodisch werken als oplossing</i>. Bohn Stafleu van Loghum.</p> <p>Van der Molen, H., Ackermann, M., Osseweijer, E., Schmidt, H., Van der Wal, E., & Polak, M. (2023). <i>Zelf leren schrijven: Schrijfvaardigheid voor psychologie, pedagogiek en sociale</i></p>

	<p><i>wetenschappen</i> (5e druk). Boom. Bekijk dit boek online</p> <p>Van Keken, H. (2015). <i>Voor het onderzoek: De onderzoekskwestie als basis voor praktijkonderzoek</i> (3e druk). Boom Lemma uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Werkgroep APA. (2021). <i>De APA-richtlijnen uitgelegd: Een praktische handleiding voor bronvermelding in het hoger onderwijs</i> (3e herziene editie). SURF. Bekijk dit boek online</p>
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Casusverslag
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Case Report
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-01
Beoordelingscriteria	<p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student heeft kennis van en ervaring met een verscheidenheid aan culturele en sociale achtergronden en is bewust van de invloed hiervan op de ontwikkelingsmogelijkheden van een persoon (bouwt voort op vorige periodes). <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student begeleidt doelgericht de ander op een ondersteunende manier en maakt gebruik van interventies vanuit een trans-diagnostisch kader. - De student heeft en toont aan ervaring te hebben met de toepassing van het beeldend therapeutisch middel binnen een stagecontext en kan deze ervaring plaatsen binnen bovenstaand kader.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PROD
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	1xP3N, 1xP4N

Algemene informatie OWE/Cursus	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Ontwikkelen
Naam cursus lang Engelstalig	To Develop
Naam cursus kort Nederlandstalig	Ontwikkelen
Naam cursus kort Engelstalig	To Develop
Code cursus	ONTWIK05
Onderwijsperiode	P4N
Studiepunten	14
Studielast in uren	392
Onderwijstijd (contacturen)	108
Ingangseisen cursus	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>In deze cursus wordt voortgebouwd op eerdere onderzoeksvaardigheden, beheersing van het vaktherapeutisch middel en het methodisch handelen in het onderwijs en de praktijk. Zo voert de student een kleinschalige review uit naar een praktijkprobleem (EK3) en verbindt op die manier onderzoeksvaardigheden met het vaktherapeutisch handelen in de praktijk. Daarnaast staan ervaringsgericht experimenteren, en methodisch handelen in een groepsopdracht centraal. Tijdens de lessen in het vaktherapeutisch middel worden</p>

	<p>zowel een constructieve groepsopdracht als een individuele opdracht aangeboden. In de integrale toets komen de leerresultaten op eindkwalificaties 1,2,3,4 en 5 van de gehele propedeuse samen. De student toont wat hij geleerd heeft en reflecteert hierop. Dit is een startpunt voor verdere ontwikkeling in hoofdfase 1.</p>
Leeruitkomsten	<p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student reflecteert zowel schriftelijk als mondeling op het methodisch handelen binnen een groepsdynamische setting. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student biedt een transdiagnostische beeldende groepsopdracht aan en onderbouwt de gemaakte methodische keuzes. - De student exploreert en experimenteert op een ervaringsgerichte beeldende manier met thema's gerelateerd aan de beroepspraktijk. <p>EK3</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student werkt een praktijkvraagstuk uit en verdiept zich hierin. - De student hanteert het trechtermodel om tot een onderzoeksvraag te komen waarin populatie, interventie en verwachte uitkomst worden genoemd. - De student voert een kleinschalig literatuuronderzoek uit. - De student beschrijft de resultaten van het onderzoek en geeft antwoord op de onderzoeksvraag. - De student gebruikt een eenvoudig kwantitatief instrument en analyseert de resultaten hiervan (apart verslag). - De student reflecteert op en evalueert het onderzoeksmatig handelen en de daaruit voortkomende conclusies op kritische wijze. - De student doet helder en in correct Nederlands verslag van het uitgevoerde onderzoek en verwijst volgens de apa richtlijnen naar de gebruikte informatiebronnen. <p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student benoemt de persoonlijke en professionele leeropbrengst van de propedeuse. <p>EK5</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student presenteert een expositie, die zowel visueel als inhoudelijk samenhangend is. Het werk is gemaakt in semester 2 van de Propedeuse en wordt vergeleken met een paar sleutelwerkstukken uit semester 1. - De student toont een divers en experimenteel doorwerkt beeldend onderzoek. - De student toont vakvaardigheid aan middels competent gebruik van beeldende materialen en technieken. - De student reflecteert op het eigen beeldend handelen en toont dit aan in het werk, door de persoonlijke ervaringen tijdens het werkproces in verband te brengen met begrippen uit het vakgebied.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>De Haas, W. (2020). <i>Groepsbehandeling en teambegeleiding in de zorg: Een praktische handleiding op basis van de groepsdynamica</i> (2e herziene editie). Boom. Bekijk dit boek online</p> <p>De Visser, A. (2018). <i>Hardop kijken met voetnoten: Een inleiding tot kunstbeschouwing</i>. Boom.</p> <p>Donachie, K., Michielsen, L., & Peters, M. (2022). <i>Hoe maak ik een CAT: Handleiding voor de verpleegkundige</i>. Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p>

	<p>Groen, M. (2024). <i>Reflecteren: De basis: Op weg naar bewust en bekwaam handelen</i> (5e editie). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Hinz, L. D. (2020). <i>Expressive Therapies Continuum: A framework for using art in therapy</i> (2nd edition). Routledge. Bekijk dit boek online</p> <p>Remmerswaal, J. (2011). <i>Handboek groepsdynamica: Een inleiding op theorie en praktijk</i> (11e herziene druk). Boom/Nelissen. Bekijk dit boek online</p> <p>Pénzes, I. (2022). <i>ArTA: Een evidence-based methode voor beeldend therapeutische observatie en diagnostiek in de klinische praktijk</i>.</p> <p>Schweizer, C., De Bruyn, J., Haeyen, S., Henskens, B., Visser, H., & Rutten-Saris, M. (2009). <i>Handboek beeldende therapie: Uit de verf</i>. Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Van der Molen, H., Ackermann, M., Osseweijer, E., Schmidt, H., Van der Wal, E., & Polak, M. (2022). <i>Zelf leren schrijven: Schrijfvaardigheid voor psychologie, pedagogiek en sociale wetenschappen</i> (5e druk). Boom. Bekijk dit boek online</p> <p>Van Keken, H. (2015). <i>Voor het onderzoek: De onderzoekskwestie als basis voor praktijkonderzoek</i> (3e druk). Boom Lemma uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Werkgroep APA. (2021). <i>De APA-richtlijnen uitgelegd: Een praktische handleiding voor bronvermelding in het hoger onderwijs</i> (3e herziene editie). SURF. Bekijk dit boek online</p>
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Review
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Review
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-01
Beoordelingscriteria	<p>EK3</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student werkt een praktijkvraagstuk uit en verdiept zich hierin. - De student hanteert het trechtermodel om tot een onderzoeksvraag te komen waarin populatie, interventie en verwachte uitkomst worden genoemd. - De student voert een kleinschalig literatuuronderzoek uit. - De student beschrijft de resultaten van het onderzoek en geeft antwoord op de onderzoeksvraag - De student gebruikt een eenvoudig kwantitatief instrument en analyseert de resultaten hiervan (apart verslag). - De student reflecteert op en evalueert het onderzoeksmatig handelen en de daaruit voortkomende conclusies op kritische wijze. - De student doet helder en in correct Nederlands verslag van het uitgevoerde onderzoek en verwijst volgens de apa richtlijnen naar de gebruikte informatiebronnen.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PROD
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	2xP4N
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Integrale toets
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Integral Test

Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-02
Beoordelingscriteria	<p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student reflecteert zowel schriftelijk als mondeling op het methodisch handelen binnen een groepsdynamische setting. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student biedt een transdiagnostische beeldende groepsopdracht aan en onderbouwt de gemaakte methodische keuzes. - De student exploreert en experimenteert op een ervaringsgerichte beeldende manier met thema's gerelateerd aan de beroepspraktijk. <p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student benoemt de persoonlijke en professionele leeropbrengst van de propedeuse. <p>EK5</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student presenteert een expositie, die zowel visueel als inhoudelijk samenhangend is. Het werk is gemaakt in semester 2 van de Propedeuse en wordt vergeleken met een paar sleutelwerkstukken uit semester 1. - De student toont een divers en experimenteel doorwerkt beeldend onderzoek. - De student toont vakvaardigheid aan middels competent gebruik van beeldende materialen en technieken. - De student reflecteert op het eigen beeldend handelen en toont dit aan in het werk, door de persoonlijke ervaringen tijdens het werkproces in verband te brengen met begrippen uit het vakgebied.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PRES
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	2xP4N

9.1.3 Cursussen dramatherapie

Algemene informatie OWE/Cursus	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Vaktherapeutisch middel - Onderzoek
Naam cursus lang Engelstalig	Artistic Modality - Research
Naam cursus kort Nederlandstalig	Vaktherapeutisch middel - Onderzoek
Naam cursus kort Engelstalig	Artistic Modality - Research
Code cursus	VAKMIO01
Onderwijsperiode	P1,2N
Studiepunten	14
Stu­dielast in uren	392
Onderwijstijd (contacturen)	160
Ingangseisen cursus	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>Om een cliënt middels dramatherapie te behandelen is het belangrijk dat de student dramawerkvormen als therapeutisch middel kan inzetten. In deze cursus werkt de student aan de eigen spelontwikkeling en spelvaardigheden.</p> <p>De verschillende theaterfuncties (speler, auteur, regisseur, vormgever, toeschouwer) komen aan bod waarbij de nadruk op het spelen ligt. De student geeft en ontvangt feedback, reflecteert op eigen kwaliteiten en aandachtspunten in drama, stelt leerdoelen op en werkt hier actief aan.</p> <p>Naast bovenstaande leert de student dramatische werkvormen kennen en krijgt inzicht in theoretische achtergronden van drama. Door middel van een klein praktijkgericht onderzoek verdiept de student zich in een praktijkprobleem uit het dramatherapeutisch werkveld. De student leert een interview af te nemen en maakt een beperkte kwalitatieve analyse.</p>
Leeruitkomsten	<p>Spelpresentatie met reflectie EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student reflecteert op opgedane spelervaring en ontvangen feedback. - Binnen de kaders van deze opdracht is de student in staat tot professionele schriftelijke communicatie. <p>EK5</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student laat zien vaardig te zijn met betrekking tot de vormgeving van zijn eigen spelontwikkeling. - De student laat zien vaardig te zijn met betrekking tot spelvaardigheden. - De student laat zien vaardig te zijn met betrekking tot dramaturgische aspecten. - De student laat zien vaardig te zijn met betrekking tot vormgevingsaspecten. <p>Onderzoek: interview EK3</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student verdiept zich in een praktijkvraagstuk. - De student doet een interview aan de hand van een passende interviewgide. - De student analyseert het interview conform (beperkte) kwalitatieve analyse. - Binnen de kaders van deze opdracht is de student in staat tot professionele schriftelijke communicatie. - De student presenteert de resultaten van het onderzoek en geeft antwoord op de onderzoeksvraag. - De student presenteert het onderzoek op passende wijze.

Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	Bakker, E., & Van Buuren, H. (2023). <i>Onderzoek in de gezondheidszorg</i> (4e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online Hulshof, M. (2016). <i>Leren interviewen: Interviewen als onderzoeksinstrument</i> (7e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Spelpresentatie met reflectie
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Presentation and Reflection
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-01
Beoordelingscriteria	EK4 <ul style="list-style-type: none"> - De student reflecteert op opgedane spelervaring en ontvangen feedback. - Binnen de kaders van deze opdracht is de student in staat tot professionele schriftelijke communicatie. EK5 <ul style="list-style-type: none"> - De student laat zien vaardig te zijn met betrekking tot de vormgeving van zijn eigen spelontwikkeling. - De student laat zien vaardig te zijn met betrekking tot spelvaardigheden. - De student laat zien vaardig te zijn met betrekking tot dramaturgische aspecten. - De student laat zien vaardig te zijn met betrekking tot vormgevingsaspecten.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PRES
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	1xP2N, 1xP3N
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Onderzoek: interview
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Interview
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-02
Beoordelingscriteria	EK3 <ul style="list-style-type: none"> - De student verdiept zich in een praktijkvraagstuk. - De student doet een interview aan de hand van een passende interviewgide. - De student analyseert het interview conform (beperkte) kwalitatieve analyse. - Binnen de kaders van deze opdracht is de student in staat tot professionele schriftelijke communicatie. - De student presenteert de resultaten van het onderzoek en geeft antwoord op de onderzoeksvraag. - De student presenteert het onderzoek op passende wijze.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PROD
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	1xP2N, 1xP3N

Algemene informatie OWE/Cursus	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Methodisch handelen - Observeren
Naam cursus lang Engelstalig	Therapeutic Methods - To Observe
Naam cursus kort Nederlandstalig	Methodisch handelen - Observeren
Naam cursus kort Engelstalig	Therapeutic Methods - To Observe
Code cursus	METHAO01
Onderwijsperiode	P1,2N
Studiepunten	14
Studielast in uren	392
Onderwijstijd (contacturen)	160
Ingangseisen cursus	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>In deze cursus ontwikkelt de student zijn methodisch handelen Periode 1 staat in het teken van kennismaking. De student leert zichzelf en de ander door middel van theoretische modellen en ervaringsgerichte interventies kennen.</p> <p>In periode 2 werkt de student met een casus (kind/jeugd) waarbij observatie en (contra) indicatie centraal staan.</p> <p>De student past hiervoor de (spel-)vaardigheden toe die geleerd zijn in de cursus Vaktherapeutisch middel-Onderzoek.</p> <p>Reflectie op het eigen methodisch handelen en het actief vormgeven van het eigen leerproces dragen bij aan de professionele ontwikkeling van de student. Dit geldt ook voor de theoretische achtergronden die worden behandeld. De student sluit de cursus af met een kennistoets over ontwikkelingspsychologie en een performance assessment.</p>
Leeruitkomsten	<p>Kennistoets EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student heeft kennis van ontwikkelingspsychologie, de verschillende communicatiestijlen en verschillende culturen. <p>Performance assessment EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student heeft kennis van ontwikkelingspsychologie en laat zien deze kennis toe te kunnen passen door afgestemd, op de ontwikkeling van de cliënt, contact te maken. - De student laat zien gepaste grenzen te kunnen hanteren in afstand en nabijheid en sensitief om te kunnen gaan met een casus met enkelvoudige problematiek. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student laat in zijn therapeutisch handelen een respectvolle benadering zien, die steunend, structurerend en enthousiasmerend is en verantwoordt zijn interventies. - De student laat zien ervaringsgerichte interventies te kunnen toepassen en onderbouwen bij enkelvoudige problematiek en passend bij de ontwikkeling van het kind (de cliënt).
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>American Psychiatric Association. (2022). <i>Beknopt overzicht van de criteria: DSM-5-TR</i> (M. W. Hengeveld, Supervisie vert.). Boom.</p> <p>Van Beemen, L., & Beckerman-Wagner, M. (2025). <i>Ontwikkelingspsychologie</i> (8e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Vane, S. (2012). <i>Werken met drama</i> (6e druk). Boom Lemma uitgevers. Deel 1 Bekijk dit boek online</p> <p>Wergroep APA. (2021). <i>De APA-richtlijnen uitgelegd: Een praktische handleiding voor bronvermelding in het hoger onderwijs</i> (3e herziene editie). SURF. Bekijk dit boek online</p>
Tentaminering	

Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Kennistoets
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Knowledge Test
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-01
Beoordelingscriteria	EK1 - De student heeft kennis van ontwikkelingspsychologie, de verschillende communicatiestijlen en verschillende culturen.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	KENN
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	1xP1N, 1xP2N
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Performance assessment
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Performance Assessment
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-02
Beoordelingscriteria	EK1 - De student heeft kennis van ontwikkelingspsychologie en laat zien deze kennis toe te kunnen passen door afgestemd, op de ontwikkeling van de cliënt, contact te maken. - De student laat zien gepaste grenzen te kunnen hanteren in afstand en nabijheid en sensitief om te kunnen gaan met een casus met enkelvoudige problematiek. EK2 - De student laat in zijn therapeutisch handelen een respectvolle benadering zien, die steunend, structurerend en enthousiasmerend is en verantwoordt zijn interventies. - De student laat zien ervaringsgerichte interventies te kunnen toepassen en onderbouwen bij enkelvoudige problematiek en passend bij de ontwikkeling van kind (de cliënt).
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PERF
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	Performance assessment: 1xP2N, 1xP3N

Algemene informatie OWE/Cursus	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Vaktherapeutisch middel - Spelbegeleiding
Naam cursus lang Engelstalig	Artistic Modality - Play Guidance
Naam cursus kort Nederlandstalig	Vaktherapeutisch middel - Spelbegeleiding
Naam cursus kort Engelstalig	Artistic Modality - Play Guidance
Code cursus	VAKMIS01
Onderwijsperiode	P3N
Studiepunten	7
Studielast in uren	196
Onderwijstijd (contacturen)	80
Ingangseisen cursus	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>Om een cliënt middels dramatherapie te behandelen is het belangrijk dat de student dramawerkvormen als therapeutisch middel kan inzetten. In deze cursus zet de student het vaktherapeutisch middel in een praktijksituatie in. Hij begeleidt een of meerdere deelnemers in spel en draagt zorg voor de daarbij horende randvoorwaarden. De student leert het spelgedrag van een ander aan te sturen, te beïnvloeden, te observeren en te beschrijven. Ook leert hij eigen interventies bewust toe te passen en te evalueren.</p> <p>Naast bovenstaande gaat de spelontwikkeling van de student ook in deze cursus door. De verschillende theaterfuncties (speler, auteur, regisseur, vormgever, toeschouwer) komen aan bod waarbij de nadruk naast het spelen ook op de spelbegeleiding komt te liggen.</p> <p>De student geeft en ontvangt feedback, reflecteert op eigen kwaliteiten en aandachtspunten in drama, stelt leerdoelen op en werkt hier actief aan.</p> <p>Tevens leert de student dramatische werkvormen kennen en krijgt inzicht in theoretische achtergronden van drama.</p>
Leeruitkomsten	<p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student toont aan gepaste grenzen te kunnen hanteren in afstand en nabijheid en sensitief om te kunnen gaan met verschillende culturen in contact met deelnemers. - De student rapporteert over het spelgedrag van een deelnemer. - De student rapporteert over zijn eigen interventies. <p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - Binnen de kaders van deze opdracht is de student in staat tot professionele schriftelijke communicatie. <p>EK5</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student zet het vaktherapeutisch middel in bij de begeleiding van deelnemers in een praktijksituatie.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	n. v. t.
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Stagerapportage
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Internship Report
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-01
Beoordelingscriteria	<p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student toont aan gepaste grenzen te kunnen hanteren in afstand en nabijheid en sensitief om te kunnen gaan met verschillende culturen in contact met deelnemers. - De student rapporteert over het spelgedrag van een deelnemer. - De student rapporteert over zijn eigen interventies. <p>EK4</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Binnen de kaders van deze opdracht is de student in staat tot professionele schriftelijke communicatie. EK5 <ul style="list-style-type: none"> - De student zet het vaktherapeutisch middel in bij de begeleiding van deelnemers in een praktijksituatie.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PROD
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	1xP3N, 1xP4N

Algemene informatie OWE/Cursus	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Methodisch handelen - Behandelen
Naam cursus lang Engelstalig	Therapeutic Methods - To Treat
Naam cursus kort Nederlandstalig	Methodisch handelen - Behandelen
Naam cursus kort Engelstalig	Therapeutic Methods - To Treat
Code cursus	METHAB10
Onderwijsperiode	P3N
Studiepunten	7
Studielast in uren	196
Onderwijstijd (contacturen)	80
Ingangseisen cursus	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>In deze cursus gaat de student een behandelplan ontwerpen voor een cliënt met eenvoudige problematiek. In dit behandelplan onderbouwt hij zijn interventies met literatuur. De student leert hoe hij kan afstemmen op de problematiek en de hulpvraag van de cliënt. Hij zet dramatherapeutische werkvormen in om de cliënt aan te zetten tot ervaren in het vaktherapeutisch middel. De student past hiervoor de (spel-)vaardigheden toe die geleerd zijn in de cursus Vaktherapeutisch middel-Onderzoek en vaktherapeutisch middel-spelbegeleiding. Hij leert theorieën m.b.t. ziektebeelden, psychologische stromingen en behandelmethoden ten aanzien van de cliënt.</p> <p>Reflectie op het eigen methodisch handelen en het actief vormgeven van het eigen leerproces dragen bij aan de professionele ontwikkeling van de student. Dit geldt ook voor de theoretische achtergronden die worden behandeld. De student sluit de cursus af met een handelingstoets waarin hij laat zien dat hij ervaringsgerichte interventies kan toepassen bij eenvoudige problematiek.</p>
Leeruitkomsten	EK1 <ul style="list-style-type: none"> - De student laat zien afgestemd in het contact te zijn doordat hij rekening houdt met de problematiek en hulpvraag van de cliënten. EK2 <ul style="list-style-type: none"> - De student kan een behandelplan ontwerpen waarin hij zijn interventies met de cliënt kan onderbouwen en verantwoorden. - De student laat zien ervaringsgerichte interventies te kunnen toepassen bij eenvoudige problematiek. - De student laat zien dramatherapeutische werkvormen in te kunnen zetten om de cliënt te laten ervaren, afgestemd op de doelstelling en het (spel-)niveau van de cliënt.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	Johnstone, K. (1990). <i>Impro: Improvisatie en theater</i> (P. van Tongeren, Vert.). International Theatre & Film Bookshop. Van der Molen, H. T., Dehue, F., Thewissen, V., Gunther, N., & Van Hooren, S. (Eds.). (2023). <i>Klinische psychologie: Theorieën en psychopathologie</i> (4e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online

	Woudenberg, H. (1999). <i>Vuur, water, lucht & aarde: Handleiding voor acteren</i> . Uitgeverij IT & FB.
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Performance assessment en behandelplan
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Performance Assessment with Treatment Plan
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-01
Beoordelingscriteria	<p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student laat zien afgestemd in het contact te zijn doordat hij rekening houdt met de problematiek en hulpvraag van de cliënten. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student kan een behandelplan ontwerpen waarin hij zijn interventies met de cliënt kan onderbouwen en verantwoorden. - De student laat zien ervaringsgerichte interventies te kunnen toepassen bij eenvoudige problematiek. - De student laat zien dramatherapeutische werkvormen in te kunnen zetten om de cliënt te laten ervaren, afgestemd op de doelstelling en het (spel-)niveau van de cliënt.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PERF
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	1xP3N, 1xP4N

Algemene informatie OWE/Cursus	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Vaktherapeutisch middel - Aantonen
Naam cursus lang Engelstalig	Artistic Modality - To Demonstrate
Naam cursus kort Nederlandstalig	Vaktherapeutisch middel - Aantonen
Naam cursus kort Engelstalig	Artistic Modality - To Demonstrate
Code cursus	VAKMIA01
Onderwijsperiode	P4N
Studiepunten	7
Studielast in uren	196
Onderwijstijd (contacturen)	80
Ingangseisen cursus	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>In deze cursus geeft de student aspecten uit zijn eigen ontwikkeling – zoals die in het afgelopen studiejaar heeft plaats gevonden - theateraal vorm. De student reflecteert hierbij overkoepelend op zijn ontwikkeling. Drama dient hierbij als middel om reflectie en thematiek zichtbaar te maken en te communiceren naar een publiek. Hierbij komen alle theaterfuncties (speler, auteur, regisseur, vormgever, toeschouwer) aan bod.</p> <p>De student geeft en ontvangt feedback, reflecteert op eigen kwaliteiten en aandachtspunten in drama, stelt leerdoelen op en werkt hier actief aan.</p>
Leeruitkomsten	<p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student toont aan zijn ontwikkeling vorm te hebben gegeven op basis van feedback en reflectie. - De student kan zijn ontwikkeling koppelen aan de eindkwalificaties en hierop reflecteren.

	<p>EK5</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student toont dramaturgische vaardigheden in het vormgeven van zijn eigen ontwikkeling. - De student toont vaardigheden in de theatrale vormgeving passend bij de inhoud van de presentatie. - De student toont spelvaardigheden en daagt zichzelf hierin uit.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	n. v. t..
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Theatrale presentatie Ontwikkeling en Reflectie
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Theatrical Presentation
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-01
Beoordelingscriteria	<p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student toont aan zijn ontwikkeling vorm te hebben gegeven op basis van feedback en reflectie. - De student kan zijn ontwikkeling koppelen aan de eindkwalificaties en hierop reflecteren. <p>EK5</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student toont dramaturgische vaardigheden in het vormgeven van zijn eigen ontwikkeling. - De student toont vaardigheden in de theatrale vormgeving passend bij de inhoud van de presentatie. - De student toont spelvaardigheden en daagt zichzelf hierin uit.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PRES
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	2xP4N

Algemene informatie OWE/Cursus	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Methodisch handelen - Verantwoorden
Naam cursus lang Engelstalig	Therapeutic Methods - To Justify
Naam cursus kort Nederlandstalig	Methodisch handelen - Verantwoorden
Naam cursus kort Engelstalig	Therapeutic Methods - To Justify
Code cursus	METHAV03
Onderwijsperiode	P4N
Studiepunten	7
Studielast in uren	196
Onderwijstijd (contacturen)	60
Ingangseisen cursus	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	In deze cursus onderzoekt de student een praktijkprobleem in het kader van dramatherapie bij een specifieke cliëntenproblematiek en werkt dit uit in een review. Deze kennis integreert de student in zijn methodisch handelen. In de cursussen Vaktherapeutisch middel-onderzoek, Vaktherapeutisch middel-spelbegeleiding en Vaktherapeutisch middel-Aantonen leert de student spelvaardigheden die hij nodig heeft als dramatherapeut en die hij in kan zetten en integreren in deze cursus. Hij maakt kennis met transdiagnostische factoren binnen behandelkaders en leert verschillende dramatherapeutische behandelmodules toe te passen. De student kan hierbij schriftelijk en mondeling rapporteren en reflecteert over zijn methodisch handelen aan de hand van verkregen feedback.
Leeruitkomsten	<p>EK3</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student werkt een praktijkvraagstuk uit en verdiept zich hierin. - De student hanteert het trechtermodel om tot een onderzoeksvraag te komen waarin populatie, interventie en verwachte uitkomst worden genoemd. - De student voert een kleinschalig literatuuronderzoek uit. - De student beschrijft de resultaten van het onderzoek en geeft antwoord op de onderzoeksvraag. - Binnen de kaders van deze opdracht is de student in staat tot professionele schriftelijke communicatie. - De student reflecteert op en evalueert het onderzoeksmatig handelen en de daaruit voortkomende conclusies op kritische wijze. - De student gebruikt een eenvoudig kwantitatief instrument en analyseert de resultaten hiervan.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Donachie, K., Michielsen, L., & Peters, M. (2022). <i>Hoe maak ik een CAT: Handleiding voor de verpleegkundige</i>. Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Van der Molen, H., Ackermann, M., Osseweijer, E., Schmidt, H., Van der Wal, E., & Polak, M. (2022). <i>Zelf leren schrijven: Schrijfvaardigheid voor psychologie, pedagogiek en sociale wetenschappen</i> (5e druk). Boom. Bekijk dit boek online</p> <p>Van der Molen, H. T., Dehue, F., Thewissen, V., Gunther, N., & Van Hooren, S. (Eds.). (2023). <i>Klinische psychologie: Theorieën en psychopathologie</i> (4e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Van Keken, H. (2015). <i>Voor het onderzoek: De onderzoekskwestie als basis voor praktijkonderzoek</i> (3e druk). Boom Lemma uitgevers. Bekijk dit boek online</p>
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Review

Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Review
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-01
Beoordelingscriteria	<p>EK3</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student werkt een praktijkvraagstuk uit en verdiept zich hierin. - De student hanteert het trechtermodel om tot een onderzoeksvraag te komen waarin populatie, interventie en verwachte uitkomst worden genoemd. - De student voert een kleinschalig literatuuronderzoek uit. - De student beschrijft de resultaten van het onderzoek en geeft antwoord op de onderzoeksvraag. - Binnen de kaders van deze opdracht is de student in staat tot professionele schriftelijke communicatie. - De student reflecteert op en evalueert het onderzoeksmatig handelen en de daaruit voortkomende conclusies op kritische wijze. - De student gebruikt een eenvoudig kwantitatief instrument en analyseert de resultaten hiervan.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PROD
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	2xP4N

9.1.4 Cursussen muziektherapie

Algemene informatie OWE/Cursus	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Body of Artistic Skills (BOAS) 1
Naam cursus lang Engelstalig	Body of Artistic Skills (BOAS) 1
Naam cursus kort Nederlandstalig	Body of Artistic Skills (BOAS) 1
Naam cursus kort Engelstalig	Body of Artistic Skills (BOAS) 1
Code cursus	BODOFA15
Onderwijsperiode	P1,2N
Studiepunten	14
Studielast in uren	392
Onderwijstijd (contacturen)	87
Ingangseisen cursus	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	In deze cursus leer je de basis voor het begrijpen en bespelen van een aantal instrumenten. Instrumenten die veel worden ingezet in de muziektherapie. Hiervoor volg je de vakken muziektheorie & solfège, zang, piano, slagwerk en gitaar. Naast de lessen ga je zelf ook aan de slag om de geleerde stof en vaardigheden te automatiseren. Daarnaast oefen je om muziek en muzikale parameters in te zetten voor het beïnvloeden van emotie en gedrag. Dit doe je in het vak 'vaktherapeutisch middel'.
Leeruitkomsten	<p>Alle vakken in deze cursus dragen bij aan de beheersing van eindkwalificatie 5.</p> <p>Kennistoets:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student beheerst kennis over akkoordenleer, toonladderleer, harmonieleer en notenschrift. - De student beheerst kennis over anatomie van stem en gehoor. <p>Piano:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student speelt basale begeleidingen op de piano. - De student speelt eenvoudige voordrachtstukken op de piano. - De student speelt eenvoudige stukken samen met anderen op de piano. - De student speelt basale improvisaties op de piano. - De student beheerst basale technische vaardigheden op de piano. <p>Gitaar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student begeleidt zichzelf bij het zingen van popsongs op gitaar. - De student speelt een basaal voordrachtstuk op gitaar. - De student begeleidt met akkoorden de solo van anderen in samenspel op de gitaar. - De student improviseert solo's in samenspel op gitaren. - De student beheerst basale technische vaardigheden op gitaar. <p>Slagwerk:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student beheerst basale technische vaardigheden en speelwijzen op marimba. - De student speelt eenvoudige stukken samen met anderen en past daarbij juiste technische vaardigheden toe. - De student speelt basale improvisaties en past daarbij juiste technische vaardigheden toe. - De student beheerst basale technische vaardigheden en passende speelwijzen op djembé. - De student beheerst basale technische vaardigheden en passende speelwijzen op het drumstel. <p>Zang:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - De student beheerst basale technische zangvaardigheden. - De student zingt basale nummers en stukken. - De student past basale muzikaal-technische vaardigheden toe in samenhang. <p>Solfège</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student herkent basale ritmische patronen en kan deze opschrijven. - De student herkent basale melodieën en kan deze opschrijven. - De student herkent intervallen binnen het octaaf. - De student herkent het verschil tussen verschillende drieklanken in de grondligging. - De student herkent het verschil tussen enkele vierklanken in grondligging.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Bruscia, K. E. (1987). <i>64 behandeltechnieken voor improvisatorische muziektherapie</i> (P. van den Berk, Vert.). Brightspace.</p> <p>Juslin, P., & Sloboda, J. A. (Eds.). (2010). <i>Handbook of music and emotion: Theory, research, applications</i>. Oxford University Press. Bekijk dit boek online</p> <p>Scherder, E. (2017). <i>Singing in the brain: Over de unieke samenwerking tussen muziek en de hersenen</i>. Athenaeum-Polak & Van Genneep.</p>
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Kennistoets
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Knowledge Test
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-01
Beoordelingscriteria	<p>EK5</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student beheerst kennis over akkoordenleer, toonladderleer, harmonieleer en notenschrift. - De student beheerst kennis over anatomie van stem en gehoor.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	KENN
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	1xP2N, 1xP3N
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Piano
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Piano
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-02
Beoordelingscriteria	<p>EK5</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student speelt basale begeleidingen op de piano. - De student speelt eenvoudige voordrachtstukken op de piano. - De student speelt eenvoudige stukken samen met anderen op de piano. - De student speelt basale improvisaties op de piano. - De student beheerst basale technische vaardigheden op de piano.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PRES
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	1xP1N of 1xP2N gedurende lesperiode, 1xP3N
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Gitaar

Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Guitar
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-03
Beoordelingscriteria	EK5 <ul style="list-style-type: none"> - De student begeleidt zichzelf bij het zingen van popsongs op gitaar. - De student speelt een basaal voordrachtstuk op gitaar. - De student begeleidt met akkoorden de solo van anderen in samenspel op de gitaar. - De student improviseert solo's in samenspel op gitaren. - De student beheerst basale technische vaardigheden op gitaar.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PRES
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	1xP1N of 1xP2N gedurende lesperiode, 1xP3N
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Slagwerk
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Drums
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-04
Beoordelingscriteria	EK5 <ul style="list-style-type: none"> - De student beheerst basale technische vaardigheden en speelwijzen op marimba. - De student speelt eenvoudige stukken samen met anderen en past daarbij juiste technische vaardigheden toe. - De student speelt basale improvisaties en past daarbij juiste technische vaardigheden toe. - De student beheerst basale technische vaardigheden en passende speelwijzen op djembé. - De student beheerst basale technische vaardigheden en passende speelwijzen op het drumstel.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PRES
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	1xP1N of 1xP2N gedurende lesperiode, 1xP3N
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Zang
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Singing
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-05
Beoordelingscriteria	EK5 <ul style="list-style-type: none"> - De student beheerst basale technische zangvaardigheden. - De student zingt basale nummers en stukken. - De student past basale muzikaal-technische vaardigheden toe in samenzang.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PRES
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	1xP1N of 1xP2N gedurende lesperiode, 1xP3N
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Solfège
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Solfège
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-06

Beoordelingscriteria	<p>EK5</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student herkent basale ritmische patronen en kan deze opschrijven. - De student herkent basale melodieën en kan deze opschrijven. - De student herkent intervallen binnen het octaaf. - De student herkent het verschil tussen verschillende drieklanken in de grondligging. - De student herkent het verschil tussen enkele vierklanken in grondligging.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PRES
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	1xP1N of 1xP2N gedurende lesperiode, 1xP3N

Algemene informatie OWE/Cursus	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Ervaren en verkennen
Naam cursus lang Engelstalig	Experiencing and Exploring
Naam cursus kort Nederlandstalig	Ervaren en verkennen
Naam cursus kort Engelstalig	Experiencing and Exploring
Code cursus	ERVAVE02
Onderwijsperiode	P1N
Studiepunten	7
Studielast in uren	196
Onderwijstijd (contacturen)	54
Ingangseisen cursus	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	De cursus Ervaren en verkennen vormt de introductie voor de opleiding. In hoorcolleges maakt de student kennis met het beroep muziektherapie (werkvelden, theorieën, methoden). De student ervaart het effect van muziektherapeutische methoden en technieken en doet eerste ervaringen op in het toepassen van muziektherapeutische interventies en gesprekstechnieken in samenwerking met medestudenten.
Leeruitkomsten	<p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student benoemt en beschrijft een muziektherapeutische werkvorm. - De student benoemt en beschrijft in eigen woorden de effecten van muziektherapeutische werkvormen op zichzelf en de ander. - De student toont aan kennis te hebben van relevante onderzoeken over muziektherapie. - De student beschrijft het effect van een muziektherapeutische werkvorm op neurologische processen. - De student voert met behulp van gespreksvaardigheden een ontwikkelingsanamnese bij een medestudent uit. - De student toont aan basale kennis te hebben van ontwikkelingspsychologie. <p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student toont aan kennis te hebben van de beroepscode en het beroepscompetentieprofiel van de muziektherapeut. - De student toont aan kennis te hebben van recente ontwikkelingen in de gezondheidszorg.
Deelnameplicht onderwijs	Aanwezigheid bij de lessen Methodiek en Vaardigheden is verplicht. De aanwezigheid wordt geregistreerd door de docent. Mocht om zeer dringende redenen toch afwezigheid optreden, wordt samen overlegd of de afwezigheid met een vervangende opdracht gecompenseerd

	kan worden. Als er geen compensatie mogelijk is, kan niet deelgenomen worden aan de toets Ervaringsverslag.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Adriaansen, M., & Caris, J. (2020). <i>Elementaire sociale vaardigheden</i> (4e druk). Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Federatie Vaktherapeutische Beroepen. (2016). <i>Beroepscode voor de Vaktherapeutische Beroepen</i>. Bekijk dit bestand online</p> <p>Feldman, R. S. (2024). <i>Ontwikkelingspsychologie</i> (D. van Loon, P. Bijttebier, C. Boonen, & I. Tamrouti, Nederlandstalig bew.; V. Walsmit, G. Bouman, T. Zuiderbaan, & M. Kerkhof, Vert.; 9e editie) Pearson.</p> <p>Hakvoort, L., Aalbers, S., Damen, O., Roefs, G., Tissen, J., & Zantopp, J. (2017). <i>Beroepscompetentieprofiel Muziektherapeut</i>. Nederlandse Vereniging voor Muziektherapie. Bekijk dit bestand online</p> <p>Smeijsters, H. (Red.). (2006). <i>Handboek muziektherapie: Evidence based practice voor de behandeling van psychische stoornissen, problemen en beperkingen</i>. Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Thaut, M. H., & Hoemberg, V. (Eds.). (2025). <i>Handbook of neurologic music therapy</i> (2nd edition). Oxford University Press. Bekijk dit boek online</p> <p>Van der Molen, H., Ackermann, M., Osseweijer, E., Schmidt, H., Van der Wal, E., & Polak, M. (2023). <i>Zelf leren schrijven: Schrijfvaardigheid voor psychologie, pedagogiek en sociale wetenschappen</i> (5e druk). Boom. Bekijk dit boek online</p>
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Ervaringsverslag
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Experience Report
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-01
Beoordelingscriteria	<p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student beschrijft een muziektherapeutische werkvorm. - De student benoemt en beschrijft in eigen woorden de effecten van muziektherapeutische werkvormen op zichzelf en de ander. - De student toont aan kennis te hebben van relevante onderzoeken over muziektherapie. - De student beschrijft het effect van een muziektherapeutische werkvorm op neurologische processen. - De student voert met behulp van gespreksvaardigheden een ontwikkelingsanamnese bij een medestudent uit. - De student toont aan basale kennis te hebben van ontwikkelingspsychologie. <p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student toont aan kennis te hebben van de beroepscode en het beroepscompetentieprofiel van de muziektherapeut. - De student toont aan kennis te hebben van recente ontwikkelingen in de gezondheidszorg.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PROD
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	1xP1N, 1xP2N

Algemene informatie OWE/Cursus	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Experimenteren en evalueren
Naam cursus lang Engelstalig	Experimenting and Evaluation
Naam cursus kort Nederlandstalig	Experimenteren en evalueren
Naam cursus kort Engelstalig	Experimenting and Evaluation
Code cursus	EXPEEV01
Onderwijsperiode	P2N
Studiepunten	7
Studielast in uren	196
Onderwijstijd (contacturen)	51
Ingangseisen cursus	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	Na de algemene kennismaking en introductie op het beroep in cursus 1 (Ervaren en verkennen), legt de student zich nu toe op ontwikkelen en toepassen van specifieke beroepsvaardigheden. De student experimenteert met het beïnvloeden van het gedrag van gesimuleerde cliënten en leert om zijn handelen te evalueren. De student doet zelfstandig kennis op over ontwikkelingspsychopathologie en heeft keuze uit de daarop gebaseerde casuïstiek voor de uitvoering van de toets. De student leert contact maken met cliënten in de stage en bespreekt stagesituaties in intervisie. De student maakt een start met het ontwikkelen van onderzoeksvaardigheden.
Leeruitkomsten	<p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student toont aan verbaal en non-verbaal contact te kunnen leggen. - De student stemt muzikaal, non-verbaal en verbaal af op de doelstelling en het (ontwikkelings)niveau van een gesimuleerde cliënt. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student past muziektherapeutische werkvormen en methoden individueel en in groepssituaties toe. - De student beschrijft zijn muziektherapeutisch handelen (doelstelling, werkvorm, interventies, observaties, effecten). - De student onderbouwt zijn muziektherapeutisch handelen vanuit vakliteratuur. - De student evalueert zijn muziektherapeutisch handelen. - De student toont aan kennis te hebben van (ontwikkelings-) psychopathologie. - De student toont aan kennis te hebben van (psycho-) therapeutische stromingen en behandelmethoden.
Deelnameplicht onderwijs	Aanwezigheid bij de lessen Methodiek en Vaardigheden (incl. Intervisie) is verplicht. De aanwezigheid wordt geregistreerd door de docent. Mocht om zeer dringende redenen toch afwezigheid optreden, wordt samen overlegd of de afwezigheid met een vervangende opdracht gecompenseerd kan worden. Als er geen compensatie mogelijk is, kan niet deelgenomen worden aan de toets Performance Assessment.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Adriaansen, M., & Caris, J. (2020). <i>Elementaire sociale vaardigheden</i> (4e druk). Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Donachie, K., Michielsen, L., Peters, M. (2022). <i>Hoe maak ik een CAT: Handleiding voor de verpleegkunde</i>. Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Hulshof, M. (2016). <i>Leren interviewen: Interviewen als onderzoeksinstrument</i> (7e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Prins, P. J. M., & Braet, C. (Eds.). (2014). <i>Handboek klinische ontwikkelingspsychologie</i> (2e geheel herziene druk). Bohn Stafleu</p>

	<p>van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Remmerswaal, J. (2013). <i>Handboek groepsdynamica: Een inleiding op theorie en praktijk</i> (11e herziene druk). Boom/Nelissen. Bekijk dit boek online</p> <p>Van der Molen, H. T., Dehue, F., Thewissen, V., Gunther, N., & Van Hooren, S. (Eds.). (2023). <i>Klinische psychologie: Theorieën en psychopathologie</i> (4e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Wigram, T. (2017). <i>Improvisation: Methods and techniques for music therapy clinicians, educators and students</i>. Jessica Kingsley Publishers. Bekijk dit boek online</p>
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Performance Assessment
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Performance Assessment
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-01
Beoordelingscriteria	<p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student toont aan verbaal en non-verbaal contact te kunnen leggen. - De student stemt muzikaal, non-verbaal en verbaal af op de doelstelling en het (ontwikkelings)niveau van een gesimuleerde cliënt. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student past muziektherapeutische werkvormen en methoden individueel en in groepssituaties toe. - De student beschrijft zijn muziektherapeutisch handelen (doelstelling, werkvorm, interventies, observaties, effecten). - De student onderbouwt zijn muziektherapeutisch handelen vanuit vakliteratuur. - De student evalueert zijn muziektherapeutisch handelen. - De student toont aan kennis te hebben van (ontwikkelings-) psychopathologie. - De student toont aan kennis te hebben van (psycho-) therapeutische stromingen en behandelmethoden.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PERF
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	1xP2N, 1xP3N

Algemene informatie OWE/Cursus	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Toepassen en reflecteren
Naam cursus lang Engelstalig	Application and Reflection
Naam cursus kort Nederlandstalig	Toepassen en reflecteren
Naam cursus kort Engelstalig	Application and Reflection
Code cursus	TOEPRE01
Onderwijsperiode	P3N
Studiepunten	7
Studielast in uren	196
Onderwijstijd (contacturen)	51
Ingangseisen cursus	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	Nadat de student in de vorige cursus (Experimenteren en evalueren) heeft geëxperimenteerd met muziektherapeutische werkvormen en

	<p>technieken, legt de student zich nu toe op het observeren en leert hij te reflecteren op zichzelf in de rol van therapeut en als begeleider op stage. Op basis van kennis over classificatie en diagnostiek en de doelgroep met neurocognitieve stoornissen, leert de student een beschrijvende diagnose te maken en een indicatie te stellen. De student bekwaamt zich in het uitvoeren van onderzoek.</p>
Leeruitkomsten	<p>Reflectieverslag:</p> <p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student benoemt en onderbouwt de communicatievaardigheden die hij gebruikt in contact met de (gesimuleerde) cliënt. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student toont aan kennis te hebben van theorieën over afstand en nabijheid, past deze toe in een (gesimuleerde) muziektherapeutische sessie en reflecteert erop. <p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student handelt sensitief naar zichzelf en de ander, signaleert belangrijke momenten en reflecteert erop. - De student beschrijft zijn reflectie vanuit een relevant reflectiemodel. <p>Onderzoekspresentatie:</p> <p>EK3</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student komt tot een onderzoeksvraag waarin populatie, interventie en verwachte uitkomst worden genoemd. - De student voert een kleinschalig literatuuronderzoek uit. - De student voert een interview uit. - De student analyseert het transcript van het interview conform een (beperkte) kwalitatieve analyse. - De student gebruikt een eenvoudig kwantitatief meetinstrument. - De student analyseert de resultaten van dit gebruikte kwantitatief instrument. - De student evalueert het eigen onderzoeksmatig handelen. - De student reflecteert op kritische wijze op de eigen beschreven conclusies. - De student doet helder en in correct Nederlands verslag van het uitgevoerde onderzoek en hanteert bronverwijzing volgens APA.
Deelnameplicht onderwijs	<p>Aanwezigheid bij de lessen Methodiek en Vaardigheden (incl. Intervisie) is verplicht. De aanwezigheid wordt geregistreerd door de docent. Mocht om zeer dringende redenen toch afwezigheid optreden, wordt samen overlegd of de afwezigheid met een vervangende opdracht gecompenseerd kan worden. Als er geen compensatie mogelijk is, kan niet deelgenomen worden aan de toets Reflectieverslag</p>
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>American Psychiatric Association. (2022). <i>Beknopt overzicht van de criteria: DSM-5-TR</i> (M. W. Hengeveld, Supervisie vert.). Boom.</p> <p>Baxter, H. T., Berghofer, J. A., MacEwan, L., Nelson, J., Peters, K., & Roberts, P. (2007). <i>The individualized music therapy assessment profile: IMTAP</i>. Jessica Kingsley Publishers. Bekijk dit boek online</p> <p>Boeije, H., & Bleijenbergh, I. (2023). <i>Analyseren in kwalitatief onderzoek: Denken en doen</i> (4e druk). Boom. Bekijk dit boek online</p> <p>Davis, W. B., Gfeller, K. E. & Thaut, M. H. (Eds.). (2008). <i>An introduction to music therapy: Theory and practice</i> (3rd edition). American Music Therapy Association.</p> <p>Donachie, K., Michielsen, L., & Peters, M. (2022). <i>Hoe maak ik een CAT: Handleiding voor de verpleegkunde</i>. Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p>

	<p>Groen, M. (2024). <i>Reflecteren: De basis: Op weg naar bewust en bekwaam handelen</i> (5e editie). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Hulshof, M. (2016). <i>Leren interviewen</i> (7e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Smeijsters, H. (Red.). (2006). <i>Handboek muziektherapie: Evidence based practice voor de behandeling van psychische stoornissen, problemen en beperkingen</i>. Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Van der Molen, H., Ackermann, M., Osseweijer, E., Schmidt, H., Van der Wal, E., & Polak, M. (2022). <i>Zelf leren schrijven: Schrijfvaardigheid voor psychologie, pedagogiek en sociale wetenschappen</i> (5e druk). Boom. Bekijk dit boek online</p> <p>Van der Molen, H. T., Dehue, F., Thewissen, V., Gunther, N., & Van Hooren, S. (Reds.). (2023). <i>Klinische psychologie: Theorieën en psychopathologie</i> (4e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Zaal, S., & Boerhave, M. (2022). <i>Emotionele ontwikkeling: Omschrijvingen fasen en bijbehorende begeleidingsstijl</i> (3e herziene druk). Cordaan. Bekijk dit document online</p>
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Reflectieverslag
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Reflection Report
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-01
Beoordelingscriteria	<p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student benoemt en onderbouwt de communicatievaardigheden die hij gebruikt in contact met de (gesimuleerde) cliënt. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student toont aan kennis te hebben van theorieën over afstand en nabijheid, past deze toe in een (gesimuleerde) muziektherapeutische sessie en reflecteert erop. <p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student handelt sensitief naar zichzelf en de ander, signaleert belangrijke momenten en reflecteert erop. - De student beschrijft zijn reflectie vanuit een relevant reflectiemodel.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PROD
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	1xP3N, 1xP4N
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Onderzoekspresentatie
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Research Presentation
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-02
Beoordelingscriteria	<p>EK3</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student komt tot een onderzoeksvraag waarin populatie, interventie en verwachte uitkomst worden genoemd. - De student voert een kleinschalig literatuuronderzoek uit. - De student voert een interview uit.

	<ul style="list-style-type: none"> - De student analyseert het transcript van het interview conform een (beperkte) kwalitatieve analyse. - De student gebruikt een eenvoudig kwantitatief meetinstrument. - De student analyseert de resultaten van dit gebruikte kwantitatief instrument. - De student evalueert het eigen onderzoeksmatig handelen. - De student reflecteert op kritische wijze op de eigen beschreven conclusies. - De student doet helder en in correct Nederlands verslag van het uitgevoerde onderzoek en hanteert bronverwijzing volgens APA.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PRES
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	1xP3N, 1xP4N

Algemene informatie OWE/Cursus	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Body of Artistic Skills (BOAS) 2
Naam cursus lang Engelstalig	Body of Artistic Skills (BOAS) 2
Naam cursus kort Nederlandstalig	Body of Artistic Skills (BOAS) 2
Naam cursus kort Engelstalig	Body of Artistic Skills (BOAS) 2
Code cursus	BODOFA16
Onderwijsperiode	P3,4N
Studiepunten	14
Studielast in uren	392
Onderwijstijd (contacturen)	80
Ingangseisen cursus	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>Deze cursus bouwt voort op BOAS1. Je gaat je instrumentvaardigheden en muziektheoretische kennis verder uitbreiden. Hiervoor volg je de vakken muziektheorie & solfège, zang, piano, slagwerk en gitaar. Naast de lessen ga je zelf ook aan de slag om de geleerde stof en vaardigheden te automatiseren. Daarnaast ga je verder met het inzetten van muzikale parameters om emoties te beïnvloeden en leer je over de onderliggende werkingsmechanismes die hieraan ten grondslag liggen. Dit doe je in het vak 'vaktherapeutisch middel', waar je toewerkt naar het schrijven van filmmuziek en een eigen nummer. Deze laatste ga je opnemen. Om dat te leren volg je het vak: geluidstechniek.</p>
Leeruitkomsten	<p>Alle vakken in deze cursus dragen bij aan de beheersing van eindkwalificatie 5.</p> <p>Filmmuziek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student geeft een buitenmuzikaal thema muzikaal weer en zet instrumenten, stem, opnameapparatuur en muzikale parameters daarbij doelgericht en bewust in. - De student kent theorieën over het verband tussen muziek en emotie en muziek en het brein en past deze toe. - De student benoemt het effect van de muziek op sensorisch, affectief, perceptueel en symbolisch gebied. <p>Piano:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student speelt eenvoudige begeleidingen in verschillende stijlen en past daarbij juiste technische vaardigheden toe op de piano. - De student speelt eenvoudige voordrachtstukken in verschillende stijlen en past daarbij juiste technische vaardigheden toe op de piano.

	<ul style="list-style-type: none">- De student speelt eenvoudige stukken samen met anderen en past daarbij juiste technische vaardigheden toe op de piano.- De student speelt basale improvisaties en past daarbij juiste technische vaardigheden toe op de piano.- De student beheerst eenvoudige technische vaardigheden op de piano. <p>Gitaar:</p> <ul style="list-style-type: none">- De student zingt en begeleidt (zichzelf) complexere nummers in verschillende stijlen op gitaar en andere snaarinstrumenten en past daarbij eenvoudige technische vaardigheden toe.- De student speelt eenvoudige stukken op gitaar van blad/leadsheet.- De student past muzikale en technische vaardigheden en passende speelwijzen toe op gitaar en bas tijdens verschillende samenspelsituaties.- De student speelt eenvoudige improvisaties op gitaar.- De student beheerst gevorderde technische vaardigheden op gitaar. <p>Slagwerk:</p> <ul style="list-style-type: none">- De student beheerst eenvoudige technische vaardigheden en passende speelwijzen op Marimba.- De student beheerst eenvoudige technische vaardigheden en passende speelwijzen op Djembé.- De student beheerst eenvoudige technische vaardigheden en passende speelwijzen op het drumstel.- De student past basale therapeutische improvisatietechnieken toe in samenspel op slagwerkinstrumenten.- De student maakt eenvoudige composities en voert deze uit in samenspel op slagwerkinstrumenten. <p>Zang:</p> <ul style="list-style-type: none">- De student beheerst eenvoudige muzikaal-technische zangvaardigheden.- De student past eenvoudige muzikaal-technische vaardigheden toe in tweestemmige zang.- De student past eenvoudige muzikaal-technische vaardigheden toe in eenvoudige nummers.- De student past eenvoudige muzikaal-technische vaardigheden toe in zangimprovisaties.- De student past geautomatiseerde basale zangvaardigheden toe. <p>Solfège:</p> <ul style="list-style-type: none">- De student herkent eenvoudige ritmische patronen en kan deze opschrijven.- De student herkent eenvoudige melodieën en kan deze opschrijven.- De student herkent alle intervallen binnen een none.- De student herkent het verschil tussen 6 soortendrie- en vierklanken.- De student herkent het verschil tussen 11 soorten (kerk/blues/mineur)toonladders. <p>Studiotechniek:</p> <ul style="list-style-type: none">- De student kan benodigde apparatuur en instrumentarium klaarzetten en in een juiste balans afstellen.- De student kan een nummer bestaande uit minstens vier sporen opnemen m.b.v. toepassing van de geleerde kennis over geluidstechniek.
--	--

	- De student kan een track bestaande uit minstens vier sporen adequaat mixen met behulp van de toepassing van de geleerde kennis over geluidstechniek.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Bruscia, K. E. (1987). <i>64 behandeltechnieken voor improvisatorische muziektherapie</i> (P. van den Berk, Vert.). Brightspace.</p> <p>Juslin, P., & Sloboda, J. A. (Eds.). (2010). <i>Handbook of music and emotion: Theory, research, applications</i>. Oxford University Press. Bekijk dit boek online</p> <p>Scherder, E. (2017). <i>Singing in the brain: Over de unieke samenwerking tussen muziek en de hersenen</i>. Athenaeum-Polak & Van Genneep.</p>
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Filmmuziek
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Film Score
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-01
Beoordelingscriteria	<p>EK5</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student geeft een buitenmuzikaal thema muzikaal weer en zet instrumenten, stem, opnameapparatuur en muzikale parameters daarbij doelgericht en bewust in. - De student kent theorieën over het verband tussen muziek en emotie en muziek en het brein en past deze toe. - De student benoemt het effect van de muziek op sensorisch, affectief, perceptueel en symbolisch gebied.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PROD
Weging deeltentamen	4
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	1xP3N, 1xP4N
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Piano
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Piano
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-02
Beoordelingscriteria	<p>EK5</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student speelt eenvoudige begeleidingen in verschillende stijlen en past daarbij juiste technische vaardigheden toe op de piano. - De student speelt eenvoudige voordrachtstukken in verschillende stijlen en past daarbij juiste technische vaardigheden toe op de piano. - De student speelt eenvoudige stukken samen met anderen en past daarbij juiste technische vaardigheden toe op de piano. - De student speelt basale improvisaties en past daarbij juiste technische vaardigheden toe op de piano. - De student beheerst eenvoudige technische vaardigheden op de piano.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PRES
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	1xP3N of 1xP4N gedurende lesperiode, 1xP4N
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Gitaar

Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Guitar
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-03
Beoordelingscriteria	<p>EK5</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student zingt en begeleidt (zichzelf) complexere nummers in verschillende stijlen op gitaar en andere snaarinstrumenten en past daarbij eenvoudige technische vaardigheden toe. - De student speelt eenvoudige stukken op gitaar van blad/leadsheet. - De student past muzikale en technische vaardigheden en passende speelwijzen toe op gitaar en bas tijdens verschillende samenspelsituaties. - De student speelt eenvoudige improvisaties op gitaar. - De student beheerst gevorderde technische vaardigheden op gitaar.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PRES
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	1xP3N of 1xP4N gedurende lesperiode, 1xP4N
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Slagwerk
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Drums
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-04
Beoordelingscriteria	<p>EK5</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student beheerst eenvoudige technische vaardigheden en passende speelwijzen op Marimba. - De student beheerst eenvoudige technische vaardigheden en passende speelwijzen op Djembé. - De student beheerst eenvoudige technische vaardigheden en passende speelwijzen op het drumstel. - De student past basale therapeutische improvisatietechnieken toe in samenspel op slagwerkinstrumenten. - De student maakt eenvoudige composities en voert deze uit in samenspel op slagwerkinstrumenten.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PRES
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	1xP3N of 1xP4N gedurende lesperiode, 1xP4N
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Zang
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Singing
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-05
Beoordelingscriteria	<p>EK5</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student beheerst eenvoudige muzikaal-technische zangvaardigheden. - De student past eenvoudige muzikaal-technische vaardigheden toe in tweestemmige zang. - De student past eenvoudige muzikaal-technische vaardigheden toe in eenvoudige nummers. - De student past eenvoudige muzikaal-technische vaardigheden toe in zangimprovisaties.

	- De student past geautomatiseerde basale zangvaardigheden toe.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PRES
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	1xP3N of 1xP4N gedurende lesperiode, 1xP4N
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Solfège
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Solfège
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-06
Beoordelingscriteria	<p>EK5</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student herkent eenvoudige ritmische patronen en kan deze opschrijven. - De student herkent eenvoudige melodieën en kan deze opschrijven. - De student herkent alle intervallen binnen een none. - De student herkent het verschil tussen 6 soortendrie- en vierklanken. - De student herkent het verschil tussen 11 soorten (kerk/blues/mineur)toonladders.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PRES
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	1xP3N of 1xP4N gedurende lesperiode, 1xP4N
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Studiotechniek
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Studio Technique
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-07
Beoordelingscriteria	<p>EK5</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student kan benodigde apparatuur en instrumentarium klaarzetten en in een juiste balans afstellen. - De student kan een nummer bestaande uit minstens vier sporen opnemen m.b.v. toepassing van de geleerde kennis over geluidstechniek. - De student kan een track bestaande uit minstens vier sporen adequaat mixen met behulp van de toepassing van de geleerde kennis over geluidstechniek.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PROD
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	1xP3N of 1xP4N gedurende lesperiode, 1xP4N

Algemene informatie OWE/Cursus	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Verbinden en documenteren
Naam cursus lang Engelstalig	Connecting and Documentation
Naam cursus kort Nederlandstalig	Verbinden en documenteren
Naam cursus kort Engelstalig	Connecting and Documentation
Code cursus	VERBDO02
Onderwijsperiode	P4N
Studiepunten	7
Studielast in uren	196
Onderwijstijd (contacturen)	31
Ingangseisen cursus	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	Nadat de student in de vorige cursus (Toepassen en reflecteren) heeft geoefend om te observeren en te indiceren, werkt hij deze periode aan gesimuleerde (online) behandelsessies voor cliënten met stemmingsstoornissen of angststoornissen. De student documenteert het effect van zijn handelen in het beroepsproduct 'Behandelrapportage'. De student verbindt kennis over organisaties en diversiteit met ervaringen vanuit de stage.
Leeruitkomsten	<p>Beroepsproduct:</p> <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student gebruikt muziektherapeutische observaties in combinatie met dossiergegevens om tot een beschrijvende diagnose en een indicatie voor de (gesimuleerde) cliënt te komen. - De student verheldert de hulpvraag van een gesimuleerde cliënt. - De student past muziektherapeutische methoden, interventies, werkvormen en technieken toe om veranderingen op het gebied van (zelf)waarneming, gedachte, gevoel en/of gedrag bij de cliënt teweeg te brengen. - De student stemt zijn aanbod af op de sociale en culturele achtergrond van de cliënt. - De student beschrijft in een eindrapportage het effect van zijn muziektherapeutisch handelen waarbij zowel kwalitatieve als ook kwantitatieve observaties aan bod komen en zowel algemene gedragsobservaties als ook muziektherapeutische observaties worden benoemd. - De student onderbouwt zijn muziektherapeutisch handelen waarbij hij een keuze maakt uit verschillende muziektherapeutische methoden en theorieën en deze toelicht. <p>Criteriumgericht interview:</p> <p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student toont aan contact te kunnen leggen en met (non-) verbale technieken te kunnen communiceren met mensen met diverse sociaal-culturele achtergronden. <p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student beschrijft op basaal niveau zijn professionele visie. - De student signaleert op basaal niveau beroepsethische dilemma's. - De student toont aan kennis te hebben van de beroepscode en het beroepscompetentieprofiel van de muziektherapeut. - De student toont aan kennis te hebben van recente ontwikkelingen in de gezondheidszorg. - Student begrijpt op een basaal niveau de belangen, de onderlinge verhoudingen en gedragingen in een organisatie en kan deze beschrijven.

	- De student toont contact te kunnen leggen en te kunnen onderhouden met meerdere relevante partijen in een organisatie.
Deelnameplicht onderwijs	Aanwezigheid bij de lessen Methodiek en Vaardigheden is verplicht. De aanwezigheid wordt geregistreerd door de docent. Mocht om zeer dringende redenen toch afwezigheid optreden, wordt samen overlegd of de afwezigheid met een vervangende opdracht gecompenseerd kan worden. Als er geen compensatie mogelijk is, kan niet deelgenomen worden aan de toets Beroepsproduct.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Davis, W. B., Gfeller, K. E., & Thaut, M. H. (Eds.). (2008). <i>An introduction to music therapy: Theory and practice</i> (3rd edition). American Music Therapy Association.</p> <p>De Bil, P. (2022). <i>Observeren, registreren, rapporteren en interpreteren</i> (6e geheel herziene druk). Boom. Bekijk dit boek online</p> <p>Prins, P. J. M., & Braet, C. (Eds.). (2014). <i>Handboek klinische ontwikkelingspsychologie</i> (2e geheel herziene druk). Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Smeijsters, H. (Ed.). (2006). <i>Handboek muziektherapie: Evidence based practice voor de behandeling van psychische stoornissen, problemen en beperkingen</i>. Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Rubio Repáraz, L., Ardosemito-Jethoe, S., & Vroom, M. (Eds.). (2024). <i>Diversiteit in de samenleving: Concepten, voorbeelden uit de praktijk en methoden voor de diversiteitsbewuste professional</i>. Uitgeverij Koninklijke Van Gorcum. Bekijk dit boek online</p>
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Beroepsproduct
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Professional Product
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-01
Beoordelingscriteria	<p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student gebruikt muziektherapeutische observaties in combinatie met dossiergegevens om tot een beschrijvende diagnose en een indicatie voor de (gesimuleerde) cliënt te komen. - De student verheldert de hulpvraag van een gesimuleerde cliënt. - De student past muziektherapeutische methoden, interventies, werkvormen en technieken toe om veranderingen op het gebied van (zelf)waarneming, gedachte, gevoel en/of gedrag bij de cliënt teweeg te brengen. - De student stemt zijn aanbod af op de sociale en culturele achtergrond van de cliënt. - De student beschrijft in een eindrapportage het effect van zijn muziektherapeutisch handelen waarbij zowel kwalitatieve als ook kwantitatieve observaties aan bod komen en zowel algemene gedragsobservaties als ook muziektherapeutische observaties worden benoemd. - De student onderbouwt zijn muziektherapeutisch handelen waarbij hij een keuze maakt uit verschillende muziektherapeutische methoden en theorieën en deze toelicht.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PROD
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	2xP4N
Tentaminering	

Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Criteriumgericht interview
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Criterion-Oriented Interview
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-02
Beoordelingscriteria	<p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student toont aan contact te kunnen leggen en met (non-) verbale technieken te kunnen communiceren met mensen met diverse sociaal-culturele achtergronden. <p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student beschrijft op basaal niveau zijn professionele visie. - De student signaleert op basaal niveau beroepsethische dilemma's. - De student toont aan kennis te hebben van de beroepscode en het beroepscompetentieprofiel van de muziektherapeut. - De student toont aan kennis te hebben van recente ontwikkelingen in de gezondheidszorg. - Student begrijpt op een basaal niveau de belangen, de onderlinge verhoudingen en gedragingen in een organisatie en kan deze beschrijven. - De student toont contact te kunnen leggen en te kunnen onderhouden met meerdere relevante partijen in een organisatie.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	GESP
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	2xP4N

9.1.5 Cursussen psychomotorische therapie

Algemene informatie OWE/Cursus	
Naam cursus lang Nederlandstalig	PMT Methodisch Handelen - Basisvaardigheden en werkaliantie
Naam cursus lang Engelstalig	PMT Therapeutic Methods - Basis skills and alliance
Naam cursus kort Nederlandstalig	PMH - Basisvaardigheden & Werkalliantie
Naam cursus kort Engelstalig	PTM - Basis skills and alliance
Code cursus	PMTMBW01
Onderwijsperiode	P1,2N
Studiepunten	30
Studielast in uren	840
Onderwijstijd (contacturen)	308
Ingangseisen cursus	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>Deze cursus omvat het hele eerste semester van het propedeusejaar en vormt dus een brede start van de opleiding. In deze cursus leert de student het beroep van binnen uit kennen en worden de eerste stappen gezet in de richting van de vier eindkwalificaties op bachelor-niveau.</p> <p>De student is in deze cursus 'eigenaar' van het eigen leren in het beroep. Op basis van feedback en formatieve toetsen krijgt de student een beeld van de eigen beroepsbekwaamheid in ontwikkeling. Vanuit dit beeld weet de student waar de focus in het leren moet komen te liggen.</p>

	<p>De cursus biedt onderwijs in vier dagdelen met een vaste structuur waarbij de student consequent de leervormen Proces, Lab, Feedback, Schrijven, Verbeelden en Reflecteren doorloopt.</p> <p>Binnen de cursus worden de aspecten passend bij het beroep ervaringsgericht geleerd aan de hand van de student zelf, in samenwerking met medestudenten en docenten.</p> <p>Het psychomotorisch handelen omvat de toepassing van attitude, vaardigheden en kennis beschreven aan de hand van 7 methodische onderdelen. De methodische onderdelen vormen de basis voor de uitvoering van het beroep en staan samen met de leeruitkomsten centraal in het onderwijs.</p>
Leeruitkomsten	<p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student kan afstemmen op de ander, een werkrelatie opbouwen en deze onderhouden. - De student komt met cliënt tot overeenstemming over doel en werkwijze. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student observeert en interpreteert het externe gedrag van de ander en kan de verzamelde gegevens ordenen aan de hand van een model. - De student voert in overeenstemming met de cliënt een interventie uit op basis van een rationale. <p>EK3</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student ontwikkelt onderzoekend vermogen binnen de behandelcontext door een casus te conceptualiseren met inzet van een kwalitatieve onderzoeksmethode. - De student verzamelt systematisch informatie uit de literatuur. <p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student reflecteert op de eigen subjectieve ervaring.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Bolhuis, H. W. G., Reynders, K., Mataheru, A., Dijk, F., & Mengerink, B. (2016). <i>SensoRelaxatie: Een methode tot bevordering van het herkennen en reguleren van lichamelijke spanning</i>. CALO, Hogeschool Windesheim.</p> <p>Dawson, P., & Guare, R. (2019). <i>Executieve functies bij kinderen en adolescenten: Een praktische gids voor diagnostiek en interventie</i> (J. Overvest, Vert.; Geheel herziene editie). Hogrefe Uitgevers.</p> <p>Glas, O., & Bakker, B. (2026). <i>In de lijfelijke ervaring: Vraaggericht en individueel psychomotorisch behandelen</i>. Uitgeverij Van Gorcum.</p> <p>Groen, M. (2024). <i>Reflecteren: De basis: Op weg naar bewust en bekwaam handelen</i> (5e editie). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Hekking, P., & Fellingier, P. (2011). <i>Psychomotorische therapie: Een inleiding</i>. Boom. Bekijk dit boek online</p> <p>Jol, D., & Verschuur, P. (2025). <i>Psychomotorische therapie: Ontwerpen in de praktijk</i>. ...daM uitgeverij.</p> <p>Prins, P. J. M., & Braet, C. (Eds.). (2014). <i>Handboek klinische ontwikkelingspsychologie</i> (2e geheel herziene druk). Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Van Beemen, L., & Beckerman-Wagner, M. (2025). <i>Ontwikkelingspsychologie</i> (8e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Waugh, A., & Grant, A. W. (2021). <i>Ross en Wilson anatomie & fysiologie in gezondheid en ziekte</i> (C. Sherlock, Vert.; 13e editie). Elsevier.</p> <p>Wergroep APA. (2021). <i>De APA-richtlijnen uitgelegd: Een praktische handleiding voor bronvermelding in het hoger onderwijs</i> (3e</p>

	herziene editie). SURF. Bekijk dit boek online
Verplichte software / verplicht materiaal	KANA Daily Life
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Integratie psychomotorische therapie
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Integration Psychomotricity
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-01
Beoordelingscriteria	<p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student kan afstemmen op de ander, een werkrelatie opbouwen en deze onderhouden. - De student komt met cliënt tot overeenstemming over doel en werkwijze. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student observeert en interpreteert het externe gedrag van de ander en kan de verzamelde gegevens ordenen aan de hand van een model. - De student voert in overeenstemming met de cliënt een interventie uit op basis van een rationale. <p>EK3</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student ontwikkelt onderzoekend vermogen binnen de behandelcontext door een casus te conceptualiseren met inzet van een kwalitatieve onderzoeksmethode. - De student verzamelt systematisch informatie uit de literatuur. <p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student reflecteert op de eigen subjectieve ervaring.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PORT
Minimaal oordeel	6
Tentamenmomenten	1xP2N, 1xP3N of 1xP4N

Algemene informatie OWE/Cursus	
Naam cursus lang Nederlandstalig	PMT Methodisch Handelen - Preventief en vraaggericht
Naam cursus lang Engelstalig	PMT Therapeutic Methods - Prevention and on demand
Naam cursus kort Nederlandstalig	PMH - Preventief & vraaggericht
Naam cursus kort Engelstalig	PTM - Prevention and on demand
Code cursus	PMTMPV01
Onderwijsperiode	P3,4N
Studiepunten	30
Studielast in uren	840
Onderwijstijd (contacturen)	308
Ingangseisen cursus	n.v.t.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>Deze cursus is de tweede in de propedeuse en omvat het hele tweede semester. Na het ontwikkelen van een (beginnend) beroepsbeeld in de eerste cursus wordt de tweede vervolgd met de beginnende ontwikkeling in de richting van psychomotorisch therapeut. Het onderwijs is in deze cursus hetzelfde vormgegeven als in cursus één. Dat betekent dat de student ook in deze cursus 'eigenaar' is van zijn eigen leren in het beroep. De cursus is opgebouwd uit dezelfde structuur en leervormen Proces, Lab, Feedback, Schrijven, Verbeelden en Reflecteren. Ook nu staan de methodische</p>

	<p>onderdelen centraal waar op propedeuse niveau leeruitkomsten aan gekoppeld zijn.</p> <p>Er wordt geleerd vanuit de ervaring van het eigen bewegen en lichamelijkheid. De student ontwikkelt een beginnend beroepsbeeld en oefent actief onderdelen van het methodisch handelen. Met de vorderingen in het leren reflecteren gaat de student zijn handelingspatronen herkennen en leren variëren (handelingsalternatieven).</p> <p>De studenten leren de kennis, vaardigheden en attitude toe te passen bij specifieke doelgroepen en leren het eigen handelen te onderbouwen.</p> <p>Bovendien zal de student de eigen behandeling systematisch kunnen evalueren.</p> <p>Daarnaast krijgt in cursus 2 het leren binnen zowel de onderwijscontext als de praktijkcontext aandacht. Op stage kan de student het methodisch handelen toepassen in de beroepspraktijk.</p>
Leeruitkomsten	<p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student kan afstemmen op de ander, een werkrelatie opbouwen en deze onderhouden en hanteert daarbij een passende attitude. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student formuleert gebruikmakend van het vaktherapeutisch middel en in afstemming met de ander een doel, gericht op de gewenste doeltoestand. - De student voert in overeenstemming met de cliënt een interventie uit op basis van een rationale, die onderbouwd is vanuit literatuur en/ of onderzoek. - Student past interventies gericht op gezondheid en bewegen toe in de praktijk. <p>EK3</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student ontwikkelt onderzoekend vermogen door een behandeling systematisch te evalueren met inzet van een kwantitatieve onderzoeksmethode. - De student evalueert het eigen onderzoek op kritische wijze. <p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student reflecteert op de eigen subjectieve ervaring en formuleert ten behoeve van de eigen ontwikkeling een passend handelingsalternatief. - De student heeft een realistisch beginnend beroepsbeeld en kan dit verwoorden naar andere professionals en daarmee het beroep meer bekendheid geven. <p>Overkoepelend</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student heeft een actieve houding binnen de samenwerking in de professionele context en communiceert helder met alle betrokken partijen. - De student toont aan de kennis verbonden met de propedeuse in voldoende mate te beheersen. - De student toont eigen initiatief in activiteiten die bijdragen aan beroepsontwikkeling zowel binnen als buiten het onderwijsprogramma.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Esser, Y. (2018). <i>Ruimer ademen, vrijer leven: Op adem komen met de Methode Van Dixhoorn</i> (2e druk). Uitgeverij Akasha.</p> <p>Glas, O., & Bakker, B. (2026). <i>In de lijfelijke ervaring: Vraaggericht en individueel psychomotorisch behandelen</i>. Uitgeverij Van Gorcum.</p> <p>Groen, M. (2024). <i>Reflecteren: De basis: Op weg naar bewust en bekwaam handelen</i> (5e editie). Noordhoff Uitgevers.</p> <p>Bekijk dit boek online</p>

	<p>Hekking, P., & Fellingner, P. (2011). <i>Psychomotorische therapie: Een inleiding</i>. Boom. Bekijk dit boek online</p> <p>Prins, P. J. M., & Braet, C. (Eds.). (2014). <i>Handboek klinische ontwikkelingspsychologie</i> (2e geheel herziene druk). Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Van Beemen, L., & Beckerman-Wagner, M. (2025). <i>Ontwikkelingspsychologie</i> (8e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Van der Donk, C., & Van Lanen, B. (2019). <i>Praktijkonderzoek in zorg en welzijn</i> (3e herziene druk). Uitgeverij Coutinho. Bekijk dit boek online</p> <p>Van Keken, H. (2015). <i>Voor het onderzoek: De onderzoekskwestie als basis voor praktijkonderzoek</i> (3e druk). Boom Lemma uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Waugh, A., & Grant, A. W. (2021). <i>Ross en Wilson anatomie & fysiologie in gezondheid en ziekte</i> (C. Sherlock, Vert.; 13e editie). Elsevier.</p>
Verplichte software / verplicht materiaal	KANA Daily Life
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Integratie psychomotorische therapie
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Integration Psychomotricity
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-01
Beoordelingscriteria	<p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student kan afstemmen op de ander, een werkrelatie opbouwen en deze onderhouden en hanteert daarbij een passende attitude. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student formuleert gebruikmakend van het vaktherapeutisch middel en in afstemming met de ander een doel, gericht op de gewenste doeltoestand. - De student voert in overeenstemming met de cliënt een interventie uit op basis van een rationale, die onderbouwd is vanuit literatuur en/ of onderzoek. - Student past interventies gericht op gezondheid en bewegen toe in de praktijk. <p>EK3</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student ontwikkelt onderzoekend vermogen door een behandeling systematisch te evalueren met inzet van een kwantitatieve onderzoeksmethode. - De student evalueert het eigen onderzoek op kritische wijze. <p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student reflecteert op de eigen subjectieve ervaring en formuleert ten behoeve van de eigen ontwikkeling een passend handelingsalternatief. - De student heeft een realistisch beginnend beroepsbeeld en kan dit verwoorden naar andere professionals en daarmee het beroep meer bekendheid geven. <p>Overkoepelend</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student heeft een actieve houding binnen de samenwerking in de professionele context en communiceert helder met alle betrokken partijen. - De student toont aan de kennis verbonden met de propedeuse in voldoende mate te beheersen.

	- De student toont eigen initiatief in activiteiten die bijdragen aan beroepsontwikkeling zowel binnen als buiten het onderwijsprogramma.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PORT
Minimaal oordeel	6
Tentamenmomenten	2xP4N

9.2 Cursussen van de postpropedeuse

Afstudeerprogramma

Om te bepalen of de student beroepsbekwaam is zijn de volgende onderdelen aangemerkt als afstudeeronderdelen.

Bij beeldende therapie:

- de cursus Beeldend therapeutisch handelen in de praktijk in Hf2
- de cursus Praktijkinnovatie in Zorg en Welzijn in HF3

Bij drama- en muziektherapie:

- de eindbeoordeling stage in HF2
- de cursus Praktijkinnovatie Zorg en Welzijn in HF3

Bij psychomotorische therapie:

- de cursus Psychomotorisch behandelen in de praktijk in HF2
- de cursus Praktijkinnovatie in Zorg en Welzijn in HF3

9.2.1 Cursussen HF1

9.2.1.1 Cursussen beeldende, drama- en muziektherapie

Algemene informatie OWE/Cursus	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Studieloopbaanbegeleiding 2
Naam cursus lang Engelstalig	Academic Counseling 2
Naam cursus kort Nederlandstalig	Studieloopbaanbegeleiding 2
Naam cursus kort Engelstalig	Academic Counseling 2
Code cursus	SLBVTB01
Onderwijsperiode	P1-4N
Studiepunten	4
Studielast in uren	112
Onderwijstijd (contacturen)	28
Ingangseisen cursus	75% van de propedeuse behaald
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	In deze cursus onderzoekt de student zijn motivatie om aan onderwijs, onderzoek en praktijkleren in de hoofdfase deel te nemen en leert een student wat professioneel handelen inhoudt. De samenhang is vooral te vinden op overstijgend en individueel reflectief niveau waarbij aandacht is voor centrale thema's welzijn, studeerbaarheid, groepsdynamiek en beroepsidentiteit. De studentbegeleider stimuleert de student tot proactief afgestemd handelen wanneer zich uitdagingen voordoen t.a.v. studie(vaardigheden) persoonlijke en professionele ontwikkeling. Naast individuele gesprekken, op maat begeleiding en (sub)groepsbijeenkomsten zijn 56 uren Vrije Ruimte onderdeel van deze cursus. Deze besteed een student aan taken of projecten die voortkomen uit individuele leerdoelen die raken aan het beroep of de beroepsidentiteit op studieniveau 2 Vaktherapie.
Leeruitkomsten	EK4 <ul style="list-style-type: none"> - De student toont aan dat zijn gestelde leerdoelen betrekking hebben op één of meer eindkwalificaties. - De student toont aan dat de activiteiten waar hij aan deelgenomen heeft passen bij het gestelde leerdoel. - De student toont aan hoe de gedane activiteiten passen bij zijn ontwikkeling als vaktherapeut.

	- De student laat zien actief feedback te verzamelen tijdens groepsbijeenkomsten en studiebegeleidingsgesprekken en benut deze gericht om de eigen leerdoelen te realiseren.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	n.v.t.
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Verslag vrije ruimte
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Report Completion of Choice
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-01
Beoordelingscriteria	<p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student toont aan dat zijn gestelde leerdoelen betrekking hebben op één of meer eindkwalificaties. - De student toont aan dat de activiteiten waar hij aan deelgenomen heeft passen bij het gestelde leerdoel. - De student toont aan hoe de gedane activiteiten passen bij zijn ontwikkeling als vaktherapeut. - De student laat zien actief feedback te verzamelen tijdens groepsbijeenkomsten en studiebegeleidingsgesprekken en benut deze gericht om de eigen leerdoelen te realiseren.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PROD
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	2xP4N

9.2.1.2 Cursussen beeldende therapie

Algemene informatie OWE/Cursus	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Methodiek A: Werken aan psychisch herstel
Naam cursus lang Engelstalig	Methods A: Recovery Oriented Treatment Methods
Naam cursus kort Nederlandstalig	Methodiek A
Naam cursus kort Engelstalig	Methods A
Code cursus	VBMAWP02
Onderwijsperiode	P1,2N
Studiepunten	15
Studielast in uren	420
Onderwijstijd (contacturen)	64
Ingangseisen cursus	75% van de propedeuse Beeldende therapie behaald
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	Deze cursus richt zich op de fasen van diagnosticeren/ indiceren en het opstellen van een behandelplan binnen de (fictieve) beroepscontext kinder- en jeugd GGZ, hierin staat multidisciplinaire samenwerking bij kinderen met een trauma en hun systeem centraal. De student leert een beeldend therapeutische observatierapportage op te stellen voor een gesimuleerde cliënt en deze uit te werken tot een behandelplan. Hiervoor verzamelt de student systematisch informatie over de cliënt, zijn systeem en de problematiek. Dit d.m.v. deskresearch, fieldresearch (kleinschalig kwalitatief onderzoek) en een zelf uitgevoerd observatieprogramma in een gesimuleerde situatie. Deze informatie wordt als input gebruikt om tot een passend aanbod te komen voor het behandelplan.
Leeruitkomsten	<p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student observeert en interpreteert in het perspectief van specifieke trainings-, begeleidings- en behandelkaders en doelgroepen. - De student geeft de (gesimuleerde) cliënt en bij de cliënt betrokken personen een heldere rationale waarin hulpvraag, doel en werkwijze samenkomen en onderbouwt dit vanuit (onderzoeks-/vak) literatuur. <p>EK3</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student verzamelt op systematische wijze, gebruikmakend van wetenschappelijke- en van vakliteratuur kennis over doelgroepen, (psycho)pathologie en de (beeldend therapeutische) behandeling ervan. - De student werkt een beroepsgelateerd vraagstuk uit vanuit meerdere perspectieven. - De student ontwerpt een passende methode (interview-guide) voor een diepte-interview en analyseert de resultaten door middel van de content analyse (open en axiaal coderen).
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Haeyen, S. (2023). De polyvagaaltheorie en de betekenis voor vaktherapie. <i>Tijdschrift voor Vaktherapie</i>, 19(3), 14-19. Bekijk dit artikel online</p> <p>Hinz, L. D. (2020). <i>Expressive Therapies Continuum: A framework for using art in therapy</i> (2nd edition). Routledge. Bekijk dit boek online</p> <p>Hulshof, M. (2016). <i>Leren interviewen: Interviewen als onderzoeksinstrument</i> (7e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Lusebrink, V. B., & Hinz, L. D. (2016). The Expressive Therapies Continuum as a framework in the treatment of trauma. In J. L. King (Ed.), <i>Art therapy, trauma and neuroscience: Theoretical and practical perspectives</i> (pp. 42-66). Routledge. Bekijk dit boek online</p>

	<p>Prins, P. J. M., & Braet, C. (Reds.). (2014). <i>Handboek klinische ontwikkelingspsychologie</i> (2e geheel herziene druk). Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Schweizer, C., De Bruyn, J., Haeyen, S., Henskens, B., Visser, H., & Rutten-Saris, M. (2009). <i>Handboek beeldende therapie: Uit de verf</i>. Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Smeijsters, H. (2008). <i>Handboek creatieve therapie</i> (3e herziene druk). Uitgeverij Coutinho. Bekijk dit boek online</p> <p>Van der Molen, H. T., Dehue, F., Thewissen, V., Gunther, N., & Van Hooren, S. (Reds.). (2023). <i>Klinische psychologie: Theorieën en psychopathologie</i> (4e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Van Keken, H. (2015). <i>Voor het onderzoek: De onderzoekskwestie als basis voor praktijkonderzoek</i> (3e druk). Boom Lemma uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Verhoeven, N. (2023). <i>Thematische analyse: Patronen vinden bij kwalitatief onderzoek</i> (2e druk). Boom uitgevers. Bekijk dit boek online</p>
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Oriëntatie op de casus
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Orientation on the case
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-01
Beoordelingscriteria	<p>EK3</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student verzamelt op systematische wijze, gebruikmakend van wetenschappelijke- en van vakliteratuur kennis over doelgroepen, (psycho)pathologie en de (beeldend therapeutische) behandeling ervan. - De student werkt een beroeps gerelateerd vraagstuk uit vanuit meerdere perspectieven. - De student ontwerpt een passende methode (interview-guide) voor een diepte-interview en analyseert de resultaten door middel van de content analyse (open en axiaal coderen).
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PROD
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	1xP1N, 1xP2N
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Behandelplan
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Treatment Plan
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-02
Beoordelingscriteria	<p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student observeert en interpreteert in het perspectief van specifieke trainings-, begeleidings- en behandelkaders en doelgroepen. - De student geeft de (gesimuleerde) cliënt en bij de cliënt betrokken personen een heldere rationale waarin hulpvraag, doel en werkwijze samenkomen en onderbouwt dit vanuit (onderzoeks-/vak) literatuur.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PROD

Weging deeltentamen	2
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	1xP2N, 1xP3N

Algemene informatie OWE/Cursus	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Beeldende professionele ontwikkeling 2a: Persoonlijke verdieping en verbeelding
Naam cursus lang Engelstalig	Art-Based Professional Development 2a: Personal Exploration and Imagination
Naam cursus kort Nederlandstalig	BPO2a: Pers. verdieping & verbeelding
Naam cursus kort Engelstalig	PD2a: Personal Exploration & Imagination
Code cursus	BEEPOP02
Onderwijsperiode	P1,2N
Studiepunten	7,5
Studielast in uren	210
Onderwijstijd (contacturen)	107
Ingangseisen cursus	75% van de propedeuse Beeldende therapie behaald
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>De cursus bestrijkt een heel semester en is gericht op de beeldende professionele ontwikkeling. Studenten werken aan de hand van een betekenisvol persoonlijk thema, gerelateerd aan de beroepspraktijk. Het eigen lichaam vormt het startpunt van het beeldende onderzoek. Het gekozen thema wordt gedurende het semester met verschillende technieken en materialen onderzocht (keramiek, grafische technieken, schilderwerk en materialen naar eigen keuze). De studenten doen ervaringen op in het vaktherapeutisch middel, reflecteren op hun handelen en ontwikkelen een kritische houding ten opzichte van het eigen beeldende onderzoek. Uitwisseling met medestudenten en het geven en ontvangen van feedback op het proces is nadrukkelijk onderdeel van het leerproces. Daarnaast wordt er kennis gemaakt met de basisbegrippen van esthetica. Deze worden zowel receptief als reflectief verwerkt.</p> <p>De cursus 'Beeldende Professionele Ontwikkeling' is een doorlopende leerlijn, met als thema '<i>Persoonlijke verdieping en verbeelding</i>' in semester 1 en '<i>Oriëntatie & Betekenis</i>' in semester 2. De cursus loopt gedurende het hele jaar naast de cursussen van de methodische en praktijkgerichte leerlijn en is daarbij ondersteunend.</p>
Leeruitkomsten	<p>EK5</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student presenteert een expositie, die zowel visueel als inhoudelijk samenhangend is. Het werk is gemaakt in semester 1 van HF1. - De student toont een divers en experimenteel doorwerkt beeldend onderzoek, dat persoonlijke zeggingskracht heeft. - De student toont vakvaardigheid aan middels competent gebruik van beeldende materialen en technieken. - De student bespreekt het getoonde werk op een beeldanalytische manier en maakt daarbij gebruik van de juiste begrippen. - De student reflecteert op vaktherapeutische wijze op het eigen beeldend handelen en toont dit aan in het werk, door de persoonlijke ervaringen tijdens het werkproces in verband te brengen met begrippen uit het vakgebied. - De student bespreekt relevante ontvangen feedback en toont aan hoe deze in het beeldende proces verwerkt is. - De student beschrijft de basisbegrippen van esthetica in relatie tot het eigen beeldende werk.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	n.v.t.

Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Expositie en presentatie
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Exposition and Presentation
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-01
Beoordelingscriteria	<p>EK5</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student presenteert een expositie, die zowel visueel als inhoudelijk samenhangend is. Het werk is gemaakt in semester 1 van HF1. - De student toont een divers en experimenteel doorwerkt beeldend onderzoek dat persoonlijke zeggingskracht heeft. - De student toont vakvaardigheid aan middels competent gebruik van beeldende materialen en technieken. - De student bespreekt het getoonde werk op een beeldanalytische manier en maakt daarbij gebruik van de juiste begrippen. - De student reflecteert op het eigen beeldend handelen en toont dit aan in het werk, door de persoonlijke ervaringen tijdens het werkproces in verband te brengen met begrippen uit het vakgebied. - De student-bespreekt relevante ontvangen feedback en toont aan hoe deze in het beeldende proces verwerkt is. - De student beschrijft de basisbegrippen van esthetica in relatie tot het eigen beeldende werk.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PRES
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	1xP2N, 1xP3N

Algemene informatie OWE/Cursus	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Methodiek B: Behandelen bij psychiatrische problemen
Naam cursus lang Engelstalig	Methods B: Treatment for People with Psychiatric Problems
Naam cursus kort Nederlandstalig	Methodiek B
Naam cursus kort Engelstalig	Methods B
Code cursus	VBMBBP01
Onderwijsperiode	P3,4N
Studiepunten	15
Studielast in uren	420
Onderwijstijd (contacturen)	64
Ingangseisen cursus	75% van de propedeuse Beeldende therapie behaald
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>In deze cursus gaat de student leren binnen de (fictieve) beroepscontext van de specialistische GGZ met de doelgroep volwassenen. Binnen deze beroepscontext staat groepstherapie bij volwassenen met een persoonlijkheidsstoornis centraal. Dit zijn meervoudige en complexe therapeutische situaties.</p> <p>In deze cursus gaat de student een beeldend therapeutische groepsbehandeling uitvoeren en evalueren in een (gesimuleerde) situatie.</p> <p>De student leert veiligheid in een groep creëren, (tegen)overdracht hanteren en omgaan met weerstand. Ook leert de student om met behulp van een kwantitatieve meting een behandeling te evalueren.</p> <p>In het onderwijs worden specifieke, relevante theoretische kaders, (artistieke)vaardigheden en methodieken aangereikt om een behandeling uit te voeren en te evalueren.</p>
Leeruitkomsten	<p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student stelt doelen op samen met de (gesimuleerde) cliënt. - De student communiceert (schriftelijk) op afgestemde wijze met de (gesimuleerde) cliënt en bij de cliënt betrokken personen, over de werkwijze en het verloop van de training/begeleiding/therapie. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student zet zijn vaktherapeutisch middel in om met (gesimuleerde) cliënten, of met groepen cliënten te werken aan de gestelde doelen. <p>EK3</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student kiest een relevante uitkomstmaat en kan hier een passend kwantitatief instrument bij vinden. - De student evalueert het eigen onderzoek op kritische wijze en verwoordt wat de resultaten impliceren voor de beroepspraktijk.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Bakker, E., & Van Buuren, H. (2023). <i>Onderzoek in de gezondheidszorg</i> (4e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Eurelings-Bontekoe, E. H. M., Verheul, R., & Snellen, W. M. (Eds.) (2017). <i>Handboek persoonlijkheidspathologie: Voor opleiding, onderzoek en klinische praktijk</i> (3e herziene druk). Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Haeyen, S. (Ed.). (2022). <i>Schemagerichte werkvormen voor vaktherapie: Interventies ter versterking van de adaptieve modi</i>. Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Hinz, L. D. (2020). <i>Expressive Therapies Continuum: A framework for using art in therapy</i> (2nd edition). Routledge. Bekijk dit boek online</p> <p>Schweizer, C., De Bruyn, J., Haeyen, S., Henskens, B., Visser, H., & Rutten-Saris, M. (2009). <i>Handboek beeldende therapie: Uit de verf</i>.</p>

	<p>Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Van Delft, F. (2026). <i>Overdracht en tegenoverdracht: Een therapeutisch fenomeen vertaald naar alledaagse psychosociale begeleiding</i> (8e editie). Boom.</p> <p>Verfaille, M. (2011). <i>Mentaliseren in beeldende vaktherapie: Met casuïstiek van Gizella Smet en Wijntje van der Ende</i>. Garant.</p>
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Behandelrapportage
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Treatment Report
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-01
Beoordelingscriteria	<p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student stelt doelen op samen met de (gesimuleerde) cliënt. - De student communiceert (schriftelijk) op afgestemde wijze met de (gesimuleerde) cliënt en bij de cliënt betrokken personen, over de werkwijze en het verloop van de training/begeleiding/therapie. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student zet zijn vaktherapeutisch middel in om met (gesimuleerde) cliënten, of met groepen cliënten te werken aan de gestelde doelen. <p>EK3</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student kiest een relevante uitkomstmaat en kan hier een passend kwantitatief instrument bij vinden. - De student evalueert het eigen onderzoek op kritische wijze en verwoordt wat de resultaten impliceren voor de beroepspraktijk.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PROD
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	2xP4N

Algemene informatie OWE/Cursus	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Beeldende professionele ontwikkeling 2b: Oriëntatie & Betekenis
Naam cursus lang Engelstalig	Art-Based Professional Development 2b: Orientation & Meaning
Naam cursus kort Nederlandstalig	BPO2b: Oriëntatie & Betekenis
Naam cursus kort Engelstalig	PD2b: Orientation & Meaning
Code cursus	BEEPOO02
Onderwijsperiode	P3,4N
Studiepunten	7,5
Studielast in uren	210
Onderwijstijd (contacturen)	75
Ingangseisen cursus	75% van de propedeuse Beeldende therapie behaald
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>De cursus bestrijkt een heel semester en is gericht op de beeldende professionele ontwikkeling.</p> <p>De student onderzoekt in periode 3 de eigen culturele context en het persoonlijke narratief aan de hand foto's en materialen uit de verschillende fases van het eigen leven. Deze herinneringen vormen het startpunt voor zelfexploratie middels het maken van nieuw beeldend werk.</p> <p>In periode 4 wordt de blik verbreed naar andere culturele contexten en (therapeutische) rituelen. De student verdiept zich in hedendaagse mondiale (niet-westerse) kunstenaars. Dit vormt de bron voor een eigen beeldend onderzoek waarin invloeden van andere culturen als inspiratiebron dienen.</p> <p>De cursus Beeldende professionele ontwikkeling is een doorlopende leerlijn, met als thema <i>Persoonlijke verdieping en verbeelding</i> in semester 1 en <i>Oriëntatie & Betekenis</i> in semester 2.</p> <p>De cursus loopt gedurende het hele jaar naast de cursussen van de methodische en praktijkgerichte leerlijn en is daarbij ondersteunend.</p>
Leeruitkomsten	<p>EK5</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student presenteert een expositie, die zowel visueel als inhoudelijk samenhangend is. Het werk is gemaakt in semester 2 van HF1. - De student toont een divers en experimenteel doorwerkt beeldend onderzoek dat persoonlijke zeggingskracht heeft. - De student toont vakvaardigheid aan middels competent gebruik van beeldende materialen en technieken. - De student bespreekt het getoonde werk op een beeldanalytische manier en maakt daarbij gebruik van de juiste begrippen. - De student reflecteert op vaktherapeutische wijze op het eigen beeldend handelen en toont dit aan in het werk, door de persoonlijke ervaringen tijdens het werkproces in verband te brengen met begrippen uit het vakgebied. - De student bespreekt relevante ontvangen feedback en toont aan hoe deze in het beeldende proces verwerkt is.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	n.v.t.
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Expositie en presentatie
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Exposition and Presentation
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-01
Beoordelingscriteria	<p>EK5</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student presenteert een expositie, die zowel visueel als inhoudelijk samenhangend is. Het werk is gemaakt in semester 2 van HF1.

	<ul style="list-style-type: none"> - De student toont een divers en experimenteel doorwerkt beeldend onderzoek dat persoonlijke zeggingskracht heeft. - De student toont vakvaardigheid aan middels competent gebruik van beeldende materialen en technieken. - De student bespreekt het getoonde werk op een beeldanalytische manier en maakt daarbij gebruik van de juiste begrippen. - De student reflecteert op vaktherapeutische wijze op het eigen beeldend handelen en toont dit aan in het werk, door de persoonlijke ervaringen tijdens het werkproces in verband te brengen met begrippen uit het vakgebied. - De student bespreekt relevante ontvangen feedback en toont aan hoe deze in het beeldende proces verwerkt is.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PRES
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	2xP4N

Algemene informatie OWE/Cursus	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Praktijkleren A
Naam cursus lang Engelstalig	Practice-Based Learning A
Naam cursus kort Nederlandstalig	Praktijkleren A
Naam cursus kort Engelstalig	Practice-Based Learning A
Code cursus	VBPRLA01
Onderwijsperiode	P1,2N
Studiepunten	5
Studielast in uren	150
Onderwijstijd (contacturen)	60
Ingangseisen cursus	75% van de propedeuse Beeldende therapie behaald
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>In deze cursus gaat de student stage lopen in een werkveld georiënteerde organisatie. Binnen deze context staat ontwikkelingsgericht behandelen centraal.</p> <p>De student houdt rekening met het opbouwen van een werkrelatie, de mogelijkheden van het beeldend therapeutisch middel, eigen mogelijkheden en beperkingen en die van de cliënt, passend bij de doelstelling van de organisatie. De mogelijkheden van het beeldend therapeutisch middel worden door de student ervaringsgericht ingezet. In het onderwijs worden specifieke en relevante theoretische kaders, (artistieke) vaardigheden en methodieken aangereikt. Daarnaast is het gericht op sociale en emotionele ontwikkeling en op het bevorderen van levenskwaliteit.</p> <p>Door reflectie/intervisie op de casussen van de student en medestudenten worden thema's/dilemma's zichtbaar waarop de student leert anticiperen.</p> <p>De cursus praktijkleren is een verbindende cursus tussen de praktijk, in de vorm van stage, en de theorie op de opleiding.</p>
Leeruitkomsten	<p>EK 1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student bouwt een werkrelatie met een (gesimuleerde) cliënt op in een begeleidende, trainingsgerichte en/of therapeutische context en onderhoudt deze door gebruik te maken van communicatievaardigheden. - De student zet zijn vaktherapeutisch middel expliciet in, in het opbouwen en onderhouden van de werkrelatie. - De student herkent eigen grenzen en die van de ander en hanteert afstand en nabijheid passend in de context.

	<ul style="list-style-type: none"> - De student vindt op afgestemde wijze balans tussen het bieden van zorg en begeleiding voor de (gesimuleerde) cliënt en het ontwikkelen, dan wel in stand houden van diens autonomie. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student stemt zijn aanbod af op de (gesimuleerde) cliënt en stelt deze zo nodig bij, afgestemd op de draagkracht en sociale en culturele achtergrond. - De student intervenueert doelgericht en ervaringsgericht gebruik makend van algemene en vakspecifieke kennis. <p>EK 4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student reflecteert systematisch op eigen denken, voelen en handelen in relatie tot de beroepscontext.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Hinz, L. D. (2020). <i>Expressive Therapies Continuum: A framework for using art in therapy</i> (2nd edition). Routledge. Bekijk dit boek online</p> <p>Graafstal S., & Heijligers C. (2024). <i>Beweging-als-houvast: Een relationeel perspectief op beweging</i> [Proefschrift]. Radboud Universiteit. Bekijk dit proefschrift online</p> <p>Schweizer, C., De Bruyn, J., Haeyen, S., Henskens, B., Visser, H., & Rutten-Saris, M. (2009). <i>Handboek beeldende therapie: Uit de verf</i>. Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Verfaillie, M. (2011). <i>Mentaliseren in beeldende vaktherapie: Met casuïstiek van Gizella Smet en Wijntje van der Ende</i>. Garant.</p>
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Performance Assessment
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Performance Assessment
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-01
Beoordelingscriteria	<p>EK 1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student bouwt een werkrelatie met een (gesimuleerde) cliënt op in een begeleidende, trainingsgerichte en/of therapeutische context en onderhoudt deze door gebruik te maken van communicatievaardigheden. - De student zet zijn vaktherapeutisch middel expliciet in, in het opbouwen en onderhouden van de werkrelatie. - De student herkent eigen grenzen en die van de ander en hanteert afstand en nabijheid passend in de context. - De student vindt op afgestemde wijze balans tussen het bieden van zorg en begeleiding voor de (gesimuleerde) cliënt en het ontwikkelen, dan wel in stand houden van diens autonomie. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student stemt zijn aanbod af op de (gesimuleerde) cliënt en stelt deze zo nodig bij, afgestemd op de draagkracht en sociale en culturele achtergrond. - De student intervenueert doelgericht en ervaringsgericht gebruik makend van algemene en vakspecifieke kennis. <p>EK 4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student reflecteert systematisch op eigen denken, voelen en handelen in relatie tot de beroepscontext.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PERF
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	1xP2N, 1xP3N

Algemene informatie OWE/Cursus	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Praktijkleren B
Naam cursus lang Engelstalig	Practice-Based Learning B
Naam cursus kort Nederlandstalig	Praktijkleren B
Naam cursus kort Engelstalig	Practice-Based Learning B
Code cursus	VBPRLB01
Onderwijsperiode	P3,4N
Studiepunten	6
Studielast in uren	180
Onderwijstijd (contacturen)	60
Ingangseisen cursus	75% van de propedeuse Beeldende therapie behaald
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>In deze cursus loopt de student nog stage in een werkveld georiënteerde organisatie.</p> <p>In het onderwijs introduceert de student casussen uit zijn stagepraktijk. Door reflectie/intervisie op de casussen van de student en medestudenten worden thema's/dilemma's zichtbaar waarop de student leert anticiperen. Voorbeelden van thema's zijn groepsdynamiek, waarnemingsperspectieven, ethische vraagstukken, zelfzorg, beroepscode en wetten, visie op beroep en maatschappij.</p> <p>De student leert in de praktijk de leeruitkomsten uit de overige cursussen te koppelen aan zijn dagelijks handelen als beeldend therapeut (in opleiding) in de beroepspraktijk en daarop te reflecteren.</p>
Leeruitkomsten	<p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student reflecteert systematisch op eigen denken, voelen en handelen in relatie tot de beroepscontext. - De student handelt volgens de beroepscode, de geldende gedragsregels van de betrokken organisatie en binnen de wetgeving. - De student toont aan dat hij een ethische gevoeligheid heeft ontwikkeld t.a.v. vraagstukken en gaat hiermee integer om met betrekking tot zichzelf, de ander en de relatie. - De student geeft blijk van een visie op het beroep en legt de relatie met maatschappelijke ontwikkelingen. - De student toont aan dat hij zich bewust is van de noodzaak betreffende zelfzorg en weerbaarheid en weet dit toe te passen. - De student werkt actief samen met andere bij de cliënt betrokken professionals en is hierin communicatief, ondernemend, betrouwbaar en reflectief.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	n.v.t.
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Portfolio
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Portfolio
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-01
Beoordelingscriteria	<p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student reflecteert systematisch op eigen denken, voelen en handelen in relatie tot de beroepscontext. - De student handelt volgens de beroepscode, de geldende gedragsregels van de betrokken organisatie en binnen de wetgeving. - De student toont aan dat hij een ethische gevoeligheid heeft ontwikkeld t.a.v. vraagstukken en gaat hiermee integer om met betrekking tot zichzelf, de ander en de relatie.

	<ul style="list-style-type: none">- De student geeft blijk van een visie op het beroep en legt de relatie met maatschappelijke ontwikkelingen.- De student toont aan dat hij zich bewust is van de noodzaak betreffende zelfzorg en weerbaarheid en weet dit toe te passen.- De student werkt actief samen met andere bij de cliënt betrokken professionals en is hierin communicatief, ondernemend, betrouwbaar en reflectief.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PORT
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	2xP4N

9.2.1.3 Cursussen dramatherapie

Algemene informatie OWE/Cursus	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Vaktherapeutisch Middel - Zelfervaring en drama-skills
Naam cursus lang Engelstalig	Artistic Modality - Self Experience and dramatic skills
Naam cursus kort Nederlandstalig	VM - Zelfervaring en drama-skills
Naam cursus kort Engelstalig	AM - Self Experience and dramatic skills
Code cursus	VDVMZD01
Onderwijsperiode	P1,2N
Studiepunten	9
Studielast in uren	240
Onderwijstijd (contacturen)	160
Ingangseisen cursus	75% van de propedeuse Dramatherapie behaald
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	In deze cursus staat de ontwikkeling van de student binnen drama centraal. De verschillende theaterfuncties (speler, auteur, regisseur, vormgever, toeschouwer) komen aan bod en worden geoefend. Daarnaast komen theatergeschiedenis en zelfervaring binnen drama aan bod. In HF1 worden drie cursussen Methodisch handelen en twee cursussen Vaktherapeutisch middel aangeboden. De cursussen Vaktherapeutisch Middel zijn toeleverend voor het methodisch therapeutisch handelen.
Leeruitkomsten	EK5 <ul style="list-style-type: none"> - De student toont beheersing van vormgevingselementen (als ruimte, decor, kostuum, belichting, geluid). - De student kan dramaturgische aspecten in de zelfregie en regie van anderen toepassen. - De student zet op passende wijze drama in bij de spelbegeleiding van anderen. - De student toont kennis m.b.t. theatrale genres en de theatergeschiedenis. - De student kan zichzelf in drama uitdagen en geeft hierdoor zijn spelontwikkeling vorm. - De student confronteert zichzelf in drama met patronen in denken, handelen, voelen en reflecteert op het eigen proces.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	Groen, M. (2024). <i>Reflecteren: De basis: Op weg naar bewust en bekwaam handelen</i> (5e editie). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online Reimers, A. (2017). <i>"Wenn's menscheit auf der Buehne": Een onderzoek naar maakprocessen in het biografisch theater</i> [Masterscriptie]. Hogeschool van de Kunsten ArteZ. Bekijk deze scriptie online Tweijstra, R., Hurk P., & Verspaget, B. (2008). <i>Dramatiseren: Van idee tot voorstelling</i> . Uitgeverij IT & FB. Vane, S. (2012). <i>Werken met drama</i> . Boom Lemma Uitgevers. Bekijk dit boek online
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Portfolio zelfervaring en drama-skills
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Portfolio self experience and dramatic skills
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-01
Beoordelingscriteria	EK5 <ul style="list-style-type: none"> - De student toont beheersing van vormgevingselementen (als ruimte, decor, kostuum, belichting, geluid).

	<ul style="list-style-type: none"> - De student kan dramaturgische aspecten in de zelfregie en regie van anderen toepassen. - De student zet op passende wijze drama in bij de spelbegeleiding van anderen. - De student toont kennis m.b.t. theaterale genres en de theatergeschiedenis. - De student kan zichzelf in drama uitdagen en geeft hierdoor zijn spelontwikkeling vorm. - De student confronteert zichzelf in drama met patronen in denken, handelen, voelen en reflecteert op het eigen proces.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PORT
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	1xP2N, 1xP3N

Algemene informatie OWE/Cursus	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Methodisch handelen - Zelfervaring en methodisch handelen bij persoonlijkheidsstoornissen
Naam cursus lang Engelstalig	Self-Experience and Therapeutic Methods with Personality Disorders
Naam cursus kort Nederlandstalig	MH - Persoonlijkheidsstoornissen
Naam cursus kort Engelstalig	TM - Personality Disorders
Code cursus	METHAZ02
Onderwijsperiode	P1,2N
Studiepunten	14
Studielast in uren	392
Onderwijstijd (contacturen)	160
Ingangseisen cursus	75% van de propedeuse Dramatherapie behaald
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>Deze cursus omvat periode 1 en 2 van Hoofdfase I. In periode 1 staat zelfervaring binnen dramatherapeutische methoden centraal. De student leert zijn eigen zelfbeeld te (h)erkennen en te bewerken door middel van ervaringsgerichte werkvormen. Tevens doet de student in deze periode kennis op ten aanzien van psychologische en psychotherapeutische stromingen. Omdat zelfervaring in periode 1 ook binnen de cursus vaktherapeutisch middel centraal staat zal dit onderwijs ook toeleverend zijn voor bijv. de toets zelf assessment uit de cursus vaktherapeutisch middel.</p> <p>In periode 2 leert de student de dramatherapeutische methoden die hij zelf heeft ervaren toe te passen bij complexe persoonlijkheidsproblematiek. In deze periode zal hij kennis opdoen rondom persoonlijkheidsproblematiek en psychotherapeutische stromingen.</p> <p>In een behandelplan zal de student zijn interventies voor een complexe casus onderbouwen en verantwoorden. Vervolgens zal hij in een performance assessment deze interventies laten zien.</p> <p>In beide perioden zal de student reflecteren op het eigen leerproces wat formatief getoetst zal worden.</p> <p>Waar in de propedeuse het accent nog lag op enkelvoudige problematiek staat in HFI complexe problematiek centraal als voorbereiding op de therapiestage in HFII.</p>
Leeruitkomsten	<p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student zet dramatherapie expliciet in, in het opbouwen en onderhouden van de werkrelatie. - De student stelt doelen op samen met de gesimuleerde cliënt. - De student herkent eigen grenzen en die van de ander en hanteert afstand en nabijheid passend in de context.

	<ul style="list-style-type: none"> - De student vindt op afgestemde wijze balans tussen het bieden van zorg en begeleiding bij de (gesimuleerde) client en het ontwikkelen, dan wel in stand houden van diens autonomie. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student zet dramatherapie in om met (gesimuleerde) cliënten, of met groepen cliënten te werken aan de gestelde doelen. - De student intervenueert doelgericht en ervaringsgericht gebruik makend van algemene en vakspecifieke kennis.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>American Psychiatric Association. (2022). <i>Beknopt overzicht van de criteria: DSM-5-TR</i> (M. W. Hengeveld, Supervisie vert.). Boom.</p> <p>Arntz, A., & Jacob, G. (2014). <i>Schematherapie: Een praktische handleiding</i> (G. Sijbers, Vert.). Uitgeverij Nieuwezijds.</p> <p>Beck, J., & Cimmermans, G. (2013). Spelen met Leary's roos in dramatherapie. <i>Tijdschrift voor Vaktherapie</i>, 9(1), 3-11. Bekijk dit artikel online</p> <p>Blokland-Vos, J., Günther, G., & Van Mook, C. (2008). Je vak in schema's deel 1: Vaktherapie binnen een kader van schematherapie. <i>Tijdschrift voor Vaktherapie</i>, 4(2), 17-23. Bekijk dit artikel online</p> <p>Blokland-Vos, J., Günther, G., & Van Mook, C. (2008). Je vak in schema's deel 2: Vaktherapeutische werkvormen binnen een kader van schematherapie. <i>Tijdschrift voor Vaktherapie</i>, 4(3), 35-44. Bekijk dit artikel online</p> <p>Doomen, L. (2018). Schemagerichte dramatherapie bij cluster C persoonlijkheidsstoornissen: Een verklaring vanuit neuropsychologische inzichten. <i>Tijdschrift voor Vaktherapie</i>, 14(2), 2-10. Bekijk dit artikel online</p> <p>Eurelings-Bontekoe, E. H. M., Verheul, R., & Snellen, W. M. (Reds.) (2017), <i>Handboek persoonlijkheidspathologie: Voor opleiding, onderzoek en klinische praktijk</i> (3e herziene druk). Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Jansen, G., & Batink, T. (2014). <i>Time to ACT! Het basisboek voor professionals</i>. Thema.</p> <p>Knijn, S. (2008). Ontwapenen: Een improvisatietechniek binnen dramatherapie. <i>Tijdschrift voor Vaktherapie</i>, 4(4), 9-14.</p> <p>Van der Molen, H. T., Dehue, F., Thewissen, V., Gunther, N., & Van Hooren, S. (Reds.). (2023). <i>Klinische psychologie: Theorieën en psychopathologie</i> (4e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Van Genderen, H., & Arntz, A. (2021). <i>Schematherapie bij borderline-persoonlijkheidsstoornis</i> (2e geheel herziene editie). Uitgeverij Nieuwezijds.</p> <p>Wergroep APA. (2021). <i>De APA-richtlijnen uitgelegd: Een praktische handleiding voor bronvermelding in het hoger onderwijs</i> (3e herziene editie). SURF. Bekijk dit boek online</p>
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Kennistoets A
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Knowledge Test A
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-01
Beoordelingscriteria	<p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student intervenueert doelgericht en ervaringsgericht gebruik makend van algemene en vakspecifieke kennis.

Vorm(en) tentamen en deeltentamens	KENN
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	1xP1N, 1xP2N
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Kennistoets B
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Knowledge Test B
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-02
Beoordelingscriteria	EK2 - De student intervenueert doelgericht en ervaringsgericht gebruik makend van algemene en vakspecifieke kennis.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	KENN
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	1xP2N, 1xP3N
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Performance assessment met behandelplan
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Performance Assessment with Treatment Plan
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-03
Beoordelingscriteria	EK1 - De student zet dramatherapie expliciet in, in het opbouwen en onderhouden van de werkrelatie. - De student stelt doelen op samen met de gesimuleerde cliënt. - De student herkent eigen grenzen en die van de ander en hanteert afstand en nabijheid passend in de context. - De student vindt op afgestemde wijze balans tussen het bieden van zorg en begeleiding bij de (gesimuleerde) client en het ontwikkelen, dan wel in stand houden van diens autonomie. EK2 - De student zet dramatherapie in om met (gesimuleerde) cliënten, of met groepen cliënten te werken aan de gestelde doelen. - De student intervenueert doelgericht en ervaringsgericht gebruik makend van algemene en vakspecifieke kennis.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PERF
Weging deeltentamen	2
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	1xP2N, 1xP3N

Algemene informatie OWE/Cursus	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Methodisch handelen - Traumabehandeling en Onderzoek
Naam cursus lang Engelstalig	Therapeutic Methods in Treatment Trauma and Research
Naam cursus kort Nederlandstalig	MH - Traumabehandeling en Onderzoek
Naam cursus kort Engelstalig	TM - Trauma and Research
Code cursus	METHAT03
Onderwijsperiode	P3,4N
Studiepunten	14
Studielast in uren	392
Onderwijstijd (contacturen)	160
Ingangseisen cursus	75% van de propedeuse Dramatherapie behaald
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>Deze cursus omvat periode 3 en 4 van HF1.</p> <p>In deze cursus zal de student verder kennis maken met complexe casuïstiek en bijbehorende behandelmethoden en zal hij onderzoek doen.</p> <p>In periode 3 leert de student dramatherapeutische interventies toe te passen bij traumaproblematiek. De student maakt kennis met de herstelfasen (stabilisatie, verwerking en integratie) in de behandeling van trauma. Hij zal zelfstandig een behandelproces met een casus uitvoeren waarover hij zal reflecteren en rapporteren.</p> <p>In periode 4 kiest de student tevens voor complexe problematiek uit zijn toekomstige therapiestage van HFII. Hij zal zich middels literatuuronderzoek verdiepen in deze problematiek en zich verantwoorden met passende behandelmethoden.</p> <p>In periode 4 krijgt de student de kans dramatherapeutische modules te ervaren die een relatie vertonen met zijn toekomstige therapiestage doelgroep. Hij leert via zelfervaring de werkzaamheid van deze modules aan den lijve te ondervinden tijdens de demonstratie van de docent.</p> <p>Vervolgens onderzoekt de student zelfstandig de rationale van een zelfgekozen module waarin hulpvraag, doel en werkwijze samenkomen. Hij presenteert en demonstreert deze module aan de groep en onderbouwt zijn presentatie vanuit vakliteratuur.</p> <p>Binnen deze cursussen vindt inhoudelijke verdieping in de doelgroep van de toekomstige therapie stage HFII plaats middels literatuuronderzoek in de lessen praktijkgericht onderzoek. Deze onderzoekslessen zullen toeleverend zijn voor de lessen methodisch handelen.</p> <p>De studenten verzamelen en ordenen op systematische wijze literatuur met betrekking tot de doelgroep, rationale en behandelmethoden. De studenten evalueren de uitvoering van het onderzoek en de betekenis van de uitkomsten voor de praktijk als voorbereiding op de casestudy uit HFII.</p>
Leeruitkomsten	<p>Behandelrapportage</p> <p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student bouwt een werkrelatie op met een cliënt in een therapeutische context en onderhoudt deze door gebruik te maken van communicatievaardigheden. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student geeft de cliënt een heldere rationale, waarin hulpvraag, doel en werkwijze samenkomen en onderbouwt dit vanuit (onderzoeks/vak)literatuur. - De student intervenueert doelgericht en ervaringsgericht gebruikmakend van algemene en vakspecifieke kennis. <p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student reflecteert systematisch op eigen denken, voelen en handelen in relatie tot de behandeling.

	<ul style="list-style-type: none"> - De student is zich bewust van (ethische) vraagstukken en/of dilemma's en gaat hiermee integer om met betrekking tot zichzelf, de ander en de relatie. <p>Literatuur onderzoek EK3</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student werkt een beroepsgelateerd vraagstuk uit vanuit meerdere perspectieven en formuleert op basis daarvan een heldere onderzoekswestie en een duidelijke onderzoeksvraag. - De student verzamelt en analyseert op systematische wijze en gebruikmakend van (wetenschappelijke) literatuur, kennis over doelgroepen, (psycho)pathologie, vaktherapeutische behandeling en de effectiviteit hiervan. - De getrokken conclusies geven genuanceerd antwoord op de onderzoeksvraag en volgen logisch uit de resultaten. - De student presenteert de resultaten met daarin de relevante informatie (t. a. v doelgroep, interventie en effectiviteit) die nodig is om het vraagstuk uit de beroepspraktijk te beantwoorden. - De student evalueert het eigen onderzoek op kritische wijze en formuleert aanbevelingen voor de beroepspraktijk. - De student levert een professioneel en verzorgd verslag aan.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>American Psychiatric Association. (2022). <i>Beknopt overzicht van de criteria: DSM-5-TR</i> (M. W. Hengeveld, Supervisie vert.). Boom.</p> <p>Bakker, E., & Van Buuren, H. (2023). <i>Onderzoek in de gezondheidszorg</i> (4e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Doomen, L. (2014). Trauma en psychodrama: De metafoer als brug tussen het onbewuste en het bewuste. <i>Tijdschrift voor Vaktherapie</i>, 10(4), 33-39. Bekijk dit artikel online</p> <p>Doorewaard, H., Kil, A., & Van de Ven, A. (2023). <i>Praktijkgericht kwalitatief onderzoek: Een praktische handleiding</i> (3e druk). Boom. Bekijk dit boek online</p> <p>Glass, J. (2006). Working toward aesthetic distance: Drama therapy for adult victims of trauma. In L. Carey (Ed.), <i>Expressive and creative arts methods for trauma survivors</i> (pp. 57-71). Jessica Kingsley Publishers. Bekijk dit boek online</p> <p>Stöfvel, M., & Mooren, T. (2010). <i>Complex trauma: Diagnostiek en behandeling</i>. Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Van der Molen, H. T., Dehue, F., Thewissen, V., Gunther, N., & Van Hooren, S. (Eds.). (2023). <i>Klinische psychologie: Theorieën en psychopathologie</i> (4e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Van Keken, H. (2015). <i>Voor het onderzoek: De onderzoekswestie als basis voor praktijkonderzoek</i> (3e druk). Boom Lemma uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Willemsen, M. (2014). In dramatherapie spelen met het onspeelbare: Developmental Transformations voor het behandelen van chronisch getraumatiseerde kinderen. <i>Tijdschrift voor Vaktherapie</i>, 10(4), 10-17. Bekijk dit artikel online</p>
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Behandelrapportage
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Treatment Report
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-01

Beoordelingscriteria	<p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student bouwt een werkrelatie op met een cliënt in een therapeutische context en onderhoudt deze door gebruik te maken van communicatievaardigheden. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student geeft de cliënt een heldere rationale, waarin hulpvraag, doel en werkwijze samenkomen en onderbouwt dit vanuit (onderzoeks/vak)literatuur. - De student intervineert doelgericht en ervaringsgericht gebruikmakend van algemene en vakspecifieke kennis. <p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student reflecteert systematisch op eigen denken, voelen en handelen in relatie tot de behandeling. - De student is zich bewust van (ethische) vraagstukken en/of dilemma's en gaat hiermee integer om met betrekking tot zichzelf, de ander en de relatie.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PROD
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	1xP3N, 1xP4N
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Literatuur onderzoek
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Literature Review
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-02
Beoordelingscriteria	<p>EK3</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student werkt een beroepsgelateerd vraagstuk uit vanuit meerdere perspectieven en formuleert op basis daarvan een heldere onderzoekwestie en een duidelijke onderzoeksvraag. - De student verzamelt en analyseert op systematische wijze en gebruikmakend van (wetenschappelijk) literatuur, kennis over doelgroepen, (psycho)pathologie, vaktherapeutische behandeling en de effectiviteit hiervan. - De getrokken conclusies geven genuanceerd antwoord op de onderzoeksvraag en volgen logisch uit de resultaten. - De student presenteert de resultaten met daarin de relevante informatie (t. a. v doelgroep, interventie en effectiviteit) die nodig is om het vraagstuk uit de beroepspraktijk te beantwoorden. - De student evalueert het eigen onderzoek op kritische wijze en formuleert aanbevelingen voor de beroepspraktijk. - De student levert een professioneel en verzorgd verslag aan.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PROD
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	2xP4N

Algemene informatie OWE/Cursus	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Methodisch Handelen - Praktijkleren en Onderzoek
Naam cursus lang Engelstalig	Therapeutic Methods - Practical Learning and Research
Naam cursus kort Nederlandstalig	MH - Praktijkleren en Onderzoek
Naam cursus kort Engelstalig	TM - Practical Learning and Research
Code cursus	METHAP04
Onderwijsperiode	P1-4N
Studiepunten	10
Studielast in uren	280
Onderwijstijd (contacturen)	40 (exclusief stage-uren)
Ingangseisen cursus	75% van de propedeuse Dramatherapie behaald
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>In deze cursus staat het handelen in de praktijk centraal. De student loopt stage in de periodes 2 tot en met 4 (met uitzondering van Spark centra). Periode 1 dient ter voorbereiding. De stage is gericht op het aanbieden van drama activiteiten bij uiteenlopende doelgroepen. Hierbij staat het begeleiden van groepen centraal. Mogelijke stageplekken zijn: speciaal onderwijs, zorginstellingen voor gehandicapten, dagbesteding voor bepaalde doelgroepen en dergelijke. Gedurende de stage worden ondersteunende lessen aangeboden.</p> <p>Het vak Onderzoek is vakoverstijgend: middels het afnemen van een diepte-interview verdiept de student zich in de missie/visie van de organisatie en hoe zich dit vertaalt naar de doelgroep. Binnen de lessen Vaktherapeutisch Middel past de student een meetinstrument toe. Binnen de onderzoekslessen worden deze opdrachten aangestuurd.</p>
Leeruitkomsten	<p>Interview EK 3</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student ontwerpt een passende methode (interviewgide) voor een diepte-interview en analyseert de resultaten door middel van de content analyse (open en axiaal coderen). - De student kiest een relevante uitkomstmaat. - De student kiest een passend kwantitatief instrument. - Binnen de kaders van deze opdracht is de student in staat tot professionele schriftelijke communicatie. <p>Portfoliogesprek EK 1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student communiceert op afgestemde wijze met de (gesimuleerde) cliënt en bij de cliënt betrokken personen, over de werkwijze en het verloop van de training/begeleiding/therapie. <p>EK 2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student observeert en interpreteert het gedrag van de deelnemer in trainings en/of begeleidings situaties. - De student stemt zijn aanbod af op de (gesimuleerde) cliënt en stelt deze zo nodig bij, afgestemd op de draagkracht en sociale en culturele achtergrond.. <p>EK 4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student handelt volgens de beroepscode, de geldende gedragsregels van de betrokken organisatie en binnen de wetgeving. - De student geeft blijk van een visie op het beroep en legt de relatie met actuele maatschappelijke ontwikkelingen. - De student werkt actief samen met andere bij de cliënt betrokken professionals en is hierin communicatief, ondernemend, betrouwbaar en reflectief.

Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	Bakker, E., & Van Buuren, H. (2023). <i>Onderzoek in de gezondheidszorg</i> (4e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online Hulshof, M. (2016). <i>Leren interviewen: Interviewen als onderzoeksinstrument</i> (7e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Interview
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Interview
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-01
Beoordelingscriteria	EK 3 <ul style="list-style-type: none"> - De student ontwerpt een passende methode (interviewgide) voor een diepte-interview en analyseert de resultaten door middel van de content analyse (open en axiaal coderen). - De student kiest een relevante uitkomstmaat. - De student kiest een passend kwantitatief instrument. - Binnen de kaders van deze opdracht is de student in staat tot professionele schriftelijke communicatie.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PROD
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	1xP2N, 1xP3
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Portfoliogesprek
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Portfolio Interview
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-02
Beoordelingscriteria	EK 1 <ul style="list-style-type: none"> - De student communiceert op afgestemde wijze met de (gesimuleerde) cliënt en bij de cliënt betrokken personen, over de werkwijze en het verloop van de training/begeleiding/therapie. EK 2 <ul style="list-style-type: none"> - De student observeert en interpreteert het gedrag van de deelnemer in trainings en/of begeleidings situaties. - De student stemt zijn aanbod af op de (gesimuleerde) cliënt en stelt deze zo nodig bij, afgestemd op de draagkracht en sociale en culturele achtergrond. EK 4 <ul style="list-style-type: none"> - De student handelt volgens de beroepscode, de geldende gedragsregels van de betrokken organisatie en binnen de wetgeving. - De student geeft blijk van een visie op het beroep en legt de relatie met actuele maatschappelijke ontwikkelingen. - De student werkt actief samen met andere bij de cliënt betrokken professionals en is hierin communicatief, ondernemend, betrouwbaar en reflectief.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PORT
Weging deeltentamen	3
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	2xP4N

Algemene informatie OWE/Cursus	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Vaktherapeutisch middel - Regisseren en dramatiseren
Naam cursus lang Engelstalig	Artistic Modality - Directing and Dramatizing
Naam cursus kort Nederlandstalig	VM - Regisseren en dramatiseren
Naam cursus kort Engelstalig	AM - Directing and Dramatizing
Code cursus	VDVMRD02
Onderwijsperiode	P3,4N
Studiepunten	9
Studielast in uren	240
Onderwijstijd (contacturen)	160
Ingangseisen cursus	75% van de propedeuse Dramatherapie behaald
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	In deze cursus staat de ontwikkeling van de student binnen drama centraal. De verschillende theaterfuncties (speler, auteur, regisseur, vormgever, toeschouwer) worden geoefend. De nadruk ligt op het regisseren en de spelbegeleiding van anderen. Daarnaast komen dramatiseren en zelfervaring binnen drama aan bod. In HF1 worden drie cursussen Methodisch handelen en twee cursussen Vaktherapeutisch middel aangeboden. De cursussen Vaktherapeutisch Middel zijn toeleverend voor het methodisch therapeutisch handelen.
Leeruitkomsten	EK5 <ul style="list-style-type: none"> - De student toont beheersing van vormgevingselementen (als ruimte, decor, kostuum, belichting, geluid) en kan zijn keuzes onderbouwen. - De student kan dramaturgische aspecten toepassen en onderbouwen. - De student zet op passende wijze drama in bij de spelbegeleiding van anderen en draagt hiermee bij aan hun spelontwikkeling. - De student beheerst spelvaardigheden. - De student werkt actief samen en is hierbij communicatief, ondernemend, betrouwbaar en reflectief. - De student kan reflecteren op de eigen ontwikkeling als maker en speler.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	Groen, M. (2024). <i>Reflecteren: De basis: Op weg naar bewust en bekwaam handelen</i> (5e editie). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online Twijjnstra, R., Hurk P., & Verspaget, B. (2008). <i>Dramatiseren: Van idee tot voorstelling</i> . Uitgeverij IT & FB. Vane, S. (2012). <i>Werken met drama</i> (6e druk). Boom Lemma Uitgevers. Bekijk dit boek online
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Portfolio Regisseren en dramatiseren
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Portfolio Directing and Dramatizing
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-01
Beoordelingscriteria	EK5 <ul style="list-style-type: none"> - De student toont beheersing van vormgevingselementen (als ruimte, decor, kostuum, belichting, geluid) en kan zijn keuzes onderbouwen. - De student kan dramaturgische aspecten toepassen en onderbouwen. - De student zet op passende wijze drama in bij de spelbegeleiding van anderen en draagt hiermee bij aan hun spelontwikkeling. - De student beheerst spelvaardigheden.

	<ul style="list-style-type: none">- De student werkt actief samen en is hierbij communicatief, ondernemend, betrouwbaar en reflectief.- De student kan reflecteren op de eigen ontwikkeling als maker en speler.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PORT
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	2xP4N

9.2.1.4 Cursussen muziektherapie

Algemene informatie OWE/Cursus	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Muziektherapie als psychosociale zorg
Naam cursus lang Engelstalig	Music Therapy as Psychosocial Care
Naam cursus kort Nederlandstalig	Muziektherapie als psychosociale zorg
Naam cursus kort Engelstalig	Music Therapy as Psychosocial Care
Code cursus	MUZALP02
Onderwijsperiode	P1N
Studiepunten	9
Studielaast in uren	252
Onderwijstijd (contacturen)	63
Ingangseisen cursus	75% van de propedeuse Muziektherapie behaald
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>In de propedeuse heeft de student kennis gemaakt met het beroep muziektherapeut en de basale theorieën, methoden, werkvormen en technieken van het vak leren beheersen. In het tweede studiejaar worden de kennis en vaardigheden verder verdiept en toegepast in specifieke beroepscontexten.</p> <p>In deze cursus verdiept de student zich in een beroepscontext waarin psychosociale hulpvragen van cliënten centraal staan.</p> <p>De zorg is gericht op het normaliseren van probleemsituaties (niet elk probleem moet behandeld worden) en op het versterken van de cliënt en zijn netwerk (empowerment).</p> <p>Aan de hand van aangereikte casussen verdiept de student zich in verschillende beroepscontexten. Daarnaast doet de student kennis op over verlieskunde.</p> <p>Een muziektherapeut moet naast vakkennis ook over voldoende zelfkennis beschikken om de eigen persoon als therapeutisch middel in te kunnen zetten in de behandeling van cliënten. In een zelf-assessment werkt de student met muzikale middelen aan het doorbreken van eigen belemmeringen en het vergroten van de zelfkennis.</p> <p>In de stage oefent de student om te observeren en muziekagogische (begeleidings-) doelen met een cliënt op te stellen.</p>
Leeruitkomsten	<p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student is zich bewust op welke manier het kernthema is ontstaan en hoe het van invloed is op het eigen vaktherapeutisch handelen. - De student reflecteert op het doorlopen proces en de betekenis die het heeft voor het vaktherapeutisch handelen. <p>EK5</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student onderbouwt met vakliteratuur op welke manier de werkvorm een bijdrage levert aan het gekozen kernthema. - De student zet muzikale werkvormen/interventies in om inzicht te verkrijgen of verandering te bewerkstelligen in patronen van voelen, denken en handelen ten behoeve van diens vaktherapeutisch handelen. - De student evalueert het effect van de uitgevoerde werkvorm op het kernthema en het vaktherapeutisch handelen.
Deelnameplicht onderwijs	Aanwezigheid bij de lessen zelfervaring is verplicht. De aanwezigheid wordt geregistreerd door de docent. Mocht om zeer dringende redenen toch afwezigheid optreden, wordt samen overlegd of de afwezigheid met een vervangende opdracht gecompenseerd kan worden. Als er geen compensatie mogelijk is, kan niet deelgenomen worden aan de toets zelf-assessment.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	Davis, W. B., Gfeller, K. E., & Thaut, M. H. (Eds.). (2008). <i>An introduction to music therapy: Theory and practice</i> (3rd edition). American Music Therapy Association.

	<p>De Mönnink, H. (2017). <i>Verlieskunde: Methodisch kompas voor de beroepspraktijk</i> (7e ongewijzigde druk). Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Groen, M. (2024). <i>Reflecteren: De basis: Op weg naar bewust en bekwaam handelen</i> (5e editie). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Heycop ten Ham, B., Hulsbergen, M., & Bohlmeijer, E. (Eds.). (2014). <i>Transdiagnostische factoren: Theorie en praktijk</i>. Boom.</p> <p>Hibben, J. (Ed.). (1999). <i>Inside music therapy: Client experiences</i>. Barcelona Publishers. Bekijk dit boek online</p> <p>Hulscher, Y. (2020). <i>Muziekagogie: Een handreiking</i> (2e druk).</p> <p>Meadows, A. (Ed.) (2011). <i>Developments in music therapy practice: Case study perspectives</i>. Barcelona Publishers. Bekijk dit boek online</p> <p>Smeijsters, H. (Ed.). (2006). <i>Handboek muziektherapie: Evidence based practice voor de behandeling van psychische stoornissen, problemen en beperkingen</i>. Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Verburt, J., Van Deursen, I., & Eggen, S. (2015). <i>Thematische muzieksculpturen: Ik ben, ik ben wat jij niet bent... en het klinkt zo</i>.</p>
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Zelf-assessment en reflectieverslag
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Self Assessment and Reflection Report
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-01
Beoordelingscriteria	<p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student is zich bewust op welke manier het kernthema is ontstaan en hoe het van invloed is op het eigen vaktherapeutisch handelen. - De student reflecteert op het doorlopen proces en de betekenis die het heeft voor het vaktherapeutisch handelen. <p>EK5</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student onderbouwt met vakliteratuur op welke manier de werkvorm een bijdrage levert aan het gekozen kernthema. - De student zet muzikale werkvormen/interventies in om inzicht te verkrijgen of verandering te bewerkstelligen in patronen van voelen, denken en handelen ten behoeve van diens vaktherapeutisch handelen. - De student evalueert het effect van de uitgevoerde werkvorm op het kernthema en het vaktherapeutisch handelen.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PRES
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	1xP1N, 1xP2N

Algemene informatie OWE/Cursus	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Muziektherapie als behandeling A
Naam cursus lang Engelstalig	Music Therapy as Treatment A
Naam cursus kort Nederlandstalig	Muziektherapie als behandeling A
Naam cursus kort Engelstalig	Music Therapy as Treatment A
Code cursus	MUZALB01
Onderwijsperiode	P2N
Studiepunten	9
Studielast in uren	252
Onderwijstijd (contacturen)	71
Ingangseisen cursus	75% van de propedeuse Muziektherapie behaald
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>In de propedeuse heeft de student kennis gemaakt met het beroep muziektherapeut en de basale theorieën, methoden, werkvormen en technieken van het vak leren beheersen. In het tweede studiejaar worden de kennis en vaardigheden verder verdiept en toegepast in specifieke beroepscontexten.</p> <p>In deze cursus verdiept de student zich in een beroepscontext waarin functieverlies en psychische problemen van cliënten centraal staan. De eerste fasen van een behandelproces staan centraal: de student leert om van observatie tot indicatiestelling en het ontwerp van een behandelplan te komen.</p> <p>De muziektherapie is gericht op herstel van functies en/of het verhelpen van psychische problemen. De muziektherapeut past muziektherapeutische observatie-instrumenten toe om tot een indicatie voor een onderbouwde muziektherapeutische behandeling te komen.</p> <p>Daarnaast verdiept de student zich in de dilemma's die hij in de (stage-)praktijk tegenkomt en leert hij om het eigen handelen ethisch te verantwoorden aan de hand van verschillende ethische stromingen.</p> <p>In de stage oefent de student om muziek doelgericht in te zetten voor het opbouwen van een werkrelatie met cliënt(en) en voor het behalen van muziek agogische (begeleidings-)doelen. In intervisie reflecteert de student op het eigen handelen in de beroepscontext.</p>
Leeruitkomsten	<p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student beschrijft de cliënt, de doelgroep en de behandelsetting. - De student stelt doelen op voor de (gesimuleerde) cliënt. - De student werkt voor het opstellen van doelen samen met de (gesimuleerde) cliënt. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student observeert de (gesimuleerde) cliënt. - De student interpreteert de observaties in het perspectief van de specifieke behandelsetting en de doelgroep. - De student beschrijft een rationale waarin hulpvraag, doel en werkwijze samenkomen en die voor de (gesimuleerde) cliënt en bij de cliënt betrokken personen helder is. - De student onderbouwt de rationale met (onderzoeks-/vak)literatuur. <p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student beschrijft een (ethisch) vraagstuk en/of dilemma. - De student beargumenteert de gemaakte keuzes aan de hand van relevante ethische stromingen en eigen waarden.
Deelnameplicht onderwijs	Aanwezigheid bij het reflectieonderwijs (stagebegeleiding, onderdeel intervisie) is verplicht. De aanwezigheid wordt geregistreerd door de docent. Mocht om zeer dringende redenen toch afwezigheid optreden, wordt samen overlegd of de afwezigheid met een vervangende opdracht gecompenseerd kan worden. Als er geen compensatie mogelijk is, kan niet deelgenomen worden aan de toets stagebeoordeling in periode 4.

Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Davis, W. B., Gfeller, K. E., & Thaut, M. H. (Eds.). (2008). <i>An introduction to music therapy: Theory and practice</i> (3rd edition). American Music Therapy Association.</p> <p>De Bruijn, J., Vonk, J., Van den Broek, A., & Twint, B. (Eds.). (2016). <i>Handboek emotionele ontwikkeling & verstandelijke beperking</i>. Boom.</p> <p>De Bruijn, M. (Ed.). (2013). <i>Muziektherapie in de revalidatie: Handboek voor de klinische praktijk</i>. Garant.</p> <p>Hulscher, Y. (2020). <i>Muziekagogie: Een handreiking</i> (2e druk).</p> <p>Thaut, M. H., & Hoemberg, V. (Eds.). (2025). <i>Handbook of neurologic music therapy</i> (2nd edition). Oxford University Press. Bekijk dit boek online</p> <p>Van Steenbergen, N., & Kessler, C. (2025). <i>Ethiek in praktijk</i> (8e herziene druk). Uitgeverij Van Gorcum.</p> <p>Wormit, A., Hilleke, T. K, Von Moreau, D., & Diener C. (2020). <i>Music therapy in geriatric care: A practical guide</i> (R. E. Hames & A. Giannacopoulos, Vert.). Ernst Reinhardt Verlag.</p>
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Behandelplan
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Treatment Plan
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-01
Beoordelingscriteria	<p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student beschrijft de cliënt, de doelgroep en de behandelsetting. - De student stelt doelen op voor de (gesimuleerde) cliënt. - De student werkt voor het opstellen van doelen samen met de (gesimuleerde) cliënt. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student observeert de (gesimuleerde) cliënt. - De student interpreteert de observaties in het perspectief van de specifieke behandelsetting en de doelgroep. - De student beschrijft een rationale waarin hulpvraag, doel en werkwijze samenkomen en die voor de (gesimuleerde) cliënt en bij de cliënt betrokken personen helder is. - De student onderbouwt de rationale met (onderzoeks-/vak)literatuur. <p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student beschrijft een (ethisch) vraagstuk en/of dilemma. - De student beargumenteert de gemaakte keuzes aan de hand van relevante ethische stromingen en eigen waarden.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PROD
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	1xP2N, 1xP3N

Algemene informatie OWE/Cursus	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Muziektherapie als behandeling B
Naam cursus lang Engelstalig	Music Therapy as Treatment B
Naam cursus kort Nederlandstalig	Muziektherapie als behandeling B
Naam cursus kort Engelstalig	Music Therapy as Treatment B
Code cursus	MUZALB02
Onderwijsperiode	P3N
Studiepunten	9
Studielast in uren	252
Onderwijstijd (contacturen)	71
Ingangseisen cursus	75% van de propedeuse Muziektherapie behaald
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>In de propedeuse heeft de student kennis gemaakt met het beroep muziektherapeut en de basale theorieën, methoden, werkvormen en technieken van het vak leren beheersen. In het tweede studiejaar worden de kennis en vaardigheden verder verdiept en toegepast in specifieke beroepscontexten.</p> <p>In deze cursus verdiept de student zich in een beroepscontext waarin psychiatrische problemen van cliënten centraal staan. De latere fasen van een behandelproces staan centraal: de student leert om de behandeling uit te voeren en systematisch te evalueren.</p> <p>De muziektherapie is gericht op het behandelen van psychiatrische problemen en wordt in deze periode in groepsverband gegeven. De muziektherapeut past onderbouwde muziektherapeutische methoden en technieken toe om de opgestelde behandeldoelen te bereiken.</p> <p>De student leert om de muziektherapie te evalueren en op zijn eigen handelen te reflecteren.</p> <p>In de stage toont de student aan dat hij in staat is om een werkrelatie met cliënten op te bouwen en te onderhouden, doelgericht met muziek te interveniëren en samen te werken met professionals rondom een cliënt.</p>
Leeruitkomsten	<p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student zet de muziek expliciet in, in het opbouwen en onderhouden van de werkrelatie. - De student hanteert afstand en nabijheid passend in de context. - De student herkent eigen grenzen en die van de ander. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student heeft doelen geformuleerd en beschreven hoe deze via muziek bereikt kunnen worden. - De student onderbouwt schriftelijk zijn handelen gebruik makend van algemene en vakspecifieke kennis. - De student zet de muziek in om met (gesimuleerde) cliënten, of met groepen cliënten te werken aan de gestelde doelen. - De student intervieneert doelgericht en ervaringsgericht. - De student houdt rekening met de draagkracht van de (gesimuleerde) cliënt, stemt daar het bieden van zorg dan wel de begeleiding op af en stelt zijn aanbod zo nodig bij. - De student onderbouwt mondeling zijn handelen gebruik makend van algemene en vakspecifieke kennis.
Deelnameplicht onderwijs	Aanwezigheid bij het reflectieonderwijs (stagebegeleiding, onderdeel intervisie) is verplicht. De aanwezigheid wordt geregistreerd door de docent. Mocht om zeer dringende redenen toch afwezigheid optreden, wordt samen overlegd of de afwezigheid met een vervangende opdracht gecompenseerd kan worden. Als er geen compensatie mogelijk is, kan niet deelgenomen worden aan de toets stagebeoordeling in periode 4.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>American Psychiatric Association. (2022). <i>Beknopt overzicht van de criteria: DSM-5-TR</i> (M. W. Hengeveld, Supervisie vert.). Boom.</p> <p>Eurelings-Bontekoe, E. H. M., Verheul, R., & Snellen, W. M. (2017). <i>Handboek persoonlijkheidspathologie</i> (3e druk). Bohn Stafleu</p>

	<p>van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Edwards, J. (Ed.). (2016). <i>The Oxford handbook of music therapy</i>. Oxford University Press.</p> <p>Hulscher, Y. (2020). <i>Muziekagogie: Een handreiking</i> (2e druk).</p> <p>Smeijsters, H. (Red.). (2006). <i>Handboek muziektherapie: Evidence based practice voor de behandeling van psychische stoornissen, problemen en beperkingen</i>. Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Van der Molen, H. T., Dehue, F., Thewissen, V., Gunther, N., & Van Hooren, S. (Reds.). (2023). <i>Klinische psychologie: Theorieën en psychopathologie</i> (4e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Verburgt, J. (2010). <i>Muziek en schema, schema en muziek: Wat kunnen muziektherapie en schematherapie voor elkaar betekenen?</i> Creatieve Therapie Opleiding, Hogeschool van Arnhem en Nijmegen. Bekijk dit boek online</p>
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Performance assessment met voorbereidingsverslag en nabespreking
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Performance Assessment with Preparation Report and Discussion
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-01
Beoordelingscriteria	<p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student zet de muziek expliciet in, in het opbouwen en onderhouden van de werkrelatie. - De student hanteert afstand en nabijheid passend in de context. - De student herkent eigen grenzen en die van de ander. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student heeft doelen geformuleerd en beschreven hoe deze via muziek bereikt kunnen worden. - De student onderbouwt schriftelijk zijn handelen gebruik makend van algemene en vakspecifieke kennis. - De student zet de muziek in om met (gesimuleerde) cliënten, of met groepen cliënten te werken aan de gestelde doelen. - De student intervineert doelgericht en ervaringsgericht. - De student houdt rekening met de draagkracht van de (gesimuleerde) cliënt, stemt daar het bieden van zorg dan wel de begeleiding op af en stelt zijn aanbod zo nodig bij. - De student onderbouwt mondeling zijn handelen gebruik makend van algemene en vakspecifieke kennis.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PRES
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	1xP3N, 1xP4N

Algemene informatie OWE/Cursus	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Muziektherapie voor een betere wereld
Naam cursus lang Engelstalig	Music Therapy for a better world
Naam cursus kort Nederlandstalig	Muziektherapie voor een betere wereld
Naam cursus kort Engelstalig	Music Therapy for a better world
Code cursus	MUZBET02
Onderwijsperiode	P4N
Studiepunten	9
Studielast in uren	252
Onderwijstijd (contacturen)	58
Ingangseisen cursus	75% van de propedeuse Muziektherapie behaald
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>In de propedeuse heeft de student kennis gemaakt met het beroep muziektherapeut en de basale theorieën, methoden, werkvormen en technieken van het vak leren beheersen. In het tweede studiejaar worden de kennis en vaardigheden verder verdiept en toegepast in specifieke beroepscontexten.</p> <p>In deze cursus verdiept de student zich in een beroepscontext waarin de muziektherapeut als ondernemende professional nieuwe initiatieven ontplooit en vanuit maatschappelijke betrokkenheid een interventie ontwikkelt, beschrijft en bij de betreffende doelgroep onder de aandacht brengt. De student leert om binnen een netwerk te functioneren en vanuit een eigen missie en visie een nieuw muziek(-therapeutisch) aanbod te ontwikkelen binnen of buiten de gezondheidszorgsector.</p> <p>De stage wordt in deze cursus afgerond met een criteriumgericht interview.</p>
Leeruitkomsten	<p>Presentatie:</p> <p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - Je beschrijft de interventie waarbij je beknopt ingaat op doelgroep, context, doel, interventie-aanpak, onderbouwing en onderzoek. - Je presenteert de interventie aan vakgenoten op professionele wijze en met verwijzing naar bronnen. - Je presenteert de interventie aan de cliënt en diens naasten op aantrekkelijke wijze en in begrijpelijke taal in een passende vorm, bijv. in een folder of vlog. <p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - Je ontwerpt een interventie die past bij actuele maatschappelijke ontwikkelingen. - Je onderbouwt de interventie vanuit je eigen visie op het beroep. <p>Stagebeoordeling:</p> <p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student bouwt een werkrelatie met een cliënt op in een begeleidende, trainingsgerichte en/of therapeutische context en onderhoudt deze door gebruik te maken van communicatievaardigheden. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student zet de muziek in om met (gesimuleerde) cliënten, of met groepen cliënten te werken aan de gestelde doelen. - De student intervenueert doelgericht en ervaringsgericht gebruik makend van algemene en vakspecifieke kennis. <p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student handelt volgens de beroepscode, de geldende gedragsregels van de betrokken organisatie en binnen de wetgeving. - De student werkt actief samen met andere bij de cliënt betrokken professionals en is hierin communicatief, ondernemend, betrouwbaar en reflectief.

Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	Edwards, J. (Ed.). (2016). <i>The Oxford handbook of music therapy</i> . Oxford University Press. Hakvoort, L., Aalbers, S., Damen, O., Roefs, G., Tissen, J., & Zantopp, J. (2017). <i>Beroepscompetentieprofiel muziektherapeut</i> . Nederlandse Vereniging voor Muziektherapie. Bekijk dit bestand online
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Presentatie
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Presentation
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-01
Beoordelingscriteria	<p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - Je beschrijft een interventie waarbij je beknopt ingaat op doelgroep, context, doel, interventie-aanpak, onderbouwing en onderzoek. - Je presenteert de interventie aan vakgenoten op professionele wijze en met verwijzing naar bronnen. - Je presenteert de interventie aan de cliënt en diens naasten op aantrekkelijke wijze en in begrijpelijke taal in een passende vorm, bijv. in een folder of vlog. <p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - Je ontwerpt een interventie die past bij actuele maatschappelijke ontwikkelingen. - Je onderbouwt de interventie vanuit je eigen visie op het beroep.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PROD
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	2xP4N
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Stagebeoordeling
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Internship Assessment
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-02
Beoordelingscriteria	<p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student bouwt een werkrelatie met een cliënt op in een begeleidende, trainingsgerichte en/of therapeutische context en onderhoudt deze door gebruik te maken van communicatievaardigheden. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student zet de muziek in om met (gesimuleerde) cliënten, of met groepen cliënten te werken aan de gestelde doelen. - De student interenieert doelgericht en ervaringsgericht gebruik makend van algemene en vakspecifieke kennis. <p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student handelt volgens de beroepscode, de geldende gedragsregels van de betrokken organisatie en binnen de wetgeving. - De student werkt actief samen met andere bij de cliënt betrokken professionals en is hierin communicatief, ondernemend, betrouwbaar en reflectief.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	GESP
Weging deeltentamen	2
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	2xP4N

Algemene informatie OWE/Cursus	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Body of Artistic Skills (BOAS) 3
Naam cursus lang Engelstalig	Body of Artistic Skills (BOAS) 3
Naam cursus kort Nederlandstalig	Body of Artistic Skills (BOAS) 3
Naam cursus kort Engelstalig	Body of Artistic Skills (BOAS) 3
Code cursus	BODOFA21
Onderwijsperiode	P1,2N
Studiepunten	8
Studielast in uren	224
Onderwijstijd (contacturen)	154
Ingangseisen cursus	75% van de propedeuse Muziektherapie behaald
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	Deze cursus bouwt voort op BOAS2. Je gaat je instrumentvaardigheden en muziektheoretische kennis verder uitbreiden. Hiervoor volg je de vakken muziektheorie & solfège, zang, piano, slagwerk en gitaar. Naast de lessen ga je zelf ook aan de slag om de geleerde stof en vaardigheden te automatiseren. Daarnaast oefen je om een bijdrage te leveren aan het behalen van therapeutische doelstellingen met de inzet van muziek, bewuste inzet van muzikale parameters en je muzikale vaardigheden. Dit doe je in het vak 'vaktherapeutisch middel', waarin je elke periode toewerkt naar een presentatie van een opgenomen nummer waarbij je aan elk nummer therapeutische doelstellingen koppelt voor jezelf of een medestudent. Om je te ondersteunen in de opnames volg je het vak geluidstechniek.
Leeruitkomsten	<p>Alle vakken in deze cursus dragen bij aan de beheersing van eindkwalificatie 5.</p> <p>Piano</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student speelt gevorderde geautomatiseerde begeleidingen in verschillende stijlen en past daarbij juiste technische vaardigheden toe op de piano. - De student speelt gevorderde voordrachtstukken in verschillende stijlen en past daarbij juiste technische vaardigheden toe op de piano. - De student speelt gevorderde muziek samen met anderen en past daarbij juiste technische vaardigheden toe op de piano. - De student speelt gevorderde improvisaties en past daarbij juiste technische vaardigheden toe op de piano. - De student past basale therapeutische improvisatietechnieken toe in samenspel op de piano. <p>Gitaar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student zingt en begeleidt (zichzelf) een breed repertoire aan eenvoudige en complexere nummers in verschillende stijlen op gitaar en past daarbij een breed scala aan geautomatiseerde technische vaardigheden toe op gitaar. - De student speelt gevorderde stukken op gitaar van blad en leadsheet. - De student past geleerde basistechnieken op de bas geautomatiseerd toe in liedbegeleiding. - De student past muzikale en geautomatiseerde technische vaardigheden en passende speelwijzen toe op gitaar en bas tijdens verschillende samenspelsituaties. - De student past basale therapeutische improvisatietechnieken toe op de gitaar in samenspel. <p>Zang:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student beheerst gevorderde muzikaal-technische zangvaardigheden. - De student past eenvoudige muzikaal-technische vaardigheden toe in driestemmige samenzang.

	<ul style="list-style-type: none"> - De student past gevorderde muzikaal-technische zangvaardigheden toe in gevorderde nummers. - De student past eenvoudige geautomatiseerde (zang)technische vaardigheden toe tijdens gebruik van een microfoon. - De student past eenvoudige therapeutische vaardigheden toe in zangimprovisatie. <p>Theorie & solfège:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student past eenvoudige harmonieleer toe in een compositie. - De student voorziet melodisch materiaal van passende harmonisatie. - De student begrijpt hoe kerktoonladders werken en past deze toe. - De student past geleerde solfègevaardigheden toe. - De student herkent verschillende ritmes en maatsoorten en past deze toe in compositie.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Bruscia, K. E. (1987). <i>64 behandeltechnieken voor improvisatorische muziektherapie</i> (P. van den Berk, Vert.). Brightspace.</p> <p>Juslin, P., & Sloboda, J. A. (Eds.). (2010). <i>Handbook of music and emotion: Theory, research, applications</i>. Oxford University Press. Bekijk dit boek online</p> <p>Scherder, E. (2017). <i>Singing in the brain: Over de unieke samenwerking tussen muziek en de hersenen</i>. Athenaeum-Polak & Van Genneep.</p>
Verplichte software / verplicht materiaal	<p>Muzieknotatieprogramma Sibelius (gratis versie). Of een ander geschikt notatieprogramma.</p> <p>Een opnameprogramma naar keuze; bijvoorbeeld Audacity, Mixcraft, Pro-tools of Reaper.</p>
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Piano
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Piano
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-01
Beoordelingscriteria	<p>EK5</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student speelt gevorderde geautomatiseerde begeleidingen in verschillende stijlen en past daarbij juiste technische vaardigheden toe op de piano. - De student speelt gevorderde voordrachtstukken in verschillende stijlen en past daarbij juiste technische vaardigheden toe op de piano. - De student speelt gevorderde muziek samen met anderen en past daarbij juiste technische vaardigheden toe op de piano. - De student speelt gevorderde improvisaties en past daarbij juiste technische vaardigheden toe op de piano. - De student past basale therapeutische improvisatietechnieken toe in samenspel op de piano.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PRES
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	1x P1N of 1xP2N gedurende lesperiode, 1xP3N
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Gitaar
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Guitar
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-02
Beoordelingscriteria	EK5

	<ul style="list-style-type: none"> - De student zingt en begeleidt (zichzelf) een breed repertoire aan eenvoudige en complexere nummers in verschillende stijlen op gitaar en past daarbij een breed scala aan geautomatiseerde technische vaardigheden toe op gitaar. - De student speelt gevorderde stukken op gitaar van blad en leadsheet. - De student past geleerde basistechnieken op de bas geautomatiseerd toe in liedbegeleiding- - De student past muzikale en geautomatiseerde technische vaardigheden en passende speelwijzen toe op gitaar en bas tijdens verschillende samenspelsituaties. - De student past basale therapeutische improvisatietechnieken toe op de gitaar in samenspel.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PRES
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	1x P1N of 1xP2N gedurende lesperiode, 1xP3N
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Zang
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Singing
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-03
Beoordelingscriteria	<p>EK5</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student beheerst gevorderde muzikaal-technische zangvaardigheden. - De student past eenvoudige muzikaal-technische vaardigheden toe in driestemmige samenzang. - De student past gevorderde muzikaal-technische zangvaardigheden toe in gevorderde nummers. - De student past eenvoudige geautomatiseerde (zang)technische vaardigheden toe tijdens gebruik van een microfoon. - De student past eenvoudige therapeutische vaardigheden toe in zangimprovisatie.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PRES
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	1x P1N of 1xP2N gedurende lesperiode, 1xP3N
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Theorie en Solfège
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Theory and Solfège
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-04
Beoordelingscriteria	<p>Allen EK5</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student past eenvoudige harmonieleer toe in een compositie. - De student voorziet melodisch materiaal van passende harmonisatie. - De student begrijpt hoe kerktoonladders werken en past deze toe. - De student past geleerde solfègevaardigheden toe. - De student herkent verschillende ritmes en maatsorten en past deze toe in compositie.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PRES
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	1x P1N of P2N gedurende lesperiode, 1xP3N

Algemene informatie OWE/Cursus	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Body of Artistic Skills (BOAS) 4
Naam cursus lang Engelstalig	Body of Artistic Skills (BOAS) 4
Naam cursus kort Nederlandstalig	Body of Artistic Skills (BOAS) 4
Naam cursus kort Engelstalig	Body of Artistic Skills (BOAS) 4
Code cursus	BODOFA18
Onderwijsperiode	P3,4N
Studiepunten	8
Studielast in uren	224
Onderwijstijd (contacturen)	131
Ingangseisen cursus	75% van de propedeuse Muziektherapie behaald
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>Deze cursus bouwt voort op BOAS3. Je gaat je instrumentvaardigheden en muziektheoretische kennis verder uitbreiden. Hiervoor volg je de vakken muziektheorie & solfège, zang, piano, slagwerk en gitaar. Naast de lessen ga je zelf ook aan de slag om de geleerde stof en complexe vaardigheden te automatiseren. Daarnaast oefen je om een bijdrage te leveren aan het behalen van therapeutische doelstellingen met de inzet van muziek, bewuste inzet van muzikale parameters en je muzikale vaardigheden.</p>
Leeruitkomsten	<p>Alle vakken in deze cursus dragen bij aan de beheersing van eindkwalificatie 5.</p> <p>Presentaties Vaktherapeutisch middel</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student is zich bewust van eigen muzikale clichés kwaliteiten. en kan het ontstaan van de kwaliteiten verklaren. - De student zet gevorderde studietechnieken bewust en doelgericht in en past deze toe met een passende doelstelling. - De student zet muzikale vaardigheden, compositietechnieken en kennis rondom de werking van muziek doelgericht en effectief in ten behoeve van een passend gekozen doelstelling. - De student kan passend onderbouwen met behulp van relevante theorieën, literatuur en werkingsmechanismes hoe de muziek die deze student inzet van meerwaarde is met betrekking tot de gekozen doelstelling. - De student zet muziek doelgericht en adequaat in om een persoonlijk thema te onderzoeken. De student kan de gemaakte keuzes onderbouwen en evalueren. <p>Piano</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student speelt complexe geautomatiseerde begeleidingen in verschillende stijlen en past daarbij juiste technische vaardigheden toe op de piano. - De student speelt complexe voordrachtstukken in verschillende stijlen en past daarbij juiste technische vaardigheden toe op de piano. - De student speelt complexe muziek samen met anderen en past daarbij juiste technische vaardigheden toe op de piano. - De student speelt gevorderde improvisaties en past daarbij een breed scala technische vaardigheden en muziektherapeutische improvisatietechnieken zien, deze heeft de student volledig geautomatiseerd en past de student bewust en doelgericht toe op de piano. - De student componeert pianomuziek met een passende therapeutische doelstelling. <p>Gitaar</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - De student zingt en begeleidt (zichzelf) een uitgebreid repertoire aan eenvoudige en complexere nummers in verschillende stijlen op gitaar en andere snaarinstrumenten en past daarbij een breed scala aan geautomatiseerde technische vaardigheden toe. - De student speelt complexe stukken op gitaar van blad/leadsheet. - De student past geleerde gevorderde technieken op de bas geautomatiseerd toe in liedbegeleiding. - De student past muzikale en geautomatiseerde technische vaardigheden en passende speelwijzen toe op gitaar tijdens verschillende samenspelsituaties in hoog tempo. - De student speelt gevorderde improvisaties en laat daarbij een breed scala technische vaardigheden en muziektherapeutische improvisatietechnieken zien, deze heeft de student volledig geautomatiseerd en past de student bewust en doelgericht toe. <p>Slagwerk</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student beheerst complexe technische vaardigheden en passende speelwijzen op marimba. - De student beheerst complexe technische vaardigheden en passende speelwijzen op djembé. - De student beheerst complexe technische vaardigheden en passende speelwijzen op het drumstel. - De student past gevorderde therapeutische improvisatietechnieken toe in samenspel op slagwerkinstrumenten. - De student maakt gebruik van meerstemmigheid in composities met een muziektherapeutische toepassing en voert deze uit in samenspel. <p>Zang</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student beheerst complexe muzikaal-technische zangvaardigheden. - De student past gevorderde muzikaal-technische zangvaardigheden toe tijdens vierstemmige samenzang. - De student past complexe muzikaal-technische zangvaardigheden toe tijdens het zingen van liedjes. - De student past gevorderde geautomatiseerde (zang)technische vaardigheden toe tijdens juist gebruik van de microfoon. - De student past gevorderde therapeutische vaardigheden toe in zangimprovisatie. <p>Theorie en solfège</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student begrijpt complexere harmonieleer en past dit toe compositie. - De student voorziet melodisch materiaal van harmonisatie in verschillende sferen. - De student begrijpt hoe (kerk)toonladders werken en past deze toe. - De student past geleerde solfègevaardigheden toe. - De student herkent complexe ritmes en maatsoorten en zet ze in bij compositie.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Bruscia, K. E. (1987). <i>64 behandeltechnieken voor improvisatorische muziektherapie</i> (P. van den Berk, Vert.). Brightspace.</p> <p>Ijsseling, S. (1988). De grond waarin een kunstwerk geworteld is, is veel dieper en duisterder dan men op het eerste gezicht vermoedt. Grote dichters en kunstenaars hebben dit altijd al geweten. In C. Schavemaker & H. Willemsen (Reds.), <i>Over het schone en de kunst van de mens</i> (pp. 154-165). Samsom.</p> <p>Juslin, P., & Sloboda, J. A. (Eds.). (2010). <i>Handbook of music and emotion: Theory, research, applications</i>. Oxford University Press. Bekijk dit boek online</p>

	<p>Scherder, E. (2017). <i>Singing in the brain: Over de unieke samenwerking tussen muziek en de hersenen</i>. Athenaeum-Polak & Van Gennep.</p> <p>Schwartz, E., Boyle, S. R., & Engen, R. (2018). <i>Functional voice skills for music therapists</i>. Barcelona Publishers. Bekijk dit boek online</p> <p>Sjklowskij, W. (1982). Kunst als procédé. In S. Bogman, Y. van Kempen, A. Mertens, & J. F. Vogelaar (Reds.), <i>Russies formalisme: Sjklowskij, Jakobson, Ejchenbaum, Tynjanow</i> (pp. 11-33). Socialistische Uitgeverij.</p> <p>Von der Thüsen, J. (1997). <i>Het verlangen naar huivering: Over het sublieme, het wrede en het unheimliche: Essays</i>. Querido.</p>
Verplichte software / verplicht materiaal	<p>Muzieknotatieprogramma Sybelius (gratis versie). Of een ander geschikt notatieprogramma.</p> <p>Een opnameprogramma naar keuze; bijvoorbeeld Audacity, Mixcraft, Pro-tools of Reaper.</p>
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Presentaties Vaktherapeutisch Middel
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Therapeutic Music Presentations
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-01
Beoordelingscriteria	<p>EK5</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student is zich bewust van eigen muzikale kwaliteiten en kan het ontstaan van de kwaliteiten verklaren. - De student zet gevorderde studietechnieken bewust en doelgericht in en past deze toe met een passende doelstelling. - De student zet muzikale vaardigheden compositietechnieken en kennis rondom de werking van muziek doelgericht en effectief in ten behoeve van een passend gekozen doelstelling. - De student kan passend onderbouwen met behulp van relevante theorieën, literatuur en werkingsmechanismes hoe de muziek die deze student inzet van meerwaarde is met betrekking tot de gekozen doelstelling. - De student zet muziek doelgericht en adequaat in om een persoonlijk thema te onderzoeken. De student kan de gemaakte keuzes onderbouwen en evalueren.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PORT
Weging deeltentamen	5
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	1xP3N 1xP4N
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Piano
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Piano
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-02
Beoordelingscriteria	<p>EK5</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student speelt complexe geautomatiseerde begeleidingen in verschillende stijlen en past daarbij juiste technische vaardigheden toe op de piano. - De student speelt complexe voordrachtstukken in verschillende stijlen en past daarbij juiste technische vaardigheden toe op de piano. - De student speelt complexe muziek samen met anderen en past daarbij juiste technische vaardigheden toe op de piano.

	<ul style="list-style-type: none"> - De student speelt gevorderde improvisaties en past daarbij een breed scala technische vaardigheden en muziektherapeutische improvisatietechnieken zien, deze heeft de student volledig geautomatiseerd en past de student bewust en doelgericht toe op de piano. - De student componeert pianomuziek met een passende therapeutische doelstelling.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PRES
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	1xP3N of P4N tijdens de lessen, 1x4PN
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Gitaar
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Guitar
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-03
Beoordelingscriteria	<p>EK5</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student zingt en begeleidt (zichzelf) een uitgebreid repertoire aan eenvoudige en complexere nummers in verschillende stijlen op gitaar andere snaarinstrumenten en past daarbij een breed scala aan geautomatiseerde technische vaardigheden toe. - De student speelt complexe stukken op gitaar van blad/leadsheet. - De student past geleerde gevorderde technieken op de bas geautomatiseerd toe in liedbegeleiding. - De student past muzikale en geautomatiseerde technische vaardigheden en passende speelwijzen toe op gitaar tijdens verschillende samenspelsituaties in hoog tempo. - De student speelt gevorderde improvisaties en laat daarbij een breed scala technische vaardigheden en muziektherapeutische improvisatietechnieken zien, deze heeft de student volledig geautomatiseerd en past de student bewust en doelgericht toe.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PRES
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	1xP3N of P4N tijdens de lessen, 1x4PN
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Slagwerk
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Drums
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-04
Beoordelingscriteria	<p>EK5</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student beheerst complexe technische vaardigheden en passende speelwijzen op marimba. - De student beheerst complexe technische vaardigheden en passende speelwijzen op djembé. - De student beheerst complexe technische vaardigheden en passende speelwijzen op het drumstel. - De student past gevorderde therapeutische improvisatietechnieken toe in samenspel op slagwerkinstrumenten. - De student maakt gebruik van meerstemmigheid in composities met een muziektherapeutische toepassing en voert deze uit in samenspel.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PRES
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	5,5

Tentamenmomenten	1xP3N of P4N tijdens de lessen, 1x4PN
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Zang
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Singing
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-05
Beoordelingscriteria	<p>EK5</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student beheerst complexe muzikaal-technische zangvaardigheden. - De student past gevorderde muzikaal-technische zangvaardigheden toe tijdens vierstemmige samenzang. - De student past complexe muzikaal-technische zangvaardigheden toe tijdens het zingen van liedjes. - De student past gevorderde geautomatiseerde (zang)technische vaardigheden toe tijdens juist gebruik van de microfoon. - De student past gevorderde therapeutische vaardigheden toe in zangimprovisatie.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PRES
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	1xP3N of P4N tijdens de lessen, 1x4PN
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Theorie en Solfège
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Theory and Solfège
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-06
Beoordelingscriteria	<p>EK5</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student begrijpt complexere harmonieleer en past dit toe compositie. - De student voorziet melodisch materiaal van harmonisatie in verschillende sferen. - De student begrijpt hoe (kerk)toonladders werken en past deze toe. - De student past geleerde solfègevaardigheden toe. - De student herkent complexe ritmes en maatsoorten en zet ze in bij compositie.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PORT
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	1xP3N of P4N tijdens de lessen, 1x4PN

Algemene informatie OWE/Cursus	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Onderzoek
Naam cursus lang Engelstalig	Research
Naam cursus kort Nederlandstalig	Onderzoek
Naam cursus kort Engelstalig	Research
Code cursus	ONDERJ06

Onderwijsperiode	P2,3N
Studiepunten	4
Stu­dielast in uren	112
Onderwijstijd (contacturen)	37
Ingangseisen cursus	75% van de propedeuse Muziektherapie behaald
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>In deze cursus leer je om een kleinschalig onderzoek te plannen, uit te voeren en kritisch te kijken naar de verzamelde data met als doel het agogisch werken te evalueren. In de propedeuse heb je kennis gemaakt met zowel kwalitatief onderzoek als kwantitatief onderzoek. Je hebt geoefend met het opstellen van een probleemanalyse en met dataverzameling. Je hebt een kleinschalig literatuuronderzoek uitgevoerd en een interview en een eenvoudige kwantitatieve meting uitgevoerd. In de propedeuse waren deze oefeningen heel basaal en werd de dataverzameling nog niet in samenhang met elkaar uitgevoerd. In het tweede studiejaar werk je voor het eerst een kleinschalig onderzoek uit en word je meer aangestuurd om zelfstandig te werken. Daarnaast word je gestimuleerd om kritisch na te denken, beslissingen in het onderzoeksproces te onderbouwen en vanuit resultaten de innovatieve waarde van je onderzoek aan te tonen.</p> <p>In deze cursus ontwikkel je competenties die samenhangen met onderzoekend vermogen. Deze worden steeds belangrijker voor het professioneel handelen van de muziektherapeut. Daarbij gaat het enerzijds om het kritisch leren kijken naar onderzoeksresultaten om deze mee te nemen in de keuzes binnen de klinische praktijk, en anderzijds om het inzichtelijk en meetbaar maken van effecten. De praktijk zal sturend zijn in de keuze en vormgeving van het onderzoek. Het onderwijs wordt hier zoveel mogelijk op afgestemd. Je wordt gestimuleerd om op proactieve en creatieve wijze op zoek te gaan naar een vorm waarbij je het onderzoek in samenwerking met medestudenten kunt opzetten en uitvoeren.</p>
Leeruitkomsten	<p>EK3</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student werkt een beroepsgerelateerd vraagstuk uit vanuit meerdere perspectieven. - De student verzamelt op systematische wijze, gebruikmakend van wetenschappelijke- literatuur en vakliteratuur kennis over doelgroepen, (psycho)pathologie en de (vaktherapeutische) behandeling ervan. - De student ontwerpt een passende methode (interviewgide) voor een interview en kiest een passend instrument voor kwantitatieve dataverzameling. - De student analyseert de resultaten. - De student evalueert het eigen onderzoek vanuit meerdere perspectieven. - De student beschrijft hoe de resultaten van het onderzoek bijdragen aan de verbetering van de praktijk.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Baarda, B., Bakker, E., Fischer, T., Julsing, M. & Vianen, M. (2021). <i>Basisboek methoden en technieken: Kwantitatief praktijkgericht onderzoek op wetenschappelijke basis</i> (7e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Evers, J. (2023). <i>Kwalitatief interviewen: Kunst én kunde</i> (3e druk). Boom. Bekijk dit boek online</p> <p>Hulshof, M. (2016). <i>Leren interviewen</i> (7e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p>

	Van Keken, H. (2015). <i>Voor het onderzoek: De onderzoekskwestie als basis voor praktijkonderzoek</i> (3e druk). Boom. Bekijk dit boek online
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Onderzoeksverslag
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Research Report
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-01
Beoordelingscriteria	<p>EK3</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student werkt een beroepsgerelateerd vraagstuk uit vanuit meerdere perspectieven. - De student verzamelt op systematische wijze, gebruikmakend van wetenschappelijke- literatuur en vakliteratuur kennis over doelgroepen, (psycho)pathologie en de (vaktherapeutische) behandeling ervan. - De student ontwerpt een passende methode (interviewguide) voor een interview en kiest een passend instrument voor kwantitatieve dataverzameling. - De student analyseert de resultaten. - De student evalueert het eigen onderzoek vanuit meerdere perspectieven. - De student beschrijft hoe de resultaten van het onderzoek bijdragen aan de verbetering van de praktijk.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PROD
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	1xP3N, 1xP4N

9.2.1.5 Cursussen psychomotorische therapie

Algemene informatie OWE/Cursus	
Naam cursus lang Nederlandstalig	PMT Methodisch handelen gericht op vaardigheden en gedrag
Naam cursus lang Engelstalig	PMT Therapeutic Methods - Skills and Behaviour
Naam cursus kort Nederlandstalig	PMH gericht op vaardigheden en gedrag
Naam cursus kort Engelstalig	PTM - Skills and Behaviour
Code cursus	PMTMVG01
Onderwijsperiode	P1,2N
Studiepunten	30
Studielast in uren	840
Onderwijstijd (contacturen)	266 (exclusief stage)
Ingangseisen cursus	<ul style="list-style-type: none"> - De cursus PMT Methodisch Handelen - Basisvaardigheden en werkalliantie is afgerond. - Op de cursus PMT Methodisch Handelen - Preventief en vraaggericht is minimaal een 5 behaald.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>Deze cursus omvat periode 1 en 2 van hoofdfase 1.</p> <p>In deze cursus wordt gestart met aandacht voor het eigen persoonlijk proces in relatie tot de ontwikkeling tot psychomotorisch therapeut. In dit kader wordt gewerkt met reflectie en bewustwording op het gebied van eigen (bewegings)gedrag en lichaamsbeleving in relatie tot de ander en de groep (klas). Vervolgens leert de student om cliënten op psychomotorische wijze te brengen tot nieuw gedrag en nieuwe vaardigheden.</p> <p>Hierbij zijn de zeven onderdelen van psychomotorisch methodisch behandelen het uitgangspunt. Deze zeven onderdelen zijn: behandelcontext, werkalliantie, casusconceptualisatie, psychomotorische doelformulering, psychomotorisch interveniëren, transfer en systematisch evalueren.</p> <p>Binnen de cursus worden de aspecten passend bij het beroep ervaringsgericht geleerd. De cursus biedt onderwijs in vier dagdelen met een vaste structuur waarbij de student consequent de leervormen 'proces', 'lab', 'feedback', 'schrijven', 'verbeelden' en 'reflecteren' doorloopt.</p> <p>De student is in deze cursus 'eigenaar' van het eigen leren in het beroep. Op basis van feedback en opdrachten krijgt de student een beeld van de eigen beroepsbekwaamheid in ontwikkeling. Vanuit dit beeld weet de student waar de focus in het leren moet komen te liggen.</p>
Leeruitkomsten	<p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student zet zowel communicatieve vaardigheden en bewegen en lichamelijke in, in het opbouwen en onderhouden van de werkrelatie met de cliënt en andere betrokkenen. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student observeert en interpreteert in het perspectief van specifieke trainings-, begeleidings- en behandelkaders en doelgroepen en formuleert doelen samen met de cliënt en komt samen met de cliënt tot het formuleren van doelen. - De student stemt zijn aanbod af op de cliënt rekening houdend met diens draagkracht en sociale en culturele achtergrond om daarmee de cliënt met behoud van eigen regie in ontwikkeling te brengen. <p>EK3</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student past een kwalitatieve methode toe om data te verzamelen en analyseren en daarmee antwoord te geven op de onderzoeksvraag.

	<ul style="list-style-type: none"> - De student verzamelt op systematische wijze, gebruikmakend van wetenschappelijke- en van vakliteratuur kennis over doelgroepen, (psycho)pathologie en de (vaktherapeutische) behandeling ervan. <p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student reflecteert systematisch op eigen denken, voelen en handelen in relatie tot de beroepscontext. - De student heeft kennis van de beroepscode en de behandelcontext om te komen tot een samenwerking.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>De Lange, J., Glas, O., Van Busschbach, J., Emck, C., & Scheewe, T. (Eds.). (2019). <i>Psychomotor interventions for mental health – Adults: A movement- and body-oriented approach</i>. Boom. Bekijk dit boek online</p> <p>Emck, C., De Lange, J., Scheewe, T., Van Busschbach, J., & Van Damme, T. (Eds.). (2021). <i>Psychomotor interventions for mental health – Children & adolescents: A movement and body-oriented developmental approach</i>. Boom.</p> <p>Glas, O., & Bakker, B. (2026). <i>In de lijfelijke ervaring: Vraaggericht en individueel psychomotorisch behandelen</i>. Uitgeverij Van Gorcum.</p> <p>Groen, M. (2024). <i>Reflecteren: De basis: Op weg naar bewust en bekwaam handelen</i> (5e editie). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Jol, D., & Verschuur, P. (2025). <i>Psychomotorische therapie: Ontwerpen in de praktijk</i>. ...daM uitgeverij.</p> <p>Van der Molen, H. T., Dehue, F., Thewissen, V., Gunther, N., & Van Hooren, S. (Eds.). (2023). <i>Klinische psychologie: Theorieën en psychopathologie</i> (4e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Verhoeven, N. (2023). <i>Thematische analyse: Patronen vinden bij kwalitatief onderzoek</i> (2e druk). Boom. Bekijk dit boek online</p>
Verplichte software / verplicht materiaal	<p>Sportkleding, schoenen, rugzak, slaapzak en matje. KANA Daily Life voor 4 jaar plus superpower sensor.</p>
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Psychomotorische therapie gericht op vaardigheden en gedrag
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	PMT Therapeutic Methods - Skills and Behaviour
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-01
Beoordelingscriteria	<p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student zet zowel communicatieve vaardigheden als bewegen en lichamelijke in, in het opbouwen en onderhouden van de werkrelatie met de cliënt en andere betrokkenen. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student observeert en interpreteert in het perspectief van specifieke trainings-, begeleidings- en behandelkaders en doelgroepen en formuleert doelen samen met de cliënt en komt samen met de cliënt tot het formuleren van doelen. - De student stemt zijn aanbod af op de cliënt rekening houdend met diens draagkracht en sociale en culturele achtergrond om daarmee de cliënt met behoud van eigen regie in ontwikkeling te brengen. <p>EK3</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student past een kwalitatieve methode toe om data te verzamelen en analyseren en daarmee antwoord te geven op de onderzoeksvraag.

	<ul style="list-style-type: none"> - De student verzamelt op systematische wijze, gebruikmakend van wetenschappelijke- en van vakliteratuur kennis over doelgroepen, (psycho)pathologie en de (vaktherapeutische) behandeling ervan. <p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student reflecteert systematisch op eigen denken, voelen en handelen in relatie tot de beroepscontext. - De student heeft kennis van de beroepscode en de behandelcontext om te komen tot een samenwerking.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PORT
Minimaal oordeel	6
Tentamenmomenten	2x in overleg met examinerator/ highstake panel

Algemene informatie OWE/Cursus	
Naam cursus lang Nederlandstalig	PMT Methodisch handelen gericht op brein en lijf
Naam cursus lang Engelstalig	PMT Therapeutic Methods - Brain and Body
Naam cursus kort Nederlandstalig	PMH Gericht op brein en lijf
Naam cursus kort Engelstalig	PMT Therapeutic Methods - Brain and Body
Code cursus	PMTMBL01
Onderwijsperiode	P3,4N
Studiepunten	30
Studielast in uren	840
Onderwijstijd (contacturen)	266 (excl. Stage)
Ingangseisen cursus	<ul style="list-style-type: none"> - De cursus PMT Methodisch Handelen - Basisvaardigheden en werkalliantie is afgerond. - Op de cursus PMT Methodisch Handelen - Preventief en vraaggericht is minimaal een 5 behaald.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>Deze cursus omvat semester 2 (periode 3+4) van hoofdfase 1. In deze cursus leert de student om psychomotorische interventies te verbinden aan kennis over breinfuncties. Daarnaast wordt er toegewerkt naar een realistisch zelfbeeld ten aanzien van de stage in hoofdfase 2.</p> <p>Hierbij zijn de zeven onderdelen van psychomotorisch methodisch behandelen het uitgangspunt. Deze zeven onderdelen zijn: behandelcontext, werkalliantie, casusconceptualisatie, psychomotorische doelformulering, psychomotorisch interveniëren, transfer en systematisch evalueren.</p> <p>Binnen de cursus worden de aspecten passend bij het beroep ervaringsgericht geleerd. De cursus biedt onderwijs in vier dagdelen met een vaste structuur waarbij de student consequent de leervormen 'proces', 'lab', 'feedback', 'schrijven', 'verbeelden' en 'reflecteren' doorloopt.</p> <p>De student is in deze cursus 'eigenaar' van het eigen leren in het beroep. Op basis van feedback en opdrachten krijgt de student een beeld van de eigen beroepsbekwaamheid in ontwikkeling. Vanuit dit beeld weet de student waar de focus in het leren moet komen te liggen.</p>
Leeruitkomsten	<p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student herkent eigen grenzen en die van de ander, en hanteert afstand en nabijheid passend in de context. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student zet bewegen en lichamelijkheid in om met (gesimuleerde) cliënten, of met groepen cliënten te werken aan de gestelde doelen.

	<ul style="list-style-type: none"> - De student verbindt, gebruikmakend van de casusconceptualisatie, kennis in de psychomotorische interventies en kan de rationale verwoorden die gebaseerd is op onderzoeks- en vakliteratuur. <p>EK3</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student werkt een beroepsgerelateerd vraagstuk uit vanuit meerdere perspectieven en kiest een relevante uitkomstmaat en een valide kwantitatief instrument om daarmee data te verzamelen. - De student verwerkt en analyseert de data, komt tot een conclusie en evalueert het eigen onderzoek op kritische wijze om vast te stellen wat de resultaten impliceren voor de beroepspraktijk. <p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student is zich bewust van (ethische) vraagstukken en/of dilemma's en gaat hiermee integer om met betrekking tot zichzelf, de ander en de werkaliantie en ontwikkelt daarmee een verdiepend beroepsbeeld. - De student beheerst de bij hoofdfase 1 behorende algemene en beroepsgerelateerde kennis in voldoende mate. - De student ontplooit zelfsturend activiteiten zowel binnen als buiten het opleidingsprogramma die bijdragen aan de eigen beroepsontwikkeling.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Eikelboom, W., & Spikman, J. (2022). Emotie en sociale cognitie. In R. Kessels, E. van den Berg, R. Ponds, J. Spikman, & M. van Zandvoort (Reds.), <i>Klinische neuropsychologie</i> (Herziene editie, pp. 259-282). Boom.</p> <p>Eurelings-Bontekoe, E. H. M., Verheul, R., & Snellen, W. M. (Reds.) (2017), <i>Handboek persoonlijkheidspathologie: Voor opleiding, onderzoek en klinische praktijk</i> (3e herziene druk). Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Glas, O., & Bakker, B. (2026). <i>In de lijfelijke ervaring: Vraaggericht en individueel psychomotorisch behandelen</i>. Uitgeverij Van Gorcum.</p> <p>Lazeron, N., & Van Dinteren, R. (Reds.). (2010). <i>Brein@work: wetenschap en toepassing van breinkennis</i>. Bohn Stafleu van Loghum. Bekijk dit boek online</p> <p>Sommer, I. (2015). <i>Haperende hersenen</i>. Uitgeverij Balans.</p> <p>Van der Donk, C., & Van Lanen, B. (2019). <i>Praktijkonderzoek in zorg en welzijn</i> (3e herziene druk). Uitgeverij Coutinho. Bekijk dit boek online</p> <p>Van der Molen, H. T., Dehue, F., Thewissen, V., Gunther, N., & Van Hooren, S. (Reds.). (2023). <i>Klinische psychologie: Theorieën en psychopathologie</i> (4e druk). Noordhoff Uitgevers. Bekijk dit boek online</p> <p>Van Hintum, M. (2017). <i>Brein onder druk: Over stress, agressie en veerkracht</i>. Uitgeverij SWP.</p> <p>Van Houdenhove, B. (2015). <i>In wankel evenwicht: Over stress, levensstijl en welvaartsziekten</i>. Lannoo.</p>
Verplichte software / verplicht materiaal	Sportkleding en schoenen. KANA Daily Life voor 4 jaar plus superpower sensor.
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Methodisch handelen gericht op brein en lijf
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	PMT Therapeutic Methods - Brain and Body
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-01
Beoordelingscriteria	EK1

	<ul style="list-style-type: none"> - De student herkent eigen grenzen en die van de ander, en hanteert afstand en nabijheid passend in de context. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student zet bewegen en lichamelijke in om met (gesimuleerde) cliënten, of met groepen cliënten te werken aan de gestelde doelen. - De student verbindt, gebruikmakend van de casusconceptualisatie, kennis in de psychomotorische interventies en kan de rationale verwoorden die gebaseerd is op onderzoeks- en vakliteratuur. <p>EK3</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student werkt een beroepsgerelateerd vraagstuk uit vanuit meerdere perspectieven en kiest een relevante uitkomstmaat en een valide kwantitatief instrument om daarmee data te verzamelen. - De student verwerkt en analyseert de data, komt tot een conclusie en evalueert het eigen onderzoek op kritische wijze om vast te stellen wat de resultaten impliceren voor de beroepspraktijk. <p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student is zich bewust van (ethische) vraagstukken en/of dilemma's en gaat hiermee integer om met betrekking tot zichzelf, de ander en de werkaliantie en ontwikkelt daarmee een verdiepend beroepsbeeld. - De student beheerst de bij hoofdfase 1 behorende algemene en beroepsgerelateerde kennis in voldoende mate. - De student ontplooit zelfsturend activiteiten buiten het opleidingsprogramma die bijdragen aan de eigen beroepsontwikkeling.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PORT
Minimaal oordeel	6
Tentamenmomenten	2x in overleg met examinerator/ highstake panel

9.2.2 Cursussen HF2

9.2.2.1 Cursussen beeldende therapie

Algemene informatie OWE/Cursus	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Beeldend therapeutisch handelen in de praktijk
Naam cursus lang Engelstalig	Art therapy in therapeutic practice
Naam cursus kort Nederlandstalig	Beeldende therapie in de praktijk
Naam cursus kort Engelstalig	Art therapy in practice
Code cursus	VBBTHP02
Onderwijsperiode	P1-4N
Studiepunten	60
Studielast in uren	1680
Onderwijstijd (contacturen)	162
Ingangseisen cursus	Deelname cursus <ul style="list-style-type: none"> - Performance assessment HF1 gehaald - Propedeuse Beeldende therapie gehaald - Minimaal 75% van HF1 behaald
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>Deze cursus staat in het teken van praktijkleren. Je loopt als beeldend therapeut in opleiding 1000 uur stage in een vaktherapeutische beroepscontext.</p> <p>Tijdens de lesdagen werk je vanuit je eigen leervragen aan de leeruitkomsten.</p> <p>De docenten coachen en stimuleren jou hierbij vanuit hun expertise op het gebied van methodisch handelen, vaktherapeutisch middel en supervisie. De cursus sluit aan op eerder verworven kennis en vaardigheden in de propedeuse en hoofdfase 1 en bereidt je voor op onder andere de cursus Praktijkinnovatie in Zorg en Welzijn (PZW) in hoofdfase 3, waarin praktijk gericht onderzoeken (EK 3) en professionaliseren en profileren (EK 4) centraal staan.</p>
Leeruitkomsten	<ol style="list-style-type: none"> 1. De student bouwt een werkrelatie op met de cliënt, tevens met relevante persoonlijke en professionele netwerken rondom de cliënt, onderhoudt deze en bouwt deze passend weer af. De student maakt hierbij gebruik van het vaktherapeutisch middel. De student hanteert passende omgangsvormen en communiceert en handelt afgestemd op de ander, het behandeldoel en de behandelcontext en houdt hierbij rekening met de culturele en sociale achtergrond van de cliënt. 2. De student draagt, samen en in dialoog met de cliënt, zorg voor het behandelproces van de cliënt; voor indicatie, observatie, diagnostiek, behandeldoel(en), behandelplan, uitvoering van het behandelplan, (te verwachten) behandelresultaten en verantwoording. De student gaat samen met de cliënt cyclisch, planmatig en evidence-informed te werk en stelt het behandelproces samen bij op basis van de behoeften, mogelijkheden en ervaringen van de cliënt. 3. De student is vaardig in het gebruik van het vaktherapeutisch middel als instrument voor zelfonderzoek, expressie, persoonlijke ontwikkeling, communicatie en reflectie. De student werkt met ruimte, technieken, materialen en werkvormen om tot verbeelding te komen, waarbij sensorische, motorische, affectieve, perceptuele, symbolische en cognitieve componenten een rol spelen. De student voert zowel ervaringsgericht als beeldanalytisch onderzoek uit in het

	<p>vaktherapeutisch middel ten behoeve van zijn persoonlijke en professionele ontwikkeling.</p> <p>4. De student zet de cliënt aan tot ervaren, denken, vormgeven en handelen t.b.v. de afgesproken behandel doelstelling(en). Hierbij maakt de student gebruik van beheersing van het vaktherapeutisch middel, van ervaringsgerichte werkvormen en werkwijzen en van beeldende therapeutische interventies.</p> <p>5. De student draagt bij aan onderzoek van de vaktherapeutische beroepspraktijk en/of aan de verbetering en verantwoording van het eigen handelen door praktijkgericht onderzoek te verrichten en/of door te participeren in onderzoek. De student doorloopt een onderzoek cyclus, passend bij de context van de beroepspraktijk.. De student doet dit op een systematische en methodologisch verantwoorde wijze. De student hanteert hierbij een onderzoekende houding.</p> <p>6. De student is kritisch en ontwikkelt vanuit reflectie, zelfkennis en vakkennis, blijvend de kwaliteit van eigen handelen, van de uitoefening van het beroep en van de beroepspraktijk. Hierbij maakt de student kritisch gebruik van kennis en ontwikkelingen uit onderzoek en de praktijk. De student handelt integer en volgens ethische codes, reglementen en gedragsregels en reflecteert op ethische dilemma's. De student profileert zich als specialist met een breed toepassingsgebied en werkt samen met diverse professionals.</p>
Deelnameplicht onderwijs	Aanwezigheid bij het reflectieonderwijs (supervisie) is verplicht. De aanwezigheid wordt geregistreerd door de supervisor. Mocht om zeer dringende redenen toch afwezigheid optreden, wordt samen overlegd of de afwezigheid met een vervangende opdracht gecompenseerd kan worden. Als er geen compensatie mogelijk is, is de supervisie onvoldoende en daarmee ook de eindbeoordeling in de highstake.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	n.v.t.
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	High stake Beeldende therapie in de praktijk
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	High stake Art therapy in practice
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-01
Beoordelingscriteria	<p>1.1 De student bouwt een werkrelatie op met de cliënt, onderhoudt deze en bouwt deze passend weer af. De student zet daarbij actief het vaktherapeutisch middel in.</p> <p>1.2 De student bouwt een werkrelatie op met relevante netwerken van de cliënt, onderhoudt deze en rondt deze passend weer af. De student maakt daarbij inzichtelijk, verantwoordt wat de student doet en communiceert dit met de cliënt en belanghebbenden.</p> <p>1.3 De student heeft een onderzoekende en afgestemde houding ten opzichte van de cliënt, zichzelf en de werkomgeving. De student houdt daarbij rekening met de draagkracht en de culturele en sociale achtergrond van de cliënt.</p> <p>2.1 De student draagt, in dialoog met de cliënt en andere belanghebbenden, zorg voor het behandelproces van de cliënt. De student stelt de behoeften, mogelijkheden en ervaringen van de cliënt centraal en stemt hierop af.</p> <p>2.2 De student gaat samen met de cliënt cyclisch, planmatig en evidence-informed te werk en stelt het behandelproces samen bij, op basis van de ervaringen van de cliënt. De student zorgt daar waar nodig voor</p>

	<p>indicatie, observatie, beeldende diagnostiek, behandelplan, uitvoering van het behandelplan, (te verwachten) behandelresultaten, evaluatie en verantwoording.</p> <p>3.1 De student is vaardig in het gebruik van het vaktherapeutisch middel als instrument voor zelfonderzoek, expressie, persoonlijke ontwikkeling, communicatie en reflectie.</p> <p>3.2 De student werkt met ruimte, technieken, materialen en werkvormen om tot verbeelding te komen, waarbij sensorische, motorische, affectieve, perceptuele, symbolische en cognitieve componenten een rol spelen.</p> <p>3.3 De student voert zowel ervaringsgericht als beeldanalytisch onderzoek uit in het vaktherapeutisch middel ten behoeve van persoonlijke en professionele ontwikkeling.</p> <p>4.1 De student zet de cliënt aan tot ervaren, denken, vormgeven en handelen t.b.v. de afgesproken behandelstelling(en). Hierbij maakt de student gebruik van beheersing van het vaktherapeutisch middel, van ervaringsgerichte werkvormen en werkwijzen en van beeldend therapeutische interventies.</p> <p>4.2 De student draagt bij aan behandelingen die gericht zijn op preventie, training, stabilisatie, herstel, acceptatie, ontwikkeling en/of gedragsverandering op emotioneel, gedragsmatig, cognitief of sociaal gebied.</p> <p>5.1 De student draagt bij aan onderzoek van de vaktherapeutische beroepspraktijk en/of aan de verbetering en verantwoording van het eigen handelen door praktijkgericht onderzoek te verrichten en/of door te participeren in onderzoek.</p> <p>5.2 De student doorloopt een onderzoekscyclus, passend bij de context van de beroepspraktijk. De student doet dit op een systematische en methodologisch verantwoorde wijze.</p> <p>5.3 De student maakt kritisch gebruik van kennis en ontwikkelingen uit onderzoek en de praktijk voor de onderbouwing en/of verbetering van de beroepspraktijk.</p> <p>5.4 De student hanteert een onderzoekende houding.</p> <p>6.1 De student is kritisch en ontwikkelt vanuit reflectie, zelfkennis en vakkennis, blijvend de kwaliteit van het eigen handelen, van de uitoefening van het beroep en van de beroepspraktijk.</p> <p>6.2 De student handelt integer en volgens ethische codes, reglementen en gedragsregels en reflecteert op ethische dilemma's.</p> <p>6.3 De student profileert zich als specialist met een breed toepassingsgebied en werkt samen met diverse professionals.</p>
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PORT
Minimaal oordeel	6
Tentamenmomenten	De student bepaalt zelf wanneer hij de high stake-beoordeling wil laten plaatsvinden en stemt hierover af met de docent methodisch handelen, vaktherapeutisch middel en stage. In de meeste gevallen zal dit eind periode 4 zijn, maar dit kan ook eerder of later. Een tweede kans kan later in studiejaar plaatsvinden.

9.2.2.2 Cursussen drama- en muziektherapie

Algemene informatie OWE/Cursus	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Methodisch Handelen A
Naam cursus lang Engelstalig	Therapeutic Methods A
Naam cursus kort Nederlandstalig	Methodisch Handelen A
Naam cursus kort Engelstalig	Therapeutic Methods A
Code cursus	METHDA01
Onderwijsperiode	P1,2N
Studiepunten	25
Studielast in uren	700
Onderwijstijd (contacturen)	60
Ingangseisen cursus	<p>Deelname cursus</p> <ul style="list-style-type: none"> - Performance assessment HF1 gehaald - Propedeuse VT van betreffende differentiatie gehaald - Deelgenomen aan alle cursussen van HF1 waarvan minimaal 75% behaald voor therapie-stage in het binnenland (bij vaktherapeut van de eigen differentiatie) - Alle cursussen van HF1 behaald voor therapie stage in het buitenland en voor therapiestage in het binnenland zonder vaktherapeut van de eigen differentiatie
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>De cursus staat in het teken van praktijkleren. Als student loop je 500 uur stage in een vaktherapeutische beroepscontext. Deze beroepscontext kan gesitueerd zijn in diverse werkvelden.</p> <p>Tijdens lesdagen worden de kennis, vaardigheden en attitude die je in de stage hebt opgedaan, verdiept, verantwoord en verder ontwikkeld.</p> <p>Je eigen proces om therapeut te worden krijgt vooral in de supervisie aandacht zodat je steeds meer tot een integratie kan komen van persoonsgerichte, methodische en taakgerichte aspecten.</p> <p>Daarnaast ga je een praktijkgericht onderzoek doen in de vorm van een casestudy. Daarvoor beschrijf je op systematische wijze de casus, de doelen, het behandelbeleid en behandelplan. De cursussen METHDA01 en METHDB01 hebben dezelfde structuur en sluiten naadloos op elkaar aan. Je moet deelgenomen hebben aan METHDA01 om METHDB01 te mogen volgen.</p>
Leeruitkomsten	<p>Performance assessment</p> <p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student geeft kort en bondig informatie over de casus en context van de video-opname en verantwoordt gemaakte keuze. - De student maakt op sensitieve en responsieve wijze (afgestemd op de cliënt(en) en de behandeling) contact en stemt houding en interventies tijdens de sessie af op de cliënt(en). - De student hanteert gepaste grenzen in afstand en nabijheid en zorgt voor een juiste balans tussen 'zorgen voor' en 'appèl doen op' de eigen verantwoordelijkheid van de cliënten). <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student intervenueert ervaringsgericht met de cliënt(en) op doelgerichte wijze. - De student zet de cliënt(en) aan tot ervaren, denken, vormgeven en handelen ten behoeve van de afgesproken doelstelling en houdt daarbij rekening met de draagkracht van de cliënt(en) en de culturele en sociale achtergrond. <p>Casestudy A</p> <p>EK1</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - De student beschrijft de casus, netwerkanalyse, diagnostiek en de eigen vakspecifieke observatie. - De student formuleert vaktherapeutische behandeldoelen in samenspraak met de cliënt. - De student schrijft een professioneel verslag. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student redeneert vanuit een rationale, die theorie, behandelgoal en werkvormen verbindt. - De student beschrijft het vaktherapeutisch behandelplan, kiest passende interventies en beschrijft hoe het zich verhoudt tot het overkoepelende behandelbeleid.
Deelnameplicht onderwijs	Aanwezigheid bij het reflectieonderwijs (supervisie) is verplicht. De aanwezigheid wordt geregistreerd door de supervisor. Mocht om zeer dringende redenen toch afwezigheid optreden, wordt samen overlegd of de afwezigheid met een vervangende opdracht gecompenseerd kan worden. Als er geen compensatie mogelijk is, is de supervisie onvoldoende en daarmee ook de eindbeoordeling stage.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	n.v.t.
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Performance assessment
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Performance Assessment
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-01
Beoordelingscriteria	<p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student geeft kort en bondig informatie over de casus en context van de video-opname en verantwoordt gemaakte keuze. - De student maakt op sensitieve en responsieve wijze (afgestemd op de cliënt(en) en de behandeling) contact en stemt houding en interventies tijdens de sessie af op de cliënt(en). - De student hanteert gepaste grenzen in afstand en nabijheid en zorgt voor een juiste balans tussen 'zorgen voor' en 'appèl doen op' de eigen verantwoordelijkheid van de cliënten). <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student interenieert ervaringsgericht met de cliënt(en) op doelgerichte wijze. - De student zet de cliënt(en) aan tot ervaren, denken, vormgeven en handelen ten behoeve van de afgesproken doelstelling en houdt daarbij rekening met de draagkracht van de cliënt(en) en de culturele en sociale achtergrond.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PRES
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	1xP2N, 1xP3N
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Casestudy A
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Casestudy A
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-02
Beoordelingscriteria	<p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student beschrijft de casus, netwerkanalyse, diagnostiek en de eigen vakspecifieke observatie. - De student formuleert vaktherapeutische behandeldoelen in samenspraak met de cliënt.

	<ul style="list-style-type: none"> - De student schrijft een professioneel verslag. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student redeneert vanuit een rationale, die theorie, behandeldoel en werkvormen verbindt. - De student beschrijft het vaktherapeutisch behandelplan, kiest passende interventies en beschrijft hoe het zich verhoudt tot het overkoepelende behandelbeleid.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PROD
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	1xP2N, 1xP3N

Algemene informatie OWE/Cursus	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Methodisch Handelen B
Naam cursus lang Engelstalig	Therapeutic Methods B
Naam cursus kort Nederlandstalig	Methodisch Handelen B
Naam cursus kort Engelstalig	Therapeutic Methods B
Code cursus	METHDB01
Onderwijsperiode	P3,4N
Studiepunten	25
Studielast in uren	700
Onderwijstijd (contacturen)	54
Ingangseisen cursus	Deelname cursus - Deelgenomen aan cursus METHDA01
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	De cursus METHDA01sluit naadloos aan op de cursus METHDB01. Je moet deelgenomen hebben aan METHDA01om METHDB01te mogen volgen. De structuur van het onderwijs is hetzelfde: je loopt 500 uur stage in een vaktherapeutische beroepscontext. Daarnaast heb je een lesdag waarin kennis, vaardigheden en attitude die je in de stage hebt opgedaan, verdiept, verantwoord en verder ontwikkeld worden. In de supervisie geef je aandacht aan het eigen proces om therapeut te worden. Daarnaast ga je verder met een praktijkgericht onderzoek in de vorm van een casestudy. Daarin evalueer je het eigen methodisch handelen op systematische wijze en vanuit verschillende invalshoeken.
Leeruitkomsten	<p>Casestudy B</p> <p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student schrijft een professioneel verslag. <p>EK3</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student formuleert een onderzoeksvraag op basis van eerder verworven gegevens en ontwerpt een methode waarmee de behandeling samen met de cliënt en/of andere betrokkenen kan worden geëvalueerd. - De student rapporteert de resultaten systematisch op navolgbare wijze. - De student evalueert op kritische wijze het onderzoek en benoemt aanbevelingen voor een volgend onderzoek. - De student beantwoordt de onderzoeksvraag en bepaalt samen met de cliënt en/of andere betrokkenen wat het resultaat betekent voor het vervolg van de behandeling. <p>Eindbeoordeling stage</p> <p>EK1</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - De student communiceert sensitief, responsief en in begrijpelijke taal met cliënten, cliëntsystemen, behandelaren en verwijzers over de behandeling en de te verwachten behandelresultaten. - De student gaat op professionele wijze om met grenzen, afstand en nabijheid, weerstand en (tegen-) overdracht. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student zet het vaktherapeutisch middel in voor het verrichten van observatie, diagnostiek en indicatiestelling. - De student zet interventies in passend bij de hulpvraag en de behandeldoelen van de cliënt. - De student motiveert de cliënten om een proces aan te gaan waarin ervaren, denken, vormgeven en handelen in het vaktherapeutische middel centraal staat. - De student intervenueert op basis van (vak-) therapeutische kennis en beheersing van het vaktherapeutisch middel. - De student houdt rekening met draagkracht en draaglast van cliënten en cliëntsystemen. - De student stemt af op de culturele en sociale achtergrond van de cliënten. <p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student heeft zelfkennis, reflecteert kritisch op het eigen handelen en ontwikkelt zijn professionaliteit verder. - De student handelt volgens de geldende ethische codes, reglementen en gedragsregels en gaat integer om met beroepsethische dilemma's.
Deelnameplicht onderwijs	Aanwezigheid bij het reflectieonderwijs (supervisie) is verplicht. De aanwezigheid wordt geregistreerd door de supervisor. Mocht om zeer dringende redenen toch afwezigheid optreden, wordt samen overlegd of de afwezigheid met een vervangende opdracht gecompenseerd kan worden. Als er geen compensatie mogelijk is, is de supervisie onvoldoende en daarmee ook de eindbeoordeling stage.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	n.v.t.
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Casestudy B
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Casestudy B
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-01
Beoordelingscriteria	<p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student schrijft een professioneel verslag. <p>EK3</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student formuleert een onderzoeksvraag op basis van eerder verworven gegevens en ontwerpt een methode waarmee de behandeling samen met de cliënt en/of andere betrokkenen kan worden geëvalueerd. - De student rapporteert de resultaten systematisch op navolgbare wijze. - De student evalueert op kritische wijze het onderzoek en benoemt aanbevelingen voor een volgend onderzoek. - De student beantwoordt de onderzoeksvraag en bepaalt samen met de cliënt en/of andere betrokkenen wat het resultaat betekent voor het vervolg van de behandeling.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PROD
Weging deeltentamen	1
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	2xP4N

Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Eindbeoordeling stage
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Internship Assessment
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-02
Beoordelingscriteria	<p>EK1</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student communiceert sensitief, responsief en in begrijpelijke taal met cliënten, cliëntsystemen, behandelaren en verwijzers over de behandeling en de te verwachten behandelresultaten. - De student gaat op professionele wijze om met grenzen, afstand en nabijheid, weerstand en (tegen-) overdracht. <p>EK2</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student zet het vaktherapeutisch middel in voor het verrichten van observatie, diagnostiek en indicatiestelling. - De student zet interventies in passend bij de hulpvraag en de behandeldoelen van de cliënt. - De student motiveert de cliënten om een proces aan te gaan waarin ervaren, denken, vormgeven en handelen in het vaktherapeutische middel centraal staat. - De student intervenueert op basis van (vak-) therapeutische kennis en beheersing van het vaktherapeutisch middel. - De student houdt rekening met draagkracht en draaglast van cliënten en cliëntsystemen. - De student stemt af op de culturele en sociale achtergrond van de cliënten. <p>EK4</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student heeft zelfkennis, reflecteert kritisch op het eigen handelen en ontwikkelt zijn professionaliteit verder. - De student handelt volgens de geldende ethische codes, reglementen en gedragsregels en gaat integer om met beroepsethische dilemma's.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	GESP
Weging deeltentamen	2
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	2xP4N

9.2.2.3 Cursussen dramatherapie

Algemene informatie	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Drama Hoofdphase 2
Naam cursus lang Engelstalig	Drama main phase 2
Naam cursus kort Nederlandstalig	Drama Hoofdphase 2
Naam cursus kort Engelstalig	Drama main phase 2
Code cursus	VTHDRA01
Onderwijsperiode	P1-4N
Studiepunten	10
Studielast in uren	280
Onderwijstijd (contacturen)	47
Ingangseisen cursus	n.v.t.
Algemene omschrijving	Deze cursus ondersteunt de studenten bij het verwerven van eindkwalificatie 5; het verkrijgen van een onderzoeksmatige beheersing van het vaktherapeutisch middel. De lessen zijn enerzijds gericht op het uitbreiden van de vaardigheden in het vaktherapeutisch middel ten behoeve van het handelen in de stage. Anderzijds bieden de lessen verdieping om met eigen thema's te werken (zelfervaring in het vaktherapeutisch middel).
Leeruitkomsten	EK5 <ul style="list-style-type: none"> - De student doet via exploreren, experimenteren, spelen en creëren binnen drama nieuwe ervaringen op en ontwikkelt daardoor eigenheid, en creativiteit en vrijheid van handelen. - De student beheerst de technische aspecten die nodig zijn om als dramatherapeut te kunnen functioneren zoals: werken met tekst, verbeelding, concentratie, transformatie, stem, improvisatie en enscenering. - De student kent de (werkings)kracht van drama bij zichzelf en de ander en zet het in als instrument voor persoonlijke ontwikkeling. - De student durft zichzelf binnen het handelen in drama uit te dagen en te confronteren met patronen in denken, voelen en handelen en reflecteert hierop ten behoeve van zijn therapeutische professionaliteit.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	n.v.t.
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Presentatie in het vaktherapeutisch middel
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Presentation in Artistic Modality
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-01
Beoordelingscriteria	EK5 <ul style="list-style-type: none"> - De student doet via exploreren, experimenteren, spelen en creëren binnen drama nieuwe ervaringen op en ontwikkelt daardoor eigenheid, en creativiteit en vrijheid van handelen. - De student beheerst de technische aspecten die nodig zijn om als dramatherapeut te kunnen functioneren zoals: werken met tekst, verbeelding, concentratie, transformatie, stem, improvisatie en enscenering. - De student kent de (werkings)kracht van drama bij zichzelf en de ander en zet het in als instrument voor persoonlijke ontwikkeling. - De student durft zichzelf binnen het handelen in drama uit te dagen en te confronteren met patronen in denken, voelen en handelen en reflecteert hierop ten behoeve van zijn therapeutische professionaliteit.

Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PORT
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	2xP4N

9.2.2.4 Cursussen muziektherapie

Algemene informatie	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Body of Artistic Skills (BOAS) 5
Naam cursus lang Engelstalig	Body of Artistic Skills (BOAS) 5
Naam cursus kort Nederlandstalig	Body of Artistic Skills (BOAS) 5
Naam cursus kort Engelstalig	Body of Artistic Skills (BOAS) 5
Code cursus	BODOFA31
Onderwijsperiode	P1-4N
Studiepunten	10
Studielast in uren	280
Onderwijstijd (contacturen)	47
Ingangseisen cursus	Deelgenomen aan BOAS 1-4
Algemene omschrijving	De lessenreeks start met 10 lessen stijlenleer waarbij je een eigen leerdoel gaat kiezen om aan te werken. Daarna volgen lessen waarbij studenten elkaar helpen om volgende stappen te zetten om buiten hun comfortzone (cliché) te treden in het vaktherapeutisch middel. Je zult een micro-analyse maken van een moment op stage en een lied arrangeren voor een cliënt in je case-load. In het keuzevak (piano of gitaar) ga je aan de slag met een voordrachtstuk, liedbegeleiding en soleren.
Leeruitkomsten	<p>EK5</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student is technisch vaardig in een verscheidenheid aan improvisatie- en compositietechnieken en kan de muzikale parameters toe passen ten behoeve van een eerdere bepaalde doelstelling. - De student is technisch vaardig in het zingen en het begeleiden van liederen en kan dit toepassen ten behoeve van een vooropgestelde doelstelling. - De student voert doelgericht mediumonderzoek uit aan de hand van een persoonlijk professioneel thema. - De student kent de (werkings)kracht van het vaktherapeutisch middel bij zichzelf en de ander en zet het in als instrument voor persoonlijke ontwikkeling. - De student heeft gedegen muziektheoretische kennis, kennis van solfège, harmonieleer, beheerst diverse compositie- en improvisatietechnieken en kan deze kennis inzetten. - De student confronteert zichzelf met de eigen muzikale patronen (clichés) en reflecteert hierop ten behoeve van zijn therapeutische professionaliteit. - De student speelt een (klassiek) stuk op zijn hoofdinstrument, waarbij deze gebruik maakt van passende dynamiek en frasering ten behoeve van de zeggingskracht van het stuk, en kan het klassieke stuk voorzien van therapeutische toepassing en historische context. - De student doet via exploreren, experimenteren, spelen en creëren nieuwe ervaringen op en ontwikkelt daardoor eigenheid, en creativiteit en vrijheid van het muzikale handelen. - De student is in staat het muzikale product te analyseren in termen van het proces waarmee het tot stand is gekomen, en daarover te communiceren.

Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	n.v.t.
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Presentatie in het vaktherapeutisch middel
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Presentation in music as a therapeutic medium
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-01
Beoordelingscriteria	<p>EK5</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student is technisch vaardig in een verscheidenheid aan improvisatie- en compositietechnieken en kan de muzikale parameters toe passen ten behoeve van een eerdere bepaalde doelstelling. - De student is technisch vaardig in het zingen en het begeleiden van liederen en kan dit toepassen ten behoeve van een vooropgestelde doelstelling. - De student voert doelgericht mediumonderzoek uit aan de hand van een persoonlijk professioneel thema. - De student kent de (werkings)kracht van het vaktherapeutisch middel bij zichzelf en de ander en zet het in als instrument voor persoonlijke ontwikkeling. - De student heeft gedegen muziektheoretische kennis, kennis van solfège, harmonieleer, beheerst diverse compositie- en improvisatietechnieken en kan deze kennis inzetten. - De student confronteert zichzelf met de eigen muzikale patronen (clichés) en reflecteert hierop ten behoeve van zijn therapeutische professionaliteit. - De student speelt een (klassiek) stuk op zijn hoofdinstrument, waarbij deze gebruik maakt van passende dynamiek en frasering ten behoeve van de zeggingskracht van het stuk, en kan het klassieke stuk voorzien van therapeutische toepassing en historische context. - De student doet via exploreren, experimenteren, spelen en creëren nieuwe ervaringen op en ontwikkelt daardoor eigenheid, en creativiteit en vrijheid van het muzikale handelen. - De student is in staat het muzikale product te analyseren in termen van het proces waarmee het tot stand is gekomen, en daarover te communiceren.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	(PRES, PERF, PORT) Een presentatie/uitvoering bestaande uit verschillende onderdelen met 3 kleine verslagen. Sommige delen van de eindpresentatie kunnen op eerdere momenten in de lessen al behaald worden, doormiddel van presentaties of uitvoeringen.
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	2xP4N

9.2.2.5 Cursussen psychomotorische therapie

Algemene informatie OWE/Cursus	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Psychomotorisch behandelen in de praktijk
Naam cursus lang Engelstalig	Psychomotricity in Therapeutic Practice
Naam cursus kort Nederlandstalig	Psychomotorisch behandelen, praktijk
Naam cursus kort Engelstalig	Psychomotricity in Practice
Code cursus	VPPBPR01
Onderwijsperiode	P1-4N start mogelijk in periode 1 en in periode 3
Studiepunten	60
Studielast in uren	1680
Onderwijstijd (contacturen)	192
Ingangseisen cursus	Propedeuse behaald en minimaal één semester HF1 behaald en het andere semester HF1 minimaal een 5 gescoord.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>Deze cursus omvat heel hoofdfase 2. In hoofdfase 2 staat de beginnende beroepsuitoefening in de praktijk centraal. Studenten lopen drie a vier dagen per week stage en volgen op vrijdag onderwijs op de HAN.</p> <p>De cursus is opgebouwd uit drie leerlijnen, die bepaald worden door de context waarin geleerd wordt. Deze leerlijnen zijn:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Praktijkleren 2. Methodisch handelen 3. Reflectie (supervisie en intervisie) <p>Het onderwijs in hoofdfase 2 valt of staat met de wisselwerking tussen het leren in de praktijk en het leren op de HAN. Er wordt van de student verwacht zelf regie te voeren over leeractiviteiten, het verzamelen van feedback en de reflectie daarop. Daarmee is de student ook verantwoordelijk voor het vastleggen van alle feedback zodat het beoordelend panel (docenten methodisch handelen en praktijkbegeleider) bij de high stake een voldoende holistisch beeld heeft. Docenten, supervisor en praktijkbegeleider volgen het leerproces van de student en geven feedback die aansluit bij het leerproces van de student.</p> <p>Elke student krijgt één docent aangewezen die in het bijzonder betrokken is bij het leerproces en helpt om de verbinding te maken tussen stagecontext en 'HAN-context'.</p>
Leeruitkomsten	<p>EK1</p> <p>Leeruitkomst 1: De student maakt gebruik van zowel bewegen en lichamelijkheid en verbale vaardigheden om sensitief en responsief te communiceren met cliënten en relevante partijen over de behandeling en de te verwachten resultaten daarvan en creëert daarmee een functionele werkalliantie met de cliënt (en relevante partijen).</p> <p>EK2</p> <p>Leeruitkomst 2: De student conceptualiseert cliënt-casussen aan de hand van het model van de subjectieve ervaring en de daaraan te koppelen kennis en komt tot een behandelhypothese die betrekking heeft op de hulpvraag.</p> <p>Leeruitkomst 3: De student komt vanuit de hulpvraag en de casusconceptualisatie met de cliënt tot doellostanden.</p> <p>Leeruitkomst 4: De student brengt de cliënt middels psychomotorische arrangementen in betekenisvolle ervaringen, waarmee de cliënt in</p>

	<p>ontwikkeling komt, passend bij de hulpvraag en de doeltoestand en kan dit onderbouwen met kennis.</p> <p>Leeruitkomst 5: De student helpt de cliënt om de nieuw opgedane ervaring, vaardigheid of inzicht te transfereren naar de context die aanleiding gaf voor de hulpvraag.</p> <p>EK3</p> <p>Leeruitkomst 6: De student ontwerpt een plan om vanuit een onderzoeksvraag die betrekking heeft op een cliënt-casus, valide en betrouwbare data te verzamelen, om vervolgens deze data te analyseren en de resultaten op heldere wijze te presenteren.</p> <p>Leeruitkomst 7: De student stelt na beantwoording van de onderzoeksvraag vast hoe betrouwbaar, valide en te generaliseren de resultaten zijn en geeft een advies aan de cliënt voor het vervolg van de behandeling en een advies voor de beroepspraktijk.</p> <p>EK4</p> <p>Leeruitkomst 8: De student onderbouwt de toegepaste interventies op afgestemde wijze voor zowel cliënten, cliëntensysteem, professionals en opdrachtgevers en houdt rekening met de ethische aspecten die van toepassing zijn in de eigen cliënt-casus en de eigen beroepscontext en handelt volgens de regels en wetten die gelden voor het beroep.</p> <p>Leeruitkomst 9: De student reflecteert op het therapeutisch handelen en komt tot handelingsalternatieven om de beroepsbekwaamheid blijvend te ontwikkelen.</p> <p>Leeruitkomst 10: De student komt vanuit een persoonlijke missie tot een ondernemersplan of innovatief product dat aansluit bij een maatschappelijk vraagstuk of ontwikkeling.</p>
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Dawson, P., & Guare, R. (2019). <i>Executieve functies bij kinderen en adolescenten: Een praktische gids voor diagnostiek en interventie</i> (J. Overvest, Vert.; Geheel herziene editie). Hogrefe Uitgevers.</p> <p>De Lange, J., Glas, O., Van Busschbach, J., Emck, C., & Scheewe, T. (Eds.). (2019). <i>Psychomotor interventions for mental health – Adults: A body and movement oriented approach</i>. Boom. Bekijk dit boek online</p> <p>Emck, C., De Lange, J., Scheewe, T., Van Busschbach, J., & Van Damme, T. (Eds.). (2021). <i>Psychomotor interventions for mental health – Children & adolescents: A movement and body-oriented developmental approach</i>. Boom.</p> <p>Glas, O., & Bakker, B. (2026). <i>In de lijfelijke ervaring: Vraaggericht en individueel psychomotorisch behandelen</i>. Uitgeverij Van Gorcum.</p> <p>Jol, D., & Verschuur, P. (2025). <i>Psychomotorische therapie: Ontwerpen in de praktijk</i>. ...daM uitgeverij.</p> <p>Werkgroep APA. (2021). <i>De APA-richtlijnen uitgelegd: Een praktische handleiding voor bronvermelding in het hoger onderwijs</i> (3e herziene editie). SURF. Bekijk dit boek online</p>
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	Psychomotorisch behandelen in de praktijk A
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	Psychomotricity in Therapeutic Practice A

Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-01
Beoordelingscriteria	<p>EK1 Leeruitkomst 1: De student maakt gebruik van zowel bewegen en lichamelijkheid en verbale vaardigheden om sensitief en responsief te communiceren met cliënten en relevante partijen over de behandeling en de te verwachten resultaten daarvan en creëert daarmee een functionele werkalliantie met de cliënt (en relevante partijen).</p> <p>EK2 Leeruitkomst 2: De student conceptualiseert cliënt-casussen aan de hand van het model van de subjectieve ervaring en de daaraan te koppelen kennis en komt tot een behandelhypothese die betrekking heeft op de hulpvraag.</p> <p>Leeruitkomst 3: De student komt vanuit de hulpvraag en de casusconceptualisatie met de cliënt tot doeltoestanden.</p> <p>Leeruitkomst 4: De student brengt de cliënt middels psychomotorische arrangementen in betekenisvolle ervaringen, waarmee de cliënt in ontwikkeling komt, passend bij de hulpvraag en de doeltoestand en kan dit onderbouwen met kennis.</p> <p>Leeruitkomst 5: De student helpt de cliënt om de nieuw opgedane ervaring, vaardigheid of inzicht te transfereren naar de context die aanleiding gaf voor de hulpvraag.</p> <p>EK3 Leeruitkomst 6: De student ontwerpt een plan om vanuit een onderzoeksvraag die betrekking heeft op een cliënt-casus, valide en betrouwbare data te verzamelen, om vervolgens deze data te analyseren en de resultaten op heldere wijze te presenteren.</p> <p>Leeruitkomst 7: De student stelt na beantwoording van de onderzoeksvraag vast hoe betrouwbaar, valide en te generaliseren de resultaten zijn en geeft een advies aan de cliënt voor het vervolg van de behandeling en een advies voor de beroepspraktijk.</p> <p>EK4 Leeruitkomst 8: De student onderbouwt de toegepaste interventies op afgestemde wijze voor zowel cliënten, cliëntensysteem, professionals en opdrachtgevers en houdt rekening met de ethische aspecten die van toepassing zijn in de eigen cliënt-casus en de eigen beroepscontext en handelt volgens de regels en wetten die gelden voor het beroep.</p> <p>Leeruitkomst 9: De student reflecteert op het therapeutisch handelen en komt tot handelingsalternatieven om de beroepsbekwaamheid blijvend te ontwikkelen.</p> <p>Leeruitkomst 10: De student komt vanuit een persoonlijke missie tot een ondernemersplan of innovatief product dat aansluit bij een maatschappelijk vraagstuk of ontwikkeling.</p>
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PORT
Minimaal oordeel	6
Tentamenmomenten	De student bepaalt zelf wanneer hij de high stake-beoordeling wil laten plaatsvinden en stemt hierover af met de stagedocent die hier praktijkbegeleider en docent methodisch handelen bij uitnodigt. In de

	<p>meeste gevallen zal dit eind semester 2 zijn, maar dit kan ook eerder of later. Een tweede kans kan later in het schooljaar plaatsvinden. Als de student in semester 2 start met hoofdfase 2, is het raadzaam om niet uit te lopen, omdat dat invloed kan hebben op de start met hoofdfase 3 (PZW of minor).</p>
--	---

9.2.3 Cursussen HF3 alle differentiaties

Algemene informatie OWE/Cursus	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Praktijkinnovatie in Zorg en Welzijn (Vaktherapie, centraal)
Naam cursus lang Engelstalig	Innovation of practice for Care and Wellbeing
Naam cursus kort Nederlandstalig	PZW Vaktherapie (centraal)
Naam cursus kort Engelstalig	Practice Innovation
Code cursus	PRIZOW22
Onderwijsperiode	Startperiode P1N (onderwijsperiode P1N+P2N), Startperiode P3N (onderwijsperiode P3N+P4N)
Studiepunten	30
Studielast in uren	840
Onderwijstijd (contacturen)	70
Ingangseisen cursus	- Vaktherapie: Het onderwijs van de cursus Methodisch Handelen B of Psychomotorisch behandelen in de praktijk of Beeldend therapeutisch handelen in de praktijk is doorlopen
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	In de cursus werk je samen met studenten van je eigen opleiding en/of studenten van andere opleidingen (van de academies AGV, AMM en APS) aan een praktijkvraagstuk. In samenwerking met relevante betrokkenen uit de praktijk voer je een onderzoek uit en op grond van dat onderzoek lever je een bijdrage aan een beroepsproduct. Deze cursus hangt samen met het onderwijs van de verschillende opleidingen door de doorlopende leeruitkomsten op onderzoekend vermogen, (inter-) professioneel samenwerken en professionele identiteit, in relatie tot de praktijkcontexten van het beroep in zorg en welzijn.
Leeruitkomsten	<ul style="list-style-type: none"> - Leeruitkomst 1: Je werkt proactief en vanuit een nieuwsgierige kritische houding samen met relevante belanghebbenden aan een praktijkvraagstuk, waarbij je op een professionele manier communiceert en in alle fases van het project draagvlak creëert in de praktijk. Je werkt (inter)professioneel samen met medestudenten aan het project, waarbij je je eigen perspectief en kwaliteiten inzet. - Leeruitkomst 2: Je analyseert een praktijkvraagstuk met belanghebbenden en vanuit gevarieerde, relevante en betrouwbare literatuur. Je maakt op transparante en navolgbare wijze duidelijk hoe je dit vraagstuk in de praktijk onderzoekt en onderbouwt de gemaakte keuzes. Je handelt hierbij conform de principes van onderzoeksintegriteit en professionele informatieoverdracht met passende vermelding van bronnen volgens de geldende APA richtlijnen. - Leeruitkomst 3: Je voert op integere en methodische wijze een praktijkonderzoek uit en ontwikkelt hierbij een passend beroepsproduct. Je reflecteert kritisch op de kwaliteit van dit praktijkonderzoek en onderbouwt de impact en relevantie van de onderzoeksresultaten voor de belanghebbenden aan de hand van relevante literatuur. Je geeft op basis van de totale opbrengst een antwoord op de praktijkvraag en formuleert passende aanbevelingen voor de belanghebbenden en vervolgonderzoek. - Leeruitkomst 4: De student heeft, passend bij de eisen die de eigen opleiding daaraan stelt, zijn eigen professionaliteit verder ontwikkeld.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	n.v.t.

Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	High stake Praktijkinnovatie in Zorg en Welzijn
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	High stake Practice Innovation for Care and Wellbeing
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-01
Beoordelingscriteria	- Omvat de vier hierboven beschreven leeruitkomsten. De uitwerking van de leeruitkomsten in feedbackcriteria is te vinden in de studiehandleiding op Brightspace.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PORT
Minimaal oordeel	6
Tentamenmomenten	Jaar: 2x

Algemene informatie OWE/Cursus	
Naam cursus lang Nederlandstalig	Praktijkinnovatie in Zorg en Welzijn (Vaktherapie, decentraal)
Naam cursus lang Engelstalig	Innovation of practice for Care and Wellbeing
Naam cursus kort Nederlandstalig	PZW Vaktherapie (decentraal)
Naam cursus kort Engelstalig	Practice Innovation
Code cursus	PRIZOW21
Onderwijsperiode	Startperiode P1N (onderwijsperiode P1N+P2N), Startperiode P3N (onderwijsperiode P3N+P4N)
Studiepunten	30
Studielast in uren	840
Onderwijstijd (contacturen)	70
Ingangseisen cursus	- Vaktherapie: Het onderwijs van de cursus Methodisch Handelen B of Psychomotorisch behandelen in de praktijk of Beeldend therapeutisch handelen in de praktijk is doorlopen
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	In de cursus werk je samen met studenten van je eigen opleiding en/of studenten van andere opleidingen (van de academies AGV, AMM en APS) aan een praktijkvraagstuk. In samenwerking met relevante betrokkenen uit de praktijk voer je een onderzoek uit en op grond van dat onderzoek lever je een bijdrage aan een beroepsproduct. Deze cursus hangt samen met het onderwijs van de verschillende opleidingen door de doorlopende leeruitkomsten op onderzoekend vermogen, (inter-) professioneel samenwerken en professionele identiteit, in relatie tot de praktijkcontexten van het beroep in zorg en welzijn.
Leeruitkomsten	<ul style="list-style-type: none"> - Leeruitkomst 1: Je werkt proactief en vanuit een nieuwsgierige kritische houding samen met relevante belanghebbenden aan een praktijkvraagstuk, waarbij je op een professionele manier communiceert en in alle fases van het project draagvlak creëert in de praktijk. Je werkt (inter)professioneel samen aan het project, waarbij je je eigen perspectief en kwaliteiten inzet. - Leeruitkomst 2: Je analyseert een praktijkvraagstuk met belanghebbenden en vanuit gevarieerde, relevante en betrouwbare literatuur. Je maakt op transparante en navolgbare wijze duidelijk hoe je dit vraagstuk in de praktijk onderzoekt en onderbouwt de gemaakte keuzes. Je handelt hierbij conform de principes van onderzoeksintegriteit en professionele informatieoverdracht met passende vermelding van bronnen volgens de geldende APA richtlijnen. - Leeruitkomst 3: Je voert op integere en methodische wijze een praktijkonderzoek uit en ontwikkelt hierbij een passend beroepsproduct. Je reflecteert kritisch op de kwaliteit van dit

	<p>praktijkonderzoek en onderbouwt de impact en relevantie van de onderzoeksresultaten voor de belanghebbenden aan de hand van relevante literatuur. Je geeft op basis van de totale opbrengst een antwoord op de praktijkvraag en formuleert passende aanbevelingen voor de belanghebbenden en vervolgonderzoek.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Leeruitkomst 4: De student heeft, passend bij de eisen die de eigen opleiding daaraan stelt, zijn eigen professionaliteit verder ontwikkeld.
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	n.v.t.
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	High stake Praktijkinnovatie in Zorg en Welzijn
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	High stake Practice Innovation for Care and Wellbeing
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-01
Beoordelingscriteria	- Omvat de vier hierboven beschreven leeruitkomsten. De uitwerking van de leeruitkomsten in feedbackcriteria is te vinden in de studiehandleiding op Brightspace.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PORT
Minimaal oordeel	6
Tentamenmomenten	Jaar: 2x

9.3 Minoren van de opleiding

In dit studiejaar biedt de opleiding de volgende minoren aan:

Dans! Living-as-Art

Je kunt ook een minor bij een andere HAN-opleiding kiezen. Het overzicht van minoren van de HAN en de toegangseisen ervoor vind je hier: www.minoren-han.nl.

Algemene informatie MINOR en onderliggende cursus(sen) (OWE's)	
Naam minor lang Nederlandstalig	Dans! Living-as-Art
Naam minor lang Engelstalig	Dance! Living-as-Art
Naam minor kort Nederlandstalig	Dans! Living-as-Art
Naam minor kort Engelstalig	Dance! Living-as-Art
Code minor	DALIAA01
Onderwijsperiode	P1-4N
Studiepunten	30
Studielast in uren	840
Onderwijstijd (contacturen)	320
Ingangseisen cursus	Het propedeuse jaar is doorlopen. Er is geen voorkennis vereist op het gebied van dans, wel wordt een schriftelijke motivatie en een gesprek gevraagd. Toelating vindt plaats bij positief advies door de coördinator naar aanleiding van de schriftelijke motivatie en het gesprek.
Inhoud en organisatie	
Algemene omschrijving	<p>Deze minor richt zich op de persoonlijke en professionele ontwikkeling van studenten. Er wordt via dans op een kunstzinnige manier gewerkt met thema's als: vitaliteit, veerkracht, compassie voor mezelf en de ander.</p> <p>Het beleven en ervaren van je lichaam via verschillende vormen van dans en beweging (zoals dansimprovisatie, Laban, yoga) staat centraal. Studenten krijgen handvaten aangereikt om op creatieve wijze dans te gebruiken voor zelf-onderzoek, verdieping en integratie van de algemene ervaring in hun alledaagse leven.</p> <p>Studenten ondersteunen elkaar in het proces, waarbij thema's zoals eigen grenzen en persoonlijk leiderschap onderzocht worden. In deze minor wordt concentrisch leren nagestreefd; de gelaagdheid van lichaamsgericht werken (waarin het fysieke, mentale, emotionele, sociale en de betekenisgeving bij elkaar komen) in combinatie met peer teaching bieden een rijke ervarings- en lichaamsgerichte leeromgeving. Deze minor draagt ertoe bij dat de student zich ontwikkelt tot een reflectieve en maatschappelijk betrokken wereldburger, wat als de eerste koersafpraak in het koersbeeld van de HAN (2022 – 2028) genoemd wordt.</p>
Leeruitkomsten	<p>Danspresentatie en procesverslag:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student is zich bewust van zijn eigen bewegingspatronen en kan deze beschrijven. - De student laat zien met nieuwe bewegingspatronen te kunnen experimenteren. - De student laat zien dat zijn dans- en bewegingsrepertoire is gegroeid. - De student kan beschrijven dans en beweging in te kunnen zetten als kunstzinnig middel om vitaliteit, veerkracht en zelfcompassie te bevorderen. - De student kan schriftelijk op het proces reflecteren. <p>Portfolio presentatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De student kan zijn manier van persoonlijk leiderschap inzichtelijk maken.

	<ul style="list-style-type: none"> - De student heeft kennis over de geschiedenis van dans en kan dit aantonen. - De student heeft kennis van verschillende agogische en therapeutische methodes van dans en kan dit inzichtelijk maken. - De student laat zien dans en beweging in te kunnen zetten als kunstzinnig middel om vitaliteit, veerkracht en zelfcompassie te bevorderen. - De student kan de opgedane kennis en ervaring terugkoppelen naar het werkveld/ de maatschappij en dit inzichtelijk maken. - De student is in staat tot triple loop reflectie en kan dit aantonen.
Maximum aantal deelnemers	18
Verplichte literatuur / beschrijving "leerstof"	<p>Hackney, P. (2002). <i>Making connections: Total body integration through Bartheleff fundamentals</i>. Routledge. Bekijk dit boek online</p> <p>Karkou, V., Oliver, S., & Lycouris, S. (Eds.). (2020). <i>The Oxford handbook of dance and wellbeing</i>. Oxford University Press. Bekijk dit boek online</p>
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	danspresentatie en procesverslag
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	dance presentation and process report
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-01
Beoordelingscriteria	<ul style="list-style-type: none"> - De student is zich bewust van zijn eigen bewegingspatronen en kan deze beschrijven. - De student laat zien met nieuwe bewegingspatronen te kunnen experimenteren. - De student laat zien dat zijn dans- en bewegingsrepertoire is gegroeid. - De student kan beschrijven dans en beweging in te kunnen zetten als kunstzinnig middel om vitaliteit, veerkracht en zelfcompassie te bevorderen. - De student kan schriftelijk op het proces reflecteren.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PERF
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	Jaar 2x
Tentaminering	
Naam Nederlandstalig [tentamen of deeltentamen]	portfolio presentatie
Naam Engelstalig [tentamen of deeltentamen]	portfolio presentation
Code OSIRIS [tentamen of deeltentamen]	TOETS-02
Beoordelingscriteria	<ul style="list-style-type: none"> - De student kan zijn manier van persoonlijk leiderschap inzichtelijk maken. - De student heeft kennis over de geschiedenis van dans en kan dit aantonen. - De student heeft kennis van verschillende agogische en therapeutische methodes van dans en kan dit inzichtelijk maken. - De student laat zien dans en beweging in te kunnen zetten als kunstzinnig middel om vitaliteit, veerkracht en zelfcompassie te bevorderen. - De student kan de opgedane kennis en ervaring terugkoppelen naar het werkveld/ de maatschappij en dit inzichtelijk maken. - De student is in staat tot triple loop reflectie en kan dit aantonen.
Vorm(en) tentamen en deeltentamens	PERF
Minimaal oordeel	5,5
Tentamenmomenten	Jaar 2x

